Karnataka State Archives,
(Departmental Library)
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಕ್ಕಾಗಾರ
(ಇಲಾಖಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯ)
ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಕ್ರಮಾಂಕ Accession No. 5084
ದಿನಾಂಕ Date.....

THE
MYSORE LEGISLATIVE COUNCIL
DEBATES

OFFICIAL REPORT

OF THE

PROCEEDINGS OF THE SIXTEENTH DAY

OF THE

TWENTY-FOURTH SESSION

SATURDAY, 9TH MARCH 1968

PHALGUNA 19, 1889 (SAKA)

Vol. XXXVII—No. 1

Karnataka State Archives,
(Departmental Library)
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಾಗಾರ
(ಇಲಾಖಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯ)
ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಕ್ರಮಾಂಕ Accession No. 613/ 508
ದಿನಾಂಕ Date.....

BANGALORE:

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS AT THE GOVERNMENT PRESS

1968

Price : 25 Paise.

THE MYSORE LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

OFFICIAL REPORT

OF THE

PROCEEDINGS OF THE SEVENTEENTH DAY

OF THE

TWENTY-FOURTH SESSION

MONDAY, 11TH MARCH 1968

PHALGUNA 21, 1889 (SAKA)

Vol. XXXVII—No. 2

BANGALORE:

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS AT THE GOVERNMENT PRESS

1968

Price : 25 Paise.

THE MYSORE LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

OFFICIAL REPORT

OF THE

PROCEEDINGS OF THE EIGHTEENTH DAY

OF THE

TWENTY-FOURTH SESSION

TUESDAY, 12TH MARCH 1968

PHALGUNA 22, 1889 (SAKA)

Vol. XXXVII—No. 3

BANGALORE:

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS AT THE GOVERNMENT PRESS

1968

Price : 25 Paise.

THE MYSORE LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

OFFICIAL REPORT

OF THE

PROCEEDINGS OF THE TWENTIETH DAY

OF THE

TWENTY-FOURTH SESSION

THURSDAY, 14TH MARCH 1968

PHALGUNA 24, 1889 (SAKA)

Vol. XXXVII—No. 5

BANGALORE :

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS AT THE GOVERNMENT PRESS

1968

Price : 25 Paise

THE MYSORE LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

OFFICIAL REPORT

OF THE

PROCEEDINGS OF THE TWENTY-FIRST DAY

OF THE

TWENTY-FOURTH SESSION

FRIDAY, 15TH MARCH 1968

PHALGUNA 25, 1889 (SAKA)

Vol. XXXVII—No. 6

BANGALORE:

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS AT THE GOVERNMENT PRESS

1968

Price : 25 Paise.

Y-,32°N68
N68-37.1-7
(B) 5081

THE MYSORE LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

OFFICIAL REPORT

OF THE

PROCEEDINGS OF THE TWENTY-SECOND DAY

OF THE

TWENTY-FOURTH SESSION

SATURDAY, 16TH MARCH 1968

PHALGUNA 26, 1889 (SAKA)

Vol. XXXVII—No. 7

BANGALORE:

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS AT THE GOVERNMENT PRESS

1968

Price : 25 Paise.

MYSORE LEGISLATIVE COUNCIL

Saturday, 9th March 1968

The House met in the Council Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at Nine of the Clock.

[MR. CHAIRMAN (SRI S. C. EDKE) in the Chair.]

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Conducting Lok Sabha and Rajya Sabha at Bangalore

53. Sri M. V. VENKATAPPA (Graduates' Constituency).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether State Government has submitted all the details asked by the Central Government to conduct the Lok Sabha and Rajya Sabha Session in summer every year at Bangalore ;

(*b*) whether they would persuade the Central Government to conduct the Lok Sābha and Rajya Sabha Session at Bangalore at least from the year 1969 ?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(*a*) Some details have been furnished to Government of India.

(*b*) Necessary effort will be made.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಲೋಕಸಭೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸಭೆ ಅಧಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಅನುಕೂಲಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ? ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಅವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೂಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನಗಳಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಸಭಾಂಗಣಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಸಾಲದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಏನೇನು ಕೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದಷ್ಟೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಷ್ಟು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ದುಡ್ಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರೂ ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಯಾರು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಒಂದುವೇಳೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳ ಲೀಡರುಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ಒಂದು ಸೂಚನೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಆಮೇಲೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಹಾರ್ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಬಹುಶಃ ಸಾಕಾಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಏನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ 500—600 ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 250 ಸುಮಾರು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆಗುವಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಹೇಗೋ ಅಡ್ಜಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ. ಏನಾದರೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಏನೇನು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೋ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ಚನ್ನಪ್ಪ.—ಲೋಕಸಭೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಇರುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆದಾಯವೇನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾದರೂ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉತ್ತರದವರು ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣದವರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಸ್ಸಿನವರಿಗೆ, ಕಾರಿನವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೋಟೆಲ್‌ನವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ಆರ್. ಲಕ್ಷಮ್ಮ.—ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣದವರ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಸಾಧಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮೊದಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಲೋಕಸಭೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸಭೆ ಅಧಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಯೋ, ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಯೋ? ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಅಧಿವೇಶನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಬಜೆಟ್ ಸೆಷನ್ನನ್ನು ಟೌನ್‌ಹಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧಿವೇಶನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಬಹುಶಃ ಟೌನ್ ಹಾರ್‌ನಲ್ಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ಅಧಿವೇಶನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಪರಿವಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೇನೂ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Scheme for educating the Public on the need for Prohibition

54. **Sri M. P. L. SASTRY** (Nominated).—

Will the Minister for Finance, Planning, Commerce and Industries be pleased to state :—

(*a*) whether they have any scheme for educating the public on the need for prohibition ;

(*b*) the amount earmarked for the purpose, if any ?

A.—Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning, Commerce and Industries).—

(*a*) No.

(*b*) Does not arise in view of reply to (*a*) above.

Sri M. P. L. SASTRY.—Sir, I put question No. 67.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—As printed but with this correction that no specific scheme has so far been prepared.

Sri M. P. L. SASTRY.—Have the Government felt that the health and economy of the poorer sections of the society have improved on account of prohibtion and so is it not necessary that the Government should undertake the responsibility of educating the public on prohibition?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I agree with the hon. Member's suggestion. I have announced in my budget speech that Temperance Committees will be set up in all districts and after examining the views of this committee we shall see what concrete steps are to be taken to spread education in regard to the evil of drinking.

Sri M. P. L. SASTRY.—Have any voluntary organisations in the State like the Gandhi Smarak Nidhi come forward for undertaking this work?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—So far as I am aware, I am sorry to say that no voluntary organisation has come forward and the only occasion when the Gandhi Smarak Nidhi workers came was when I announced the relaxation of prohibition. They threatened certain agitation then.

Sri M. P. L. SASTRY.—In view of article 47 of the Constitution, is the Government satisfied that the purpose would be served satisfactorily by having Temperance Committees?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—It is the view of the Government that prohibition can be better implemented by education of the people rather than by legislation. By legislation, according to our experience, we have almost failed. If I understood the provision of the Constitution correctly, the idea is to prohibit people from drinking materials injurious to their health. Relaxation of prohibition has to some extent served that purpose.

Sri M. P. L. SASTRY.—By relaxing prohibition rules does it serve the purpose of preventing people from taking to intoxicating liquors?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.— Because of illicit manufacture, injurious drinks were being drunk by the people and there are cases where on account of this several deaths have occurred.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Is Government aware that medical opinion is not entirely against spirituous drinks being taken in limited quantities and that their opinion is that it is also conducive to health?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—It is true ; otherwise so many health permits would never have been given. Opinion differs and nothing is absolutely injurious if it is within limitation.

Sri J. B. MALLARADHYA.—A public Committee was set up by Government of Mysore to advise the Government in enforcing prohibition. Very eminent medical men were on the Board and they have suggested some remedies. Will the Government place that report on the Table of the House ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—If the Hon'ble members want, I have no hesitation in placing that report on the Table of the House.

Smt. M. R. LAKSHAMMA.—Is it not a fact that the quantum of liquor that is consumed after relaxing the prohibition rules is in the proportion of 1 : 30 to what has been consumed before the prohibition was introduced ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I am afraid I will not be able to either confirm or deny this because it is very difficult to get statistics.

Smt. M. R. LAKSHAMMA.—In view of the fact that you have contemplated to set up a Temperance Committee, what about the idea of having a prohibition Board which was actually contemplated in the Act ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—This Prohibition Board was constituted. Very little work has been turned out by this Board. Let us try this Temperance Committee.

Sri M. P. L. SASTRY.—My question was with regard to the intoxicating drinks which are injurious to health. May I know what action has been taken by the State Government for lessening the use of intoxicating drinks specially by women and youth of the State ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—This will be considered after the Government sets up the Temperance Committee.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—This illicit liquors are injurious drinks. Has it come to the notice of the Government that more of illicit liquor is sold in licensed shops than licensed liquor ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.— No Sir, I am not aware of that. It is possible that in certain areas where arrack is in short supply, illicit liquor may get into the liquor shops. Government will take necessary action to prevent this.

Sri M. C. NARASIMHAN.—May I know the purpose for which this Temperance Committee is to be constituted ? Is it to lessen the drinking or to wean away the entire drinking population from the habit of drinking so that we may lose Rs. 11 Crores ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—It is for both.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—The police themselves who are the main beneficiaries of the prohibition law are encouraging this illicit distillation. Has it come to the notice of the Government and if so what steps have been taken to prevent this ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I am not aware of this. The Excise Department has recently created a squad to detect and punish the bootleggers and illicit manufacturers.

Sri M. P. L. SASTRY.—Is it not the view of the Board that illicit distillation should totally disappear ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Yes. That is the opinion of the Hon'ble Members also.

Sri VENKANAGOUDA SIDDANAGOUDA.—Is it not necessary that the members of the Temperance Committee should have complete faith in prohibition policy ? What are the qualifications that are necessary for the members of the Committee ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—The members should have complete faith in prohibition and temperance. The members should have sufficient time to devote for this work.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Will the Government consider introduction of a curriculum right from the lower classes, to teach the younger section of the public the evils of drinking ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—It is a good suggestion. The Government will consider it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿ. ಕುಬನದ್.—ಈಗ ತಾವು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಹಿಬಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥವರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ವಿಶ್ವಾಸ ಇಲ್ಲದವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ? ವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದವರೂ ಸಹ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನ.

Sri VENKANAGOUDA SIDDANAGOUDA.—May I know whether the members of the Legislature, both from the Lower House and the Upper House, will be included in the Temperance Committee, so that the members of the Legislature will take the responsibility of implementing the prohibition policy ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I will be glad to have some of the Legislators as members of the Temperance Committee if they are willing to serve. My experience in connection with the Prohibition Board is not quite happy. Those members who are responsible took hardly any interest in the working of the prohibition.

Smt. M. R. LAKSHAMMA.—The Hon'ble Minister said there is a Board for Prohibition. May I know who is the Chairman and the members thereof ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—The Minister in-charge of prohibition happens to be the Chairman.

Slum Clearance

55. Smt. S. H. MARKER (Legislative Assembly Constituency).—

Will the Minister for Home and Municipal Administration be pleased to state :—

(*a*) the action taken for the clearance of slum areas in the Corporation area ;

(*b*) the number of slum areas where underground drainage schemes have been completed ;

(*c*) the arrangements made to supply water in convenient spots of the slum areas and the number of water taps supplied in the last two years ?

A.—Sri R. M. PATIL (Minister for Home and Municipal Administration).—

(*a*) 6 Multistoreyed buildings and 1,422 sites have been purchased and 8 Multistoreyed buildings constructed by the Corporation. Land in Venkataswamy Garden has been acquired and a few plinths have been constructed for rehabilitating affected slum dwellers.

With a view to improve some of the slums, the Corporation has regularised the slums and has provided civic amenities such as road, public water taps, lavatories, etc.

(*b*) Nil.

(*c*) 15 Public Taps have been provided in the last 2 years.

Smt. S. H. MARKER.—The Hon'ble Minister was pleased to say that 6 Multistoreyed buildings and 1,422 sites have been purchased and 8 Multistoreyed buildings constructed. may I know how many families have been accommodated ? Further may I know from which slum area they have been transfrred to these buildings ?

Sri R. M. PATIL.—Sir, this is a very beg problem so far as the slum clearance in Bangalore City is concerned. There are 93 slums and it is not possible to name them here. These buildings have been used for accommodating only the Kalasipalyam slum dwellers.

Smt. S. H. MARKER.—The Newspapers quote that during the second and third plan periods, a sum of 8.25 lakhs and 28.18 lakhs respectively was granted by the Centre for slum clearance. May I know the correct amount that has been sanctioned for slum clearance and what was the amount spent on these buildings ?

Sri R. M. PATIL.—The figure crores is not correct. Lakh are correct.

Smt. M. R. LAKSHAMMA.—May I now how exact specific answer was not given as to how many tenants or families were to be rehabilitated

in the multistoreyed building and how many of them are there now and how many are now vacating; and what was the capacity of this building in total?

Sri R. M. PATIL.—Sir, an attempt has been made to house these people in those multistoreyed buildings. There are some difficulties. Firstly, the rent assessed was too high, the rent was assessed according to the suggestions made by the Government of India, because they had granted loans and also subsidy. That was on the higher side. Therefore, the slum dwellers did not agree. Now the slum dwellers are agreeable to house themselves in those buildings.

Sri M. P. L. SASTRY.—May I know how many multistoreyed buildings are occupied by slum dwellers now?

Sri R. M. PATIL.—They have not occupied as yet.

Sri M. P. L. SASTRY.—Sir, are all the 8 buildings not occupied yet?

Sri R. M. PATIL.—Six multi-storeyed buildings are to be occupied shortly and two buildings are to be constructed. Thus, there is no occupation as such.

Sri M. P. L. SASTRY.—How many families can be located in these newly built multi-storeyed buildings which are unoccuppied, at present?

Sri R. M. PATIL.—Six buildings were constructed at the instance and suggestions of the Government of India. That type and design was not acceptable to the slum dwellers in Bangalore City.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಣ್ಣ.—ಎಷ್ಟು ಆಂತೆಸ್ತುಗಳುಳ್ಳ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಎಷ್ಟು ದಿನದಿಂದ ಖಾಲಿಯಾಗಿವೆ?

Sri R. M. PATIL.—So far as I know, they are there for the last two to three years.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಣ್ಣ.—ಬೆಳ್ಳಿಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಕಳೆದ 7 ವರ್ಷದಿಂದ ಖಾಲಿಯಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೆ?

Sri R. M. PATIL.—This is a matter for opinion, Sir.

Smt. S. H. MARKER.—The Hon'ble Minister was pleased to state that 1,422 sites have been purchased and also land has been kept in Venkataswamy garden. May I know in view of the high cost of multi-storeyed building, which the Hon'ble Minister said is not popular from the point of view of dwellers, whether Government would consider building cottages on these sites with low cost, such as buildings in some of the villages for Harijans, as these would cost less money and it might be more conducive to the slum dwellers?

Sri R. M. PATIL.—Construction of cottages and cheap houses are also being done in Jayanagar.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಎಎಫ ಅಂತಸ್ತುಗಳುಳ್ಳ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದವರು ಹೋಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಹಂದಿ, ಕೋಳಿ, ಹಸು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಸಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಹಳೆಯ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಹಡಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಇವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಎಎಫ ಅಂತಸ್ತುಗಳುಳ್ಳ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ).

Sri M. P. L. SASTRY.—Will the Government consider the desirability of providing some more slum dwellers for occupying these multi-storeyed buildings, by providing space for their cattle, which is secondary provision for eking out their livelihood?

Sri R. M. PATIL.—That is absolutely not possible in a City like Bangalore.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ನಗರದ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿರುವವರು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದ ಜನರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ನಾಡಿನವರೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ರಾಜಣ್ಣ.—ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಮತ್ತೆ ಎರಡು ಮೂರು ಕಡೆ ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

Sri R. M. PATIL.—In certain cases it has happened so.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Sir, has it come to the notice of the Government that even sanitary facilities that are provided in these slums are totally inadequate and only 15 taps have been provided in these two years?

Sri R. M. PATIL.—15 additional taps.

Smt. M. R. LAKSHAMMA.—In view of the human factors that these slum dwellers carrying on the professions as are enumerated by Mr. Krishnappa find it impossible to occupy these multistoreyed building, cannot the Government of Mysore request the Government of India to allow them to divert them for the dwelling of others as many are agreeable instead of leaving these multistoreyed houses vacant?

Sri R. M. PATIL.—Sir, this matter was considered thoroughly. Ultimately they have decided to get into these houses and they are going to stay there. They are paying deposits. Only a writ petition has been failed and stay has been granted in the case of 30 allottees. So far as these 30 allottees are concerned, that has to be decided by the Court. In that case if it is vacated, nearly major portion of Kalasipalyam slum will be cleared.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಚೆನ್ನಪ್ಪ.—ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ ಊರ ಹೊರಗಡೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಷೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೂ ಸಹ ಊರ ಹೊರಗಡೆ ಷೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಡಬಾರದು?

Sri R. M. PATIL.—Such sheds have been built in Jayanagar and they are to housed there shortly.

Smt. S. H. MARKER.—In answer to (*b*) it is stated that underground drainage has not been provided to slum areas. Since the Hon'ble Minister agrees with me that the first pre-requisite to any improvement to slum area is underground drainage system and states that 28 lakhs were spent on improvement of slums, may I know why no attempt has been made to provide underground drainage? Drainage as you know is used for clearing rubbish?

Sri R. M. PATIL.—The Corporation could not do it due to their own difficulties. In the case of Corporation lands where these slums have been created, they have taken up regularisation of unauthorised lay-outs and as a result of this they have improved roads and also street-lights and such other amenities, except the underground drainage.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಪಿ. ರಾಜಣ್ಣ.—ವಿವಿಧ ಅಂತಸ್ತುಗಳುಳ್ಳ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಎರಡನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿವಬೇಕಾಗಿದೆ.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Do similar difficulties exist in othe States in India, in regard to occupation of these slum dwellers?

Sri R. M. PATIL.—The Urban development is mainly considered as a very important subject and that has been neglected for quite a long time even by the previous Governments. Therefore, it has assumed a very large importance in the developmental activities of the urban areas. Similar slums we can find in Hyderabad, in Calcutta, Madras, Delhi, Lucknow and other places. This is not an exception.

9-30 A.M.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Has the Government of Mysore got any freedom of action in regard to either the design of the building or fixing of the rent? Is it 100 per cent grant or is it only subsidised?

Sri R. M. PATIL.—So far as assistance is concerned, the Government of India advance 50 per cent loan and 37½ per cent as subsidy. The remaining 12½ per cent has to be subscribed either by the local Government or by the local authority. Sir, in respect of Bangalore City itself, I think it is a major problem. There are revenue pockets in this City and something like 18 Corporation pockets are said to be slums. In addition to that, a number of private sites are also considered as slum areas. The difficulty about acquisition is the main problem and if that difficulty is smoothened then only expeditious action can be taken.

Smt. S. H. MARKER.—It has been said that 15 public taps have been provided in the last 2 years, but there are more than 15 slum areas. What will be the number of public taps required to cover all the slum areas?

Sri R. M. PATIL.—For the last 2 years, 15 public taps have been provided. Wherever it was found inadequate, additional taps have been provided.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.—ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವವರು ಕೆಲವರು ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿವ್ವಾರೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ಲಮ್ಸ್ ಇವೆ, ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು, ಬಾಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ಲಮ್ಸ್ ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬಂದು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ, ನಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. CHAIRMAN.—Sri Venkanagouda Siddanagouda may put Question No. 56 on behalf of Sri K. Channabasavana Gowda.

Non-payment of Salary to Hindi Teachers at Bellary

56. Sri VENKANAGOUDA SIDDANAGOUDA (Local Authorities' Constituency) [On behalf of Sri K. CHANNABASAVANA GOUDA) Local Authorities' Constituency)].—

Will the Minister for Agriculture and Education be pleased to state :—

whether the Government is aware that about 40 to 50 Hindi Teachers working in Aided Elementary Schools in Bellary District have not received their pay since a year; and the reasons for such delay ?

A.—Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Agriculture and Education).—

Yes. There were no sanctioned posts for the schools and still the teachers were appointed.

Sri VENKANAGOUDA SIDDANAGOUDA.—Sir, from personal knowledge, I know that these appointments have been made by these local bodies with the express approval of the District Educational Officer. After they are appointed, they have put in nearly one year's service or a little more but they have not been paid salary. These teachers are in a miserable plight. May I know in view of the humanitarian outlook and consideration, the Government will be pleased to consider and regularise their appointments and sanction their salaries ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—The whole position is this : some posts were sanctioned during the Third Five Year Plan period, but those posts were not filled up and they were lapsed. Afterwards, without the express permission of the Director of Public Instruction, these appointments have been made. Therefore, they are unauthorised appointments. That is why salaries have not been paid. Anyhow, the matter is in correspondence between the D.P.I. and the D.E.O. I think some decision will be taken.

Sri M. P. L. SASTRY.—Who is the authority or the Officer that made these appointments without posts being sanctioned ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—The aided institutions have made these appointments.

Sri M. P. L. SASTRY.—How many appointments are made by local bodies and how many appointments are made by Bellary Municipality?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—It does not relate to Bellary Municipality. It relates to Bellary District. There is Administrator for Bellary Municipality.

Sri M. P. L. SASTRY.—Since there is no local authority to make these appointments, who is that officer or authority that made these appointments?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Individual aided schools have made these appointments.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Since Hindi is made compulsory, is there any provision for appointment of Hindi Teachers in these places?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—There is a provision and we had sanctioned the posts, but they are not utilised.

Sri S. P. RAJANNA.—There was a circular about 2 years back that all the schools whether it is Government or aided or any other institution should have a Hindi teacher's post. Has it been applied? If that is so, why it is not sanctioned?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—I have already stated that these posts were sanctioned, but they were not utilised. I do not know what difficulties were there for not utilising the sanction. After the sanction lapsed, these appointments were made without the permission of the Department of Public Instruction. Therefore, salaries were not paid.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿ. ಕುಬ್ಸದ್.—ಈ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಬಹಳ ಸಮಯದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪಗಾರ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ನ್ಯಾಯಿ, ಪಿಕ್ಯಾಪಚ್ಚೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಪರ್ಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಆ ಮೇರೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನೀತಿ ನಿಯಮ ಇದೆ. ಮೊದಲು ಪರ್ಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಹುದ್ದೆಗಳು ಅವಶ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿ. ಕುಬ್ಸದ್.—ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇನು, ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಅವರು ಪರ್ಮಿಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ತಪ್ಪೇನು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಅಡಿಗ.—ಹಿಂದಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಸಹಾಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು. ತಾವು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಏಕೆ ಇನ್ನಾದರೂ ನೇರವಾಗಿ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಂಬಳ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಪ್ರಶ್ನೆ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲ ಬಂದಿರುವುದು ಪ್ರಶ್ನೆ, ಸರ್ಕಾರ ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂವನ್ಸ್ವಾಮಿ.—ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದರು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಆ ವಿವರ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

Sri VENKANGOUDA SIDDANAGOUDA.—I have already submitted that while these teachers were appointed, they have taken the approval of the District Education Officer. In view of the fact that these appointments have been approved, will the Government consider this question favourably in view of the miserable plight of these teachers ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—It is not within the competence of the District Educational Officer to sanction these posts. It is only the Government which can sanction the posts. If the District Educational Officer has done it without the approval of the Government, he is liable for disciplinary action.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Have Government taken any steps to find out whether the D.E.O. has approved these appointments ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—That fact is not before the Government.

Sri M. P. L. SASTRY.—It is stated that these posts of Hindi Teachers in elementary schools were sanctioned duriug the Third Five Year Plan for which 100 per cent grants were made by the Central Government. Did the assistance cease after the Third Five year Plan or would the Central Government continue the same assistance afterwards also ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—They would not cease. The same assistance from the Central Government would be forthcoming.

Sri K. SURYANARAYANA ADIGA.—In view of the fact that these teachers have done work in the school and discharged their duties, even though according to the Government they were appointed wrongly by the local bodies, would the Government consider the desirability of asking the local bodies to pay the teachers and then surcharge the local bodies for making wrong appointments without sanction ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—That is definitely a separate question. The local authorities have been asked to meet the expenses out of their own resources. We have already intimated them.

Sri KESHAVARAO NITTURKAR.—In view of the fact that these teachers have been serving for the last one year, will the Government sanction these posts to aided institutions ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—It depends upon individual circumstances. I cannot say offhand whether these posts will be regularised or not. It depends on whether it is necessary for that particular institution and then only we will take decision.

Sri VENKANAGOUDA SIDDANAGOUDA.—In view of the policy of promotion of Hindi in the State and in view of the fact that appointments have already been made by the aided managements, will the Government be kind enough to continue their services and regularise their services ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—I have already stated that it depends upon individual cases. We will have to ascertain whether these posts are necessary and if the Government comes to the conclusion that these posts are necessary, then we will take steps to regularise these posts.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.—ಈಗ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮೇಲಾಯ್ತು. ಇದನ್ನು ಬೇಗ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರ ಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಪ್ಪು ನಮ್ಮದಲ್ಲ. ಅವರು ಪರ್ಮಿಷನ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪರ್ಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

Sri J. B. MALLARADHYA.—May I know what are the terms of the report of the Director of Public Instruction in this matter ; whether he authorised the D.E.O. to permit the appointment of these teachers ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—The D.P.I. has not authorised him to make these appointments.

Sri M. P. L. SASTRY.—In view of the fact that Hindi has been introduced as a subject of study at the primary level from the 6th standard onwards, will the Government see that the appointment of Hindi teachers with qualifications prescribed as per instructions of the D.P.I. is considered as *bona fide* appointment ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Wherever there is necessity, it will be considered as *bona fide*.

Sri KESHAVA RAO NITTURKAR.—Whether these 50 Hindi teachers are continuing even today or whether their services have been terminated ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—I have no information.

Sri J. B. MALLARADHYA.—If the aided-institutions are particular, what prevents them from paying the salary of these teachers and then getting it reimbursed after getting it ratified ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—There is no trouble regarding that.

Printing of Confidential Covers

57. Sri A. H. SHIVANANDA SWAMY (Legislative Assembly Constituency).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the total expenditure incurred on printing of confidential covers for the use of the Offices in Vidhana Soudha :

(*b*) the purpose for which such covers are used ?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(*a*) Separate confidential covers are not now being printed and ordinary covers with rubber stamp are used for confidential papers also. The cost of all types of covers and envelopes supplied to the Vidhana Soudha during 1966-1967 was Rs. 15,067-54.

(*b*) The envelopes and the covers are used for despatch of all letters from the Vidhana Soudha and for sending confidential files from one Department to another in the Secretariat. When confidential letters are despatched, they are enclosed in double covers the inner one of which is sealed. This is intended to prevent envelopes being opened and closed during transit by unauthorised persons.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.—ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್‌ಷಿಯರ್ ಕವರ್ ಎಂದು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸುವುದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿದೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಶಾಸನವನ್ನು ಸರಕಾರ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಶಾಸನವನ್ನೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.—ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್‌ಷಿಯರ್ ಎನ್ನುತಕ್ಕದ್ದು ಬಿೀ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಡಿಸ್‌ಕ್ರಿಪ್ಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ್ದೋ ಇಲ್ಲವೇ ಇದಕ್ಕೇನಾದರೂ ನಿಯಮಗಳಿವೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಿಯಮಗಳಿವೆ, ಆ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರವೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮಗಿಂತ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.—ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್‌ಷಿಯರ್ ಕವರುಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯವಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.—ನಾನು ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಕಚೇರಿಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ರಹಸ್ಯ ಲಕೋಚೆಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲು ವಹಿಸಲಾದ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವೆಷ್ಟು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಮೊದಲು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಇದು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದೆ. ಈಗಲೂ ಅದೇ ಪದ್ಧತಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅಲ್ಪ ವಿಷಯ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.—ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್‌ಷಿಯರ್ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರಿಂಟು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಯಾವಾಗ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಿರಿ ? ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಉಳಿತಾಯವಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಪ್ರಿಂಟು ಮಾಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಈಚೆಗೆ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.—ಪ್ರಿಂಟೆಡ್ ಕವರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್‌ಷಿಯರ್ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪದವನ್ನು ಹೊಡೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಈಗ ಈ ಪದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಿಂಟು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರಿಗೇನಾದರೂ ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹಣ ಉಳಿತಾಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಪ್ರಿಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಚೆಗೆ ಇದು ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದೇನೂ ಖರ್ಚು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಉಳಿತಾಯವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿ. ಕುಬಸದ.—ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್‌ಷಿಯರ್ ಎಂದು ಕವರಿನಮೇಲೆ ಪ್ರಿಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ರಬ್ಬರ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಟನ್ಸೆ ಒತ್ತುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಪ್ರಿಂಟುಮಾಡಿದ ಕವರಿನೊಳಗೇನೇ ಇನ್ನೊಂದು ಕವರಿಟ್ಟು ಅದರೊಳಗೆ ಟಿಕ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಕವರನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಉಳಿತಾಯವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲೇನೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.—ಕೆಲವು ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ಇಂತಹ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರಗಳು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಾದಪಡತಕ್ಕಂತಹ ಉಹಾಪೋಹ.

ಶ್ರೀ ಎರ್. ಎಸ್. ವೆಂಕಾಜೀರಾವ್.—ಕಾಗದ ಬರೆಯುವ ಹಾಗೇ 'ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್‌ಷಿಯಲ್' ಎಂದು ಕವರಿನ ಮೇಲೆ ಬರೆದರೂ ಆಗುತ್ತದಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ. ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದು ಏನೋ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮಾತು.

Mr. CHAIRMAN.—Sri Keshava Rao Nitturkar is permitted to put question No. 58.

Karanja Project

Sri KESHAVA RAO NITTURKAR (Teachars' Constituency) [On behalf of SRI S. G. KHELGI (Local Authorities' Constituency)].—

Will the Minister for Public Works be pleased to state.—

(*a*) whether the Karanja Project of Bidar District is included in IV Plan ;

(*b*) if so, the estimated cost and the extent of land to be irrigated under this scheme ;

(*c*) when the above work will be taken up by the Government ?

A.—Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) Rs. 990 lakhs.
67,000 acres.

(*c*) On receipt of technical clearance from the Government of India and if funds permit.

SRI KESHAVA RAO NITTURKAR.—Is it not a fact that Karanja Project is the only medium and major irrigation project that could be undertaken in Bidar district ?

† Sri VEERENDRA PATIL.—Yes.

Sri KESHAVA RAO NITTURKAR.—Is it not a fact that since the last ten years, the people of Bidar have been demanding the taking up of this project as the only hope for the backward district of Bidar ?

†Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

Sri VEERENDRA PATIL.—That is why our Department undertook the investigation and they have prepared the project report which has been forwarded to the Government of India.

Sri KESHAVA RAO NITTURKAR.—When it was sent to the Government of India and with what result, Sir ?

Sri VEERENDRA PATIL.— We have referred to the Government of India for technical clearance on 2-8-1967.

Sri KESHAVA RAO NITTURKAR.—Out of the estimated cost of this project, how much does the Government of Mysore expect to be shared by the Government of India, Sir ?

Sri VEERENDRA PATIL.—They are not financing any of our projects. We have to make provision in our own plan and we have to finance these projects.

Sri KESHAVA RAO NITTURKAR.—Is any concerted effort or attempt made by holding discussion at the Minister's or Chief Minister's level to secure technical clearance from the Government of India ?

Sri VEERENDRA PATIL.—We have already referred the matter to the Government of India and it may take some more time. We are going to remind them again in the matter.

CALLING ATTENTION NOTICE TO A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE.

Sri M. C. NARASIMHAN (Legislative Assembly Constituency).— Sir, I beg to draw the attention of the Minister for Labour to the continuance of the strike since 15th January 1968 by the workers of Sonalkar Factory at Harihar.

† Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Agiculture and Education).— Sir, on behalf of the Hon'ble Minister for Animal Husbandry and Labour, I beg to furnish the following information :

The Harihar Taluk Small Scale Industries Employees Association, Harihar, issued a notice dated 10th Jaunary 1968 to the management of Sonalkar Tools Works, Harihar, protesting against the lay-off and stoppage of interim relief to the workers. This notice was followed up by a strike by the workers from 15th January 1968. The dispute was taken up in conciliation by the Labour Officer, Davanagere. During conciliation, the management represented that serious recession has set in in the Engineering Industry and that the same was explained to the workers two months earlier with the suggestions either to face retrenchment or lay-off or agree voluntarily to work for 5 days in a week. The workers agreed to work for 5 days in a week for two months. Since the position did not improve during that period, the management desired to continue the same arrangement, but the workers did not agree for

the same. The management therefore carried on the work for one more month with 6 days work in a week. Since there was no improvement in the sale of goods and since the production also suffered in spite of six days' work in a week, the management decided to lay-off certain workers from 10 January 1968. The workers however agreed to have 5 days work in a week with one extra holiday without wages, but the management did not agree to this arrangement on account of accumulation of finished goods and fall in production.

As regards the discontinuance of interim relief, it was represented by the management that they had given certain advances to the workers which would be adjusted towards the interim relief to be paid to the workers during November and December 1967. Further on account of financial difficulties due to recession the management discontinued the payment of interim relief from 1st January 1968. The Conciliation Officer made efforts to bring a settlement, but it ended in failure. He therefore, recommended to Government to refer the dispute for adjudication. Government accepting the recommendation of the Lobour Officer and the Commissioner of Labour, referred on 24-2-1968 the two issues *viz.*, lay-off of the workers and stoppage of interim relief for adjudication to the Labour Court, Hubli. Orders were also issued to prohibit the continuance of the strike by the workers on 24-2-1968, It has now been reported that the strike by the workers bas been called off and the workers have resumed duty from 1st March 1968 and further that the Labour situatution in the factory is normal.

Members' Representation

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಆಂಜನಪ್ಪ (ಪದವೀಧರರ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಒಂದು ವಿಷಯ ನಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಭೆಯ ನದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ನಚಿವರೂ ಆಗಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರ ಬಗ್ಗೆ ನಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಆಗಿದೆ. ಕೆಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನೆಯ ನದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಭಾಪತಿಗಳಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಕಳಿನುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಪೇಪರುಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಪೇಪರ್ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ನಭಾಪತಿಗಳವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ತಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅವರು ಏನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ? ಈ ವಿಚಾರ ನಾನು ತಿಳಿಯಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಭಾಪತಿಯವರು.—ಕೆಳ ಮನೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವರ ರೂಲಿಂಗ್ ಕಾಪಿ ಒಂದು ಕಳಿನಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಾಗದ ಪತ್ರವೂ ನನಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

Sri M. C. NARASIMHAN.—The point that arises for consideration is the relationship between the two Houses, and the remarks said to have been made by the hon. Minister for Co-operation in this House, reflecting on the way in which the proceedings took place in the Lower House; and particularly in that statement, it was almost suggested that the Opposition there edopted an obstructionist attitude to the passage of work. It was rather unfortunate. Is it not better that you use your good offices and see that some conventions are reached in this behalf? Normally, there is a rule so far as the Lower House is concerned that no reference should

(SRI M. C. NARASIMHAN)

be made to the proceedings of this House. I don't think that we have such specific rules so far as our House is concerned. Is it not better that we think of having a ruling in regard to this matter so that there is no reference to the remarks made in the other House leading to misunderstanding; or somebody does not say what cannot be stated in that House or what is it that is proper which could be said here?

Sri J. B. MALLARADHYA (Legislative Assembly Constituency).—It is too early to discuss this matter till the proceedings of the other House are received. We know the contemporary practice in the other Houses of Legislature in India is very clear. So, at this stage I do not wish to mention anything more. There should be harmonious relationship between both the Houses. I think we have a convention so far as this House also is concerned. The Houses of Legislature have a convention. After the proceedings are received, we can think whether any rule should be framed or whether any decision should be taken in this behalf.

Sri M. C. NARASIMHAN.—My suggestion was misunderstood. After all, it relates to the proceedings of this House. And it is a reflection on the proceedings of the other House. To this extent, we alone are concerned; we are more concerned, though that House is concerned with it and a ruling has been given. We are really concerned with it in this House.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಅಂಜನಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಚಾರ ಇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ನಾಡ ಗೌಡರು ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರು. ಅವರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನು ಅಂದರೆ, ಅವರು ಸಹಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಆ ಸಭೆಗೆ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ ಎಂದು ನೂಚಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಸಭಾಪತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕೆಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬಹುದೇ? ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಅವರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಕ್ರಮ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮದು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ?

Sri M. C. NARASIMHAN.—It does not matter. There is nothing wrong. I accept the criticism.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I am criticising myself, assuming that we have allowed it by default and this House should be concerned with it.

Mr. CHAIRMAN.—I have already stated that I have not received any papers. Till those papers are received, it will be premature to discuss all these points. With regard to my position on that day I have made it clear. The hon. Minister wanted only the co-operation of the House and the House has accepted that position on that day. And nobody has objected to it.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಅಂಜನಪ್ಪ.—ಅಂದು ನಾನು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದೆ.

Mr. CHAIRMAN.—That has been clarified and the House has accepted that position that day. Even that I am told has been discussed in the other House. After I receive the whole proceedings, I will just look into that matter.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಇನ್ನೊಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ. ಈ ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹದಿನೈದು ದಿವಸವಾಯಿತು. ನಾನು 16 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ ಸೆಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆ. ನನ್ನ ಬಾಕಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಾಕಿ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯ, ನಾನು ಸರಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಿದಲಾಗಿದೆಯೇ ? ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಸರಕಾರ ಏಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ? ಇದರಿಂದ ಸದಸ್ಯರ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದನ್ನೇ ಕೈ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ತಾವು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿ ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಸರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತುಂಬಾ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ದಯವಿಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಸಮಾನ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಸರಕಾರ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಒದಗಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಕೆಲವು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತೀವ್ರ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಷ್ಟೂ ಜಾಗ್ರತೆ ಉತ್ತರಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ (ಪದವೀಧರರ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರದ ವಿವರ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸಮಯ ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ತರ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೇಟ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೂ ಅಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ ಸಮಯ ಆಗಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ತರ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಏತಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕಳಿಸಬಾರದು ?

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. There is much improvement. Apart from Call Attention and all those things, we are getting aswers to at least six questions per day. 'ಇದು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದನ್ನೇ ಕೈ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ' ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚೇರ್ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. I am sorry for this statement.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಸಭಾಪತಿಯವರಿಗೆ ಅಗೌರವ ತೋರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನನಗೆ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ನಾನು ತಪ್ಪು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ರೀತಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಬರುವ ಪದ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರೆ ದಯಮಾಡಿ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ತರಿಸುವುದಾದರೆ ಕಾರಾತೀತವಾಗುತ್ತದೆ. ಸೆಕ್ರಟೇರಿಯೆಟ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿವರ ದೊರೆಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿವೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರಯಾಣದ ಭತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಒದಗಿಸಲು 15 ದಿವಸ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು ? ಕೆಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಗಿ ಆಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸಭಾಪತಿಯವರು ಅವರು ಬಹಳ ಔದಾರ್ಯ ತೋರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.—ಬಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಬರಬೇಕು. ತಿಂಗಳಗಟ್ಟಲೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು ಬರದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಸರಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಇವೆ. ನನ್ನ ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಅಂದರೆ ಸರಕಾರ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಚಿವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕುವಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. 24 ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಅವರು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕಳಿಸದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಸಭೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಚಾಟಿ ಏಟು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಏನೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ತಾವು ನಮಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ.—ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಆಗಲೂ ಉತ್ತರಗಳು ಬರದೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಏನೂ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಪ್ರಕಾರ ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈಗೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಭಾಪತಿಯವರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕಿಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ, ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೂ ಕೂಡ ತಾವು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

10-00 A.M.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮುರ್ಳಾರಾಧ್ಯ.—ಎಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಾವಕಾಶ ಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಸ್ವಾಮಿ? ನಮ್ಮ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಬಲವತ್ತರವಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಯಮಿತವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸಭಾಪತಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರಾವಕಾಶ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

Mr. CHAIRMAN.—200 questions have been received out of which 58 have been answered; 142 have to be received yet. I am trying to bring it to the notice of the Government that they should try to expedite the matter.

Sri J. B. MALLARADHYA.—The point is, the rules provide that if the answer could not be supplied by Government, they should write to the Chairman and ask for time. Have they done it in any case?

Mr. CHAIRMAN.—So far as I am aware there is no provision in the rule. Even then I will impress upon the Government that the matter should be expedited.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಏನು ಮಾಡಿದೆವು ಎಂದರೆ,—ಅದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು— ಎಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಎಷ್ಟು ದಿನ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುವ ದಿನಗಳಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಒಂದೊಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದೆವು. ಈಗ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. 200 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಲ್ಲಿ 15 ದಿನಗಳಿಗೆ 58 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (ಪದವೀಧರರ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಪ್ರೊಸೀಜರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಲಾ

ಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಇರಾಖೆಗೆ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜವಾನರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಇರಾಖೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇಗ ಉತ್ತರಗಳು ಬರಬರುದು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

Mr. CHAIRMAN.—I refer to rule 38 (2). This is the only rule and I do not think there is any time limit prescribed. Even then I assure the House that I will try to expedite the matter.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ, ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುವುದು ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ ಸೋಮವಾರ, ಮಂಗಳವಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಬುಧವಾರ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ (ವೋಟ್ ಆನ್ ಅಕೌಂಟ್) ಬರುತ್ತದೆ, ಗುರುವಾರ ಖಾನಗಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿರುತ್ತವೆ, ಶುಕ್ರವಾರ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಶನಿವಾರ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶನಿವಾರದವರೆಗೂ ನಭೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

Mr. CHAIRMAN.—The House will now rise and meet at 10-35.

The House rose at Five Minutes past Ten of the Clock to re-assemble at Thirty-five Minutes past Ten of the Clock.

The House re-assembled at Forty Minutes past Ten of the Clock.

[MR. DEPUTY CHAIRMAN in the Chair]

BUDGET ESTIMATES FOR 1968-69

(General Discussion)

Debate Contd.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕಾಂತಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ (ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಮಾನ್ಯ ನಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಮ್ಮ ಆರ್ಥ ನಚಿವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾಸ್ತವಿಕ ಚಿತ್ರವನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲೇನೋ ಜಗ್ಗರಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಜಾದೂಗಿರಿದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ 1962 ರಿಂದ 5 ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯದ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿ, ಇನ್ನುಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಣ ಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಚಿಹ್ನೆ ತೋರಿಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಆಶಾವಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆಯವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಜಾದು ಮಾಡಬಹುದು, ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಆರೋಪಿಸಬಹುದು ; ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಹೆಗಡೆ ಯವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ವಾಸ್ತವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ ಯಾವವಿಧವಾದ ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವವರು, ಅದರಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯ. ಅವರು ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಲ್ಲದೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ನಾವು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಕಟ, ನಮ್ಮ ಆದಳಿತವೆರ್ಚಾ ಗುವ ವಿಳಂಬ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಗಂಡು ಅದನ್ನು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ದೇಶ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾದ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕಾಂತಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಕಳಚಿ ಬಿದ್ದು ಅನಾಯಕತ್ವ ತಲೆದೋರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ, ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಮ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಒದಗಿಬರಬಹುದು, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಥವಾ ಇತರರು ಕೆಲವರು ಉದ್ಯೋಗಗೊಂಡು ಕೆಲವು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಅದನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನಾಯಕತ್ವ ಉಂಟಾಗಿದೆ, ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ, ಪೋಲೀಸು ಖಾತೆ ಕುಸಿದು ಅಧೋಗತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆಯಾಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ, ಅದು ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಉಂಟು. ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವುಂಟಾದಾಗ, ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಂದೋಳನ ನಡೆದು ನಂತರ ಅದು ಉಪಶಮನವಾಗುವುದುಂಟು. ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ರೋಗವುಂಟಾಗಿ ಅದು ಉಲ್ಬಣಿಸಿದರೆ ನಾವು ಸಾಯುತ್ತೇವೆ, ಬದುಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರಾಸೆ ಹೊಂದಬೆ ಔಷಧೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಏನಾದರೂ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊದಗಿದಾಗ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಂಟಾದಾಗ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನೇ ಪರ್ವತ ಮಾಡಿ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಸದಸ್ಯರು ಬೊಬ್ಬೆ ಎಬ್ಬಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರು ಇಂಥ ಮನೋವ್ಯಥೆಯನ್ನವಲಂಬಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಳ್ಳವರೂ, ಅನುಭವನ್ವರೂ ಆಗಿರುವಾಗ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾದಾಗ ಅದನ್ನು ಶಮನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕಡಮೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ಗಲಾಟೆಮಾಡಬಾರದು, ಮಧುಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಗಲಾಟೆಯಾದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಎರಡುಕಡೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಉರಿಯುವ ಬೆಂಕಿಗೆ ತುಪ್ಪ ಹಾಕುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅನಾಯಕತ್ವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಾರಣರಾಗುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನರ್ವೇಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ನೌಕರಶಾಹಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಡಕುಂಟಾಗಿದೆ. ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟುವುದು ಕಷ್ಟ, ನೌಕರರಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿರಬೇಕು. ನಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಹೇಳುವುದು, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದ್ದುದ್ದನ್ನು ಇದ್ದಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಬರುವವರೆಗೆ ಕಷ್ಟ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಮನೋಭಾವವಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟ. ಹಾಗಿರುವ ವರೆಗೂ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ನಿರ್ಧಾರ. 1948 ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾರಂತರು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಜನರಿಗೆ ತಾವು ಕೊಡುವ ಸಹಾಯ, ವಾಗ್ದಾನ ಪೂರೈಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾದರೆ ಜನರು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಬಾರದು ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದು ವಾಸ್ತವವಾದುದು, ಇವತ್ತಿಗೂ ಸರಕಾರ ನೀಡುವ ಸಹಾಯ ಜನತೆಗೆ ತಲುಪುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು, ಆಡಳಿತದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿರುವವರು, ಪಕ್ಷದವರು ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಈಗಿರುವ ಆಡಳಿತ ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟೀಷರಾಯನ ಕಾಲದ್ದು, ಪೋಲೀಸು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ಈಗಿರುವ ನೌಕರರಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಇರಾಖೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ನೌಕರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಜನತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನೌಕರರ ಮನೋಭಾವನೆ ಬದಲಾಗುವವರೆಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯವೂ ಜಯಪ್ರದವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದಾಗುವವರೆಗೆ ಜನತಾರಾಜ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಎಷ್ಟೇ ನಾವು ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ನೌಕರರ ಮೂಲಕ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು, ಆ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಅಥವಾ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ನೌಕರಶಾಹಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಆಗ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಒಂದು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಅದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪಾರ್ಟಿಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಏನೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಟಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈಗಿನ ನಮ್ಮ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕವರು, ಅದರ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದವರು, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಶ್ರದ್ಧಾಮನೋಭಾವ ಇದ್ದವರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿಯುವದರೊಳಗೇ ತರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು, ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು, ಪ್ರಮುಖರು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಇದ್ದವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ತರಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಿರ್ದೇಶನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನೂ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು; ಅದು ಆಗಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರು ಇದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಇದ್ದೇನೆ. ಈ ಭರವಸೆ ನಿರಾಶೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹಿಟ್ಟಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳು ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಉತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರು, ತಹಸೀಲ್ದಾರರು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ, ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಾಕು ಸಾಕಾಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಜನತೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನ ವಹಿಸಬೇಕು. ಮದ್ರಾಸ್ ರೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಎರೆಕ್ಟೆಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಒಂದು ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಏನೆಂದರೆ, ಯಾವ ಒಂದು ಬೋರ್ಡನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಆಫೀಸರನ್ನು ತುಂಬುವುದು, ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರು ಹತ್ತು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರಬಹುದು. ಆ ಆಫೀಸರ ಹತ್ತಿರ ಏನಾದರೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲೇ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆ ಮೀಟಿಂಗ್, ಈ ಮೀಟಿಂಗ್ ಅಂತ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ 25 ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಆಫೀಸರನ್ನು ಹಾಕಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಗೇ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಜಪಾನ್‌ಗೋ, ಜರ್ಮನಿಗೋ ತಿರುಗಾಡುವುದರಲ್ಲೇ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ಅವರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ತಜ್ಞರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಅಥಾರಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿಗೆ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಅನುಭವ ಇರತಕ್ಕವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅನುಭವವನ್ನು ಏಕೆ ಪಡೆಯಬಾರದು? ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಆಯಾಯಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞತೆ ಇರತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಹಾಕಿ. ಅದನ್ನೇ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿ ನಡೆಸಬಾರದು. ಶ್ರೀವಾಸ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟರಿಗೂ ನಮಗೂ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ರಾಜಕೀಯ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆದು ನಾನು ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು, ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ಈ ಒಂದು ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಹೊಯ್ದಾಟದ ಮನೋಭಾವದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವ ಒಂದು ಖಾತೆಯ ಬೋರ್ಡ್ ಆಗಲಿ ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ, ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಶಾಸಕರು ಇರಬೇಕು, ಆದರೆ ಶಾಸಕರು ತಜ್ಞರು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ—ನಾನೂ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕಾಂತಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಒಬ್ಬ ತಜ್ಞ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು—ಯಾವ ಒಂದು ಬೋರ್ಡನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನೇ ಆಗಲಿ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ—ನಾನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಅಧಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ತರುವಾಗ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅನುಭವಸ್ಥರು, ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುವಂಥವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ಪೈಪೋಟಿಯಂತೆ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ದೋಷವುಂಟು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಮಿಟಿಗೂ ನಾವೇ ಆಗಬೇಕು, ನಮ್ಮನ್ನೇ ಹಾಕಬೇಕು, ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಮನೋಭಾವದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ದೋಷವುಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ದಿಟ್ಟಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ತಜ್ಞರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ತಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಒಬ್ಬ ತಜ್ಞರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅದರ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಅದೆಲ್ಲದರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಇರಬೇಕು. ಅವನು ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಇದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವವರೆಗೂ ಅಲ್ಲದ್ದು ಅತ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗಲ್ಲದೇ 6 ತಿಂಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಆರು ತಿಂಗಳು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಮಾಡುವುದು ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಯಾರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಅರಿಕೆ ಇಷ್ಟೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ನಡೆಯುತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವನು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನೇ ತನ್ನ ಧ್ಯೇಯವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ದುಡಿಯುವಂತೆ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅತನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದಿಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಕೂಡದು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಾಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಆಗಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲವೇ ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾರನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಿಡಿಯಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರದು ಯಾವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅನ್ನುವಂತಹದನ್ನೇ ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತಹ ಎಳೆಂಬ ನೋಡಿ. ಶಾಸಕರು ಹೋದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆರೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಸಾಮಾನ್ಯರು ಹೋದರೆ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನ ಬಾಗಿಲಿಗೇ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಜನಸಾಮಾನ್ಯನೇ ಬರಲಿ ಅವನ ಸಂಕಷ್ಟವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ಮನೋಭಾವ ನೌಕರರಲ್ಲಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಅಂತಹ ಮನೋಭಾವ ಇರತಕ್ಕವರು ಈ ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ? ನನಗೆ 14 ವರ್ಷದ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಯಾವ ಆಫೀಸರನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಾಣಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರರು ಎಂದು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಖಾತೆಗೂ ಇನ್ನೊಂದು ಖಾತೆಗೂ ಕೋಆಪರೇಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಟರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಖಾತೆಗೆ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಾಡಲು ನಾವೇನು ಮಕ್ಕಳೇ? ಈ ರೀತಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬಾರದು. ಖಾತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಶೇಕಡ 75 ರಷ್ಟು ಹಣ ಅವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

11-00 A.M.

ಮತ್ತೊಂದು ಬಹಳ ಬೇಸರವಾದ ವಿಚಾರ ಅಂದರೆ—ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆದಷ್ಟೂ ತಮ್ಮ ಸಂಚಾರಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು. ನಾನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಆದಷ್ಟೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೊನ್ನೆ ಗಂಗಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೀತುವೆಯ ಉದ್ಘಾಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಕಾರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ 60-ಕಾರುಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ

ಎಷ್ಟು? ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇಕೆ ಬರಬೇಕು? ಅಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ನೇತುವೆ ಎಷ್ಟಾಖಂಡದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಹೊಸ ರೀತಿಯ ನೇತುವೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಗೆ 60 ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರುವುದೆಂದರೆ ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟರಂಥ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ, ಅವರು ಹೋಗಲಿ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದವರು ಬಂದು ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಾಕಿಯ ಜನರಿಗೆಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ? ಆದುದರಿಂದ ಅಂಥ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ನೀತಿ ಏನಿರಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಸರಿಯಾದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೇ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳವರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ನಾನೆಂದೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಬರಬೇಕೆಂದು ಕರೆದಿಲ್ಲ.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶಾಂತಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ನರಸಿಂಹನ್ ರವರು ಕರೆಯದಿದ್ದರೆ ಅವರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನೀವೂ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ನಾವೂ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಹಣ ಬಹಳವಾಗಿ ಪೋಲಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸೇರತಕ್ಕ ಜನರಾದರೂ ಬಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲೇ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಒಂದು ಕಾನ್ಫೆರೆನ್ಸ್ ಬೇರೆ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಿಗಿ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತೆ! ಆದುದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಮನೋಭಾವನೆ ಕಡಮೆಯಾಗಬೇಕು. ಇದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ನಡವಳಿಕೆಯೇ ಇರಲಿ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರದ ನಡವಳಿಕೆಯೇ ಇರಲಿ ಇದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ತಾವು ಈ ಎಲ್ಲ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನೂ, ಅಂದರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೀಗೆಲ್ಲ ಟೂರ್ ಹೋಗಬಾರದು ಜನರ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಾ ವ್ಯಯಮಾಡಬಾರದು ಅನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೂ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶಾಂತಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ಅಷ್ಟೇ ಸಾಲದು. ಈ ವಿಚಾರ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಆದ ದರಿಂದ ನಾವೂ ನೀವೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದಂಥ ವಿಷಯ ಇದು.

ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಸೆಮಿನಾರುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯೆಯೇನೂ ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸೇರತಕ್ಕ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರು ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಸುಬಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನುಭವ ಪಡೆದ ರೈತರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಜನರಿಗೆ ಉಳುವುದು ಹೇಗೆ, ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ, ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇವಲ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪಾಸಾದವರಿಂದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರೈಮರಿ ನಾರ್ಮಲ್‌ನಿಂದ ತರಗತಿಗಳವರಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಅಲ್ಲಿ ನೇಗಿಲು ಹಿಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಈ ಜನರು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಅದು ಜನ ನಗುವಂಥ ವಿಚಾರ. ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯೇ ಒಂದು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಹೊಸ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಒಂದು ಟೀಕೆ ಬರಲಕ್ಕೆ ಇದೇ ಕಾರಣ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮನೋಭಾವ ಇರತಕ್ಕ ಜನರು ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೂ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದವು. ಯಾವುದು ಹಿಂದಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕಾಂತಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ)

ನಿಂದಲೂ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬದ ಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಯಾವುದನ್ನು ತೀವ್ರಗಾಮಿ ಆಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡ ಬೇಕು, ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂಥ ಒಂದು ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆ ಕ್ರಮನೇಮಕ ಕಟ್ಟಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಗಾಣದೆ ಸಿಕ್ಕಬೀಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೋಗ ಇದೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನೇಮಕಮಾಡಿಬಿಡುವುದು. ಅದು ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಾವೇ ಇದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಬಹಳ ಅನುಭವಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ ಆ ಸಮಸ್ಯೆ ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮನೆ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನಮಗೂ ನಿಮಗೂ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಎರ್ನಾ ವಿಷಯುಗಳನ್ನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ನೀವು ಒಪ್ಪಿದ್ದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕಾಂತಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಅದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದಂಥ ಒಂದು ಕ್ರಮ, ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈಗ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇ ಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಒಂದು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗುವಂಥಾದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಕೆಲವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ರಾಜ್ಯಭಾರಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಬೇಡ್ದನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಂಬೂದ್ರಿಪಾಡ್ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಸೈಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತೀವೆ, ನಮಗೆ ಕಾರು ಬೇಡ, ಗುಡಿಸಲೇ ಸಾಕು, ಯಾವ ಅರೋಚುನ್ಸ್‌ಗಳೂ ಬೇಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದವರು, ಇವತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಈಗ ಅವರ ಅಡಳಿತ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯಾದುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನರ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಅವರನ್ನು ಉರುಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕಾಂತಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಇದು ಒಂದು ಮನೋಭಾವ. ನಾವು ಉರುಳಿಸುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ? ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಒಂದು ಆಡಳಿತದಿಂದ ಜನರು ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ರಾಜ್ಯವಾಡಳಿತವನ್ನು ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದವರು ಅಥವಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಉರು ಳಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ! ನೀವು ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ನಾವು ಯಾರೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಆ ಪದವಿಗೆ ಅನರ್ಹರು, ಅಯೋಗ್ಯರು, ಆ ಪದವಿಯಿಂದ ಇಳಿದು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ನಮ್ಮನೆ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಜನಾನುರಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲದ್ದರೂ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತೇವೆ. ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯೇ ಇರಲಿ, ಪಿ.ಎಸ್.ಪಿ., ಎಸ್.ಎಸ್.ಪಿ. ಅಥವಾ ಜನಸಂಘದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯೇ ಇರಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರು ಉರುಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಅವರಿಗೆ ಜನ ಬೆಂಬಲವಿದೆ, ಶಾಸನಕರ ಬೆಂಬಲ ವಿದೆ, ಅವರು ಯಾವ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬು ದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಉರುಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡು

ತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ವಿಚಾರವಾದಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹನ್ ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಅದು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

Sri M. C. NARASIMHAN.—The Kerala Government was dismissed by an Act of the Congress party leader Mr. Nehru. They said that there is breakdown of law and order and dismissed the Kerala Ministry.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕಾಂತಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ. — ಇಡೀ ಕೇರಳಾದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಇ.ಎಂ.ಎಸ್. ನಂಬೂದ್ರಿಪಾಡ್ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟವರು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಂಥ ನೆಹರೂ ಅವರು. ಇಡೀ ಕೇರಳಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಂಥೋಳನವಾಯಿತು. ಆಗ ಕೇವಲ ಪಕ್ಷದ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಆಂಥೋಳನ ಆಯಿತು. ಪ್ರಜಾವಾದಿಗಳು ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಪ್ರೊ-ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್‌ರಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ. ಆ ಒಂದು ಮನೋವ್ಯತ್ತಿ ಹೇಗಾದರೂ ಇರಲಿ. ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಡೋಣ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿದ್ಯೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಾವು 36 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡದೆ ಬರೀ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬಹಳವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳುವುದು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ನ್ಯೂಲು ಆಗಬೇಕು, ಕಂಪಲ್ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಬ್ಯಾಸ ಆಗಬೇಕು, ಹೈನ್ಯೂಲು ಆಗಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳುವುದು ಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈಗಿನ ಇದೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಶಿಕ್ಷಿತ ಜನರ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಭಯಂಕರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಆಗಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಕ್ಷರದ ಜ್ಞಾನ ಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಉದ್ಯೋಗ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಬೇಕು. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಬಡವರೇ ಇರಲಿ, ಶ್ರೀಮಂತರಾದವರೇ ಇರಲಿ, ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ ವರೆಗೆ ನೀವು ವಿದ್ಯೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಆಮೇಲೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಶನ್ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವವರನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಹೈಯರ್ ಎಜುಕೇಶನ್ ಎಷ್ಟು ಅಗತ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಆಚರಣೆಗೆ ತರಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ನೀಟು ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದು. ಅವನಿಗೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದೊಳಗೆ ಡಿಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಡಿಗ್ರಿಗಳ ವ್ಯಾಮುಖ್ಯತೆ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿತ್ತು. ಈಗ ಆ ಡಿಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಬೇಷನರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಸರ್ಟಿಫೀಕೇಟ್ ಕೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಾ, ಡಿಗ್ರಿ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೊ ಅಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು.

Sri J. B. MALLARADHYA.—What he says is correct. My son passed Mechanical Engineering in the Mysore University and he went to Germany for training and there he was taken as an ordinary worker. He worked there for two months as a Cooly. They did not recognise his degree.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕಾಂತಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ. —ಇನ್ನು ಈ ರೀತಿ ನಾವು ಕೃತಕವಾದಂತಹ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗಾಗಿದೆ. 1920ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಐದನೆಯ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದವ. ನನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನನ್ನ ಮಗ ಬಿ. ಎ. ಎಲ್ ಎಲ್. ಬಿ. ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರೂ ಅವನು ನನಗೆ ಸರಿಯಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಗದ ಬರೆಯುವುದೇ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಾಗಲೀ ಬರೆಯಲು ಸ್ವಂತ ಅನುಭವ ಬೇಕು. ಅವನು ಅಷ್ಟು ಓದಿದ್ದರೂ ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಗದ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬರೆದ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣ ಇಲ್ಲ, ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವನು ನಮ್ಮನ್ನೆ ನಗುತ್ತಾನೆ.

ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ಮಗನ ತಪ್ಪನ್ನು ಅವರೇ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕಾಂತಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಕೆಟ್ಟಿದೆ. ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜ್ಞಾನ ಪಡೆಯಲು ಮನುಷ್ಯನಾದವನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಿ. ಆದರೆ Quantity is not at all important, quality is important. Crores of rupees are wasted on this higher education.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸೇನ್ ಅವರು ಬಹಳ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಘೋಷಣೆಗೆ ತಳಹದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದವರು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು. ಬೇಸಿಕ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನ ಮೂಲೆಗೆ ಒತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಹಿಂದಿ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಎಂದು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ ಮೂಲೆಗೆ ಒತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ವ್ಯಾಮೋಹವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಕಾರಣ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ವ್ಯಾಮೋಹ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಎಂ. ಪಿ. ಎಲ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಂಥ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ವ್ಯಾಮೋಹ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಅದೊಂದು ಹಿರಿಮೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಮನೋಭಾವ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರು ಹೋದರೂ ಅವರ ಪ್ರೇತ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಉಡುಪಿಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ಅರ್ಧಮರ್ಧ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ವ್ಯಾಮೋಹ ಇದೆ. ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವವರು ಮಾತನಾಡುವುದು ಇಂಗ್ಲೀಷು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ, ತಮಗೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತುಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಏತಕ್ಕೆ ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಅವರು ತುಳುವಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಈ ರೀತಿಯ ದಾಸ್ಯ ಮನೋಭಾವ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇತ್ತು. ಅದೇ ಮನೋಭಾವ ಈಗಲೂ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿದೆ. ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರು ಇಂಗ್ಲೀಷು ಕನ್ನಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಅವರೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಅವರು ಹಳೆಯ ಅಭಿನರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿಯಿಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು ಕೆಲವರು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಹಿಂದಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಕೆಲವರು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ವ್ಯಾಮೋಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದರೆ ಹಿರಿಮೆಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯು ಯಾವುದು ಇರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಬ್ಲೂಪಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಆಗ ನಾವು ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗಾಗಲೇ ರಾಂಗ್ವೇಜ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಮ್ ಆಗಿದೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಹಿಂದಿ ವಿರೋಧದ ನೆಪದಿಂದ ತಮಿಳಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲುವಳಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಂಥಾದ್ದು ಎನ್ನುವವರೆಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ವಿಚ್ಛಿದ್ರಕಾರಕ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೆಲವರು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅವರನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮೋನ್ನತಿ ಇದೆ. ಈಗ ಯಾವುದೇ ದೇಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಜರ್ಮನಿ, ಜಪಾನ್, ರಷ್ಯಾ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಅವರವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಯಭಾರಿ ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಯವರು ಭಾಷಣಕಾರರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರಂತೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ನಮಗೆ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಪ್ರಸಂಗ. ಅನಂತರ ನಮ್ಮ ರಾಯಭಾರಿಯು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿಯಲ್ಲಿ ತರ್ಜಮೆಯಾದ ರಷ್ಯಾ ರಾಯಭಾರಿಯಿಂದ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿಸಿ ಓದಿಸಿದರಂತೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ದೇಶದವರಾಗಲೀ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರೀತಿ ನೀತಿ ವೇಷ ಭೂಷಣಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಅನುಕರಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಅನುಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಶುದ್ಧತಪ್ಪು.

ದೇಶದ ಅಡಳಿತ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವಂತಹ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯದ ಮನೋಧೆಯನ್ನು ಮೂಲೆಗೆ ಒತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಗಂಭೀರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಈಗ ನಾವು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೋಟಿ ಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಿದರು, ಜನಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಏರಿದೆ, ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೋದಾಗ ಅದು ಆಗಬೇಕು, ಇದು ಆಗಬೇಕು, ಎಂದು ಜನ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಅವರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಎಂದು ನುಳ್ಳು ಫೋಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಆದದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಆಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಮಧುಗಿರಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಅತ್ಯಾಚಾರವೇ ಅಲ್ಲ, ಬೇರೆಯವರ ವಿಷಯವೂ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಅತ್ಯಾಚಾರವೂ ಇದೆ. ಜನತೆಯ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಆದದ್ದನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಕಡೆಗಾಣಿಸಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ಭೂತ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ನೋಡಿದರು. ಈಗ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಿಂದಿ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರೌಡಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಂತೂ ಆ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡಿದವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು. ಈಗ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ, ಅವರು ಲಾ-ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅದಕಾರಣ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿದರು ಎಂದರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಣ್ಣ ಕಟ್ಟಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಆದೀತು. ತೂಕ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ, ಸಮತೋಲನ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಸರಿಯಲ್ಲ, ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾರಿ ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ವಿಷಯ ಎಂದರೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೇ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಂದು ಜನತೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಲೀ, ಸೇತುವೆಯಾಗಲೀ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಲೀ ಇಂತಿಷ್ಟು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಅನುಭವ ಇಲ್ಲದೆ, ಗುರಿಯಿಲ್ಲದೆ ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಹಾಕುವಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುವುದು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಕೇಳಿದ 10 ರಷ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

11-30 A.M.

ಇದರಿಂದ 50 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ 75 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿಶ್ಚಿತ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ 10 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಮುಗಿಯದಿದ್ದರೆ ಆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ವೆಚ್ಚ ಬಹಳ ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಹಾಯದ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕಾಂತಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಕೊಂಡು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರು ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ಪ್ಯಾಟ್ರನ್ ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಯಾರುಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ಯಾಟ್ರನ್ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ಯಾಟ್ರನ್ ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸುಮ್ಮನೆ ಟೂರ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಏನಾ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಸಹ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಗಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೂಡ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಂತಹವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಹಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. 16 ಆಣೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ 12 ಆಣೆಯಷ್ಟಾದರೂ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ 1968-69ನೆಯ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಂತಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟರು ಮಾತನಾಡಿದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಂತೆ ನಾವುಗಳೇನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರುಚಿಕರವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಸಲ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ತಿದ್ದಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿನ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಚನಾತ್ಮಕವಾದಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಹೇಳದಿದ್ದರೂ ಈ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. 1968-69ನೆಯ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಾಸ್ತವಿಕವಾದಂಥ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಎವರದಾದಂಥ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಆಶಾದಾಯಕವಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳನೇಕರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆದ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆದಂಥ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ: The past has been black—The future is bleak ಎನ್ನುವಂತೆ ಹಿಂದಿನದ್ದು ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ, ಮುಂದಿನದ್ದು ಸಹ ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಜನರು ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಸಹ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದರು. ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಜನರಿಂದ ಎಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜನರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 2,870 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜನರಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ 300 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಶೇಕಡ 80ರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ

ಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.—ಅಂದರೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಭವ್ಯ ಭಾರತವನ್ನೇ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಜನರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ : ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆಗೂ ಏನೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದು. ಬಡ ಜನರಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ತೆರಿಗೆ ಹಣ ಏನಿವೆ ಅದು ಶ್ರೀಮಂತರಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೇ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗತನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಕೂಲಿ ಕಡಿಮೆ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು 60.25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. 1968-69ನೇ ಸಾಲಿಗೂ ಸಹ 60.25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೇ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು ? ನಾವು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಬೆಲೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀಡಿರುವ ಅಂಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಎದೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಯಾವುದೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಜೀವನ ವೆಚ್ಚ ದಿನೇ ದಿನೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಒಂದು ಅಂಕ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಐದು ಪರಸೆಂಟ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನಕಂ ಅವರೇಜ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನಕಂ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗ 2.8 ಪರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಇನಕಂ ಬಹಳ ನಿಧಾನ ಪ್ಲಾನ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 0.3 ಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದು ಐದು ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದು 0.3 ಪರೆಸೆಂಟ್. ಅರ್ಧ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಮಾನವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಯಾರಿಗೆ ತಾನೇ ನಂಬಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ? ಏಕೆ ಈ ಸುಳ್ಳು ಮಾತು ?

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ನೋಡೋಣ. 'ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ರಿಸರ್ವ್'. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸೌಜನ್ಯ ವಿಲ್ಲದಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಇವರು ಏನು ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಪ್ಲಾನ್ ಇದೆಯೋ, ಪಾಲಸಿ ಇದೆಯೋ, ಏನಾದರೂ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಮೆಶೀನರಿ ರೂಪಿನತಕ್ಕ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇರಬೇಕು, ರಾಷ್ಟ್ರಿಕತನ ಇರಬೇಕು, ಒಂದು ಮುಖಂಡತ್ವ ಇರಬೇಕು. ಅದೆರಡೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಜನತೆ ಹೇಗೆ ನಂಬಬೇಕು ? ಆದ್ದರಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇದನ್ನು ಅಧಿ ರರಪತಿ ಶಾಷ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇವತ್ತು ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ಬಜೆಟ್ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು ಎಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತೃಪ್ತಿ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ಇದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಣ್ಣೆರಚುವಂತಹದು. 11.9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ವೇಸ್ ಅಂಡ್ ಮೀನ್ಸ್ ಭಾಗ ನೋಡೋಣ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಓಪನಿಂಗ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಮೈನಸ್ 12.79 ಕೋಟಿ. ಅಂದರೆ 12 ಮುಕ್ಕಾಲು ಕೋಟಿ ಯಷ್ಟು ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ 11 ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂದರೆ, ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾರ್ಡಿನರಿ 25 ಕೋಟಿ. 26 ಕೋಟಿಯ ಕೊರತೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ? ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಏನಿತ್ತು ? ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೋದ ವರ್ಷದ್ದು ನೋಡಬಹುದು. 12 ಕೋಟಿ ಕೊರತೆ ಇತ್ತು. ಡಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಅನೀಕ್ಷಿತವಾದಂತಹ ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನ ವಿಶೇಷವಾದಂತಹ ಖರ್ಚು, ಅದರಿಂದಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಯಾಯ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ಬಂದಿರುವುದು ವಾಸ್ತವವಾಂಶ ಅಲ್ಲವೆಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ !

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ರಿಯಾಲಿಟಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ; ಶೇಕಡಾ 12 ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತ ಇದೆ. 176 ಕೋಟಿ ಇದ್ದದ್ದು 194ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. You are providing a stable plan in a period of rising revenue, that is in otherwords not even a *status quo* is being maintained. ನನಗೆ Alice in wonderland ಎಂಬ ಒಂದು ಕತೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಮಗು ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಒಬ್ಬನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿತ್ತಂತೆ. ಅವನು ವೇಗವಾಗಿ ಓಡುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ. ಆದರೆ ಅವನು ಓಡುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಕೂಡ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಮಿಶನರ್, ಕಾನ್ಸ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್, ಪಬ್ಲಿಕ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಏನು ಅಸಾಧ್ಯ ಗಳಿನುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟೀವ್ ಎಫಿಷಿಯನ್ಸಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವ ಸ್ಪಷ್ಟವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. For development expenditure that is made, is fast declining. I will give some figures. ನಮ್ಮನೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಲ್ಲದೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೇ ವ್ಯಾನಿನಲ್ಲಿ 21 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ರೇಟ್ ಆಫ್ ಗ್ರೋತ್ ಇದೆ. 67—68, 68—69 ಅದು ಸಾಧಾರಣ 10 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಡಿಕ್ಲೈನಿಂಗ್. ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇರಿಗೇಶನ್ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್ ಅದೂ ಇಲ್ಲ. ಇವರು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ತಾನೇ ವಾದ. ಆ ವಾದಕ್ಕೂ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ (ಪದವೀಧರರ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಈ ಅನೆಕ್ಷರ್ (*b*) ಯಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ವ್ಯವಸಾಯ, ಅನಿಮರ್ ಹಸ್ಬೆಂಡರಿ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜನರಿಗೆ ಏನು ಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿ ಎಲ್ಲಿದೆ, ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್ ಎಲ್ಲಾ! ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಓಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಂದ ಲೋನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಅಥವಾ ಮೈಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಕವರ್ ಆಗಬೇಕೋ, ಬೇಡವೊ? ಅದು ಬೇಡ ಎಂದರೆ ಇದು ಔಟ್‌ರೈಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. There is no justification for the debt at all. ಹೌದು, ನಿಜ. ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ, ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಮಗಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದು ಕೂಡ ಡಿಕ್ಲೈನ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯವಾದ ಕೇರಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದಾರೆ? ಅಲ್ಲಿ 25 ಪರ್‌ಸೆಂಟಿಗಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರೇ 20 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ. ಅದ್ದರಿಂದ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ, ಇವರು ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು. ಇನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಡೆಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಶಾರಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. It is still not alarming. ಎಷ್ಟು ಅನೆಟ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಆದರೂ ನೀವೇನೂ ಭಯಪಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಇವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ, ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಂಡವಾಳದ ಸಲುವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ 57—58 ರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. Sir, the dangerous position has been reached, interest charges should not increase by more than 10 per cent of the normal revenues. Now we have come to 10.7 per cent on interest charges on debts. 57—58ರಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟರ್ ಔಟ್‌ಲೇ 7.8 ರಷ್ಟು ಇದ್ದದ್ದು 67ರಲ್ಲಿ 13,62 49,444 ಕ್ಯಾಪಿಟರ್ ನರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಇದ್ದದ್ದು ಇಂದು ಏನಾಗಿದೆ! beyond the control is one thing; but the danger is not realised. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ನಾಲದ ಹೊರೆ ನಿಮಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಡೆಟ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಕಮ್ಮಿ ಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೆಂಟೇನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮೈನೂರು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. rationalisation of loans; that is the old story that is going on. ಡೆಟ್ ಚಾರ್ಜ್‌ಸ್ ಎನ್ನುವುದು 33 ಕೋಟಿಯಷ್ಟಾದರೆ

ಅವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರಿಪೇಮೆಂಟು ಚಾರ್ಜುಗಳನ್ನೇ ನಾಲ್ಕು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯವರಿಗೆ ಇದರಿಂದೇನೂ ಭಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದೇನೂ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನೀವೇ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ. ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಹಾಗೂ ಮೆಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಚಾರ್ಜುಗಳ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಅವರಿಂದ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳೂ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ರಿಟರ್ನ್ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಚಾರ್ಜಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಮೆಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಚಾರ್ಜುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಬೇಕಾದರೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇರಿಗೆಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಿ. ಅದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ. ಇರೀಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಷ್ಟು ಹಣಕ್ಕೆ ಬೇಗನೆ ತಕ್ಕ ರಿಟರ್ನ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪೋಣ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲೇ ಸರಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದೇಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆದಾಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ? What has happened to these Co-operative Institution? ಸರಕಾರದವರು ಇಂತಹ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಶೇಕಡಾ 75 ರಷ್ಟು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಇದರಿಂದ ರಿಟರ್ನ್ ಬರುವುದು ನೋಡಿದರೆ 4.5 ರಷ್ಟು. ಎಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ 2.34 ರಷ್ಟು ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಚಾರ್ಜ್ ಕೂಡ ಕವರ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುವ ಚಾರ್ಜಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಯೋಜನೆಯಾದನಂತರ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೊರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಏನೋ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಆಗ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. 66—67 ರಲ್ಲೇ ಚುನಾವಣೆ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆ ಬರಲು ಕಾರಣಗಳೇನು? ಇದೇ ರೀತಿ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಆಗಿದೆ. ಅದೇನೋ ಹೌದು. ಆದರೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರಿಂದ ಅವರು ಭಾಷಣಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೆ. ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಂದಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಲೋಪದೋಷಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರತಃಕರಣ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ನೀತಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಇದ್ದಂತಹ ನೀತಿಯಂತೆ ಈ ವರ್ಷ ಏಕೆ ಅನುಸರಿಸಲಿಲ್ಲ? ಕಳೆದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ಯಾರಾವನ್ನು Centre and state relationship ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ಮಾಡಿರುವ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಮಾತೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಯಾವ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನುಮ್ಮನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೋದ ವರ್ಷ ಹೇಳಿದ ನಿಮ್ಮ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಂದು ಆ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ನೀತಿ ಹೇಗಿದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಅಡಿಗ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೋದ ಸಾರಿ ಏಕೆ ಆ ರೀತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತುಲನ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅವರು ಗಮನಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು Rationalisation of loans ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ರ್ಯಾಷನಲೈಸೇಷನ್ ಆಫ್ ಲೋನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಾರಿ ಮಾಡಿರುವ ಭಾಷಣ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್)

ದಲ್ಲಿ ಇದರ ಯಾವ ಒಂದು ಮಾತೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. The Chief Minister of Madras has referred to this in the Budget. State Government has pressed about the Rationalisation of loans. I am not satisfied in it. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮದ್ರಾಸಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾದೊರೆಯವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನ. ಅದರಿಂದ ಅವರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಾಂತಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟರಿಗೆ ಕೇರಳ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಮದ್ರಾಸು ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಹೇಳುವುದು ಅಪ್ಯಾಯಮಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಅಣ್ಣಾದೊರೈರವರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನ, ಬೇರೆ ಸರಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಇದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಲ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಕೇರಳ ಸರಕಾರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯುನೈಟೆಡ್ ಫ್ರಂಟ್ ಸರಕಾರಗಳು ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸು ರಾಜ್ಯ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಡಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಅವರು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕಾಂತಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮದ್ರಾಸು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾದೊರೈರವರು ಎನ್. ಸಿ. ಸಿ. ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದಾಗ ಹಿಂದಿ ಚಳುವಳಿ ನಡೆದಾಗ ಅದನ್ನು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಯುನೈಟೆಡ್ ಫ್ರಂಟು ಸರಕಾರಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಡಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಸರಕಾರ ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೂ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು out of context ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಅಣ್ಣಾದೊರೈರವರು ರ್ಯಾಷನಲೈಸೇಷನ್ ಆಫ್ ಲೋನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಬಡ್ಡಿ ಶೇಕಡಾ ಎರಡರಷ್ಟು ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ ಶೇಕಡಾ ನಾಲ್ಕೂವರೆಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜಗಳ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಶೇಕಡಾ ನಾಲ್ಕೂವರೆಯಷ್ಟು ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಶೇಕಡಾ ಎರಡರಷ್ಟು ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲೇನೋ ತಪ್ಪು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟರತಕ್ಕ ಸಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಎತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅಂದರೆ, ಇಲಾಸ್ಟಿಕ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್-ಇಲಾಸ್ಟಿಕ್ ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರ ಮಾತು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

12 Noon

Sri J. B. MALLARADHYA.—I will be one with you in saying that the Government of India should help us at lower rate of interest. The point is, they charge higher rate because they also take at higher rate. If they are getting at lower rate and charge us higher rate, I am one with you.

Sri M. C. NARASIMHAN.—If all the loans are taken into account, it will be lower. Really they are not going to split up as a result of this. ಆದುದರಿಂದ ನಾನ್‌ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 1967—68 ಮತ್ತು 1968—69 ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಹಾಯ ಧನದ ಸ್ಕೇಲು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದುವರ್ಷದ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಷ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಸೇರಿ 559 ಕೋಟಿ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು 612 ಕೋಟಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ 559 ಕೋಟಿಗೆ

ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ 300 ಕೋಟಿ, ಈ ವರ್ಷ 300 ಕೋಟಿ ಹಂಚಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಕಾರಣ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಅವರು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರೂ ತಮ್ಮ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊನರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾಲ್ಕನೇ ಫೈನಾನ್ ಕಮಿಷನ್ಸ್ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1955—56 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಡಿ. ಎ. ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಮಾಣ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮುಂದೆ ಸಹ ಡಿ. ಎ. ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ತಗಲಬಹುದು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಫೈಗ್‌ಸಿಬರ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಗಜೇಂದ್ರಗಡಕರ ಸಮಿತಿಯವರು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರವು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಕೊರತೆ ಸರಿಪಡಿಸಲು ತೆರಿಗೆಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. 257 ಕೋಟಿವರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಾಲ ಇದೆ. ಈ ಸಾಲ ತೀರ್ವೆಗೋನ್ಕರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಇಂತಿಷ್ಟು ಹಣ ಎಂದು ಬದಿಗೆ ಇಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಕಾರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ತಾಕೀತು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕನೇ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಹಣ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬದಿಗೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಸಿಂಕಿಂಗ್ ಫಂಡ್ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಈ ಸಾಲ ತೀರ್ವೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗು ಈ ವಿಚಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಹಾಗು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪೇ ಸ್ಕೇಲ್ಸ್ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ವಿಪರೀತ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಇದು ರಿಸೋರ್ಸಸ್‌ಗೆ ಹೊಂದಿ ಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾದುದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ್ಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದುದು. ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

Madras spends 21.3 per cent. In 1951—52, 16. 5 per sent of its revenues were being spent on administrative services by Madras.

Bombay	19.6 per cent
Andhra	17.4 per cent
Average	16.4 per cent

Mysore always spends 12 per cent. To-day also it is the same. Total expenditure even to-day is not more than 13 per cent.

ಬೇರೆ ನೆರೆಹೊರೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೂ ನಾವು ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ; ನಾವು ಕಡಮೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ; ರಿಕ್ರೂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಗಿಂತ ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಸಂಬಳದ ಸ್ಕೇಲು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಇದೆ.

(SRI M. C. NARASIMHAN)

We were paying less to Government servants. At the lower services we have inherited one of the most inefficient administrative services. If you pay highest you can get the best, if you pay lowest, you get the least efficient persons.

ಎರಡನೆಯದು, ಒಬ್ಬರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಬ್ಬರು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸರಿಯಾದ ಕಾರಣಗಳಿಲ್ಲ. ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರ ಕಮಿಟಿಯವರು ಇದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಹಚ್ಚುತ್ತೀರಿ, ಅದರಿಂದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಮೆ. ಆಡಳಿತ ವೆಚ್ಚ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಾರಣ, ನೌಕರರಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಗಳೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಸಕರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹೌಸ್ಪಿಟಾಲಿಟಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳದ ಸ್ಕೇಲು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ಕೆಳದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಬಾರದು ಎಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಅರ್ಥವಿದೆ ? ಈಗ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಸ್ಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ! ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು justification ಏನು ಎಂದರೆ, ಬೆಲೆಗಳ ಹೆಚ್ಚುವಿಕೆ. ನೀವು ಎಷ್ಟು ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಸುಖವೇನೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. 1957-58ರಲ್ಲಿ ರಿಯಲ್ ವೇಜಸ್ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿತ್ತು, ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿತ್ತೋ ಆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈವೊತ್ತು ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸಸ್‌ಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚನ್ನು ಪಿನ್‌ಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಏನೊಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇತರ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

Administrative Services in the total non-development expenditure head : 57-58, it was 45·23 per cent and in 1967-68 it is 24·86 per cent. Formerly it was half and now it is reduced to quarter. Expenditure on collection of taxes has increased. Debt services have increased from 20·36 to 50 per cent. Pension and retirement from 9·93 to 5·08 per cent. Famine relief 2·08 to 0·90 per cent. Other items of non-plan expenditure 8·7 to 12·3 per cent.

ಆದುದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾದುದು ಏನೆಂದರೆ, ನಾನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ನಾವು ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

It is a matter which we should be proud of, not try to point out we are spending more. In absolute terms it is true. ಇವೊತ್ತು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ರಿಸೋರ್ಸಸ್‌ಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ನೋಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಬಾಕಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

If there is no expenditure on administrative services it will be the best plan. Is it the realistic way of looking at the problem ?

ಬೆಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಸಂಬಳ ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ, ಎಂಥ ರಾಮರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇದ್ದೀರಾ ? ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡೋಣ. 17 per cent was the allotment in the Second Plan for Power, 28 per cent was the allotment in the Third Plan.

ಈಗ ಮತ್ತೆ ನಾವು ನೀರಾವರಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಏನು ಯೋಜನೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. I was then one of those who thought that industry should receive certain amount of priority.

ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಗೆ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ನೂರು ಕೋಟಿ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಇವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡೋಣ. ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಎಷ್ಟು ಲೈನ್ಸ್ ಇದೆ, ಏನು ಕಥೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟೊಂದು ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನಿಂದ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೊರಗಿನ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ 12 ಪೈಸೆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಅದನ್ನು 9 ಪೈಸೆಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Chief Minister proposed the rate of 12 np. to Madras in the presence of Sri K. Venkataraman, a responsible member of Planning Commission. It was scaled down to 9 np. You get marginal profit.

ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುವ ಹಣದ ಪಡಿನ್ಯೆದಷ್ಟು ನಮಗೆ ಬರಬೇಕು. This is a very well known fact. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಏತಕ್ಕೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮೂರನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಲ್ಲ. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಜನತೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರೈತರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಂದಾಯದ ಹಣವನ್ನು, ನರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ನರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ take of stage ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Is it really going to be a take off stage? It will be worse than this problem for so many years.

ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ 300 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬರಬಹುದಾದ ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಸಲ ಇನ್ನೂ ಕಡಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್, ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಔಟ್‌ಲೇ ಏನಿತ್ತು ಅದು ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅಸೆಟ್ಸ್ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ರೈಲ್ವೆ ಅಥವಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟಾಗಿಲ್ಲ, ಅದಾಗುವ ಸೂಚನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರುವುದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಸೆಟ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆ ಏರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂದು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಪಡೆದು ನರಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯುವುದೆಂಬ ಸೂಚನೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

(SRI M. C. NARASIMHAN)

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಬಾಕಿ ಬಹಳವಿದೆ, ಅದು ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಅದರ ದಾಮಾಷಾ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಭಾಗ ಬಹ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಬಾಕಿಯಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ಹತೋಟಿ ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬಾಕಿಗಿಂತ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಬಾಕಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಹಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅದನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ರಿಸೋರ್ಸ್ಸ್ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. Book entry ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ನಮಗೆ ನಗದು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಬೇಕು. ನಾನ್-ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೂಡ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ; ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್ ಮುತ್ತಿತರ ಸೆಕ್ಟಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ರಿಟರ್ನ್ ಕೂಡ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಒಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ಬೋರ್ಡು, ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮದು ಒಂದು ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟುಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬಹುದು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಇರಬಹುದು. ಇಂದು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶ ನೋಡಿ ತೃಪ್ತಿಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಲೀಕೇಜಸ್ ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಬಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಬರುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸುಗಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆದಾಯವನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ದರಂಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಬಹಳವಾಗಿರುವುದು.

ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಗಾಗ್ಯೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು, ಅದೇ ತಾಸಿಲ್ದಾರರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೆ ಬೇರೆಯವರು ಅವರ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅವರು ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಜಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾಡಾನ್ ಪುಷೀನರಿ ತಂದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ, ಟಾಟಾ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿ, ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಇಂಥಾದ್ದು ಬಹಳವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. Wasteful expenditure ಕಡಮೆ ಮಾಡುವ ನೂತನ ಕಾರಣುವುವಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಸಲವೂ ಒಂದು ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಕೈಕೊಂಡು ಹೊಸ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಿತವ್ಯಯಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. Vested interest ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಿದೆ, ಇದು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಶಾಖೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸಬೇಕು? ಎ. ಜಿ. ಆರ್. ಕಮಿಟಿಯವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಟಾಟ್ಯೂಟರಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವೇಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಚೀಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ, ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಇರಲೇಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತವಿದೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬೇಕು, ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸರ್ವಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು, ದಕ್ಷತೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯೂ ಕೂಡ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷತೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವಾಗ ಸಲಹೆ ಏನು ಕೊಟ್ಟರೆ ತಾನೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾದೀತು? Mass drive ಇದ್ದರೆ ಸುಧಾರಣೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು, ಅದಿಲ್ಲ. Mass efficiency ಇಲ್ಲ. 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದರೆ ನೋಟ್ಸ್ ತಯಾರುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಥಿಂಗ್ಸ್ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸು ಖಾತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ, ಸಾಧುವೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸುಮಾರು 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಿದೆ, ಒಟ್ಟು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸಸ್‌ಗೆ 16 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಗೆ 1968-69ಕ್ಕೆ 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದಿರಿಸಿದೆ. ಇದು ಪ್ರೊಗ್ರೆಸಿವ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರೇ ? ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 6 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇತ್ತು. ಅದರ ಹಿಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 5 ಕೋಟಿ ಇತ್ತು. ಈಗ ಸುಮಾರು ನೇಕಡ 16 ರಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಆವರ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಕಡಮೆ ಆಗಬೇಕಲ್ಲಾ ! ಪೋಲೀಸ್ ಅಮೆನ್‌ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಇದ್ದ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ತೊಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಅಂದರೆ ಈ prohibition offences ನಿಂದ maximum number ಕೊಲೆ, ವ್ಯಾಜ್ಯ ಆಗುತ್ತಾ ಇದ್ದುದು, ಇದರಿಂದಲೇ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. If there is a case for reduction in expenditure in any department, it is the police Department, because some of their primary responsibilities have been taken away from them.

12-30 P.M.

ಪಾನನಿರೋಧ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಹೊಸ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೇನೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ಹೂಣಿಗಾರಿಕೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಕಡಮೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ಬೇರೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಏಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಿತು ? Is it for an inefficient service ? ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಾ ? ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೆರ್ಲಾ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ಹಿಂದಿ ಬಳುವಳಿ ಇರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಲೇಜಿನ ಮುಂದೆ ಹುಡುಗರು ಗುಂಪುಕೂಡದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಪೋಲೀಸರು ಪಿನಿಪಾಲರನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. Organised community like the students ಇರುವಾಗ ಹಿಂದಿ ಬಗ್ಗೆ ಕಲ್ಪನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಸುವಷ್ಟಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದು ಇದ್ದು ತಾನೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲೇ ಹೀಗಾದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇನ್ನು ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ? ಅದರ ಮಾತು ಇರಲಿ. 20 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟೋ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಇವತ್ತು ನಿಮಗೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ, ನಾವು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ರೆಜಿಸ್ಟ್ಲೇಚರ್‌ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗಲಾಟೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾವೇನಾದರೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಲ್ಯಾಂಪ್ ಪೋಸ್ಟ್ಸು ಒಡೆದರು, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಅಂತ ಬಾದ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡ ಡೆಮಾನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಷನ್ಸ್ ಆಗಿವೆ. It has been only very careful and peaceful one ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಬೇಕು, ದಕ್ಷತೆ ಬೇಕು. ಅದರ ವಿಷಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂಡವಾಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತರಿಸುತ್ತ ಇದ್ದೇವೆ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ವಿದೇಶ ಪರ್ಯಟನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ವರದಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಏನೆಂದರೆ hopes. ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಕೆ. ಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ hopes, ಯಾವುದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ hope ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. What happened yesterday is that one leading gentleman told me that he had come to investigate and inspect here. 1964—65ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಫ್ರೂಟ್ ಫ್ಯಾಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಅಂತ ಮೋಹನ್ ಮೆಕಿನ್ಸ್ ಅನ್ನುವಪರಿಗೆ 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ,

(SRI M. C. NARASIMHAN)

ಅವರು ಪೈನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಶಬ್ದಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಫುಡ್ ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿತು. ನಿನ್ನೆದಿವಸ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಾಜಿರಾಯರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕು ಇರುವುದರಿಂದ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಇವತ್ತು ನಾಳೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ರೆಡಿ ಕ್ಯಾಷ್ ಕೊಟ್ಟಿದೀರಿ, deferred payment ಕೂಡ ಇಲ್ಲ, 1965ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳು 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಷಿನರಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ತೀರಿಸಿದ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಎಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಿರೋ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಿದ್ದು ಎರಡೇ ಎರಡು ಕಾರ್ಯ: ಬಾಟ್ಲಿಂಗ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಒಂದು, ಎರಡನೆಯದು ಪೈನ್ ಮಾಡುವುದು. ನಮ್ಮ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಪೈನ್ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಖಂಡಿತ ನಮಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಜನ. ಕೆಳಮನೆ ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೈರೇಗೌಡರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು—ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ—ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲಿಂದ ಹಾಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಸಾಗಿಸುವಾಗ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಪೈನ್ ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ಸ್ಯುಲೇಟರ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾತುಕತೆಯಾಗಿತ್ತು, ಇದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಾಜಿ ರಾಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಅಲೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡಾಗಲೆಲ್ಲಾ 'ನಾಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ ನಡೀರಿ' ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರಂತೆ. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಹೀಗೆಯೇ. Many a time he does not mean what he says and many a time, he does not do what he meas also. ಈ ಮೋಹನ್ ಎಕನ್ಸ್ ರೆಪ್ರಸೆಂಟೇಟೀವ್‌ಗೆ ಈ ರೀತಿ ನಾಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾಳೆ ನಾಳೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಬಾಟ್ಲಿಂಗ್ ಲೈಸೆನ್ಸೂ ಇಲ್ಲ. ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Sir, he is one of the leading entrepreneurs in the Country, he is one of the best men, so far as labour relationship is concerned and so far as I know.

ಅವರೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟೇ ಬಿಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗ ಈ ಉದ್ಯಮದವರಿಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಹರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ಅವರ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿಮಾನವಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಅವರು ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಉತ್ತರ ಭಾರತದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೇ ಕೆಲ ಇಲ್ಲ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದೇ ಅವರು ನಾವೇಲೆ ಇವರಲ್ಲಿ ವ್ಯರ್ಥ ಬಡಿದಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟರು. ಈ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಆ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಆಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಆ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಾನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಹೊರಗಿನ ಜನರು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅಂಥ ಹಿಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆಣೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಾಟ್ಲಿಂಗಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲರತಕ್ಕ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಇಂಥ ಇಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇವರು ಏನೇ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಹೊರಗಿನ ಜನರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ? ಬಂದವರಿಗೇನು ಉತ್ತೇಜನ ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಹೋಗಲಿ, ಹೊರಗಿನವರೇನೂ ಬಾರದೇಕಾದದ್ದಿಲ್ಲ ಅನ್ನೋಣ ಅಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹಣವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಬಂಡವಾಳವಿಲ್ಲ—ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ

ವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಪ್ರೇಷರ್‌ಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು ಅಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಡುಡಿಯಲು ಅವಕಾಶವೆಲ್ಲಿದೆ? ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಫೈನಾನ್ಷಿಯರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಂತ ಮಾಡಿದರು. ಇವರಾದರೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಆ ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಫೈನಾನ್ಷಿಯರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದವು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಫೈನಾನ್ಷಿಯರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸ್ವಾಚೂಜರಿ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳಿವೆ. ಹಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಿನರ್ವಾ ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಸೆಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಇನ್‌ಪೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇನೇ ಇವರು ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅದು ಅಲ್ಲಿಗೂ ಮುಗಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇವರು ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಬರಿ ಒಂದು ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೇನು ಸಾರ್ಥಕ? ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಸಕ್ಕರೆ ಎಂದು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ನೆಕ್ಕಿದರೆ ಅದರಲ್ಲೇನು ರುಚಿಯಿದೆ? ಇನ್ನು ಆ ರೆಯಾನ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಅಂದರೆ ರೆಯಾನ್ಸ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವರ್ಷ ಅದರ ಸುದ್ದಿ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಗಿನವರು ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಎಲ್ಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವು ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತವೆ? ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವತ್ತೂ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಒಂದು ಮತ್ತು ಕಾಟನ್ ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ಸ್ ಒಂದು, ಈ ಎರಡಕ್ಕೂ ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ರೈಸಿಸ್ ಉಂಟಾಗಿ ರಿಸೆಷನ್‌ಗೊಳಗಾದವು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕೈಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಬೂನು ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಫೋರ್ಸಿಲೇನ್ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ್ಯಾವುವೂ ರಿಸೆಷನ್‌ಗೆ ಒಳಗಾಗಿಲ್ಲ, ಗುರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಲಾಭವೂ ಕೂಡ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರೇಷ್ಮೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದೆ, ಪ್ರತಿ ಫಲ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ನಷ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಣ್ಣ ಕಾರುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಅದಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಂಕೋ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಇದ್ದ ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಈ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿಯೇ ಈ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಬಿರ್ಲಾರವರಿಗೆ ಇದೇ ರಂಕೋದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ನೀತಿಯೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೂ, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳೂ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಅವು ಹೇಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ? ನನಗೆ ಇದೊಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಾದರೋ ಅವು ಮನಾಪಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದೂ ಅವು ಬೆಳೆಯಲಿಲ್ಲ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ ನಾನೇನು ಹೇಳಲಿ? ಕೇಂದ್ರದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೂ ಅಷ್ಟೇ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅಷ್ಟೇ. ಇವಕ್ಕೆಗಳಿಗೆ ಅಂಥ ಒಂದ ಕಾಂಪಿಟೆಷನ್ ಇತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಲ್ಲ ಅನ್ನುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.— ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದ, ಅಂದರೆ, ಅರ್ಥ ಸಚಿವರ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದ ಪುಟ 20-21 ನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ತಾವೀಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುವು ದೊಂದೂ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದು ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸೋಪ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ 1964 ರಲ್ಲಿ 36 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇನ್‌ಕಂ, 1965 ರಲ್ಲಿ 23 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇನ್‌ಕಂ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.. ... ...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ನಾನು ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವು ಏನು ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವು ಗಳಿಸಿರತಕ್ಕ ಲಾಭವೇನೆಂಬುದು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಮುರ್ಗಾರಾಧ್ಯರು ಯಾವುದೋ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಲಾಭ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳ ಉತ್ಪನ್ನ ಇವ್ಲೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಹಕಾರ ಪಡೆದು ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ವಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಅಂಥ ಒಂದು ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೂಲಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳ Cost of production ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ managerial inefficiency ಬಹಳ ಇದೆ. ಇದು ಇಲ್ಲಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ..... ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ತಮ್ಮ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೂರ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ತನಿಖೆಗಳೂ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ರಿಸರ್ಚ್ ಸಹ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ನರ್ವಜ್ಞರು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮಾಡುವುದೂ ಉಂಟು. ಕಾನೂನು ಗಳೂ ಸಹ ಅರೀತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಅರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಲಕ್ಕೆ ಇವರ ಕೈಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಕಾಂತಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಅಷ್ಟಾಗಿ ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಖಾಸಗಿ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ದಕ್ಷತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಐರನ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಟೀಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಇತರ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದಕ್ಷತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಜನರು ಅಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಬರುತ್ತದೆ? ದಕ್ಷತೆ ಅಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರ ಜೊತೆಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ರ್‌ಸೈಜ್ ಮಾಡುವಂಥ ಜನ ಸೇರಬೇಕು. ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ಅವರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒಂದು ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಇತ್ತು. They were not prepared to exercise autonomy. They were dictated by Sri T. T. Krishnamachari. ಅಟಾನಮಿ ಕೊಡುವುದೂ ಒಂದು ನಮಸ್ಯೆಯೆಂದು ಚಾಗರಾ ವರದಿಯಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅಷ್ಟೊಂದು ತಪ್ಪಿಸಕರವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪೆಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಿಸಿಷನ್ ಜಾಸ್ತಿ ಆದಂತಾಗಿದೆ. man days lost is on the increase ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. labour participation in the management has been given the go bye long back. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕಾಂತಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಅವರ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಲ್ಲರುವವರು ಮಾತ್ರ ರಾಜಕೀಯ ಅನುಭವಿಗಳೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹೋಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಥವಾ ಅವರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರು ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಳಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ಏನೂ ರಾಜಕೀಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಅಡಿಗಾ ಅವರು ಐ. ಅಂಡ್ ಟಿ. ಸಿ. ಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಘಟನೆಮಾಡಿದರೆ ಆಗಲೂ ಅವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಯಾರಾದರೂ ಸಂಘಟಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ನಿಜವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಬಣ್ಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವೀರಪ್ಪನವರೇ ಆಗಲಿ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಉಪದೇಶ ಅಥವಾ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗಲೂ ರಾಜಕೀಯ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಸೌಕರರೂ ಸಹ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಎಲ್ಲೋ ಅಪ್ರೋಚ್ ಮಾಡಿರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾಗಿದೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ನಂಬುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನೀವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಅಂದರೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡ, ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ

ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡ, ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡ, ಶಾಸನಕರಿಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡ ಅಂದರೆ ಇನ್ನು ಅದು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಇರಬೇಕೇ? ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಿಮಗೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಓಟು ಮಾಡಬೇಕು. 18 ವರ್ಷಗಳ ವಯಸ್ಕಾದವೇರೆಯೂ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ಇನ್ನೂ ರಾಜಕೀಯ ಬರಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಚಳುವಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಚಳುವಳಿಗೆ ಯಾರು ಹೋಗುವವರು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾರೂ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಗತಿಯಾದಷ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಉಂಟು. ಸೇಕಡ 20 ರಷ್ಟು ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂವಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಉಂಟು. ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ತೆರಿಗೆ ಬಂದದ್ದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೆವು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೂ ನಿಜ. ಆದರೆ ಮುಂದಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನು? ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಶಕ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಅದು ಯಾವರೀತಿ ಫಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವಿತ್ತು. ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡದೇ ಇರುವಂಥಾದ್ದನ್ನೂ ಮಾಡಿದೆ, ಅಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದೆ ಅಂದರೆ ಅದು ಯಾವುದು? ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಾವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದೊಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ಈಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಏನಿದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕಂಪಲ್ಸರಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಆಗಿರಬೇಕು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ Upto 14 years of age compulsory free education ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಆರರಿಂದ 14 ರವರೆಗೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಕಂಪಲ್ಸರಿಯಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಿಲ್ಲ. We do not see that Constitutional directive very carefully ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಂಪಲ್ಸರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಆದರೆ ಸಾಕು, ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಶಾಲೆ ಸಾಕು, ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಒಂದು ಶಾಲೆ ಬೇಕು, ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನತೆ ಇರಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೂ ಅಲ್ಲವೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಬಂತಲ್ಲಾ, ಸಾಕು, ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಈಗ 6ರಿಂದ 11ರವರೆಗೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಂಪಲ್ಸರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು 6ರಿಂದ 14ರವರೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಕಂಪಲ್ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಈಗ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಪ್ರಕಾರ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. We have fulfilled our part of the responsibility under the directive principles ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. It is not true. ನಾವು ಇದನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸೇಕಡ 25ರಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಸೇಕಡ 30ರಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಗುರಿ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ. I admit resources are inadeqate. There is no plan. ಅವರೂ ಇವರಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. Sense of planning ಏನಾದರೂ ಇವರಿಗೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. 6ರಿಂದ 14ರವರೆಗೆ ಎಂದು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಆಗಿರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿ ಬೆರೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೊದಲೇ ಇವರು ಹೇಳಿದರೆ, ಮೊದಲು ಅಷ್ಟೇ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಹೈಯರ್ ಎಜುಕೇಷನ್ನಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಹಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಹಿಂದೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಅದು ಈಗ ಸರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. Reasonable scale of expenditure should have been there. ಪ್ರೈಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕಂಪಲ್ಸರಿ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಪೇಸ್ಸೇಜ್ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ? ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ 6ರಿಂದ 11ರವರೆಗೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಂಪಲ್ಸರಿ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿ Percentage in total allocation ನಲ್ಲಿ let us see the pattern of expenditure. In the year

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್)

1957-58, 50 per cent of total education budget was granted for primary education. 11 per cent to Secondary Education—Total 61 per cent In 1965-66 it was reduced to 50 per cent. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ನೀವು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ಸ್‌ಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಕೇರಳಾದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಅವರು ಹೈಯರ್ ಪರ್‌ಸೆಂಟೇಜ್ ಆಫ್ ರೆವಿನ್ಯೂನಲ್ಲಿ ನಮಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೈಮರಿ ಮತ್ತು ಸೆಕಂಡರಿ—ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿ ಅವುಗಳ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ಲಾನಿನಿಂದಲೂ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರೇ ಆಗಿರಲಿ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಪಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಯವರಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದವರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. That the Constitutional directive has not been obeyed in the field of education is my submission ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ನಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

1-00 P.M.

ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಖಂಡಿತವಾದ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. There is unemployment among engineers, among the S.S.L.Cs and among diploma holders on very big scale. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಮುಚ್ಚಿಬಿಡಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ. ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು 30 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು. ಅವರ ಸೂಚನೆ ಬಹಳ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದುದು. ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಕನ್‌ಸಿಡರೇಷನ್ನಿಗೋಸ್ಕರ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. Very dengerous situation will prevail. This is a temporary phenomenon. ಇಪ್ಪೊತ್ತು ಆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಆಶಾದಾಯಕವಾದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY CHAIRMAN.—The House will now stand adjourned to re-assemble on Monday the 11th March 1968.

The House adjourned at Two Minutes past One of the Clock to meet again at Fifteen Minutes past Two of the Clock on Monday, the 11th March 1968.

WD 10601—GPB—600—6-8-1968

MYSORE LEGISLATIVE COUNCIL

Monday, 11th March 1968

The House met in the Council Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at Fifteen Minutes past Two of the Clock.

Mr. CHAIRMAN (SRI S. C. EDKE) in the Chair

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Mr. CHAIRMAN.—Question No. 59. The Hon'ble Minister is not present. This will be taken up later.

Educational Conference

60. Sri J. B. MALLARADHYA (Legislative Assembly Constituency).—

Will the Minister for Agriculture and Education be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware of an Educational Conference recently organised at Bangalore on the 27th and 28th January 1968 by the Board of Management of Private and Recognised Schools in the State and presided over by the Shree Swamiji of Siddaganga Mutt ;

(*b*) whether it has come to their notice that not a single Officer of the Department of Public Instruction high or low attended this conference ;

(*c*) if so, the reasons for this non-co-operation by Departmental Officers ;

(*d*) whether there is any Government order or departmental executive order preventing officers from participation in such conferences ;

(*e*) whether the non-participation of officers of the department was due to any special reason and if so, what it is ?

A.—Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Agriculture and Education).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) It was a conference of Private Managements. No Government Officer was expected to attend. The question of non-co-operation does not arise.

(*d*) No.

(*e*) Does not arise in view of reply to clause (*c*) above.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮುರ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯವೇನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮುರ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಖಾಸಗೀ ಹಾಗೂ ಮನ್ನಣೆಪಡೆದ ಶಾಲೆಗಳ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಲಿಯವರಿಂದ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಪರ್ಕವಿರಬಾರದೆಂದು ಏನಾದರೂ ನಿಯಮವಿದೆಯೇ ಮತ್ತು ಏನಾದರೂ ಸಂಪರ್ಕವಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವನೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಅದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿಯವರು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವಿಜೇಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇನ್‌ವಿಟೇಷನ್ ಏನಾದರೂ ಬಂದರೆ, ಅಂತಹ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಅಥವಾ ಬಿಡುವುದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮುರ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿರುವುದು ಇದೇ ಪ್ರಥಮ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಅಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಹಿಂದಿನದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಪ್ರಥಮವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮುರ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಖಾಸಗಿಯವರು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಆ ರೀತಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್‌ವಿಜೇಷನ್ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮುರ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಇನ್‌ವಿಜೇಷನ್ ಕಳಿಸಿದ್ದು ನನಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಇಹ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ನರಪಿಳ್ಳೆ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಸಹ ಬರದಿದ್ದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—It was only a formal invitation. No specific invitation was sent.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮುರ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಖಾಸಗೀ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಹೌದು, ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಲವಾದಂಥ ಕಾರಣವೇನಾದರೂ ಇದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಪ್ರಬಲವಾದಂಥ ಕಾರಣಗಳು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಖಾಸಗಿಯವರು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಇದು ಕಷ್ಟವಾದಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಖಾಸಗಿಯವರು ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಟಿ.ಎ., ಡಿ.ಎ. ಅನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮ್ಮೇಳನ ವನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಸುವವರು ಇನ್‌ವಿಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಆಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಈ ಸಮ್ಮೇಳನ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಿತು ಮತ್ತು ಇನ್‌ವಿಟೇಷನ್ ಸಹ ಕಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಾರದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಆಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. It is not obligatory on the part of officers to attend. Whether this is a registered body or a recognised body is not known. Moreover, it is a Board of management of the private institutions. In the absence of specific invitation and in the absence of specific instructions from Government, it is rather difficult for officers to participate in such meetings.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಫ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಸಿದಂಥ ಸಂಸ್ಥೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ವರ್ಷಾಂತರಗಳಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಸಮ್ಮೇಳಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವರ್ಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರದೆ ವಕ್ರ ದೃಷ್ಟಿ ತೋರಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ, ನ್ಯಾಯವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಇನ್‌ವಿಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

Sanction of Promotional Vacancies for Language Teachers

61. Sri M. P. L. SASTRY (Nominated).—

Will the Minister for Agriculture and Education be pleased to state :—

(*a*) whether promotional vacancies are sanctioned for the language teachers working in the Private Aided High Schools in the State ;

(*b*) whether there are any representations in this behalf ;

(*c*) if so, the action taken by the Government thereon ?

A.—Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Agriculture and Education).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) The Director of Public Instruction is taking action to award these grades to the eligible persons.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಎಲ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಮೂರನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಅರ್ಹರಾದವರಿಗೆ ಈ ದರ್ಜೆಗಳಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರವರು ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅಂದರೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅರ್ಹರಾದವರು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ನುಮಾರು 20 ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಬಡ್ತಿಗೆ ಅರ್ಹರು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಎಲ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—20 ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಅದಮೇಲೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಮುಂದಿನ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೊನೆಯ ಸಂಬಳವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ನುಮಾರು 12 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಇವರು ರಿಟೈರ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊಸ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರೇಡನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಪಡೆಯಲು ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅವಧಿಯನ್ನು 15 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ 1967ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂಥ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಈಗಿನ ಬಡ್ತಿ ಅವಧಿಯನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಎಲ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರುಗಳ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಪದವೀಧರರ ಸಂಬಳ ಎರಡೂ ಒಂದೇಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾಮನ್ ಲಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಸಿ 1:4 ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಈಗ ರೇಷ್ಯೋ 1:5 ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಎಲ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಸರ್ಕಾರೀ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒನ್-ಟು-ಫೋರ್ ಇದ್ದು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒನ್-ಟು-ಫೈವ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಏತಕ್ಕೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಈಗ ಸರ್ಕಾರೀ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಒನ್-ಟು-ಫೈವ್ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಒನ್-ಟು-ಫೈವ್ ರೇಷ್ಯೋ ಪ್ರಕಾರ 20 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಇಡೀ ಖಾಸಗೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧ್ಯಾಪಕವರ್ಗದವರ ಪೈಕಿ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—100ಕ್ಕೆ 20 ಜನರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಲ್ಲ.

Mr. CHAIRMAN.—All the other questions will lapse. But Question No. 59 will be taken up tomorrow.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Summer Water Supply from Canals

62. Sri C. BANDI GOWDA (Teachers' Constituency).—

Will the Minister for Public Works be pleased to state:—

(*a*) the length up to which summer water supply is made available in each of the following canals from Cauvery and Srirangpatna Taluk C.D.S. Nala, Virajanadi Nala and Devaraya Nala ;

(*b*) whether it is not possible to supply water along the whole length of these canals in summer months ;

(*c*) if not, the reasons for the same ?

A.—Sri ALUR HANUMANTHAPPA (Deputy Minister for Minor Irrigation).—

(*a*)	C.D.S. Channel	...	22 Miles.
	Virajanadi Nala	...	16 Miles.
	Devaraya Channel	...	5 Miles.

(*b*) Not possible.

(*c*) Due to inadequate and uncertain flow in the river.

Deputy Commissioner's Office and District Court Building at Shimoga

63. Sri K. T. SHAMAIAH GOWDA (Local Authorities' Constituency).—

Will the Minister for Public Works be pleased to state:—

(*a*) in which year the Deputy Commissioner's Office and District Court Building was constructed at Shimoga ;

(*b*) whether it has come to the notice of the Government that this building is unsafe to house any office since the whole building is crumbling and leaky ;

(*c*) whether it is a fact that the Public Works Department has given an opinion that this building is not fit to house any office since it is in a bad condition ;

(*d*) if so, the action taken to construct the new building in the near future ?

A.—Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).—

(*a*) 1850.

(*b*) No. The building is however old requiring major repairs.

(*c*) No.

(*d*) Plans for the construction of a building to accommodate all the District Offices and a building for housing all the Courts, are being got up.

Relationship between Recognised and Aided Educational Institutions

64. Smt. M. R. LAKSHAMMA (Graduates' Constituency).—

Will the Minister for Agriculture and Education be pleased to state :—

the proposals they have contemplated to establish harmonious relationship (on a partnership basis) between the representatives of the recognised and aided educational institutions in Mysore State and the Government ?

A.—Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Agriculture and Education).—

As harmonious relationship already exists, there are no proposals under consideration.

FIRST REPORT OF THE COMMITTEE ON SUBORDINATE LEGISLATION

(*Presentation*)

Mr. CHAIRMAN.—Now presetation of the report of the Subordinate Legislation.

Sri G. B. PATIL.—I present the First Report of the Committee on Subordinate Legislation.

Mr. CHAIRMAN.—The report of the Subordinate Legislation Committee is presented.

V-3 32'68
1868-37. 1-7
(B) 5081

BUDGET ESTIMATES FOR 1968-69

(General Discussion)

(Debate Contd.)

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಅಡಿಗ (ಸ್ಥಾನೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ).— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, 1968-69 ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೇರದ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮುಂಡನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಷಣ ಕೂಡ ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ ಹೇಳದೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಮಾಯಾಜಾಲದಂತಿವೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾದಂಥ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ jugglary of figures ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ತಪ್ಪಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಯಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ನುಮ್ಮನೆ ಮಾಯಾಜಾಲದಂತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಗನ್ನು ಭಾಷಣದ ಜೊತೆಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಏನೂ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು, ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇವೆರ್ಲಾ ಜಗ್ಲರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ವಿಚಾರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

> "The public sector undertakings should hereafter be guided on economical and business lines rather than on merely sentimental or ideological basis."

ಕೇವಲ ಒಂದು ಅಂಥ ಶ್ರದ್ಧೆ ಪ್ಯಾಶೋಹಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದು ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯನ್ನು ಮರೆತು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್. ಈ ಟೋಟರ್ ಪ್ರಾಹಿಬಿಷನ್ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಟೀಕೆಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿ ಮಾಡಿದಾ ರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹ ನರವರು ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ನರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಶನಲೈಸೇಶನ್ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೊದಲು, ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮುಂದು ವರಿಸುತ್ತಾ, ಹೋಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದ್ದರೆ ಕೈಬಿಡಬಹುದೆಂಬು ದನ್ನು ಅರ್ಥಸಚಿವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಹಾಕಿರುವಂಥದ್ದು 1865 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ; ಆದಾಯ 58 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೇಕಡಾ ಮೂರು ಲಾಭ. ಬೇರೆ ಎಷ್ಟೋ ಉಪಯೋಗಕರವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವಾಗ, ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಹಣ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿ, ಎರಡು ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? ಹೆಚ್ಚಿನ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಅಡಿಗ)

ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವುದಾದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಹೊರಗಡೆಯೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಈ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುವ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅರ್ಥ ಸಚಿವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

> "It is true that the public Sector undertakings had been rightly supposed to be an expanding source of revenue; but for a variety of reasons, their performance is not up to the expected level. All of us agree that the common man does expect substantial constribution from public Sector undertakings and in fact this non-tax revenue, if geared up, should be able to reduce the tax incidence."

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತೆರಿಗೆ ಏರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏರಿಸುವುದನ್ನು ಏರಿಸಿದ್ದೇವೆ; ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

> "As at present there is no scope for further increase of sales tax rate."

Elastic taxation measure ಇರವಂತಹದ್ದು ಸೇರ್ಸ್ ಟಾಕ್ಸ್. ಅಂಥದ್ದರಲ್ಲೇ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬರುವಂತಹ ವಿವ್ಯಾಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಇನ್ನು ಬೇರೆ ತೆರಿಗೆ ಏರಿಸುವಂತಹ ವಿಧಾನ ಸಿಗುವುದು ಕಷ್ಟ. ಇದರಿಂದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಟೀಕಿಸುತ್ತಾ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹನ್‌ರವರು ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅಗಿಲ್ಲ, ಬಡವರನ್ನು ಸೂರೆ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಎಲ್ಲಿ, ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಮರ್ಥತೆ ಇದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹನ್‌ರವರಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವರು. ಇದು ಕೇವಲ ರೂಢಿಯಾಗಿರುವ ಮಾತು. ಬಡವರನ್ನು ಮತ್ತೂ ಬಡವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬಿ ಸ್ಥೂಲವಾದ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರಲ್ಲದೆ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲ. ಸಮರ್ಥನೆಗೆ ಏನು ಅಂಕ ಅಂಶ ಇದೆ? ಏನು ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಏನೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು. ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ರಸ್ತೆಗಳು ಆಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿದರು. ಏಕೆಂದರೆ ರಸ್ತೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ರಾಜ್ಯವಾರು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಮರೆತು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 5 – 6 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ black topping of roads ಎಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. 4300 ಮೈಲಿ 61 ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದು, 65 ರಲ್ಲಿ 8200 ಮೈಲಿಯಾಗಿದೆ. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದರು ಎಂದರೆ, ಈ ಸಾರಿಯ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಕೈಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಲವು ವಿವರಗಳು ಇವೆ; ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದ 5–6 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯು ಇಂಥ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಹಾಗೂ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿರುವುದು ಕೇವಲ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಬಡ ಜನತೆಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೋಟಾರು ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಪಾದಚಾರಿಗಳು ಧೂಳನ್ನು ಕುಡಿದು ಕೊಂಡು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದು ಇಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಟಾರನ್ನು ಹಾಕಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಜನಕ್ಕೆ ಧೂಳು ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು

ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಓಡಾಡುವ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗಾಗಿ ಎಂದು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಜನರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಧೂಳು ಇರುವ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಜನ ಧೂಳನ್ನು ಕುಡಿದು ಕ್ಷಯ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಅದನ್ನು ಸರಕಾರ ತಪ್ಪಿಸಿ ಒಳ್ಳೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ತಾರುಹಾಕಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆರ್ಲಾ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಹನ್‌ರವರು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಇವನ್ನೆರ್ಲಾ ಹೇಳಲು ಮರೆತಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುವರೆಗೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಏನೇನು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೋ ಅವನ್ನೆರ್ಲಾ ಸರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಂತರ ಮಕ್ಕಳು ಮಾತ್ರ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನಿನಲ್ಲಿರುವ ಆರ್ಟಿಕರ್ 14 ನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದೊಳಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆರ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ. ಅದರ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮರೆತಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. 11 ವರ್ಷದೊಳಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆರ್ಲಾ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಸರಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಹೈಸ್ಕೂಲು ಶಿಕ್ಷಣದವರೆಗೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಶಿಕ್ಷಣದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದಕ್ಕೆರಡರಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂದರೆ ಶೇಕಡಾ 46ರಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇಂದು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ 47 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮರೆತಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಣವನ್ನೇನೋ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು ? ಇಂದು ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಇದರ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರ ನಮಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿರುವ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಟೀಕಿಸಿ ಇನ್ನಾವುದೋ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಮ್ಮನ್ನೆ ಅಯುವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳಿರುವಂತಹ ಮಾತುಗಳು. ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರಬಹುದು ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ವಿದ್ಯಾಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇವೊತ್ತು ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು 36 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಲು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ್ಗೆ ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 5,000 ಎಂದು ಇದ್ದದ್ದು ಇಂದು 27,000 ಶಾಲೆಗಳು ಆಗಿವೆ ಮತ್ತು ಸುಮಾರು 72 ಸಾವಿರ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 90 ಸಾವಿರ ಮಕ್ಕಳು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡ ಒಂದಕ್ಕೆರಡರಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. ಎಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ 788 ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು ಇದ್ದವು. ಇಂದು 1491 ಇವೆ. ಕಾಲೇಜುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ 56 ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇದ್ದವು. ಇಂದು 89 ಕಾಲೇಜುಗಳಾಗಿವೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರಕಾರ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಎಂದು ಇತ್ತು, ಈಚೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವಾಯಿತು. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವೂ ಆಯಿತು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಫೋರ್ಸ್ಟ್ರಿ ಗ್ರ್ಯಾಜುಯೇಟ್ ಸೆಂಟರ್ ಎಂದರೆ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸರಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ, ಇದು ಬರುವ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಅಡಿಗ)

ಜೂನು ತಿಂಗಳಿಂದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

2-45 P. M.

ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನೀಯರಿಂಗು ಕಾಲೇಜುಗಳು ಹಾಗೂ ಮೆಡಿಕರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಒಂದಕ್ಕೆರಡರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದು ಹೋಗಿರುವಂತಹ ಇಂಜಿನೀಯರುಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹೊರಕದೇ ಇರುವಂತಹ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ದೊರೆತಿದೆ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಇಂಜಿನೀಯರುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಲು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮರೆತಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಮಿಡ್‌ಡೇ ಮೀಲ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟೋಪಚಾರಗಳಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರ ಹೇರಳವಾದ ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆ ಫೀಜುಗಳನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಯುನಿಫಾರಂಗಾಗಿ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಇಂದು ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಂಗಿಗಳಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರವ ಗಮನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೆಳೆಯಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಟೆಂಡೆನ್ಸ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ಪು ಹಾಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಮತ್ತು ರೋನ್ನು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ಪುಗಳು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಊಟ ಹಾಗೂ ಬಟ್ಟೆ ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾವಿಪನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ವಿದ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಲ್ಲ ನಾವು ಮಹತ್ತರವಾದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಧನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರ ತಿಳಿದು ಇಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುವ ಜನಕ್ಕೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ದೋಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಅನುಕೂಲಗಳಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇಂದು ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ಎಸ್ಟೇಟನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುವ ಬಡಜನಕ್ಕೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ದೋಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮಿಡ್‌ಡೇ ಮೀಲ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 32 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಹಣ ಸರಕಾರ ಒದಗಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದಂತೆಯೇ ಮಹತ್ತರವಾದ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಡೆಗೂ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಡೈರಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಸ್ತರಣೆಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರೆತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರೆತಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು. ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ನೀರು ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇರಿಗೇಷನ್ನಿಗಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ.

ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ ತಲೆತಲಾಂತರದಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ರೈತನಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ. ಉಳುವವನೇ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯನಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಉಳುವವನಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಹಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜ್ಯುಡ್ಯೂನರ್ಸ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆಯವ್ಯಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕರು ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಹ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ಜನ ಇಂದು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಉತ್ತಮಗೊಂಡಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಸಂಪಾದನೆ ಎರಡು ಪಾಲು ಆಗಿದೆ. ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾದರೂ ಕೂಡ ಅಕ್ಕಿ ರಾಗಿ ಜೋಳ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಇಂದು ಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಓಡಾಡುತ್ತಿದೆ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಹನ್ ಅವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲತೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಶಾಲೆಗಳು ಇವೆ. ಆರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾ ಹಾವಳಿ ವಿಪರೀತವಾಗಿತ್ತು. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮಲೇರಿಯಾ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಇಂದು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕಿಸುವ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಆರೋಗ್ಯ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮರಣದ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಜನನ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಮೀಸಲಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಸರಕಾರ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ. ಮಲೇರಿಯಾ ರೋಗ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅನೆಕಾಲು ರೋಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ಅನೆಕಾಲು ರೋಗ ಅಂದರೆ ಕಾಲು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗ ಹಬ್ಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ಐದು ಜನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಈ ರೋಗ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ರಕ್ತದಲ್ಲಿಯ ದೋಷದಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಆಣು ಮೂಲಕ ಈ ರೋಗ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇದೆ. ವೆಸ್ಟ್ ಕೋಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕರಾಚಿಯಿಂದ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿವರೆಗೆ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೋಗ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಬೈಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಇದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮಲೇರಿಯಾ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಬೆಳೆಯದಂತೆ ಅವು ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡಲು ಕೊಳಚೆ ನೀರು ನಿಲ್ಲದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರಂತೆ ಈ ರೋಗ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತರಹದ ಗುಳಿಗೆಗಳಿವೆ ಅದನ್ನು ಹತ್ತೊಂದು ತಿಂಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಪುನಃ ಈ ರೋಗ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ರೋಗ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಈ ಕೆಲಸ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 40-50 ಸಾವಿರ ಪೆನ್‌ಷನರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಯಾವ ಒಂದು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ತಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅನ್ನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ರಾಜ್ಯದ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೂ ಕಷ್ಟ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಸರಕಾರ ಅವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇಂದು ಪೆನ್‌ಷನರುಗಳು ಸರಕಾರವನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಅಡಿಗ)

ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಗರಾಚೆ ನಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸರಕಾರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸರಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ ಆದುದರಿಂದ ಚಳವಳಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಸರಕಾರ ನ್ಯಾಯವಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಚಳವಳಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹಾಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಪೆನ್‌ಷನರ್ಸ್ ಅವರ ಯಾವ ಚಳವಳಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರು ಕೇಳದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಮನಗಂಡು ಪೆನ್‌ಷನ್ ಮೇಲೆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಹನ್ ಅವರು ಹೇಗೆ ಮರೆತರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮಂಡನೆ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟರು ಸರಕಾರದ ಭಾಷಾ ಧೋರಣೆ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಸರಕಾರವು ತ್ರಿಭಾಷಾ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೀ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸು ಆಗದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಾಪಾಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಎರಡು ಭಾಷೆ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಷೆ ಕಲಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವ ನೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟು ಮೂರು ಭಾಷೆ ಕಲಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಧೋರಣೆ ಇದೆ. ಒಂದು ಮಾತೃ ಭಾಷೆ, ಒಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಆದಂಥದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಕುರಿತು ಅಡಿದಂಥ ಮಾತುಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಮಾತುಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬೇಡ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅವರು ವೈಸ್ ಛಾನ್ಸಲರುಗಳ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಹೇಳಿದರು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿಸುವಂಥ ಕ್ರಮ ಈಗ ನಡಿಲವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಹೀಗಾಗಬಾರದು; ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಬಿಗುವಾಗಿ ನಾವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ. "We will be going back to Eighteenth Century", ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ವೈಸ್ ಛಾನ್ಸಲರುಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬೇಡ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜ್ಞಾನ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವನ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬೋಧಿಸುವವರೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆ ತತ್ವವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಇವೊತ್ತು ಕಾಲೇಜು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕನ್ನಡ ಬೋಧಕ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದುಕಡೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹೆತ್ತವರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ 33 ಸಾವಿರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಕಲಿಯುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ 500. ಇವರಲ್ಲಿ 450 ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು; ಮಹಾರಾಣಿ ಕಾಲೇಜಿನವರು. ಎರಡು ಪ್ಯಾರಲೆಲ್ ಕ್ಲಾಸುಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ತರಗತಿಗಳಿಗೇ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ. ಯಾವುದು ದೇಶಕ್ಕೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಿತವಾದೀತೋ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇವೊತ್ತು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯೇ ಸಂಪರ್ಕ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಮಾತಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಭಾರತದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ರಷ್ಯ ದೇಶಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪಂಡಿತ್ ಅವರು ಹೋದಾಗ ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಕ್ರೆಡೆನ್‌ಷಿಯಲ್ ಪತ್ರಗಳೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದು ರಷ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆ

ಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು, ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಿರಬಹುದು, ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗಿಂತ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಎಫ್. ಆರ್. ಸಿ. ಎಸ್. ಓದಲು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವರು ವೈ. ಎಂ. ಸಿ. ಎ. ದಿಂದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಭಾರತದ ಇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಆಫ್ರಿಕ ಖಂಡದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಬಾಕಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದ್ದರು. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅವರವರಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರ ದೇಶಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯರಾದ ನಾವು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ನನಗೆ ಬಹಳ ನಾಚಿಕೆ ಆಯಿತು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸರ್ಕಾರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆ ಹಿಂದಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಹೊರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ? ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ. ಆಫಿಷಿಯಲ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ, ಸಂಸತ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಇಷ್ಟೆಯಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸೇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಿಂದಿ ಕಲಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸೇರುವವರಿಗೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವುದು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು, ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವಾಗ microscopic percentage of population, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರಿಗಳಿಗೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರು, ಯಾವುದನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದರಿಂದ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದ ನೌಕರಿಗೆ ಹೋಗುವವರು ಒಂದು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಕಂಡರೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಧ್ವಜದಲ್ಲಿರುವ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಭಾಷಾ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಚಳುವಳಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆ ಹಿಂದಿ ಎಂದು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ; ಹಿಂದಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೋಟಿನೆ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಚಳುವಳಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಂದ ಗಲಭೆ ಆಯಿತು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮಾತು. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನನಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಆಗಬಾರದಂಥ ಘಟನೆಗಳು ಆಗಿ ಹೋದುವು, ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ದೂರಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನರಹಂಹಿನ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ಹಾನನದಲ್ಲಿ ಗಲಭೆ ಆಯಿತು, ಪೋಲೀಸಿನವರು ಏಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಹುಡುಗರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ, like a red rag to a bull. ಹುಡುಗರು ಕೆರಳಿರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Without taking to force, is there no method of controlling these things even by the police?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾರ್ಯಣನಾರಾಯಣ ಅಡಿಗ.—ಅವರಿಂದ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಹೋಗಬೇಕು. ಅವರು ಹೋದ ಮೇರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆ ಸಮಸ್ಯೆ, ಎದುರಿಸಿದಾಗ ಹೇಳಬೇಕು. ನಾವು ದೂರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ! ನಾವು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪಿದ್ದಿರಬಹುದು. ತಪ್ಪು ಎಂದೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯೂಸೆನ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರ ಮೀರಿ ಹೋಗಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಇಬ್ಬರು ಮೂವರಿಗೆ, ಕಪ್ಪು ಅಂಗಿಯವರಿಗೆ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬಿಳಿ ಅಂಗಿಯವರಿಗೆ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಇಂಥ ಪ್ರಮಾದಗಳು ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಚಳುವಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡದವರಿಗೂ ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳುತ್ತದೆ, ಸಂಬಂಧಪಡದವರ ಸ್ವತ್ತುಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕ್ರಿಮಿನರ್ ಆ ಪ್ರಕಾರ ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಗಿರ್ಫ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Am I to understand that the police were wrong in Hassan and right in Bangalore?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾರ್ಯಣನಾರಾಯಣ ಅಡಿಗ.—ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಂಡಕ್ಕೆ ಏನೊಂದು ತಂಡವರು ಹೊಡೆದರು; ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಕೇಳುವುದು ಸರಿ. ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಸಿಚುಯೇಷನ್ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟರ ಹುಡುಗರನ್ನು ಹಾಸನದ ಹುಡುಗರು ಹೊಡೆದರು ಎಂದರೆ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಪೋಲೀಸಿನವರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಹೋಗಿ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕೇ? ಪೋಲೀಸಿನವರೇ ಹೋಗಿ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಪ್ರದಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಗಲಭೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅದನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರಲು ಹೋದದ್ದು ತಪ್ಪೇ? ಪ್ರಿವೆಂಟಿವ್ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಾಗ, ಹುಡುಗರು ಎಲ್ಲಿ ಗಲಭೆ ಪುರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಊಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ, ಏಕೆ ಬಂದರು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ನರಸಿಂಹನ್ ಅವರು ಕೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸುಗಮವಾದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಏಳು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಟೀಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೆ 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಕಡಮೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಲಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊಸೆಯಲಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ, ಶಾಂತಿ ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿದ್ದರು, ಇವೊತ್ತು ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. 25 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಿದ್ದುಪಾಟಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಗೆ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದು? ಜನರನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಲ್ಲ, ಜನರ ಸೇವಕರಾಗಿ ಅವರಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆ ಶಾಸಕರ ಭವನದ ಬಳಿ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರು ಬಂದು ಅವರ ಕಾರನ್ನು ಬೇಗ ಹಾಕಿ ಭವನದ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಭವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತೂವರೆ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿದ್ದರು. ಪೋಲೀಸಿನವರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಅವನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡುವುದು? ಕಾರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕು. ಕಾರು ಕಳ್ಳರು, ಬೈಸಿಕಲ್ ಕಳ್ಳರು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಡ್ರೆಸ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಾಗರೀಕರಂತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡುವ ಕಳ್ಳತನ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಲು ಪೋಲೀಸರ ಸಹಾಯ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಪೋಲೀಸನು ಇಲಾಖೆಗೆ 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹನ್‌ವರು ಟೀಕೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣ ಕಡಮೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದೇ ಪೋಲೀಸರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸೇವಕರಾಗಿದ್ದೆವೆ ಎಂಬ ಭಯವನೆ ಪೋಲೀಸಿನವರಲ್ಲಿ ಬರುವಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾಂಗ ಪಿಂಗಡಣೆಯಾಗಿದೆ, ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿವೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ರೂಲ್ ಆಫ್ ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು. ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನಗಳು ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಇದೆ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೋಷನ್ ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ

ಯಾವುದಾದರೂ ಹಕ್ಕುಭಾಧ್ಯತೆಗೆ ಲೋಪ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಜನರು ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಮಾಡುವುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಹಿಂದೆ ಸರಕಾರದ ಕೈ ನ್ಯಾಯಾಂಗದಲ್ಲಿತ್ತು. ಈಗ ನ್ಯಾಯಾಂಗವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಫ್ ಜಸ್ಟಿಸ್ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿವೆ, ಹಿಂದೆ ಆನ್ಸತ್ರೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಇಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಕೋರ್ಟುಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಆಗಿವೆ, ಆದರೆ ಅವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಲ್ಲ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಂತೂ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅನೇಕ ಕಡೆ ಈ ಅಭಾವವಿದೆ, ಒಂದು ಕಡೆ ನಿಸನ್ ಹಟ್ ನಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮುನ್ಸೀಫರಿಗೆ ಕೂಡಲು ರೂಮಿಲ್ಲ, ವಕೀಲರು ಕಕ್ಷಿಗಾರರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ, ಕುರ್ಚಿಗಳು ಸಾಲದೆ ಮುರುಕಲು ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ, ಈ ರೀತಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ, ಹೀಗಿರಬಾರದು. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡನೆಮಾಡಿದಾಗ ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದೆ. ಅರ್ಧ ನಡವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡುಬರುವ ಸಾಹಸವಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನೊದಗಿಸಲು ಈ ದಿವಸ ಕೂಡ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿಟ್ಟಿರುವುದು, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕೋರ್ಟು ಕಛೇರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡದ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಈ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಟವಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಮುನ್ಸೀಫ್ ಕೋರ್ಟು ಆಯಿತು. ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡ ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಪಂಚಾಯತಿ ಚಾವಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ. ಬೆಳತಂಗಡಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು ಆಫೀಸಿನ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕಟ್ಟಡ ಸರಿಯಾದ್ದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನ್ಯಾಯ ಹೇಗೆ ದೊರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ ? ಸತ್ಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಹೈಕೋರ್ಟನ್ನು ನೋಡಿ, ಅನ್ಯಾಯವಮಾಡಬಾರದು, ಸತ್ಯವೇ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗುವಂತೆ ಅಂಥ ಭಾವನೆ ಬರಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂಥ ಕಟ್ಟಡ ಇದೆಯೇ ? ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಕಟ್ಟಡ ಇದೆಯೆ ? ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿದ್ದ ಸ್ಥಳ ಅದು ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು, ಇರಬಹುದು. ಇಂದು ರಾಜ್ಯ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಎಷ್ಟು ವಕೀಲರಿದ್ದಾರೆ, ಕೇಸುಗಳೆಷ್ಟು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಕಾಲನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಭವ್ಯವಾದ ಕಟ್ಟಡ ಮಂಗಳೂರಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಸೆಷನ್ಸ್ ಜಡ್ಜ್ ಕೋರ್ಟಿಗಿದೆ. ಸಭಾಭವನ ಗಂಭೀರವಾಗಿದ್ದರೆ ಸತ್ಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ, ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯ ಪ್ರಚೋದನೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಹೆಚ್ಚು ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಕಟ್ಟಡ ಬಹಳ ಬನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಮತೊಂದು ಕಟ್ಟಡ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಜ್ಯಾಂಗ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಂಗ ಬೇರೆಬೇರೆ ಇರುವಾಗ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕಟ್ಟಡ ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ, ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಪಿ ಎಸ್. ಸಿ ಆಫೀಸಿದೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನೇಕೆ ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ? ಹಿಂದೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಂಗ ಜೊರೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿ, ಕಲ್ಕತ್ತ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೆಟ್ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕಿಂತ ವೈಭವಯುತವಾದ ಉನ್ನತವಾದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಇಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೆಟ್ ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿದೆ, ಹೈಕೋರ್ಟು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮನೆಹುಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಇಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಿರುವಾಗ ರೂಲ್ ಆಫ್ ರಾ ಸರಿಯಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಟ್ಟಡವಿರಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ.

3-15 P. M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಎಲ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ (ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದವರು).—ಈಗ ಹೈಕೋರ್ಟಿರುವ ಜಾಗ ನಮ್ಮಾ 60 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಭುತ್ವ ಸ್ಥಾನವಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಅಡಿಗ.—ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೆಟ್ ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೆಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ವಿಶಾಲವಾದ ಕಟ್ಟಡದ ಸೌಕರ್ಯ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಇದಕ್ಕೇ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಜವಾಬು ಇಷ್ಟೆ, ಹಣ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಅನುಪಯುಕ್ತವಾದ, ಅನವಶ್ಯಕವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಹಣ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಒಂದು ಕೋಟಿ ಇಪ್ಪತ್ತೇಳು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ, ಮೋಟಾರು ಕಾರುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ ಆಫೀಸಿನ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀಸರವಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ನ್ಯಾಯ ಖಾತೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡೀಚರ್ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೊಮ್ಮೆಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮನಸ್ಸಾದರೂ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈಗ ಇರುವ ಹೈಕೋರ್ಟು ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಆಠಾರ ಕಚೇರಿ ಇತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅವರಿಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಅವರು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು, ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ಸ್ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ, ಜಡ್ಜ್‌ಸ್ ಅವರ ಚೇಂಬರ್ಸ್‌ಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಎಂತಹ ವಾತಾವರಣ ಇದೆ ಎಂಬುದು. ಮುಖ್ಯ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅದು ಒಂದು ಗುಹೆಗೆ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಎರ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಭವ್ಯವಾದ, ಸುಂದರವಾದ, ಉತ್ತಮವಾದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹೈಕೋರ್ಟು ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಪ್ರಭುತ್ವ ಸ್ಥಾನವಾಗಿತ್ತು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು, ಹೋಗದೆ ಇರುವುದು ಅಪ್ರಕೃತ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಅಡಿಗ.—ಸ್ವತಃ ಅವರು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ಸ್ಥಾನ ಏಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಆಸ್ಥಾನದಂತೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು ಇರಲಿ. ಕಟ್ಟಡ ಈಗ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮಾಡಕೊಡಬೇಕು. ಹೈಕೋರ್ಟು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ಆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮತ್ತೊಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನೇ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬಹುದು ; ಸುಂದರಗೊಳಿಸಬಹುದು, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲರುವಂತಹ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರುಗಳಿಗೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಂತಹ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬಹುದು ಅನ್ನುವಂತಹ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಲ್ಟಿಸ್ಟೋರೀಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ವಿಧಾನ ಸೌಧ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಇದನ್ನು ಯಾರು ಕಟ್ಟಿಸಿದರೋ ಅವರು ಹಣ್ಣು ಹೋಲು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು, ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ, ಇಂತಹ ಒಂದು ದೂರದರ್ಶಿತ್ವ ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಧಾನ ಸೌಧವನ್ನು ಕಟ್ಟದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ ಗಿಡದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದೇ ರೀತಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೂ ಕೂಡ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು, ಆದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ, ಹಾಗಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇರುವುದನ್ನೇ ಉತ್ತಮ ಕಟ್ಟಡವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಭವ್ಯವಾಗಿಡಬೇಕೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ 72 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ತೊಳಲುವ ಜನಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ, ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಈ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರವಾದೀತು. ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಶುರು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ನೀರೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನೀರಿನ ಮೂಲ

ಹುಡುಕುವಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡದೇ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ 22 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಗರ ಸಭೆಯವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಶ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ, ಇನ್ನು ಹಣ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪೈಪು ಲೈನು ಎಲ್ಲಾ ಹಾಕಿ ಆಯಿತು. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ಬರದೇ ಇದ್ದುದ್ದರಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಬಾರದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಡುಪಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ನಲ್ಲೂ ಶುದ್ಧವಾದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ ಇಲ್ಲ. ಮಳೆ ನೀರು 120 ಇಂಚು ಬರುತ್ತದೆ; ಅದು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಯಿ ಇಲ್ಲ, ಜನ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಜನರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಕುಂದಾಪುರ, ಕಾರ್ಕಳ, ಪುತ್ತೂರು ಮುಲ್ಕಿ, ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಲು ಹಿಂದಿನ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅವುಗಳು ಟೌನ್‌ಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶೇಕಡ 50 ರಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನ್ಯಾಷನರ್ ರೂರರ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂನ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ 20 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಗೂ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೂ ಅದನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನ್ನು ಪಂಚಾಯ್ತಿಯವರು ಅಥವಾ ಊರಿನವರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಉಳಿದ 40 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಜನ ನಿಬಿಡವಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಾದ ಕುಂದಾಪುರ, ಪುತ್ತೂರು, ಕಾರ್ಕಳ, ಮುಲ್ಕಿ, ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಒಂದು ಸೌಜನ್ಯವನ್ನು ಇವತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತಹ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಅಭಿನಂದನೆ ಕೊಟ್ಟವರು ಇಲ್ಲ. ಟೀಕೆ ಮಾಡುವಂತಹದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ, ಅಭಿನಂದನೆ ಮಾಡುವಂತಹದು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಬಹುದು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ತ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಗ್‌ರಾವ್‌ರವರು ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇತರ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದರು. ಈ ಹೊತ್ತು ಆಂಧ್ರ, ಅಸ್ಸಾಂ, ಗುಜರಾತ್, ಕೇರಳ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಪಂಜಾಬ್ ಇತ್ಯಾದಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ವಿಷಾದಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವಿನ್ನೂ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯಗಳ ರೆವಿನ್ಯೂ ಏನಿದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ—ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಅದರ ಖರ್ಚನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಲೆಗೂ 55 ರೂಪಾಯಿನ ವರಮಾನವಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಲೆಗೂ 56 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅಸ್ಸಾಮಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಲೆಯ ವರಮಾನ 75 ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಲೆಗೂ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದು 75 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ತಲಾ ಆದಾಯ 82 ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದರೆ, ತಲಾ ವೆಚ್ಚ 72 ರೂಪಾಯಿಗಳಿವೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ತಲಾ ಆದಾಯ 77 ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ತಲಾ ವೆಚ್ಚ 84 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಖೋತಾ ಬಜೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಲಾ ಆದಾಯ 54 ರೂಪಾಯಿಗಳು—ತಲಾ ವೆಚ್ಚ ಖರ್ಚೂ ಕೂಡಾ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ತಲಾ ಆದಾಯ 73 ರೂಪಾಯಿಗಳು, ತಲಾ ವೆಚ್ಚ 72 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ 74 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಬಜೆಟ್ ಆಯಿತು. ಇನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ತಲಾ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪೂರ್ಣನಾರಾಯಣ ಅಡಿಗ)

ವರಮಾನ 86 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅಲ್ಲಿ ತರಾ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವೆಚ್ಚ 81 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲ ಮುಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬಡ್ಜೆಟನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಜನವೊಂದಕ್ಕೆ 83 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯವಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಜನವೊಂದಕ್ಕೆ 81 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಪಂಜಾಬನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲ ಜನವೊಂದಕ್ಕೆ 37 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯವಿದ್ದರೆ ಜನವೊಂದಕ್ಕೆ 34 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತಾ್ತರೆ. ಆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾವು ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಮೂರೋ ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲೋ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ, ಇಲ್ಲನ ವರಮಾನವೆಷ್ಟು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯ ಆದಾಯವೆಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ನಾವೇನೂ ನಾಚಿಕೆಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮದು ಒಂದು ವೇಳೆ ಖೋತಾ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟೇ ಇದ್ದಾಗ್ಗೂ ಅದೇನೂ ಅಂಥಾ ಅವಮಾನವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ನಾನು ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಪ್ರೋಗ್ರೆಸೀವ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಜನರಿಗೇನು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ತರ್ಕವ್ಯ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಎಜ್.ಜಿ.ಓ.ಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯವನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ನಗದು ಪಾವತಿಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಖೋತಾ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಾಗುತ್ತೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೇನು ? ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ನಾಚಿಕೆಪಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹರವರು ಪರವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕೇರಳದಲ್ಲೇ ಕಂಡಾಬಟ್ಟೆ ಖೋತಾ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ರಾಜ್ಯಭಾಷೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳೆಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಡುತ್ತಿದ್ದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ದಿವಸ ಅದನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ನಮೂದಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಕನ್ನಡದ್ದನ್ನೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊದಲು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಮಾಡಿದುದರ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅಚ್ಚುಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಮೊದಲು ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದವನ್ನು ಯಾವ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಬ್ಬಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಅಂಥ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದೇ ಸರಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ನನಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಬಜೆಯನ್ನು ಕಾಪಡ್ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಪದವನ್ನೇ ಆಗಲ ನಾವು ಹತ್ತಾವರ್ತಿ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತಾ್ತ ಬಂದರೆ ಅದೇ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಕಾಲೇಜ್ ಆಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಶಿಲ್ಪಕಾರ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲನ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡದೆ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳನ್ನೇ ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಅದು ಏನು ಎಂಬುದೇ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವ ಕಾರೇಜು ಎಂಬುದೂ ಗೊತಾ್ತಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕನ್ನಡ ವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು, ಬಳಕೆಯಲ್ಲೂ ತರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಡು ತ್ತಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನೂ ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಟೀಕೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತುಂಬಾ ಸಾಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರು ಯಾರು ಎಂದು ! ಆದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತಂದು ಕೊಡುವುದು ? ನಮ್ಮಲ್ಲರತಕ್ಕ ಆ ಸಾಲವಾದರೂ ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ 347 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು. ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಸಾಲು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅದು 369 ಕೋಟಿಗೆ ಏರಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಸಾಲ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಲ ಮಾಡಿ ತಂದ ಹಣವನ್ನು ಅವರೇನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಚೆಲ್ಲಲಲ್ಲ. ಆ ಹಣವನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು

ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ, ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಶರಾವತಿ ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ 435 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿಯಿದೆ. ಅಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾರು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು? ಅಲ್ಲದೆ ಈ ದಿವಸ ಇಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕವರಾದರೂ ಯಾರು? ನಮಗಿರತಕ್ಕ ಆ 369 ಕೋಟಿ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಎರಡು ಭಾಗದಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಅಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ತಂದೆ ಮಗನಿಗೆ ಸಾಲಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಗ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ತಂದೆ ಮಗನ ಮೇಲೆ ದಾವಾ ಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾಲವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ಅಷ್ಟು ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾರೂ ಅಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಅಷ್ಟು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಮ್ಮ ಬಜೆಟ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಭದ್ರವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅನವಶ್ಯಕ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಆಯಾಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಾರತಕ್ಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು. ಇನ್ನೊಂದು ದೃಷ್ಟಿ ಅಂದರೆ, ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ಅನೇಕ ಜನರ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗ ಎಂ.ಎಸ್.ಕೆ. ಮಿಲ್ಸ್‌ಗೆ ಏಕೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರು? ಅದನ್ನು ಈಗ ಮುಚ್ಚಿದರೆ ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬವರ್ಗದವರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಿರ್ಕ್ ಫಿಲೇಚರ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಇರುವಂಥ ಬಂಡವಾಳ ಎಷ್ಟು, ಅದರಲ್ಲಿ ಒದಗಿದಂಥ ಲಾಭವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರ ಟೀಕೆ ತಪ್ಪು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಧಾಟಿಯೇ ಬೇರೆ. ಕೇವಲ ಲಾಭಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವ ಉದ್ಯಮಗಳು ಆಗಬಾರದು. ಈಗ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಯಿತು ಎಂದು ಅದನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೊಂದು ಫ್ರೂಟ್ ಕ್ಯಾನಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹನ್ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಷ್ಟವಾದರೂ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಕನಕಪುರ ರೇಷ್ಮೆ ಫಿಲೇಚರ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮೂರು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಳೆದ 10-15 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಟೀಕೆ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದು. ಇವತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬಂದಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಟೀಕೆಗಳು ಸರಿಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ ರೆಂದು ಇದೆಲ್ಲ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅವರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವನ್ನು ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಅಡಿಗ)

ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೆ ಇದೀ ನ್ಯಾಷನಲೈಜೇಷನ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಸಂದೇಹ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವರಿಗೆ ಇರಬಹುದು. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಂಡಲ್‌ವುಡ್ ಆಯಿಲ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಒಂದು, ಇನ್ನೊಂದು ಸೋಪ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ. ಈ ಎರಡು ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ 28 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳವಿದೆ. ಈಗ ಸೋಪ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಿಂದ ಸೇಕಡ 15ರಷ್ಟು ಲಾಭ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಹಾಸನ ಇದರಿಂದ ಕೇವಲ ಸೇಕಡ 6ರಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಾಭ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇಕಡ 5ರಷ್ಟು, ಸ್ವಾನ್ ಸಿರ್ಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇಕಡ 5ರಷ್ಟು ಲಾಭ ಸಿಗಲು ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವರ್ಕ್ ಷಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸಿರ್ಕ್ ವೀವಿಂಗ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 6ರಷ್ಟು ಲಾಭವಿದೆ. ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಸಿರ್ಕ್ ಫಿರೇಚರ್, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಿರ್ಕ್ ಫಿರೇಚರ್, ಕನಕಪುರ ಮುಂತಾದ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೇವಲ ಲಾಭದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದರೆ ಇವು ಈಗಾಗಲೇ ಬಂದ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸಗಾರರ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಿ ಅವನ್ನು ಮುಂದಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಂಡವಾಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಮೂರು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಇದುವರೆಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದರು. ಅವರ ಆ ಒಂದು ಸವಾಲು ತಪ್ಪು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವವಿರುವವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದಕೂಡಲೇ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿ ಅವರು ಅವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ನಡೆದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಇದ್ದವರನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ಅವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

3-45 P.M.

ಇವತ್ತು ಲೈಫ್ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಹಿಂದೆ ಯಾರ್ಯಾರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅಂತಹವರನ್ನು ಈಗಲೂ ತಗೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದೆ. ಇವತ್ತು ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರ್ ಕಂಪೆನಿ ನಡೆಸುವ ಅನುಭವವಿದ್ದವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿದ್ದು ಅನುಭವ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟರೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಮೂರು ಸಿರ್ಕ್ ಫಿರೇಚರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡುವಂಥ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಬೊಂಬಾಯಿ ಮುಂತಾವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂತಹವರು ಒಳ್ಳೆಯ ತಜ್ಞರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳವಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳವಿರುವವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಡುವುದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಇಂತಹ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಅವರು ಹೇಳುವಂಥ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬೇಸಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕಾಂತಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಇಂತಹ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ತಜ್ಞರಾದವರನ್ನೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು, ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟರ್ಸ್ ಆಗಿರುವವರನ್ನೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಭವ, ಅರ್ಹತೆ ಇದೆಯೋ ಅಂತಹವರನ್ನೇ ಹಾಕಬೇಕು. ಈ ಮಾತು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹವರನ್ನೇ ಇಂತಹ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು

ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಯಾ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ತಜ್ಞರಾದವರನ್ನು ಆ ಕಮಿಟಿಯೊಳಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸಲಹಾ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್—ಇವೆರಡನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರೆವಿನ್ಯೂಗಿಂತ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಶಾಖೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಪೊಲಿಸಿಗನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಪಾರ್ಟ್ ಟೈಂ ಕೆಲಸವೂ ದೊರಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದೇ ರೀತಿ ನಷ್ಟವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ನನಗೆ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಲಿ, ನಾನೇ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಹುಶಃ ತಜ್ಞರು ಒಂದು ಇಂತಹ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಲಾಭ ನಿಜವಾಗಿ ಆದೀತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅದು ಮಾಮೂಲು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಆ ರೀತಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವಂಥಾದ್ದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯಮಗಳು ಇವುಗಳಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ರಾಂಗ್ ರೂಟ್‌ಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೂಟುಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ರಾಂಗ್ ರೂಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಂಧ್ರ, ಕೇರಳ, ಮದ್ರಾಸು ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಾಂಗ್ ರೂಟುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೂಟುಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೂಟುಗಳನ್ನು ಖಾಸಗೀಯವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ರಾಂಗರ್ ರೂಟುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಲಾಭವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ.ಯವರು ಬಸ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಗುಡ್ಸ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ. ಬಸ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಅಥವಾ ಪ್ಯಾಸೆಂಜರ್ಸ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿ ಲೀಕೇಜನ್ನು ಪ್ಲಗ್‌ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಿಟರ್ನ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗ ಎಂದು ಗುಡ್ಸ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಸಬ್‌ವೇ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಇದೆ. ಅದು ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಇದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿರಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಬ್‌ವೇ ಮಾಡಿದರೆ ನೆಲದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ಮಾತು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. 1968-69ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಆಯವ್ಯಯ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿರುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾದಂತಹ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವಂತಹ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಸಹಕರಿಸಿದರೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ನಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಮಂಡನೆಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಶಂಖಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲರು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೈ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲರು ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರಿಗೆ ಅವರ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಆ ಮೇರೆ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅವರಿಗೆ 35 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಾಂತ ಸೈನ್ಯಾಂಗಡಣೆ ಆದಮೇಲೆ ಕೆಲವು ವೈದ್ಯರನ್ನು ಎರಡನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ 54 ಜನ ಒಂದು ರಿಟ್ ಪಟಿಷನ್ ಹಾಕಿದರು. ಈ ಪೈಕಿ 55-ನೆಯವರು ಒಬ್ಬರು ನಮಗೆ ಕ್ಲಾಸ್ 2 ಫಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ ಎಂದು ಕನಿಸಿಡರ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ 54 ಜನರನ್ನೂ ಕೂಡ ಗ್ರೇಡ್ 1 ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ಸ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಅವರು ಸರ್ವೀಸ್ ಮೇಲೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ 1956 ರಿಂದ ಯಾವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ 1961 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರ ಅಭಾವ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ನಡುಮಧ್ಯೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ರೀತಿ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಎಲ್.ಎಂ.ಪಿ. ಕಂಡೆನ್ಸ್ಡ್ ಕೋರ್ಸ್ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆಮೇರೆ ಅವರ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ the earlier period intervening between 31st August 1961 and the date of assumption of charge will be treated as such leave as was at his credit on the date of acceptance of his resignation. The Director of Health Services has been requested to take action accordingly. ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಲೀವ್ ವಿತ್‌ಔಟ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ನಲ್ಲಿ ಲೀವ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಆ ಪೀರಿಯಡ್ ಅನ್ನು ಲೀವ್ ವಿತ್‌ಔಟ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಪುನಃ ಪೋಸ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅವರು ಪುನಃ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ 1965 ರಿಂದ 1967 ರವರೆಗೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಲೀವ್ ಇದ್ದರೆ, ಎಷ್ಟು ಲೀವ್ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆ ಪೀರಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಲೀವ್ ಇದ್ದಂತಹ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಬೇರೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆರ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ನ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಇವ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ 1956 ರಿಂದ 1961 ರವರೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಒಂದನೇ ಗ್ರೇಡ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ಸ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂತಹ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಸಂಬಳ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಬಹುಶಃ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಅಥವಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರಲಿ, ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಅಂದರೆ 1961 ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಏನು ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಪುನಃ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಮೊದಲನೇ ಗ್ರೇಡ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದಂಥ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಜೊತೆಯವರಾದ ಸುಮಾರು 54 ಜನ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾಡಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಪುನಃ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿನ ರಜಾ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೊಂದು ದಿನ ಇರಲಾರದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ರಜಾ ಹೆಚ್ಚು ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ L.W.A. ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಸೌಲಭ್ಯ

ಇವರಿಗೂ ಆಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. CHAIRMAN.—The House will rise and meet after half an hour.

The House rose at Four of the Clock to re-assemble at Thirty Minutes past Four of the Clock.

The House re-assembled at Thirty Minutes past Four of the Clock.

[MR. DEPUTY CHAIRMAN in the Chair]

BUDGET ESTIMATES FOR 1968-69-

(General Discussion)

(Debate Continued)

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ನುಬ್ಬರಾವ್ (ಸ್ಥಾನೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಪರವಾದಂಥ ಮತ್ತು ಆಗಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಧೀರ್ಘವಾದಂಥ ಚರ್ಚೆಗಳು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಧೀರ್ಘವಾದಂಥ ಭಾಷಣಗಳಾಗಿವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗಬಹುದು. ಹತ್ತಾರು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿದಮೇಲೆ ಹೊಸಬರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಅಡಚಣೆಗಳಾಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಇತರರು ಹೇಳದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದಂಥ, ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಅಗ್ರಮಾನ್ಯಸ್ಥಾನವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ಸ್ಥಾನವೆಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಥವಾ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೊದಲಿಗೆ ನಾನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಂಕರಗೌಡರ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೇರಳವಾದಂಥ ಹಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿರುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಂಡಿನ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಹಲವು ಪಟ್ಟು ಶಾಲೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಒಂದು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕೇವಲ ಸ್ಕೂರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾವು ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಫಲವಿಲ್ಲ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಗಾಧೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ತೋಟ ಶೃಂಗಾರ ಒಳಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಸೊಪ್ಪು ಎಂಬಂತಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗುಣದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದಂಥ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸುಬ್ಬರಾವ್)

ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒದುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಏನು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟದ್ದಾಗಲೀ ಒತ್ತಲ್ಪಡುತ್ತದೋ ಅದೇ ಮುಂದೆ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತು. ಮಕ್ಕಳ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮೇಣದಂತೆ ಮುದ್ರೆ ಒತ್ತಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ: ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ; ನಾನು ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದಾಗ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ನಾಟಕವನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗಿದ್ದೆ, ಆ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನು ಸತ್ಯ ಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಏನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಅಚ್ಚಳಿಯದೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಮುಂದೆ ನಾನು ದೊಡ್ಡವನಾದ ಮೇಲೂ ಸಹ ಸತ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಹಳ ಹೊಡೆದಾಡಿದೆ, ಈ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ನಾಟಕ ನೋಡಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಅಚ್ಚಳಿಯದ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ: ನಾನು ಶ್ರವಣನ ಪಿತೃಭಕ್ತಿ ನಾಟಕವನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಆ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣನು ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಳಿಯದೆ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ, ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ವಿಧಾನದ ಶಿಕ್ಷಣವಿರುತ್ತದೋ ಅದೇ ಮುಂದೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲವೆ ವಿನಾಶಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಒಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ, ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೋಷಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಪಾಠವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲೋ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಯಾವಾಗಲೋ ಬಂದು ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ಸ್ಕೂಲಿನ ಕದ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ಸಹ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗದವರು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಮತ್ತು ಡಿಗ್ರಿ ಕೋರ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾರ್ಟ್ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಇರಲಿ ಎಂದು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದು, ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದು, ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಯಾವ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದಾಗ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇರಾಖೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಾರೆ; ಬೇಡವಾದಾಗ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ದಾರಿ ಹುಡುಕುವವರೆಗೆ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ವೇನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿ ಬಂದು ಸೇರುವವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನೆಂದರೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿ ಬರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷವಾದರೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು, ಆ ರೀತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟನಂತರ ಅವರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಲು ಅರ್ಹರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂತೋಷ ವಿಚಾರ. ಎರಡು ವರ್ಷ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ತಾನು ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸಕ್ತಿ ಆತನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದು—ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕೊರತೆ ಏನೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ, ಮತ್ತು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸುಧಾರಣೆಯಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂಲು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಜನ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಬಂದ. ಆಗ ನಾನು ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಫ್ರೀಶಿಪ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ನಾನು ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರವರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡೆ. 'ಸ್ವಾಮಿ ಬಡವ, ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಎಂದು. ಆದರೆ ಆ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ ಹೇಳಿದರು 'ಅವನು ಹೊಚ್ಚೆಗೆ ಬಡವನಾಗಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವನ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ನಿಜವಾಗಿ ಮೊದಲನೆಯ

ತರಗತಿಯಷ್ಟೂ ಒಬ್ಬನ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ಏನಪ್ಪಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ನನಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಸಾರ್, ನನ್ನ ತಂದೆಯವರು ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರಿಗೆ ಏನೋ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಈ ರೀತಿ ತಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರದಿದ್ದುದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಇವರು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಎಂಬ ವಿಚಾರ. ಯಾವ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾದರೂ 30–40 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠವನ್ನು ಬೆಳಿಗ್ಯೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಪಾಠ ಹೇಳುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಪಾಠ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಾದರೂ ಎಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ? ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೊಳಗೆ ವೈರತ್ವ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಅವನು ಪಾಠಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಸಬಾರದು, ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅವನು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಪಾಠಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ, ಅವನನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಸಿ ಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬಂದು ಪಂಗಡಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಕೂನು ಬಡವಾಯ್ತು ಎಂಬ ಗಾದೆಯ ಹಾಗೆ, ಇವರ ಭೇದಭಾವಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯವೇ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇರಾಖೆಯ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಎರಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಇಂದು ಅವರು ಇಬ್ಬರಲ್ಲ 20 ಜನಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ನಿಯಮವನ್ನು ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಯ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣ ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ, ಆ ಬಾಲಕರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆಯಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲ ತಂದೆತಾಯಂದಿರೂ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಗುವುದು ಕಡಿಮೆ. ಏನಿದ್ದರೂ ಅವರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಏನು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೋ, ಅದನ್ನೇ ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಾದರೆ, ಅವುಗಳು ಮುಂದೆ ಬರುವಾಗ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ 100ಕ್ಕೆ 100 ಜನರೂ ಅನುತ್ತೀರ್ಣರಾಗುವ ಸಂದರ್ಭವಿರುತ್ತದೆ.

4–45 P.M.

ಇವತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಾಧಾರಣ 3½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರದಿದ್ದರೆ, ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಏನು? ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ದೋಷವಿದೆ. ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ಊರಿನ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಏನು ಕೆಲಸವೂ ಇಲ್ಲ. ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಊರಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ವೈಶಮ್ಯ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಗುರುವು ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ, ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಕಲಯುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಕೂಡ ಗುರುವಿನಂತೆ ಶಿಷ್ಯರು ಎನ್ನುವಂತೆ ಮಕ್ಕಳೂ ಆ ರೀತಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ವೈಶಮ್ಯ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಿಸ ಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಯಾರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಲಿ, ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ 5 ವರ್ಷ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ವರ್ಗಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ನಿಯಮ ಇತ್ತು. ಈಗ ಆ ನಿಯಮ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೊ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಊರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಊರಿಗೆ ಹೋದರೆ, ಏನೋ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅರ್ಜಿ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ, ನನ್ನ ಹುದ್ದೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಒಂದು ಭಯವಿರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ನಾವು ಮಾಡಿದ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೊನ್ನೆಯ ದಿನ ಒಂದು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಇಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೇಗೆಂದರೆ, ಒಂದು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ನುಚ್ಚಿರಾಪ್)

ಹನುಮನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಬರಡು ಆದರೆ, ಹಾಲೇ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೋ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಚಿವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಬಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದೆ. ಮನಸ್ಸು ಇದೆ, ಹಾಗೂ ದಕ್ಷತೆ ಇದೆ, ಧೈರ್ಯ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತನ್ನ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೋಷಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬರುವುದಾದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇಶದ ಕೃತಜ್ಞತೆಗೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗದ ಕೃತಜ್ಞತೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಬಾರದಿದ್ದರೆ, ಅದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅನೇಕ ನೀತಿಯುತವಾದ ಬುದ್ಧಿದಾಯಕವಾದ ಕತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮಹಾ ಪುರುಷರ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಆದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒಬ್ಬ ಮಹಾ ಪುರುಷನನ್ನು ಆಧಾರ ವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅಂಥ ಒಂದು ಮನೋಭಾವ ಅವರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾರೋ, ಏನೋ ಕೇಳಿದರು, ಎಂಬ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದರೇ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವಾದಂತಹ ಪದ್ಧತಿ ಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವು ಉಂಟಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ, ಇದರಿಂದ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳೇ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನೂ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರು ವಿದ್ಯೆಗಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯೆಗಾಗಿ ಯುವಕರು ನಿದ್ದೆ ಬಿಟ್ಟು ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಓದಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಹ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಸುಖವೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಅನುಕರಣ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡುವ ಗೋಜಿಗೇ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಬರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಬಂದಾಗ ಕೇಳಿ ನೋಡಿ, ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತಾರೆ; ಅವರ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿರುವ ಬಂಗಾಳಿಯನ್ನೋ ಇಲ್ಲವೇ ಹಿಂದಿಯನ್ನೋ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಲಿತುಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹುಡುಗರು ಆಟಪಾಟಗಳನ್ನಾಡುವಾಗ ತಮಿಳು ಇಲ್ಲವೇ ತೆಲುಗು ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಭಾಷೆಗಳನ್ನ ಬಹಳ ಸುಭವಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಾದರೂ ಅದರೊಂದಿಕೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ಯಾವ ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರ ಪರಿಸ್ಥ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇಂದು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು ಕೆಲವು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಲ್ಲರುವ ರೆಕ್ಟರರುಗಳ ಧೋರಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅನುಸರಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹುಡುಗರು ಇಂತಹ ರೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವರವರ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಗನುಸಾರ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅವರುಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಿ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಇಂದು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರ ಬೇಡ ಎಂದರು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲದ ಗಲಭೆಗಳಾದವು. ಹೀಗೆ ಗಲಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳನ್ನು ನಾನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದಿ ವಿರೋಧ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹುಡುಗರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಕಥೆ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ರಾಮಾಯಣದ ಸುಂದರ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹನುಮಂತ ಸೀತೆಯನ್ನು ಅಶೋಕವನದಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಾಪಸು ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನು ಬರುವಾಗ ಅವನಿಗೆ ಸಂಭ್ರಮವಾದ

ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಮಿತ್ರರಾದ ಜಾಂಬವಂತ ಇನ್ನಿತರವಾನರರು ಒಂದು ಉಪವನದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಊಟದ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆಗ ಒಬ್ಬ ವಾನರ ತನ್ನ ಕೈಲಿ ಬೋರೆ ಹಣ್ಣು ಎಂದರೆ ನಾವು ಎಲಚಿಹಣ್ಣು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಹಣ್ಣನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಸುಕಿದಾಗ ಅದು ಒಂದು ಅಡಿಯಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಹಾರಿ ತಂತೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ವಾನರ ಇವನು ಒಂದು ಅಡಿಯಷ್ಟು ಮೇಲೆ ಹಾರಿಸಿದ, ನಾನೇಕೆ ಇದನ್ನು ಎರಡು ಅಡಿಯಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹಾರಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಅದು ಎರಡು ಅಡಿಯಷ್ಟು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದವರೆರ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಎತ್ತರವಾಗಿ ನೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಊಟಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಅನ್ನವೆರ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರು ಇಂದು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಿಂದಿ ಚಳುವಳಿಯಾಗಿದೆ. ಯಾರೋ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ ಅದರಂತೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಮದ್ರಾಸಿನವರು ಹಿಂದಿ ಬೇಡ ಎಂದು ಮೂರು ರೈಲುಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟರು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೈಲುಗಳನ್ನು ಸುಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವುದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶವೆರ್ಲಾ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಾಲ್‌ಕೆ ಬಂದರ್ ಏಕ್ ಸಮಾನ್ ಹೈ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಯಾರೋ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲೂ ಅನುಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ಹುಡುಗರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಚಳುವಳಿಯೇ ವಿನಾ ಬೇರೇನಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇವರಿಗೆರ್ಲಾ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಹುಡುಗರು ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಇದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಗೆ ಇಪ್ಪೊತ್ತಿನ ದಿನ ಯಾರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. It is the privilege of children to be mischievous.

ಯುವಕರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆರ್ಲಾ ಏನು ಕಾರಣ ಎಂದರೆ, ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕಷ್ಟವಿದೆ, ಎಂದು ಒಂದು ವಾದ ಇದೆ. ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರ ಇರಲೇಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ವಾದವೂ ಇದೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳೂ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ನೀತಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಮಾತ್ರ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಾಲೇಜು ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಣ ಶಕ್ತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅದರಿಂದ ಅವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲರು ಎನ್ನುವುದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದ ವಿಚಾರ. ಎರಡನೇದು ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರವೆರ್ಲಾ ಇಂಗ್ಲಿಷು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕ ಭಾಷೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರ ಮೇಲೆ ಬೀಳದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಕಲತುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಪರದೇಶಗಳೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ; ಹಿಂದಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ತತ್ವ; ಆದರೆ ಹಿಂದಿ ಕಲಿಯದೇ ನೌಕರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ವಾದ ಇದೆ. ಸರಕಾರದ ನೌಕರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಬರುವ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಷ್ಟೇನಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೇ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಲೇ ಬೇಕು. ಇದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ, ಇದರಂತೆ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿ ಇರಲೇ ಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬರಬೇಕು ಅಷ್ಟೇ. ಇಪ್ಪೊತ್ತು ಯಾರೋ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರೂ ಹಿಂದಿ ಬೇಡ ಎಂದು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಸರಕಾರದವರು ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿರುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರ ಮೇಲೆಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆ ಬೀಳದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹುಡುಗರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲತು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸೊನ್ನೆ ನಂಬರು ಬಂದರೂ ಅವರನ್ನು ಪಾಸಾದಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವಾಗ ಇಂದು ಹಿಂದಿ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ್ದು. ಸರಕಾರ ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಏನು ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬೇಕು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ನುಬ್ಸರಾವ್)

ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ದಕ್ಷಿಣದವರು ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಇದ್ದ ಇಂಗ್ಲಿಷು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲತುಕೊಂಡಿರುವವರು ಇದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರಿಗಿಂತಲೂ ಮೀರಿಸುವಂತಹ ಇಂಗ್ಲಿಷು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರೈಟ್ ಆನರಬಲ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಗಳವರು ಇಂತಹ ಮಹಾಮಹಿಮರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರಂತೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವವರೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತೆ ಆಗ ಇದ್ದ ಪರಂಗಿಯವರನ್ನೂ ಮೀರಿಸಿದಂತೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪದಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಜನರನ್ನು ಆಚ್ಚರಿಗೊಳಿಸುವಂತಿದ್ದವು. ಅವರು ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಹಾಗೇ ಇಂದು ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರ ಎಂದು ತರಬೇಕು; ಮತ್ತು ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹುಡುಗರು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪಡೆದು ಗುರುವಿಗೇ ತಿರುಮಂತ್ರ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಲ್ಲರು. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಹುಡುಗರು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಾವೇ ನೋಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಯುವಕರು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪಡೆದು ಪರಂಗಿಯವರನ್ನು ಮೀರಿಸಿದಂತೆ ಮಾತನಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪಂಕ್ತಿಗೆ ಸೇರಿದಂತಹ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ದಾಸ್, ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿ, ಪಂಡಿತ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ಹಾಗೂ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯವೂ ಇಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾದಂತಹವರು ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನಾದರೂ ಕಲಿಯಬಲ್ಲರು. ನಮ್ಮನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊಡ್ಡದಾಗಿ ಇಲ್ಲದ ವಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹುಡುಗರು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹವರು ಇರಬೇಕು. ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂರವರೇ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಮಹಾನುಭಾವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಹಿಂದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುವಾಗ ಬರೀ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪದಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆ ಎನ್ನುವುದು ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿರುವಂತಹ ದನ್ನೇ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿರುವುದು. ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ಹಾಗೂ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲ ಇಂದು ಇರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಹುಡುಗರಿಗೆ ಭಾಷೆಯೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಲ್ಲ. ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಲಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎಲ್ಲೂ ಅವರು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವಂತಹ ಮಾತು. ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುವಾಗ ನೂರಕ್ಕೆ 80ರಿಂದ 90 ಭಾಗದಷ್ಟು ಪದಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಬಂದವುಗಳು. ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹುಡುಗರು ಕಲಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಇದೇನೂ ಕಠಿಣವಾಗಲಾರದು ಎಂದು ನನ್ನ ಒಂದು ವಾದ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಇದನ್ನು ಖಂಡಿತ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪ್ಯೆ. ಎಸ್. ಹಾಟೀಲರವರು ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಅವು ಯಾವ ರೀತಿ ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಓದಿದ ಕೆಲವು ಮಾತು ಕೇಳಿದಾಗ ಕಿವಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಅನಿಸಿತು. ಇಂಥ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮೂರನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಹುಡುಗಿ

ಯೊಬ್ಬಳು ಲೆಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೊಡಿ ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದಳು. ನಾನು ಲೆಕ್ಕ ಓದಿ ನೋಡಿದೆ. ಒಂದು ಗುದಾಮದ ಉದ್ದ 12 ಅಡಿ ಅಗಲ 8 ಅಡಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಇದರ ಕ್ಷೇತ್ರಫಲ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಆ ಲೆಕ್ಕ ಇದ್ದಿತ್ತು. ಗುದಾಮು ಅಂದರೆ ಏನು ಎಂದು ಅವಳು ಕೇಳಿದಳು ಅವಳಿಗೂ ಅದರ ಅರ್ಥ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೂ ಸಹ ಗುದಾಮು ಅಂದರೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಗೊತ್ತಾಗದೇ ಇದ್ದ ಪದ ಯಾಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ! ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಗುದಾಮು ಅಂದರೆ ಗೋಡೌನ್ ಇರಲಲ್ಲ ಎಂದು ಬರೆದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಗುದಾಮು ಅಂದರೆ ಗೋಡೌನ್ ಎಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಗುದಾಮು ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಬದಲು ಮಳಿಗೆ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಏನು ಕಷ್ಟವಿತ್ತು? ಅಭಾನವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾವಾಂತರ ಮಾಡಿ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರ ಬದಲು ಗೋಡೌನಿನಲ್ಲಿ ಎಂದು ಪದ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರೆ ಏನು ಅಭಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು! ಕೆಲವು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡಲೇ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಎನೇನೋ ಪದಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಅರ್ಥವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಪೌಜ್ಞಾನಿಕ ಪದಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರೆ ಅದು ಯಾವ ಭಾಷೆ? ಅದು ದೇವ ಭಾಷೆಯೇ, ಪಿಶಾಚಿ ಭಾಷೆಯೇ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಸುಲಭವಾಗಿ ಜನಕ್ಕೆಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅರ್ಥವಾಗದ ಪದ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ! ಕ್ಯಾಲು ಈ ಪದ ಯಾರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ? ಅರ್ಥವಾಗುವ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದಗಳನ್ನು ಸಂಕೋಚ ಬಿಲ್ಲದೆಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡದ್ದೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳ ಒಳ್ಳೇ ಪದಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಇಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯು ಇಂದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿ ಅರ್ಥವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಪೌಜ್ಞಾನಿಕ ಪದಗಳನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊಸ ಪದಗಳು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ರೇಡಿಯೋ ಅಂದ ಕೂಡಲೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸಲೇಟ್ ಮಾಡುವುದು? ಅದುದರಿಂದ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಮಾದರಿಯ ಭಾಷೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮವು ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೇ ತಳಹದಿ ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಮುಂದೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಓದುವಾಗ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ವಿಷಯ ಇವು ಒಂದೇ ನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ಮುಖಗಳು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಒಂದು ಮುಖ ಸವೆದಿದ್ದರೂ ಅಂಥ ನಾಣ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ, ಪ್ರಗತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡೂ ಪ್ರಗತಿ ಸೇರಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರು ಬೇಗ ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯಲಿ, ಈ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಟೀಕೆ ಎಂದು ನೋಡುವುದು ಅನಗತ್ಯ. ಅವರು ದೋಷ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದರು ಎಂದು ಅವರು ಶತ್ರುಗಳಲ್ಲ. ಕೆಲವು ದೋಷಗಳನ್ನು ನಾವೂ ಸಹ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ದೋಷ ಅಂದರೆ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತಪ್ಪು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಹದಿನೈದು ದಿವಸದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರಿಗೆ 5 ಗಂಟೆಗೆ ಹೋಗುವ ಬಸ್ಸು ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಡುತ್ತದೆ. ಐದೂವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಡಬೇಕಾದ ಬಸ್ಸು ಏಳು ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಡುತ್ತದೆ. ಏಳು ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಡಬೇಕಾದ ಬಸ್ಸು ಎಂಭತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಡುತ್ತದೆ. ಈ ದೋಷ ಯಾಕೆ? ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಬಸ್ಸು ಏಳು ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಹೊರಡದಿದ್ದರೆ ಏಳು ಗಂಟೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಜನ ಸೇರುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಜನನಂದಣಿಯಾಗಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಸಿರು ತೆಗೆದು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸುಬ್ಬರಾವ್)

ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 270 ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಸರಿಯಾದ ವೇಳೆಗೆ ಬಸ್ಸು ಏಕೆ ಹೊರಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ? ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ? 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ನಷ್ಟ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅದು ಬರುತ್ತದೆ. 18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು 17 ಸಾವಿರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅಂದರೆ, ಬೆಟ್ಟ ಅಗೆದು ಇಲಿ ತಂದು ತೋರಿಸುತ್ತೀರಿ. 18 ಕೋಟಿ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆಯಾದರೆ ಮೂರು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಏತಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಮಾತು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಮೇನ್ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಟಿಕೆಟ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಎಂಟು ಹತ್ತು ಮೈಲಿ ಒಳಗಡೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಂದ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಟಿಕೆಟ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಬಹುದು. ರಾತ್ರಿ ಎಂಟು ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಯಾರು ಚೆಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಈ ರೀತಿ ದುಡ್ಡು ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗು ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೊರಡುವುದು ತಡವಾಗುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸು ಹೊರಡುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ. ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಿ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯವರು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ದಿನಾಲು ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ನಡುವೆ ಇನ್ನೂರು ಮುನ್ನೂರು ಜನ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಂದ ಬರಬಹುದಾದ ದುಡ್ಡು ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಬೀರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿ. ನಿಮಗೆ ಸರಿಪಡಿಸುವ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ನೀತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವೇನಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಚೆಕ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಓವರ್‌ಲೋಡ್ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಚೆಕ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನಷ್ಟ ಹಾಗು ಜನರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಅಸೌಕರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಟು ಆಗಬೇಕು. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕು. ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಜನರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಅಡಿಗ ಅವರು ಎಲ್ಲ ಹೇಳಿದರು. ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯ ಲಕ್ಷಣವೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ. ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣವಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೈಪೋಟಿ ಮಾಡಿ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ, ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕನಕಪುರ ಸಿಲ್ಕ್ ಫಿಲೇಚರ್, ಟಿ. ನರಸೀಪುರ ಸಿಲ್ಕ್ ಫಿಲೇಚರ್, ಮೈಸೂರು ಸಿಲ್ಕ್ ಫಿಲೇಚರ್ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಏಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಟೀಕೆ ಬರುವುದು ಸಹಜ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೂ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಅದರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ, ರಾಮನಗರ, ಕನಕಪುರ, ಮಾಗಡಿ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಜನರ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಹತ್ತಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ನಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೂ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 25 ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬದವರು ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ. ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಸ್ಟ್ಯಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. 10 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟು ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅವರು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ರೇಷ್ಮೆ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕಾದರೆ ರೇಷ್ಮೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲೇ

ಬೇಕು. ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಜನರು ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯದೆ ಇದ್ದರೂ ಅನೇಕ ಪೇರೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಧಿಯ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಊಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದರೆ 1,800 ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ 25 ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಆಗುಹೋಗುಗಳೇನು, ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಬೇಕು, ಎಂದೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ರೇಷ್ಮೆ ಗೂಡನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರು ಇಂಥ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮಾರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಶೇರ್ವಾನ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹೋಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಅದರಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುವ ಕಡೆ ಎಲ್ಲರೂ ಗೂಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರಬೇಕು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯಾಪಾರ ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬೇರೆಯವರ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಧಾರಣೆವಾಸಿಗಳು ಏರುಪೇರಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದಂಥ ಬೆಲೆಗಳು ನಮಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ರೇಟುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗಳು ಇರುವಾಗ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆವಾಗ ರೇಷ್ಮೆಗೂಡಿನ ಬೆಲೆಯೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಗೂಡಿನ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೆ ಉತ್ಪನ್ನದ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಜಪಾನ್ ದೇಶದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ರೇಷ್ಮೆಯೊಡನೆ ಪೈಪೋಟಿ ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಪಾನ್ ದೇಶದ ರೇಷ್ಮೆ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದು ಕಡಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಶಾಮಯ್ಯಗೌಡ (ಸ್ಥಾನೀಯ ವ್ಯಾಧೀಕಾರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಈ ತರಹ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸಹಿಸಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಉಂಟೇ! ಆ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸಲಹೆಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸುಬ್ಬರಾವ್.—ಅದನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಕಷ್ಟವಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ತರುಣರು ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಾತೊರೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆಯಾ ಊರುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ರೇಷ್ಮೆ ಬಿಚ್ಚುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರೆ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ 500 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬೆಲೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ, ರೇಷ್ಮೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ, ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುವ ರೇಷ್ಮೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಟ್ಯಾರಿಫ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಬೆಲೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ.

5-15 P.M.

ಕೇವಲ ರಾಮನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೋಡುವುದಾದರೆ 800 ಜನ, ಸಾವಿರ ಜನ ರೇಷ್ಮೆ ಬಿಚ್ಚತಕ್ಕ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಬಿಚ್ಚತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಚ್ಚಾಮಾಲು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಪಾನಿನವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ನಾಲ್ಕು ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಬಿಡಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾವಂತ ತರುಣರು ಇದನ್ನು ಒಂದು ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಕೈಕೊಂಡರೆ ಅವರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ದೇಶಸೇವೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇರಾಖೆಯವರು ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ರೇಷ್ಮೆ ಬಿಚ್ಚತಕ್ಕ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ತರಬೇತಿ ಪಡೆದವರು ಆ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಎಂದೆದಿಗೂ ಇದರಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಒಂದು ದಿನ ದಯಮಾಡಿ ರಾಮನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸುಬ್ಬರಾವ್)

ಇರಾಖೆಯವರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇರಾಖೆಯವರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಬತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಬರುವ ರೇಷ್ಮೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸದೆ ಇರುವ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವು ರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಇರಾಖೆಯವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೂಲಧನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯ ವನ್ನು ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬ ಈ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಂತೆ ನಡೆಸುತ್ತ ಇರುವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುತ್ತದೆ, ದೇಶದ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತನ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅವನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ರೈತನಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸಹಾಯ ಒದಗುತ್ತಿದೆ. ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ಜನ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಮನಗರ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಮಂದಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ರೇಷ್ಮೆ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ 12 ಕೋಟಿ 38 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಎಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಯಿತು. ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಇರಾಖೆಯವರೂ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದವರೂ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಕಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೋದ ವರ್ಷವೂ ಸೊನ್ನೆ, ಆಚೆ ವರ್ಷವೂ ಸೊನ್ನೆ, ಈ ವರ್ಷವೂ ಸೊನ್ನೆ, ಏನೂ ತೋಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇಂಥದ್ದನ್ನು ಏಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇರಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಪದೇ ಪದೇ ಅರ್ಕಾವತಿ ಯೋಜನೆ, ಮಂಚನಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅವಲಂಬನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಬೆಳೆದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬಾಯಿಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಹೇಳುವುದು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ನೋಡುವುದಾದರೆ, 'ಗಾಣಗಿತ್ತಿ ಅಯ್ಯೋ ಎಂದರೆ ನೆತ್ತಿ ತಣ್ಣಗಾಯಿತೇ' ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ, ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಇತರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೂ ದುಡ್ಡನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಬೇಗ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ 'ನಂದೋ ರಾಜ ಭವಿಷ್ಯತ್' ಎನ್ನುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪೊನ್ನೆತಾನೆ ಡಾ॥ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್, ಪಾಟೀಲರು ಬಂದು ನೋಡಿದರು, ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, 3 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಪೆಪ್ಪಂಬರಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ 6 ತಿಂಗಳಾದರೂ ಏನಾಗಿದೆಯೋ ಏನೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪದೇ ಪದೇ ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದರೆ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲೇ ಕಾಲ ತಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ ವಾಚಾ ತ್ಯಪ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಏನೋ ತಿಳಿಯದು. ಈ ಭಯವಿದೆ. ಅರ್ಕಾವತಿ ಯೋಜನೆ ವಿಚಾರ ಇಷ್ಟೆ. ಎರಡು ಕಡೆ ನೀರು ಕೇಳಿರಿಸಿದರೆ ಪೂರ್ಣ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೇ ಅನು ಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ರಾಮನಗರ, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ, ಮಾಗಡಿ ಮುಂತಾದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಗಮನ ಕೊಡಲಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒದ್ಯ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೃತಜ್ಞರು, ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರೆ ದೇವರು ವರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪೂಜಾರಿ ವರ ಕೊಡು

ವುದಿಲ್ಲ, ಹೀಗಾಗಿದೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕೇಳಿದರೆ ಒಂದು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಬೇರೆ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಅಲೆಯುವುದರಲ್ಲೇ ಕಾಲಹರಣವಾಗುತ್ತದೆ, ಜಾಗ್ರತೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯುಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮನುಷ್ಯರ ಹಾಗೆ ವರ್ತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹೊರ ದೇಶದವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮದ್ರಾಸು, ಆಂಧ್ರ ಕೇರಳ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ 'ಮನೆಗೆ ಮಾರಿ, ಪರರಿಗುಪಕಾರಿ' ಎಂದು ಹೇಳುವ ಗಾದೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದರ ಇಳಿಸಿಲ್ಲ, ದರ ಇಳಿಸಿದರೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಬಹಳ ಜನರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಪೈಸೆಯಂತೆ ಕೊಡುವಾಗ ನಮಗೆ 6 ಪೈಸೆಯಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗಿನವರು ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕಡಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಾವೂ ಕೂಡ ಕಡಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಒಂದೊಂದು ಪಂಪನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕಡೆಯ ಪಕ್ಷ 1 ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ಪಂಪುಗಳೇನು ಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪವರ್ ಉಪಯೋಗವಾಗೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ನಮಗೇಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಥಾರ್ಜು ಮಾಡುವುದು? ಇದು ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ, ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಎಂಬ ನೀತಿಯಂತಿದೆ. ಇದು ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವ ಉಪಕಾರವೇ? ಗೋದಾವರಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸದಿರುವವರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡದಿರುವವರಿಗೆ ನೀವು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತೀರಿ. ನಮಗಾಗುವ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ತರುವವರಿಗೆ ನೀವೇಕೆ ಕಡಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದು? ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಾದ ಬಂದಿದೆ, ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ 5 ಎಕರೆಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಮಾಫಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು. ಕಂದಾಯ ಮಾಫಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು, ಈಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಟೀಕೆ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಈ ಟೀಕೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ, ನೀತಿಯನ್ನು ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ವಜಾ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದೆರಡೆಕರೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ವಜಾಮಾಡಿದರೆ ರೈತರು ಅದಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಂದಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇತರ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು, ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ದರ ಕಡಮೆ ಮಾಡಲು, ಅದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಲು. ಆಗ ಉಪಕಾರವಾಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ, ವಜಾ ಮಾಡಿದರೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಂದಾಯವನ್ನೇನೂ ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕಂದಾಯ ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿ ಈಗಿರುವ ಹಾಗೇ ಇರಲಿ, ಆ ಪದ್ಧತಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ವಜಾಮಾಡಿದರೆ ಸಂತೋಷವಾಗಬಹುದು, ಬಹಳ ಮಂದಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕಂದಾಯ ವಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಜಮೀನು ತಮ್ಮದು, ಕಂದಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ದಾಖಲೆಯಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಬಹುದು. ಜನರಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಳು, ಹೆಚ್ಚು ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲ, ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ಸಾಲ, ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲ, ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಲ, ಜಮೀನು ಮಟ್ಟ ಮಾಡಲು ಸಾಲ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು. ಲಂಚದ ಹೊರೆ ತಪ್ಪಿ, ಕೊಡುವ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಸೌಕರ್ಯ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆತರೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆರೋಪವಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ನಾನು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಅಪವಾದ ವಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಫ್ರೀ ಸರ್ವಿಸ್ ಆಗ ಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿರುವುದು 80 ಸೊಸೈಟಿಗಳಿರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷ. ಬಿಟ್ಟಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಬೇಡುತ್ತಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸುಬ್ಬರಾವ್)

ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲೂ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವ ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಪ್ರತಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲೂ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಸೊಸೈಟಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ವಹಿಸಬೇಕು. ಆತ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿ, ಅವನು ಹಣ ತಿಂದುಹಾಕಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳಿಸಬಹುದು, ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಲೆಕ ಇಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಅವನಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗ್ಯ ಪವರಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸೆಕ್ರಟರಿಗೆ ಸೊಸೈಟಿ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ವಹಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ, ಈಗ ನೇರವಾಗಿ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಪದವೀಧರರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸರ್ವಿಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ, ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪಾಸು ಮಾಡಿ 30 ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಆಗಿರುವವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಕವಾದವರು, ಡೈರೆಕ್ಟ್‌ವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪದವೀಧರರು ಹೆಚ್ಚು ಸರ್ವಿಸ್ ಆದವರ ಮೇಲೆ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗ ದಂತೆ 50-50 ಬೇಸಿಸ್‌ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಪದವೀಧರರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ವಿಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮವಿದೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಆದವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದು, ಅವರು ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಯಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಒಂದು ವರವಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸಣ್ಣ ನೌಕರರು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಲು ತಮಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ! ಸೊಸೈಟಿಯವರು 40-50 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರು ವಾಗ, ಸರಕಾರ ಸಹಾಯಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ! ಇದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಎಲ್ಲೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಅಪವಾದನೆ, ಟೀಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ಯಾವ ಸೊಸೈಟಿಗಳೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾರವು ಎಂದು ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನೂ ಟೀಕೆ ಅಂತ ಬೇಕಾದರೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಅಥವಾ ಸಲಹೆ ಅಂತ ಬೇಕಾದರೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಈ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಜನರ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಬೇಕೋ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯೆ ಅಲ್ಲದೇ ನೀತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಬೇಕೋ ಅದು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ, ನೀತಿಯ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲೇ ಧರ್ಮ ಬರುತ್ತದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಧರ್ಮದಿಂದ ನಡೆದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾದರೆ ನೀತಿವಂತರಾಗಿ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡೂ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು ತಂದಿರುವ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಷಯಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎರಡೂ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬರೇ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಚಿತ ವಾಗುತ್ತದೆ, ಸಾಧ್ಯವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಡಿಗರವರು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ವಿಷಯ ವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ, ಅದರ ಘನತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತಹ ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಬೇ ಕಾದರೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ನಿಜ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಚೆನೆನ್ಸಿಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಮೇರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ರಾಮನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಾಮನಗರ, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ, ನೆಲಮಂಗಲ, ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರ ಈ ರೀತಿ 7-8 ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೇಸಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಕೋರ್ಟುಗಳು ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ

ಹೊರತು ಜನತೆಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಗೌರವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ರಾಮನಗರದ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 5 ಅಡಿ ಅಗಲ 10 ಅಡಿ ಉದ್ದ ಆ ಕಟ್ಟಡ ಇದೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮೂರು ಶತಮಾನದ ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿದ ಹಳೇ ಕಟ್ಟಡ ಅದು ಬರುಕು ಬಿಟ್ಟಿದೆ, ತರೆಯುವೆಲೆ ಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೆ, ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಈ ಅಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿ, ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ, ಇದು ಉಳಿತಾಯ ಬಜೆಟ್ಟು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಯಾವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಹೊರಿಸಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲವೇನೋ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಾಂಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನ ಎಲ್ಲಾ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳೂ ಮತ್ತು ಈ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನ ಮೆಂಬರುಗಳು ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯ ಸಭೆಯ ಲೋಕ ಸಭೆಯ ಮೆಂಬರುಗಳು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಇಷ್ಟು ಜನರೂ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲೂ ಇದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಂದಾಯ ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಇದ್ದದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ಒಂದೂವರೆಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ 9 ಕೋಟಿ 4 ಲಕ್ಷ 28 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಕಳೆದ ವರ್ಷ 6 ಕೋಟಿ 49 ಲಕ್ಷ 19 ಸಾವಿರ ಅಂತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ 1966-67ಕ್ಕೆ 386 ಲಕ್ಷ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಏನು ಕಾರಣ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಈಗ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ಬರಾಯರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವರ್ಷ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಟಾಪಿನಿಂದ ಒಂದೂವರೆಯಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ವರ್ಷ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಅಭಾವ ಒಂದು ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಜನ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಈ ವರ್ಷದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಫಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಗಳಿಂದ ಇದುವರೆಗೂ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು, ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಈ ವರ್ಷ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆ 11 ಲಕ್ಷದ 9 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಂಕಿ ಹೇಗೆ ಬಂತು ಅಂತ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟು ಖರ್ಚು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ 12 ಕೋಟಿ 57 ಲಕ್ಷದ 54 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವುದು 11 ಕೋಟಿ 1 ಲಕ್ಷದ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ಪುಟ 56 ಮತ್ತು 61 ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಏನಿದೆ ಮತ್ತು ಖರ್ಚೇನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನೀಗ ಮಾತನಾಡುತಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪುಟ 401 ರಲ್ಲೂ ಸಹಾ ಹೇಳಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ 50 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುತ್ತದೆಂಬ ನನಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಲಾಭ ಬರುತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫಾರ್ (ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖೆಯ ಉಪಸಚಿವರು).—ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಲಾಭ ಬರುತ್ತ ಅನ್ನುವುದು ಆಗ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ನೀವು ಆನಂತರ ಇದನ್ನು ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ತಮಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳತಕ್ಕ ಇಷ್ಟ ವಿದ್ದರೆ ಈಗಲೇ ಹೇಳಿ. ಹಾಗೇ ಈ ವರ್ಷ ಇರಿಗೇಷನ್ ನಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೇಗೆ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದೇ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಇದರಿಂದ 2 ಕೋಟಿ 44 ಲಕ್ಷ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗುವುದು 12 ಕೋಟಿ 49 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕು! ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಈ ಬಾಬ್ತಿಂದ 81 46 ಲಕ್ಷ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೇಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತ, ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಅದನ್ನು ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ನಂತರ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಲಿ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಯಾವ ಭೂಪಟಗಳಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಹಾಗೇ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಬದಲು ಖರ್ಚೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಇಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಅಡಿಗಾರವರು ಮಾತನಾಡುತ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂದೂ ಮತ್ತು ಸೆರಿಕಲ್ಚರ್ ಹಾಗೂ ಆದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫಿಲೇಚರ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಆಥವಾ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲಕ್ಷಾನಾದರೂ ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ, ಅದು ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಉಪಕಾರಿಯಾದ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಉಪಕಾರಿಯಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅದನ್ನು ಒಂದು ಪೇಳೆ ಲಕ್ಷಾನಾದರೂ ಕೈಬಿಡಬಾರದೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ಬರಾಯರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಆ ಬಾಬನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಿ ಯಾವ ಲಕ್ಷಾನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ತಾವು ಅದನ್ನು ನಡೆಸುವುದಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಾದಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ದೋಷ ಇದ್ದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಅನುಮಾನ ಪಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವ ಖಾಸಗೀ ಜನರು ನಡೆಸಿದರೆ ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ಲಕ್ಷಾನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಪೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ದೋಷವಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಖಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಾರಿ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವುಗಳನ್ನು ರಾಥದಾಯಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸದಿರುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೂ ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಇವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಹಣದ ತಗಾದೆ ಉಂಟಾದಾಗ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅವು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣವೆಷ್ಟು? ಹೋದ ವರ್ಷ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು 5 ಲಕ್ಷ 92 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರು. ರಿವೈಸ್ಡ್ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣವೇನು ಎಂದರೆ ಅದು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ. ಅಷ್ಟೊಂದು ಅಧಿಕ ನಿಜ್ಯೆಯಲ್ಲರತಕ್ಕ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಇಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ವಿಷಾದನೀಯ. ನಾನು ಇದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಚುನಾವಣೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಊರನ್ನು ಬಿದಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ವಯರ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಉಂಟಾಗಿದ್ದಾಗ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸಾಲ ಕೊಡಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೆ ನಿಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅಂಗಲಾಚಿದರೂ ಸಾಲ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದರು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೂ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಉದ್ಧಾರಮಾಡಲು

ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆನ್ನುವಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೀಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೂ ಕಾರ್ಯತಃ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೂ ಒಂದೊಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

5-45 P.M.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣವೆಷ್ಟು ಎಂದರೆ ಅದು ಕೇವಲ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಹುಲ್ಲು ಜೋಪಡಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಆ ಮನೆಗಳು ಬೆಂಕಿಯ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ 10 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ. ಈ ಹಣವೆಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ಅದೇ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣವೆಷ್ಟು ಎಂದರೆ, ಅದು ಒಂದು ಕೋಟಿ 22 ಲಕ್ಷ 81 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೀತಿ ಇದೇನೋ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರನ್ನು ತಾವು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಇನ್ನಾದರೂ ಕೈ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಧಿಕ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರದ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಇದೇ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೇ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಹಂಚಿಕೆ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೇ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಹಂಚಿಕೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಾನವಾದ ಆಹಾರದ ಹಂಚಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇವರು ಒಂದು ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು? ಈ ವರ್ಷ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಮಳೆಯಾಗದೆ ಬೆಳೆಗಳಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸ್ಥಿತಿಯೇನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ–1966 ರಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ 10 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ 11,990 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ 1967 ರಲ್ಲಿ ಕಡಮೆಯಾಯಿತು. ಈಗ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕ್ವಿಂಟಾಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಜನವರಿ ಮತ್ತು ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಹಳ್ಳಿಯವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಹೇಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು? ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ 580 ಮೂಟೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ 140 ಮೂಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನವರಿ ಮತ್ತು ಫೆಬ್ರುವರಿಯಲ್ಲಿ ಅದೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಕೊಚ್ಚೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಮಾಧಾನವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಜನೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣೆ ಯೋಜನೆ ಅಥವಾ ಎನ್.ಇ.ಎಸ್. ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 70ರಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳಕ್ಕೇ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಏನು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಳು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೂ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಇದುವರೆಗೂ ಎನ್.ಇ.ಎಸ್. ಅವರು ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ? ಅವರು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ಯಕಡೆ ಖರ್ಚೂ ಸಹ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಊರಿನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವನೆ ಬೇಡ. 1965-66ರಲ್ಲಿ 340 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರ ವಸತಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವೇನು? ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟಿಗಾಗಿ 101·49 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು.

(ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ)

ಈ ವರ್ಷ ಆ ಬಾಬಿಗೆ ಕೇವಲ 68 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಯಾವ್ಯಾವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಿವೆಯೋ ಅಂತಹುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ನಾವು ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಂಬುವುದು? ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಏನೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾರಾಟತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರೂ ಹಣ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅದನ್ನು ಮದ್ಯಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಜ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಯಾದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಈ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಮೇಲೆಯೂ ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದೇನೋ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಕುಡಿಯುಬೇಡಿ ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುವುದು, ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾಡುವುದು, ಇದು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತತ್ವವೋ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಈ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದರು. ಅವರು ಈ ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತಮಾಷೆಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಇತರರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವವರೇ ಮೊದಲು ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕುಡಿಯದೇ ಇರುವವರು ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಆಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕುಡಿಯಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಯಂಗ್ ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ಖಂಡಿತ ವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧೀಜಿ ತತ್ವಗಳನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆಮಾಡಿದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ವವಿಧವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಈ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ, ಇದು ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಜಾಡ್ಯ, ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೇಡಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಬಡ ಜನರ ಹಣ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರೂ ಕೂಡ ಕೇವಲ 2—3 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಈ ದೇಶವನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೂಲಿಮಾಡುವ ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಇತರರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯಿರಿ ಎಂದು ರೈಸನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಡ ಜನಗಳು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸಿದಂಥ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದಿನಕ್ಕೆ 3—4 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಇದೇನು ಅನ್ಯಾಯ? ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರು. ಹಳ್ಳಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೆಂಬುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹರಿಜನರು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಶಪಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಶಪಿಸುವವರು ಅವರು ಅಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಉತ್ತಮರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಯಾರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಂತಹವರೇ ಜಾಸ್ತಿ ಕುಡಿಯುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅವನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರು, ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರಲ್ಲಾ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇವತ್ತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅದುದು ಹಣದ ಆಶೆಗೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಲ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕೆಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ರೂಢಿಸುವುದು ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಬೇಕಾದರೆ ನಿಧಾನವಾಗಲಿ. ಆದರೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಡಜನರನ್ನು ಶೋಷಣೆಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ನಡಿಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ನಡಿಲಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಮಾಡಿರುವ ಕಾರ್ಯ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರ ಹೈಕಿ ಅನೇಕರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಈ ಕೆಟ್ಟ ಚಾಳಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ

ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಏಕೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಹೆಂಡವನ್ನು ಮಾರಕೂಡದೆಂದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಷ್ಟಕಟ್ಟು ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಮುಖಂಡರು, ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಚಾಳಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸರಿಯಲ್ಲ, ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ಆರ್. ಲಕ್ಷಮ್ಮ.—ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಚೇರ್‌ಮನ್. ಅವರೇ ಇದನ್ನು ಮುರು ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಎಸ್. ವೆಂಕಾಜಿರಾವ್.—ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ದಾಟಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ಇಂತಹುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ ಬಡ ಜನರು ಕುಡಿಯುವುದು ಕಮ್ಮಿ ಇದ್ದರೂ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರೇ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇನೂ ತಪ್ಪಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬರಾಯರು ನಮ್ಮ ಆರ್ಕಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಮಂಚನಬೆಲೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Mr. **DEPUTY CHAIRMAN.**—The Hon'ble Member may continue his speech tomorrow. The House will now rise and meet tomorrow at 2-15 P.M.

———

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at Fifteen Minutes past Two of the Clock on Tuesday the 12th March 1968.

— —

WD 10632—GPB—600—3-8-1968

MYSORE LEGISLATIVE COUNCIL

Tuesday, 12th March 1968.

The House met in the Council Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at Fifteen Minutes past Two of the Clock.

MR. CHAIRMAN (SRI S. C. EDKE) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given.)

Memorandum by the University Students Council

65. Sri M. V. VENKATAPPA (Graduates' Constituency).—

Will the Minister for Agriculture and Education be pleased to state :—

(*a*) whether the President and the Secretary of the Bangalore University Students' Council have presented a Memorandum to the Chief Minister out-lining the demands of the students with regard to the Language issue and incidents occurred during the Anti-Hindi agitation in Bangalore City ;

(*b*) if so, the main demands mentioned in the memorandum ;

(*c*) whether it has come to the notice of the Government that the Official Language Amendment Act passed and a resolution adopted along with it by the Parliament recently has created confusion among the students community and the general public of the State ;

(*d*) whether they would consider to take up this question with the Central Government for reconsideration and to solve certain difficulties encountered in its actual implementation ?

A.—Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Agriculture and Education).—

(*a*) Yes.

(*b*) 1. Hindi should not be forced on the non-Hindi speaking people of the country.

(SRI K. V. SHANKARA GOWDA)

2 English should continue to be the official language and all administrative and U.P.S.C. Examinations should be conducted in English.

3 English should continue till such time that the people of the area are prepared for a change over.

4 To conduct an enquiry into the police excess on Monday the 22nd January 1968.

(*c*) and (*d*) This resolution has created some confusion which is mainly entertained by a few students. Steps are being taken to clear it up.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, (ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬಂದಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆ ನಾಲ್ಕು ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಈ ನಾಲ್ಕು ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಸೂಕ್ತವಾದಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಹಿಂದಿಯೇತರರುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಲತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹೊರಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಈ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಗುವವರೆಗೆ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರ ವರ್ತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆಯನ್ನು ನಡಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟರ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಈ ಭಾಷಾ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಪ್ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಲಗತ್ತಿಸಿರುವ ನಿರ್ಣಯದಿಂದಾಗಿ ಹಿಂದಿಯೇತರರಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವುಂಟಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಹಿಂದಿಯೇತರ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವಿದಲ್ಲ ನಾವು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಈ ಭಾಷಾ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ಮತ್ತು ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.— ಅವರು ಏನೂ ಕೇಳಲಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಏನೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಯು. ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಇಂಗ್ಲೀಷನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕೌನ್ಸಿಲನವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬದಲು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಭಾಷೆ ಮಾಡಲು ಯು. ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಯವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—14 ಪ್ರಾಂತ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಈಗ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಪರೀಕ್ಷೆಯೂ ಪ್ರಾಂತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಹೌದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

Nursery Schools in the State

66. Sri J. B. MALLARADHYA (Legislative Assembly Constituency).—

Will the Minister for Agriculture and Education be pleased to state :—

(*a*) the number of nursery schools functioning in several areas of the State at present ;

(*b*) whether an annual report on the work done in nursery schools is being submitted to Government by the Department of Public Instruction ;

(*c*) whether copies of the reports for three previous years 1964-65, 1965-66 and 1966-67 would be placed on the Table of the House ;

(*d*) whether any qualifications are prescribed for teachers to be employed in nursery schools under the scheme of the primary education ;

(*e*) whether Government are aware that in any scheme of National Education the organisation of pre-primary education is deemed to be an integral part of a sound system of Education ;

(*f*) whether Government hold the view that in the interests of raising the academic standards in primary schools the organisation of pre-primary education on a planed basis is a very desirable and necessary step in achieving our objective ;

(*g*) whether any policy decision has been taken by Government in respect of the spread pre-primary education throughout the state ; both in rural and urban areas ;

(*h*) if not, how soon would such a policy be formulated ?

A.—Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Agriculture and Education).—

(*a*) 741.

(*b*) Yes.

(*c*) Yes, extract from the administration report pertaining to 1964-65 is appended. The extracts from reports for the other two years will be made available when ready.

(*d*) Yes.

(*e*) Yes.

(*f*) Yes.

(*g*) The policy of Government is to encourage the starting of private pre-primary institutions and giving them aid subject to availability of funds. Government do not intend starting Government Pre-primary schools in view of the responsibility undertaken by them for implementing the compulsory primary education scheme.

(SRI K. V. SHANKARA GOWDA)

(*h*) Does not arise in view of the reply given to clause (*g*) above.

Extracts

1. Pre-primary or Nursery Education :—

Pre-primary Education in the State for the most part was managed by Private Organisations Grant-in-aid as per rules is paid by Government. But when compared to the area and population of the State, the number of Nursery schools cannot be considered to be adequate.

The total number of Nursery schools in the State as on 31st March 1965 was 432 (397) with a total enrolment of 31,780 (30,261) pupils including 14,564(13,792) Girls, thus registering an increase of 35 institutions and 1,519 pupils and these new schools being opened by private agencies during the year. The number of Government Institutions was 6 as in the previous year.

The total expenditure was Rs. 11,14,353 (Rs. 10,68,896) registering an increase of Rs. 45,457 over that of the previous year. The average cost per child was Rs. 35.06 (Rs. 35.32) as compared to (Rs. 28.14) for the junior Primary Education.

SRI J. B. MALLARADHYA.—Is this the earliest report available ? Is there no later report available ? I had asked for three years previous.

SRI K. V. SHANKARA GOWDA.—The Administration report relating to the year 1964-65 is appended. That is the only report available at present.

SRI J. B. MALLARADHYA.—Are there any recognised training institutions in the State for training pre-primary teachers ?

SRI K. V. SHANKARA GOWDA.—There are recognised institutions.

SRI J. B. MALLARADHYA.—What is the qualification prescribed for the teachers of the pre-primary schools ?

SRI K. V. SHANKARA GOWDA.—S.S.L.C. with nursery training certificate.

SRI J. B. MALLARADHYA.—Is there all-India recognition for these teacher-training institutions and nursery schools ?

SRI K. V. SHANKARA GOWDA.—They are recognised by the all-India Body.

SRI J. B. MALLARADHYA.—May I know which is the all-India body which has recognised this scheme of training ?

SRI K. V. SHANKARA GOWDA.—I want notice.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Are the Government aware of the recommendations made by a committee set up during the time when Sri Venkatappa was the Education Minister, in regard to pre-primary education ? How many of these recommendations have been accepted ? Is an order on that report passed at all ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—It is very difficult to implement all the recommendations of the Committee because Government has accepted the responsibility of compulsory primary education. Immediately Government is not in a position to accept responsibility of pre-primary education because it involves lot of money. Government cannot afford.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Since it was chaired by Sri Mallaradhya himself, it is better that I put the question. May I know whether all the recommendations of that committee have been implemented so far ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Not implemented, because of want of money.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಣ್ಣ.—ಈ ಸ್ಕೌಟ್ ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡು ಎಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಿ-ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಸ್ಕೌಟ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಬಾಲವಾಡಿ ಎಂದು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—The Government's view is that the recommendations are valuable but they are not in a position to implement them.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಣ್ಣ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಈ ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಏನೂ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

Sri M. P. L. SASTRY.—To answer (*f*), has the Government considered the desirability in view of raising the academic standards in primary schools, to encourage the composite schools where upper-primary and secondary classes are being run ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Yes.

Sri M. P. L. SASTRY.—What encouragement do Government propose to give to institutions which run such composite classes-primary and secondary ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—I do not have these details with me Sir.

Sri M. C. NARASIMHAN.—One of the recommendations refers to the curricula in respect of teachers employed in nursery schools ; what is the difficulty for the Government in passing definite orders in relation to the curricula—it is not a matter or finance ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Certain portion of it has been implemented.

Sri M. P. L. SASTRY.—Is it not a fact that the Government has passed orders prescribing syllabi and courses of study for teacher-training courses for pre-primary teachers ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Yes.

Sri M. P. L. SASTRY.—Has the Government passed any order in regard to uniform grant-in-aid for such teacher training institutions.

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—We have passed.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Is the Government aware that having regard to the present scale of financial assistance, extended to pre-primary institutions, the spread of pre-primary education is not making as much progress as one would expect ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—The extent of financial assistance given to the pre-primary schools is 70 per cent in urban areas and 50 per cent in rural areas. It is left to the private enterprise. Private people are not coming forward to start schools. That is why progress is retarted.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Is it not a fact that the quantum of assistance to urban schools is more and that is in the way of spread of such schools in rural areas ? You are giving only 50 per cent to rural areas.

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—I am sorry. It is 70 per cent to rural schools.

Sri J. B. MALLARADHYA.—What is the grant that you give to the equipment ? Equipment is the most important thing and on that depends the quality of education.

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—For equipment, there are no specific rules. We are giving some *ad hoc* grants.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಜ್. ಶಿವಾನಂದ ಸ್ವಾಮಿ.—ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೆಲವು ಶಿಶುವಿಹಾರ ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಹವಾಗಿದ್ದರೆ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದ ಸ್ವಾಮಿ.—ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ 5 ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಅದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಹತೆ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದ ಸ್ವಾಮಿ.—ಈ ಶಿಶುವಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಯ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬದಲು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಗಳು ಇವೆಯೋ, ಅಂಥ ಕಡೆ ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳನ್ನು ಇನ್ನಾದರೂ ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರ ಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಖಾನಗಿಯವರು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಎರ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದ ಸ್ವಾಮಿ.— ಈಗ ಕೊಚ್ಚಲು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಂಪಲ್ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳನ್ನು 100 ಜನರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರು ಇರುವ ಕಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ.

Sri M. P. L. SASTRY.—It is said that Rs. 11,14,000 is the total expenditure on nursery education. The average comes to Rs. 35 per child as against Rs. 28 for junior primary education. Why is it costlier than junior primary education ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—I do not know the amount spent for junior primary education.

Sri M. P. L. SASTRY.—Is it on account of the teacher pupil ratio that the cost has gone up ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—It may be partly due to that.

ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—432 ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಇದರ ವಿವರಗಳು ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಣ್ಣ.—ಪ್ರಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಫೀಸನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನುಮಾರು 20-25 ರೂಪಾಯಿ ಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಫೀಸುಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ನ್ಯಾಯವಾದ ಶುಲ್ಕ ಅಲ್ಲ. ಇಂತಹವರಿಗೆ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾಗಿ ಶುಲ್ಕ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಲಾಗುವುದೇ ? ಹಾಗೆ ಮಾಡರಾಗದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರ ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರಕಾರ ಏಕೆ ಹೇಳಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರ ಗೌಡ.—ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಶುಲ್ಕಗಳಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರುಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟು ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Smt. M. R. LAKSHAMMA.—I see from the budget that a number of nursery schools have been given grants ranging from Rs. 5000 to Rs. 1,500. At the time of giving the grants, do you stipulate that they must admit at least 5 to 10 children of poor families free of any fees as it is done in the Social Welfare Board ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—If we insist upon them, it may be difficult for them. But as it is, some of these institutions are admitting some students free of any fees.

Sri M. P. L. SASTRY.—Is it not a fact that these pre-primary institutions which are receiving maintenance grants are asked to admit 20 per cent of the students coming from poor families free, without any payment ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—There is no such rule.

Sri KESHAVARAO NITTURKAR.—In view of the fact that these pre-primary institutions are to get aid, has the Government set any standards for their education and the equipment to be kept by them ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—There are certain standards laid down and they will have to observe them. Those are private institutions and we cannot insist upon them to do this. Further, the fee being levied at present is not very exorbitant. It is reasonable. It is only Rs. 1 or 2 or some times Rs. 3 per month and this is not very much. Moreover it would be very difficult legally to insist upon them to take a certain percentage of students free of any fees.

Sri J. B. MALLARADHYA.—If the taluk boards and the district school boards under formation take up the responsibility of providing pre-primary education in the rural areas, will Government at least be committed to give them the usual grant in aid now admissible ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—I think we can do that.

Sri M. P. L. SASTRY.—Has it come to the notice of Government that the Indian Montessory Training Course is running a course for pre-primary teachers taking 200 students per annum under the auspices of a Preparatory Committee headed by Mr. M. P. L. Sastry ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—The hon. member is himself giving answer to question.

Sri VISWANATHA SWAMY.—Is there any syllabus prescribed for pre-primary schools ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Yes.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Is Government aware that the All-India Council of Women's and Children's Education at the Centre in Delhi is adopting *in toto* the recommendations of the Mysore Committee and that it has found them extremely useful and that they are spreading to other parts also whereas in the State which produced this report, the Government is hesitant to implement its recommendations ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—I must complement the hon. member who is the author of this report. This State is also anxious to implement as many recommendations as possible, but it all depends upon the money available.

Sri J. B. MALLARADHYA.—How many Montessori Schools are there ; how many Kindergarten Schools are there and what are the other types of pre-primary schools that are being conducted in the State ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—I want notice.

Sri J. B. MALLARADHYA.—In answer to (*F*) Government have accepted that the performance in primary schools of boys and girls who have gone through the pre-primary standard is much higher than that of boys and girls who have not gone through this course. In view of this will Government accentuate the tempo of assistance given to these pre-primary schools and increase their number throughout the State ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Government is certainly very ambitious to step up this, but the difficulty is about finance. Government knows that pre-primary is a pre-requisite to step up the standard in

primary education and we are also very anxious to see that as many pre-primary institutions as possible come into being, but for the present Government is not in a position to spend on that. We are already spending Rs. 36 crores on education. If Government is to start pre-primary schools also, it may require another Rs. 20 to 25 crores. That is impossible as the hon. member knows. Therefore we are taking all steps possible to see that as many pre-primary institutions as possible come into existence all over the State.

Smt. M. R. LAKSHAMMA.—Since these nursery schools are imposing a fairly heavy fee for each child and since our Government is a welfare State aiming at bringing the benefits of education to the lower middle and the poor classes and since Mr. Sastry says that it is incumbent on the pre-primary institutions to admit 20 per cent students free of fees, will the Minister examine whether there is such a rule and if there is such a rule will he take steps through the Department to see that it is enforced and 20 per cent of the students are admitted free of fees from poor families in lieu of the grants given to them ?

[*No Answer*]

Industrial Disputes

67. Sri M. C. NARASIMHAN (Legislative Assembly Constituency).—

Will the Minister for Labour and Animal Husbandry, Fisheries and Sericulture be pleased to state :—

(*a*) whether there are a number of instances since 1st April 1966 in which the Government have refused to refer industrial disputes to adjudication under the Industrial Disputes Act ; it so, the number of such refusals ;

(*b*) the number of such refusals wherein the Commissioner of Labour or the Conciliation Officer had recommended the disputes for reference but the Government had refused to refer ;

(*c*) if so, the reasons for the refusal to so refer and to differ from the Commissioner of Labour or the Conciliation Officer in each of the said cases ?

A.—Sri D. DEVARAJ URS (Minister for Labour, Animal Husbandry, Fisheries and Sericulture).—

(*a*) (1) Yes.

(2) The number of such rejections is 436.

(*b*) 36.

(*c*) Reasons have been given in each case through endorsements. The parties are in possession of these endorsements.

ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ 436 ಎಂದು ಇರುವುದನ್ನು 464 ಎಂದು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Sri M. C. NARASIMHAN.—I have got a representation to make. In answer to (*c*) it is stated that "reasons have been given in each case through endorsements. The parties are in possession of these endorsements." But my question is, "if so, the reasons for the refusal to so refer and to differ from the Commissioner of Labour or the Conciliation Officer in each of the said cases ?" Why the Government chose to differ from the Conciliation Officer who is supposed to make a report, is not covered by the answer to (*c*). Unless that is furnished, it is difficult to ask any supplementaries.

Sri D. DEVARAJ URS.—With regard to the point raised that Government should give reasons in the form of answers, I am afraid it cannot be given. The whole question is left to the discretion of Government either to refer or to reject. Out of these 464 cases of rejection, not all are rejected because Government did not like to refer. Among them, 226 cases were withdrawn by the parties concerned and only 238 cases have been rejected. Out of these 238 cases, 36 cases have been rejected, though as already stated in the answer the concerned lower officers either the Assistant Labour Commissioner or the Labour Commissioner had recommended, and even among these 36 cases about 16 to 28 cases were not recommended by the Labour Commissioner though the Assistant Labour Commissioner had recommended them. It is impossible for me physically also to give reasons and those reasons need not be given here because as I have submitted, this matter is a matter of discretion given by law to the concerned Government either to reject or to refer. What the law provides is that in case a case is to be rejected the Goverment has to give reasons.

Sri J. B. MALLARADHYA.—What steps have Government taken for implementing the Award of the Journalists' Wage Board or Non-Journalists' Wage Board Award by the Centre ? Is it not treated as industrial dispute ?

Sri D. DEVARAJ URS.—Let him put a different question. I do not think that that question arises out of this question.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I seek the protection of the Chair.

Mr. CHAIRMAN.—When the Hon'ble Minister suggests a different question being put, the Hon'ble Member has to accept it.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—What is the difficulty in giving reasons for differing from the Commissioner of Labour ?

Sri D. DEVARAJ URS.—This information has been given to the concerned parties.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Is not this House entitled to judge whether the reasons given by Government are justified or not ?

Sri D. DEVARAJ URS.—I am sorry, Sir. This House is not entitled to judge these things because it is purely passed by virtue of the discretion vested in the Government under law.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Is not this House entitled to th nformation ?

Sri D. DEVARAJ URS.—The information that so many cases have been rejected and so many have been referred, has been given.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—This House desires to know why there was difference between the Labour Commissioner and the Government in referring disputes ?

Sri D. DEVARAJ URS.—That is a confidential document and it cannot be given.

Sri M. C. NARASIMHAN.—My question is, whether this House is not entitled to know how the discretionary power is exercised by the Government because it is a matter of policy, as I wish to explain presently ; unless the Chair gives a ruling that we are not entitled to know. We want to know the reasons for Government differing from the Commissioner of Labour. Of course, I will proceed with my supplementaries. I believe that this House is entitled to the information, namely, why in particular case the Government differed from the Commissioner of Labour or the Head of the Department or the originating Officers. Since it is a matter of policy, the House is entitled to know the reasons. If they are not disclosed, it is a matter touching upon the privilege of the House.

Sri D. DEVARAJ URS.—I already submitted that whenever the Government rejects or refers an industrial dispute for adjudication, the law gives discretion to the Government either to reject or refer a case. So, in the exercise of that discretion, Government takes whatever stand it considers right under particular circumstances. If the Hon'ble Member's contention is that the House has the right to go into each question of rejection and reference and to know the reasons for their rejection or reference, I am afraid no such thing is contemplated under the law. Moreover, whenever a subordinate officer or the Head of the Department, whoever it is, recommends either for rejection or for adjudication, all those papers are confidential documents which are to be used only by the Government for the Government and Government can take whatever decision it wants. They are after all reports from Officers making recommendations. Nowhere is it stated that the Government should automatically accept them. It might so happen that while making those reports, the Officers might not have properly looked into several aspects and might have overlooked so many points due to so many reasons. Government, in its wisdom, takes a particular decision and that in accordance with law which gives discretion to Government.

2-45 P.M.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—The only point now is, whether this House is not entitled to know why this discretion is exercised by the Government and whether it has been exercised properly. When responsible officers pass an order or send recommendation, in favour of reference and Government has come to adverse decision, is not this House entitled to know the reasons for differing from them ? That is all.

Sri D. DEVARAJ URS. –No. If in individual cases, the House desires to have information with regard to the reasons on which the Government took the decision, that request will be considered. It is never, never possible for us to say in all cases why we differed from a particular officer or the subordinate in his recommendation. His report is purely for the consumption of the Government and I cannot disclose here their reasons and Government's reasons. I can only give to the House the final reasons on which the Government came to the final decision.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Is it the contention of the hon'ble Minister that since law has given him power, we are not entitled to know the reasons for exercising the discretion in a particular manner?

Sri D. DEVARAJ URS.—When I have already answered this question, where is the meaning in asking the same question again and again. Is it not within my power to exercise the discretion vested under law?

Sri M. C. NARASIMHAN.—When the Labour Commissioner makes a recommendation in some cases for reference to adjudication, he makes it on certain basis. It is not as if that he will not have assigned reasons before making a recommendation to the authority concerned. It is made by the Head of the Department. We are not asking that the confidential report of the Commissioner should be placed on the Table of the House. What we are asking is, why not the Government inform this House as regards what made them to excercise their discretion in a particular manner, differing from the recommendation of the Head of the Department? Even regarding the question of land grants, questions are asked as to why Government differed from the recommendations of the Government; even there Government have discretionary power; still they are asked to explain and give reasons for differing from the Deputy Commissioner and other officers. As a matter of fact, there are umpteen cases and instances where Government have exercised their discretionary power and this House has questioned them and Government have assigned reasons. If the Hon'ble Minister says that the Government's discretion cannot be questioned and this House is not entitled to have information regarding the basis on which the Government has exercised its discretion in a particular manner, it is completely an untenable stand and that will be taking away the rights of this House.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Apart from the quasi-judicial orders, I wish to know, is it part of the formal procedure in administration to give information about any report made to the Government by any person at any stage? Because it cuts at the very roots of the administration if every intermediate report was disclosed. No Government can carry on the administration at this rate, if it is the formal procedure.

Sri M. C. NARASIMHAN.—We are not asking for confidential report.

Sri D. DEVARAJ URS.—If in individual cases where Government has rejected reference to adjudication and where those particular reasons have been given in writing to the parties concerned, information is required, I have no objection. But my Hon'ble friend wants to go into every one of these 36 cases and wants to know what are the recommendations of the Head of the Department and others, and put them in juxtaposition with the decision taken by the Government and wants to make distinction between the Head of the Department and the Government, and between the Government and the Secretary to Government. So, I feel that Hon'ble Member Mr. Mallaradhya is correct in pointing out that this becomes the most unhealthy precedent and no Government can function at this rate.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Sir, to one question the Minister was pleased to say that the matter is confidential. When the matter is communicated to the parties, how can that be considered to be confidential and not to be communicated to the House, Sir?

Sri D. DEVARAJ URS.—Sir, I should like the hon'ble member to know the procedure and methods in which these things are dealt with and I am prepared to inform him. Whenever there is an industrial dispute, the officer who has been given the power to intervene who is called the Conciliation Officer, takes up the matter and sends the results of the conciliation to Government through the Labour Commissioner. The Labour Commissioner sends his report with his recommendation. What I said was, the recommendation made by the Labour Commissioner and the Conciliation Officers are confidential. So far as reasons given by Government at the time of rejecting a reference of a particular dispute is not confidential because it is already given to the parties. That information can be placed on the table of the House if the House desires in any particular case.

Sri A. H. SIVANANDASWAMY.—Will the Government be pleased to state whether rejection of these 36 cases were made having taken into consideration article 43 of the Constitution which reads :

> "The State shall endeavour to secure, by suitable legislation or economic organisation or in any other way, to all workers, agricultural, industrial or otherwise, work, a living wage, conditions of work ensuring a decent standard of life and full enjoyment of leisure and social and cultural opportunities....."

Has the Government considered all these things and decided Sir?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಸಂಬಂಧ ಎಂದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದ ಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಜಗಳ ಎಂದರೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಜಗಳಗಳು ಬಂದಾಗ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕಾನೂನು ಇದೆ; ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಮತ್ತು ರೂಲ್ಸ್ ಇವೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಏನು ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗ ಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏನು ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Sir, out of these 436 you say 238 are rejected by Government since 1st April 1966. Is it not a very large number when compared with the previous years ?

Sri D. DEVARAJ URS.—Sir, in 1966, 108 cases have been rejected; in 1967, 130 have been rejected; the difference is obvious.

Sri M. C. NARASIMHAN.—I said prior to 1966.

Sri D. DEVARAJ URS.—I do not have figures. May be, a number of disputes might have come up and may be, the rejections may be more by a margin of 10 or 15.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Is this large number of rejection due to the stiffer attitude taken by the Government ?

Sri D. DEVARAJ URS.—Sir, when Government is using its discretion, I can straight away state that it is not the intention of the Government to unnecessarily take an attitude of rejecting every case, because by and large Government is sympathetic to labour. When there are certain issues involved and when Government considers so many decisions taken from time to time in regard to similar cases, it considers all these aspects and then takes a decision either to refer or reject. At the same time, mere automatic reference was the intention, the law would have been on the point and would not have given discretion to Government. Mere reference in every case is not conductive to the healthy growth of industrial relationship also.

Maintenance of gardens

68. Sri A. H. SIVANANDA SWAMY (Legislative Assembly Constituency).—

Will the Minister for Agriculture and Education be pleased to state :—

(*a*) who is maintaining the gardens in the compound of each Ministers residence;

(*b*) the expenditure and income by such gardens;

(*c*) the total amount of fertilisers supplied to each garden each year since 1962 ?

A.—Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Agriculture and Education).—

(*a*) Department of Horticulture.

(*b*) and (*c*) Statement appended.

STATEMENT

Showing the Income and Expenditure and the amount of Fertilisers supplied to each of the Minister's Garden since 1962.

	1962	1963	1964	1965	1966	1967
Income	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
Expenditure	Rs. 22,680	Rs. 22,140	Rs. 26,082	Rs. 30,840	Rs. 35,756	Rs. 34,072
Amount of fertilisers supplied.	374 Cubic Yards costing Rs. 3,000	438 Cubic Yards costing Rs. 3,500	500 Cubic Yards costing Rs. 4,000	562 Cubic Yards costing Rs. 4,500	556 Cubic Yards costing Rs. 5,000	444 Cubic Yards costing Rs. 4,000

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.—ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳಿಗಾಗಿ 1967ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬಂದದ್ದು ಎಷ್ಟು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.—ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವುದು ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೇ ಅಥವಾ ಇತರ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಹೂವಿನ ಗಿಡ, ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡ ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.—ಹೂವು, ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲು ಇವುಗಳ ವಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಹಣ ಬಂದೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ವಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದ ಸ್ವಾಮಿ.—ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಯ ಅವರಣದಲ್ಲಿ ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆ ಅಥವಾ ಅವರಣದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—1962ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 22 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದು 1967 ರಲ್ಲಿ 34 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬಹುದು.

Sri M. P. L. SASTRY.—How is it in 1966 it is Rs. 35,756 and in 1967 it is only Rs. 34,000 spent ? Why is this cut ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Probably, the Ministers may have advised themselves to be more economical.

Sri M. P. L. SASTRY.—Has the maintaining of these gardens developed any aesthetic sense in the Ministers living there ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Certainly ; it is meant for that purpose.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Is it necessary to spend Rs. 34,072 and Rs. 35,756 for the sake of rearing the ornamental plants in front of the Ministers' houses ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—It is necessary because these are Government quarters and some pleasant appearance must be given to them. Therefore, all these plants are grown and money spent for that.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—1962ನೆ ಇಸವಿಗಿಂತ 1967ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಗಾತ್ರ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿತ್ತು. ಎಂದು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೀರಾ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ, ದೊಡ್ಡದಾಗಿತ್ತು.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Is Government in a position to give the comparative figures of what is done in the other States in this regard ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—I will try to get it if the hon'ble member wants it.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Is the hon'ble Minister in a position to say whether or not quarters in which the Ministers live should at least be presentable and attract more ryots to come and see and as against that background that Government is intending to keep them in good condition ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Attempts are being made in that direction.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.—ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆ ಮುಂದೆ ತೋಟಗಳೇನಿವೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ವ್ಯೆಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ತೋಟಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರ ಗೌಡ.—ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.—ಅವರು ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರ ಗೌಡ.—ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Lift Irrigation Scheme

69. Sri JIVARAJ HIRACHAND SHAH (Elected by Legislative Assembly Constituency).—

Will the Minister for Public Works be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that Jirhalli and Nandgur Villages in Aland Taluka are selected under Lift Irrigation Scheme ;

(*b*) if so, whether Salegaon Tank in Aland Taluka is sanctioned and if so, when it will be completed ;

(*c*) whether there are any more schemes of such lift irrigation in Aland Taluk ?

A.—Sri ALUR HANUMANTHAPPA (Deputy Minister for Minor Irrigation).—

(*a*) No.
(*b*) No.
(*c*) Yes. One L. I. Scheme at Shakapur, which is in progress.

Sri JIVARAJ HIRACHAND SHAH.—May I know why this Jirhalli and Nandgur villages have not been selected ? Is it uneconomic or on what ground it has been rejected ?

† Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—It is not a question of rejection. Investigation has not been made at Aland Taluk and Nandgur village.

Sri JIVARAJ HIRACHAND SHAH.—May I know whether some spots will be investigated for lift irrigation ?

† Indicates that the speeches or remarks have not been revised by the member concerned.

Sri ALUR HANUMANTHAPPA,—The hon'ble member has suggested and we will see that these two places are investigated for lift irrigation.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—What is the estimated cost of this scheme and when did the work commence and what is the progress of work till now ?

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—The cost of the estimate for the scheme at Shakapur is Rs. 1.22 lakhs, to irrigate 500 acres. The agency for the work has been fixed and the work has started. I will furnish the exact date as to when it commenced.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Has not the Government commenced the work and what is the progress made ?

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—We have a list of works, I will furnish that information to the hon'ble member.

Sri B. G. DESHAPANDE.—May I know whether any project report has been prepared ? Do the Government contemplate to start work ?

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—I will see that these two places are investigated urgently.

Mr. CHAIRMAN.—Next question. The hon'ble member is absent. The question time is over.

QUESTION FOR ANSWER ON THE DAY

(but not taken up)

Encroachment of Government Land

70. Sri D. RAJAGOPAL (Legislative Assembly Constituency).—

Will the Minister for Public Works be pleased to state :—

(*a*) whether the person in charge of Sri Veerabhadraswamy temple located at 3/8 mile stone of Madhugiri-Thondebhavi Road had encroached upon Government land by putting up a fence ;

(*b*) whether this fence was removed by the Public Works Authorities since the temple authorities had unauthorisedly occupied Government land ;

(*c*) whether the Public Works Authorities sent a report in January/February, 1967 along with the sketch showing the road and the encroachment of Government land along with avenue trees ;

(*d*) whether the temple authorities have again encroached upon Government land by putting up a fence on the transfer of Sub-Engineer in April 1967 ?

A.—Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).—

(*a*) Yes.
(*b*) Yes; a portion of it has been removed.
(*c*) Yes.
(*d*) No.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Mr. CHAIRMAN.—Now Laying of papers.

THE SECRETARY.—As required by rule 100 of the Rules of procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Council I beg to lay on the Table the Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1968 as passed by the Legislative Assembly.

Mr. CHAIRMAN.—The Bill is laid on the Table.

BUDGET ESTIMATES FOR 1968-69

General Discussion

(*Debate Continued*)

Mr. CHAIRMAN.—Before we resume the General discussion on the Budget, I would like to bring to the notice of the hon'ble members that tomorrow that is on 13th instant the debate will conclude and the Government will be giving the reply. I have now a fresh list of 15 members from the ruling party besides the other side. So, I am not able to give more than 15 minutes to each member. I request the members to co-operate with the Chair to keep up the schedule.

Now Sri Venkatappa will speak.

3-15 P.M.

† ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನೆಯ ದಿವಸ ನಾನು ಅರ್ಥಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಂಚನಬೆರೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಾನಕಾನಹಳ್ಳಿ, ರಾಮನಗರ ಮತ್ತು ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅನೇಕ ಜನರು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಡಾ. ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಂತಾದವರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಧಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ 3 ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅಂದಾಜು ಕಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರು, ಅಂದಾಜು ಕಳಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಮಗಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು 3 ತಿಂಗಳೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅಂದಾಜು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಾಗಿ 7—8 ತಿಂಗಳಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ

(ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ)

ಏನಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಇದುವರೆಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದುವರೆಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೇನು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ರಾಮನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ನೀರನ್ನು ತಂದರೆ 3—4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ತಪ್ಪುವುದು, ಕಾಲುವೆ ಮಾಡಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ರಾಮನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕನಕಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 7—8 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ತರಿಯಾಗುವುದು; ಫ್ಲಡ್ ರಿಲೀಫ್ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುವುದು, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಕಣ್ಣಾರ್ವಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ನೀರೂ ದೊರೆಯುವುದು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದುವರೆಗೇಕೆ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸರಕಾರ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಬಹಳ ಘನವಾದುದು, ಅದು ಮೊದಲು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಇದ್ದರೂ ಬಾಪಿಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೇಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವಡಿಗೆಹೊಸಳ್ಳಿಕೆರೆ, ಗದ್ದೂರು ಚಿಕ್ಕೆರೆ ಕೆರೆ— ಒಡೆದಿರುವ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು 2 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವನ್ನು ಯಾವಾಗ ರಿಪೇರಿಮಾಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ, ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವರ್ಷವಾಯ್ತು. ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಕಾರಣವೇನು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಅಂಜನಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರಾಜಣ್ಣನವರು ಕೆಲವು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವೀರಪ್ಪನವರೂ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಈಗಿರುವ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳು ಬಹಳ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ನಿಷ್ಪಾಪಾತರು ಅವರು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಭೇಧ ಭಾವನೆಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬಜೆಟ್ ಚರ್ಚಾಪಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಜಣ್ಣನವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಒಂದು ವ್ಯಾನು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಟಿ. ವಿ. ಎಸ್. ಕಂಪೆನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡುಬರಲು ಮಧುರೆಗೆ ಹೋದರು— ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆಗಿರುವುದು ಟಿ. ವಿ. ಎಸ್. ಕಂಪೆನಿ ಬಾಡಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಮಧುರೆ ಮತ್ತು ಕೊಯಮತ್ತೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಮಧುರೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಎಂಜಿನಿಯರು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆದುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ದೋಷವೂ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಣ್ಣ (ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಇಬ್ಬರು ದೊಡ್ಡ ಆಫೀಸರುಗಳು ಒಬ್ಬ ಡ್ರೈವರು ಮೂರು ಜನ ಹೋಗುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಒಬ್ಬರು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಇಬ್ಬರು ದೊಡ್ಡ ಆಫೀಸರುಗಳು ಹೋಗಿದ್ದರು ಅನ್ನುವ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿದ್ದು ಉಂಟು, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜನ ಹೋಗಿದ್ದರು ಅಂತ ಅನ್ನುವುದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅನ್ಯಾಯವೂ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕವರಾದ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಆದರ ಮೇಲೆ ಈಗ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ— ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಂಜನಪ್ಪನವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು— ಏನೇನು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯ

ದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ವೈಸ್‌ಚಾನ್ಸಿಲರ್‌ರವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಅದನ್ನು ಸಿಂಡೀಕೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಇರಲಿ—ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ—ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಡೈರೆಕ್ಟರು ಇರುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಕೋಲ್‌ಮನ್‌ರವರು ಇದ್ದರು, ಟಿ. ಜಿ. ರಾಮಯ್ಯರ್‌ರವರು ಇದ್ದರು, ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಎಂದು ನಮಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಅವರು ಜನರ ಸಂಪರ್ಕ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಳಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರೋ ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಈಗ ಗಳಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರೇಜ್ ರೆವರ್ ವರ್ಕರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಷಯ ಏನು ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಂಕರಗೌಡರೇ ಹೇಳಬೇಕು. ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಸರಿಯಾದ ಜಮೀನಿನ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವನು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯವರು ಏನೇನು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರಿ, ಈ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲ ಇದೆ ಎಂದು ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಬರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದರಂತೂ ಏನೇನು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ನನಗಂತೂ ಅದು ಒಂದೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ಯಾಮಯ್ಯ ಗೌಡರು ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆಲವು ತಳಿಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವುದನ್ನು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಲುಕ್ಸಾನಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಡೆಮಾನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಟರ್ಸ್ ಅಂತ ಇದ್ದರು, ಅವರು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದುವರೆಗೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು, ನನಗೇನೂ ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಂಕರಗೌಡರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಂಕರಗೌಡರು ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಲ್ಲದೆ, ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಉಳುವುದಕ್ಕೆ, ಕುಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ, ಕೊಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ, ಒಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ತೂರುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಮೆಷೀನ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲ್ಲವು ವೇಳೆ ಗಾಳಿ ಇಲ್ಲದೆ ತೂರುವುದು ದಿವಸಗಟ್ಟಲೆ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಹಗೀರ್‌ದಾರರೊಬ್ಬರು ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಜರ್ಮನಿಯಿಂದ ಒಂದು ಮೆಷೀನ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಈಗ ಅದು ಎಲ್ಲಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಂಕರಗೌಡರು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಯಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಶ್ರಮವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರರು ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಂಕರಗೌಡರ ಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆ ರೀತಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಕಟ್ಟಡ ಆಗುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಬಹುಶಃ ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಇರಬಹುದು, ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ಪನ್ನ ಇದೆ; ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಇರಿಗೇಟೆಡ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇದೆ ಅದರಿಂದ ಕಂದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದೇ ನಮ್ಮ ಡ್ರೈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಬರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಂತೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಮನೆಗಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ, ಬನವನಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದೆ ಮ್ಯಾಚಿಂಗ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ)

11ನೇ ಸ್ಯಾಂಡರ್ಡ್‌ನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ರೂಮುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಎಂ.ಎಸ್.ಸಿ. ಮತ್ತು ಬಿ.ಇ.ಡಿ. ಮಾಡಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. 11ನೇ ಸ್ಯಾಂಡರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಂತಹವರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಸ್ಥಳಾನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri J. B. MALLARADHYA (Legislative Assembly Constituency).— Mr. Chairman, Sir, I value the privilege of being allowed to make some observations on the Budget papers and the financial statements presented to the House. An objective appraisal of the Finance Minister's speech presented to the Legislature shows that it is very lucid, comprehensive and very convincing document, and it contains a wealth of statistical material indicative of deep study and a critical and fair analysis of the facts and an assessment of the State's financial position and realistic approach to the problems facing the State at the present moment. Sir, there is an under-current of subdued optimism running forty-six and odd pages of his speech and as a Minister of the State Cabinet I do not expect any difference, because the very essence of statemanship and administrative talent is to have optimism in the midst of very difficult situations. If an administration has got to be carried on, there is no use getting panicky about differences, and I personally feel that this under-current of optimism should be the right approach to difficult problems facing the State at the present moment. He has made an attempt in a way to disarm Opposition by stating the facts. There is no hide and seek in his speech. In fact, he has referred to both the achievements and the failures of the State in a like manner. In fact there is no portion in his speech which shows that he has tried to suppress the facts which are either uncharitable to the Government or to the public. That is the essence of his speech.

The Report on the economy of the State for the last 10 years which has been presented for the first time in Mysore at the time of the Budget speech, I think, is a notable departure from the traditional procedure adopted all these years by the Finance Ministers. Here, I should like to suggest that in future whoever is the Finance Minister he should make it a point to present a report of this kind on the economy of the State of the previous year to which it relates. This falls in line with the procedure adopted by the Finance Minister at the Centre where a day or two earlier to the presentation of the Budget he gives us an economic survey of the country. It would be a wholesome procedure if Finance Ministers follow this in Mysore State. I am very happy at the presentation of the report for the last 10 years. I wish to refer to it later. I am happy that the Finance Minister made a reference to the Indian Economic Scene in general at the present moment and I consider it to be a proper reference, because in his characteristic imagination and broad outlook and comprehensive vision he considers that the State's

economic development is inextricably linked with the economic development of the country, and a reference to the views of the economic scene in which he said that the unusual combination of both recession and inflation are abundantly in evidence, is a right procedure that he has adopted, and I personally feel that anybody who has belief in the integrated development of the entire country constituted as it is, has a number of federating States in Sovereign Democratic Republic, is the right approach. Therefore, I feel that his reference to the economic scene of the whole country in the context of the economic scene in Mysore State is proper.

The Budget of 1968-69 is by no means a surplus budget. If anybody considers vaguely that in the aggregate it is a surplus budget, I am afraid, it is not true to facts and I would be the last person to congratulate the Finance Minister in this behalf. Sir, if the payment of D. A. to the non-gazetted officers is taken into account, there will be a substantial difference of Rs. 7-8 crores. The one question that should be asked on any Budget or the financial statement is, are the revenue estimates prepared for the next year to come based on reasonable assumptions ? In fact, it is usual in Finance Minister's speech to bolster up the revenue receipts and to minimise expenses, both capital and revenue, or in some cases very conservative estimates are made of the revenue position. I am looking at the present budget of 1968-69 in this context, where there are very unusual assumptions made; wherein receipts are shown to bolster up the revenue, and there is a revenue surplus of Rs. 11.89 crores. I am confident that all the Hon'ble members have gone through the Budget papers and I invite attention particularly to a few pages of the Budget Memorandum.

Firstly I invite attention to pages 23, 29 relating to Excise, 33 relating to Motor Vehicle Taxation, Sales Tax at page 37, other taxes at page 42, the Animal Husbandry Department which shows substantial increase of Rs. 2 crores at page 142, Electricity Schemes page 82, Forest at 215, the share of excise revenue from the Central Government at 232, increase in Grant-in-Aid at 236, and Entertainment Tax which shows substantial increase of Rs. 180 lakhs at page 225. I do not wish to go into the details, because that would take away lot of time. In each of these Heads, the Finance Department, notably my friend Sri N. S. Bharath, whom we can never forget in the preparation of Budget. they have given certain explanations, both for revenue and expenditure. I have gone through the figures and I am unable to find any exaggerated. receipts under anticipated revenue; the revenue surplus of Rs. 11 crores is based on fairly justifiable grounds. But, after all, they are estimates. I have some comments to make in regard to certain items. My friend, Sri V. Venkatappa, was himself one of the Ministers in the previous Cabinet. He referred to land revenue and said what justification there was for showing receipts of Rs. 9 crores when the receipts during the last year was hardly Rs. 6 crores. The explanation is there that last year was a very difficult year. Government had to make lots, of refunds emissions in the several areas affected by drought. The Hon' ble Finance,

(SRI J. B. MALLARADHYA)

Minister is strengthening the recovery machinery. I am reminded on this occasion of a very senior officer, who gave evidence before the Public Accounts Committee. He was asked as to why recovery is not made in a proper manner, and he said: 'I understand that at the Government level, certain confidential letters to suspend the recovery or to give time will be there'. If this is true—I have no reason to suspect its being not true—such things should stop immediately. If we want to carry on administration—we set the policy and Government issues orders, and if in the process of implementation of these policies Ministers interfere with the day-to-day administration, it becomes quite impossible to recover any money. I have been brought up in the tradition of collection of revenue over a period of nearly 40 years. The average ryot, if he has grown the necessary crops, he would not hesitate to give to the Government what is legitimately due. ತಿರುಪತಿಯು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ದೇವರಿಗೆ ಜನರು ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರೈತನು ಕಂದಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. The estimate of recovery of Rs. 9 crores is not at all big, and I have no reason to suspect that this amount would be recovered. Sir, going behind the facts furnished to us, it is an estimate prepared by all the Divisional Commissioners put together that is given to the Finance Department. Against that background I have no justification to feel that this is an exaggerated estimate. There is an approach to this problem. See the Budget figures of 1967-68, both estimated and the revised estimates. Sir, 1967-68 Budget provides for a revenue of Rs. 185.6 crores and a revenue expenditure are Rs. 177 crores resulting in a surplus of Rs. 8.5 crores, but no surplus at the end of the year 1967. Rs. 10.86 crores was again the anticipated receipt of 1958-59. The position has been worsened. If you compare the figures with the previous years estimate, there is no justification at all to blame the Finance Minister for exhorbitant estimates of revenue. But I am referring to a very alarming situation connected with the finances of the State. During the previous year, the cash balance was 2.95 crores and at the end of the current year the amount is expected to go up to a tune of Rs. 13.38 crores. This is a very alarminig situation about which I am very much concerned. I am inclined to point out that the Finance Minister cannot stick to this even. I will say that this will go as much as Rs. 27.28 crores. I will say now. Take the closing balance as Rs. 13.28 crores at the end of the year. You will have to provide Rs. 8 crores as D. A. to non-gazetted employees. You have provided Rs. 2½ crores for maintenance cess under irrigation and when you have to recover 2 crores as water rate. You have provided Rs. 2 crores in excess which you have to collect during the five years under the head recoveries of loans and advances. This is where I differ. You have referred to the loans and advances of the last year, which you have not recoverd. Due to all these, the deficit may go up to Rs. 28.50 crores. Sir, the Government programmed to levy irrigation betterment fee from 1957. Water rate is mounting up from so many years and they have not been able

to collect it. You have raised loans and advances. Rs. 27.27 crores is shown in the Budget estimates as loans and advances by State and Union Governments for developmental schemes. These loans you are expected to recover. In regard to irrigation I am afraid you have not recovered the water rate. As Stated by my friend Sri Shamiah Gowda, as against Rs. 2 crores you have recovered only Rs. 2 lakhs. The Minister has not taken into account Rs. 2½ crores provided under maintenance cess. He has not given any reasons as to why he has not taken into account. This requires explanation. He says in his budget speech that the maintenance cess under the Mysore Irrigation Act may bring in an additional revenue of about Rs. 2.5 crores. He says like this. But why he has not taken into account is not known.

Sir, one other matter is, it is a very funy budgetting. You are providing Rs. 2.5 crores as maintenance cess and you are taking it as an income. I want to know how much of money is reserved for maintenance expenditure. This is not mentioned here. The correct budgetting requires when you show receipts, you must also show the correct expenditure. I cannot find any justification for the accounts. Then for channal maintenance you have prescribed some amount. When that is so, why you are not recovering it at all? why do you say you are recovering? Politicians should not enter into the cases of recovery of revenue. Whatever is due to Government must be recovered. Nobody will come in the way of giving all facilities to farmers for their economic development and for the improvement of their standard of living. But money due to Government should be paid and political consideration should not come into consideration. If politics come in the way of recovering money, it is impossible to carry on the Government. Therefore, you should not link the ballot boxes with day to day administration. If you consider that certain levy is not necessary, don't levy it. Don't take certain decisions in a hasty manner. When once you take decisions, you should implement them. I am as much sympathetic towards ryots as anybody else.

In regard to this overdraft business, leaders of both the sides, *i. e.*, ruling party and the opposition, have expressed great concern. If this state of affairs are to be continued I do not think the financial position of the State will improve. The Finance Commission has begun functioning. Personnel to the Commission has already been announced. This question of overdraft may be referred to the Commission because it vitally affects the economy of the Country. Funds can be made available to the State from corporation taxes. I think all these things can be referred to the Finance Commission. This question of overdraft increase in D. A. to the staff. loans etc., can be referred to the commission for their valuable suggestions and action. The Central Government goes on increasing D. A. to their staff without referring to the capacity of the States in paying the increased D. A. to their staff. This is one of the subjects on which I am going to express my opinion. All along every one of the members of this House whether he belongs

(SRI J. B. MALLARADHYA)

to ruling party or opposition, is in favour of uniform scales and D. A. to the people working either in the State or in the Centre. The increase should be commensurate with the rising prices. Just to keep the pay and allowances on par with the Central Government, the Government of Mysore is spending Rs. 30 crores and this has upset everything. Therefore this question may be referred to the Commission and see something is done in the matter. We have been pressing for rationalisation of loans and the reduction of interest by the Finance Commission. I understand the Central Government have referred this question to the State Government. I do not know why the State Government is sitting mum in regard to the reduction of interest. In fact Mr. Annadorai, the Chief Minister of Madras State, has expressed on the floor of the House his dissatisfaction with the attitude and the proposals formulated by the Central Government with regard to the question of rationalisation of loans. The Government of Mysore must fall in line, otherwise their position will not improve. They are not in any way better than the Government of Madras. In any case this is one of the matters which perhaps should be referred to Finance Commission and I made proposal. If I remember correctly, on previous occasion that if the economy of Mysore State has got to show any upward trend or satisfactory trend, you will have to ask for a moratorium in regard to payment of loans for the next 5 years. But let the question of payment of interest be insisted upon. Let the Mysore Government give whatever interest on loans charged by the Central Government, so far as payment of instalments of loan is concerned. I am inclined to consider that the Central Government will have to agree to the postponement of the payment. I am fortified in this idea by the approach made by the Central Government in respect of foreign loans from several aid giving countries in the world. When Central Government approach foreign countries for allowing time to make payment of loans and for rationalisation of loans, what is wrong if the State in a federal republic, asks for the same consideration, where entire economy is thoroughly upset, where we are hard-up for everything, where we cannot find money for social services, irrigation projects and where we want schemes to be taken up as Centrally sponsored schemes? In view of all this I personally feel for giving a moratorium for 5 years at least for payment of loan and not for payment of interest. This is another point which I would like to say.

In regard to the over-drafts business, in fact the Hon'ble Finance Minister has accepted the position that for sometime to come, the running of over-drafts with the Reserve Bank is inevitable. Sir, it was only last year that the Finance Minister at the Centre said that he is unhesitatingly shutting all chances of overdrafts being allowed by Reserve Bank and that he was going to give a caution to all State Governments that no more overdrafts should be allowed. This position is not so simple and it is less than a year that Mr. Morarji Desai has found to his dismay that kind of rigid attitude in regard to the

V-32'N68
N68-37.1-7
(B) 5081

administration of the State can never take place. I am glad that the Finance Minister, in his speech has expressed himself to the continuance of overdrafts. Otherwise officials may not have money for their salaries and all administrative work will come to a stand still.

Sir, talking of financiai position, even for implementing 1968–69 plan of a magnitude of 62.5 crores, the State Government is depending on a loan of 36 crores from the Central Government and 6 crores of rupees from the market loan, which means that more than 60 per cent of the amount required for implementing the 1968–69 plan, you will have to depend on resources from outside. It is not a very happy state of affairs and I for one, would consider that this overall surplus of 89 lakhs need not have been shown. Supposing for some reasons or the the other, if the Government of India is not in a position to give you all the 36 crores of rupees, and when they sanction only 23 crorers of rupees, the remaining amount you should raise from your internal resources. But having expected the plan magnitude of 60 per cent, your responsibility is to raise 23 and odd crores internally. If you beg the Government to give us loan, I am afraid, we will get into a very difficult position. I want to know why the Hon'ble Finance Minister has not indicated any difficulty. Sir, I am saying that if the Hon'ble Finance Minister has got to find necessary funds for implementing plan of 1968–69 he has got to depend on loan of 36 crores from the Central Government and a market loan of 6 crores of rupees, totalling to about 42 crores, which is more than 60 per cent of the magnitude of the plan and that is going behind the position. How you will convince the Central Government and ultimately raise the internal resources of 23 crores of rupees, I am asking, Why the Finance Minister did not indicate in his speech as to how he is going to find ways and means for implementing plan during 1968–69 ? Sir, the Hon'ble Finance Minister has not stated in his speech, whether he has got to get it from the Centre or to resort to taxation. I may say, unhesitatingly, on behalf of the State, we have reached the saturation point so far as taxation is concerned. I am afraid you will find it impossible for the people of Mysore to accept any additional taxation, or any attempt to raise additional taxation will not fructify. You will meet with terrific opposition.

3-45 P.M.

Sir, I am coming to a very important portion of the speech that is about the Debt position. Almost everybody is afraid about the future of the State. It is equally alarming at every stage that we are going to have at the end of 1968–69 debt to the extent of 342.8 crores at the end of March 1969 and the Hon'ble Finance Ministsr has said that we need not bother about it, when we have got resources to the order of 426 and odd crores. Sir, criticisms have been made that you are on the verge of bankruptcy when we members compare the position which was there in the beaurocratic set-up on the eve of attainment of independence

(SRI J. B. MALLARADHYA)

and the ushering in of the popular Government we had a balance of 22 and odd crores in the vaults of the treasury. But today the position is absolutely worst. I am not unmindful of the many schemes of development undertaken. Only question to be asked is, how those people who operated this money spend it? Have they spent it in a useful manner? Have they invested the money on schemes of remunerative nature? This is the acid test of their *bona fides* and whether the public can trust them to spend the money in a proper manner. Sir, I personally feel that in a developing economy the mounting debt business of any State is inevitable. It is a position which we should resolve ourselves, whether we like it or not. Sir, another thing is whether we are in a position to pay the instalments towards the loan and whether we can at least pay the interest charges and these are the two things with reference to which we will have to judge. Many a time, loans are raised to pay back the old loans and many a time loans are raised to repay the interest charges. This is what upstes the people of Mysore and that is what is important. They feel a little nervous about the future of the State. Sir, if you see page 57-58 of the Budget memorandum, on page 58, which provides for expenditure under interest on debt and other obligations, we will have to pay as much as 19.86 crores towards payment of interest and 14 crores on other obligations and altogether 33.86 crores is the amount that we will have to pay towards interest instalment charges every year.

Sir, the question is we have hardly any securities. Time was when we had solid Government of India securities easily realisable. We have sold all of them. We do not have any securities except perhaps Rs. 4 crores securities of Government of India which is nominal. We do not have any other sources to fall back upon except to go to the Reserve Bank or ask the Central Government either for grant or loan. Now the Hon'ble Finance Minister was pleased to say that there were assets of the value of Rs. 427 crores. Naturally, then the question arises how much of these Rs. 427 crores has been remunerative and yielding any returns. Can we depend upon these resources in a time of emergency? What is it that we are getting? If you please see page 284 you will find we have invested as much as Rs. 22.75 crores in different companies; the statement shows the amount of shares held as on 1st March 1968 and the dividends received during the year. You will see that as against Rs. 22.75 crores invested, we get hardly Rs. 17.85 lakhs as interest. This is really a very unsatisfactory state of affairs. I should like the Government to really consider whether some of these investments cannot be withdrawn as they are not remunerative. I had occasion to suggest this in respect of even the Hindustan Aircraft which did not give adequate returns. When the Government were in tight corner, they did withdraw that money. Even on this occasion I suggest that quite a number of investments which have not been remunerative might be withdrawn. Even if Rs. 10 crores are available for development works, it would improve our financial position greatly.

Then I would refer to industries, irrigation projects and electricity schemes. Sir, with regard to industries, if you will kindly see Annexure A on page 4, you will find as against an investment of Rs. 55 crores, the budget figures show that the receipt is hardly Rs. 11.9 lakhs. Sir, I have a letter from the Director of Industries which says that these are not correct figures. I am going to read it in connection with my speech in regard to industries. That apart, in regard to these irrigation projects, we have invested as much as Rs. 164 crores on various schemes of irrigation. What is it that we are getting? We are getting Rs. 81.6 lakhs. It is excluding interest on capital. Sir, I am afraid, we are getting nothing on this. I am saying that the only way in which you can repay your loan is by working the public sector undertakings and making them give you returns. As much as Rs. 170 crores are invested on irrigation projects. They must give you some money. Further, if you will kindly see page 318, you will find that we have invested Rs. 101 crores 18 lakhs and odd on electricity schemes. May I bring to the notice of the House that not a pie is received either by interest or by depreciation, but still we have to pay interest out of revenues. While on this question of borrowing, I do not know if I was the man who suggested last time that provisions of the Constitution will have to be invoked to impose a limit on the borrowing of the Government. There was a feeling that they are going on recklessly. The Constitution provides for imposing a limit on the capacity of the Government to borrow. But I am afraid that the provision in the Constitution remained a dead letter even so far as the Central Government is concerned. No State Government is prepared to impose on itself the self-denying ordinance by saying that we shall not borrow beyond this limit. To prescribe an upper limit for borrowing is to commit suicide. What is the limit to be prescribed?

Sri M. C. NARASIMHAN (Legislative Assembly Constitutency).—You may fix a particular ratio of the revenue receipts and say beyond so much revenue you cannot borrow.

Sri J. B. MALLARADHYA.—It is impracticable. It is rather extraordinary that a provision of the Indian Constitution should remain a dead letter so far as the entire country is concerned. Even the Central Government is the worst sinner. No State Government is willing to subject itself to that kind of discipline to say that we shall not borrow beyond that limit. I personally feel that it is not possible. It is not so simple. One aspect is you borrow from the Government of India and other sources. The other aspect is there are guarantees given by the State Governments to entrepreneurs for the purpose of borrowing; for example, Gulbarga Spinning Mills; no limit is prescribed in relation to it. Anybody can go to a court of law and catch hold of the guarantor. In Andhra there was a case recently in which the matter went before the High Court and the Government had to shell down. There are the Mandya National Paper Mills, Gowribidanur Sugar Factory and Gadag Co-operative Oil Mills to whom the Government had stood guarantee, and they had to shell down money. I have got them in my list.

Sri M. C. NARASIMHAN.—At least there must be a limit to that.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Even then, when you are undertaking development schemes of a magnitude for which sky is the limit, you cannot think of limiting yourself to any discipline. It becomes impracticable. I would be the first person to insist on the enforcement of the Constitutional provision.

Sri M. C. NARASIMHAN.—When it is an enforcement of the constitutional provision, it means there will be a law, and if in a particular situation the Government wants to extend the limit of borrowing fixed in the Statute, then they will come before the Legislature. That will be the occasion for you to ventilate your grievances. In the existing arrangement what has happened is, you have been given the right of post mortem. In the other arrangement, the Government is bound to come and explain why they want the particular amount to exceed the limit.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Mr. Narasimhan may kindly suggest what he wants. But I have a suggesiion in regard to this matter. I would like the Government of Mysore, if they agree, and if it is acceptable to my colleagues in this House to bring a special resolution before this House. Every time they come in for a loan either for a budget loan or for Government of India loan, it is an accomplished fact and we lift up our hands and say that it is passed. Now what I want them to do is to ask for loan against specific projects and tell us about the prospects of return, where exactly they are going to spend and on what projects and in what manner they are going to spend. A statement in respect of each loan should be given and they should tell us what exactly is the rate of tax they are likely to realise ; if it is an irrigation project, they must tell us what exactly the betterment levy they are going to realise, and how soon it is going to yield return ; if it is an industry, they tell us what is the rated capacity and what is the output and how soon it will go into production. These are facts you have to give in regard to the need for raising the upper limit and then get your approval for raising the loan.

Mr. CHAIRMAN.—The House will now rise and meet again at 4-30 P.M.

The House rose at Four of the Clock to re-assemble at Thirty Minutes past Four of the Clock.

The House re-assembled at Thirty-five Minutes past Four of the Clock.

[MR. DEPUTY CHAIRMAN in the chair]

Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Agriculture and Education).—I would like to know what time the Hon'ble Member may take.

Sri J. B. MALLARADHAY.—In the course of the afternoon I will indicate.

Sir, I was advocating the Government coming up before the Legislature with a specific resolution in respect of the loans they want to raise. There is a constitutional provision about setting a limit on the power of the Government to borrow from the Central Government or from the public and since this has not been done, I suggest an alternative that they should come before the Legislature with a specific resolution as to what they are going to borrow, for what purpose, what is the justification for the loan, how they are going to meet the interest obligation and take the seal of approval of the legislature. I will give further details if the principle is accepted by Government. Now they take blanket approval by merely mentioning in the budget.

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Is that system followed anywhere in any democratic country ?

Sri J. B. MALLARADHYA.—When the Government are flagrantly violating the constitutional provision, by not setting a limit to their borrowing capacity, what is to be done ? The constitutional provision remains a dead letter even to this day.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Will it not restrict the discretion of the State Government ? It may not be that the system of institutional subscription will continue for ever. A time may come when the Government will have to go in for individual subscription. In such a case, it is better that an outer limit is fixed. It may tie the hands of the Government.

Sri L. S. VENKAJI RAO (Nominted).—If the outer limit is fixed, there must be a substantial margin between assets and liabilities.

Sri J. B. MALLARADHYA.—The constitutional provision has ceased to be operative. Even today there is a constitutional obligation to fix a limit upon themselves. Even the Central Government has not done this. So what is the alternative ? There must be some curb on the limitless capacity of the Government to borrow. Of course, so far as repayment is concerned, one great thing about the Mysore Government is that they have never been defaulters in the repayment of the principal amount or interest. That should be said to the credit of the State Government. It has never happened after the attainment of the Independence in spite of the heavy borrowings and overdrafts and all kinds of loans.

Sri M. C. NARASIMHAN.—It is a matter on which you cannot feel too proud, because unless one loan is cleared another loan will not be granted.

Sri J. B. MALLARADHYA.—The Government of India having taken away all our sources of revenue, all sources of expanding revenue of the State, the Government of India is in duty bound to give us the necessary financial assistance. That is why I even go further and say that the Finance Commission should give greater consideration to Mysore

(SRI J. B. MALLARADHYA)

in the allocation of finance and give a greater share to Mysore. There must be some check imposed on them and if the Legislature feels that such a thing is necessary they must agree to this resolution. The only point for consideration is that the Houses of the Legislature should be convinced that the Government is legitimately coming before them for financial assistance in the shape of loans to be raised. It is only after getting their seal of approval that the Government should raise these loans because then they will have the support of the entire Legislature. Now there is no such limit.

So far as revenues are concerned, both in respect of direct taxes and indirect taxes, there is a progressive increase from year to year. There is 100 per cent increase in both direct and indirect taxes put together. So far as grant-in-aid is concerned, there is 300 per cent increase. The sources of revenue have not been choked and there is a tendency to increase, but somehow or the other these deficits and minus cash balances have increased.

While on this subject a reference was made to taxation of rural incomes. Here is another ticklish subject on which members hold very divergent views. I think the Finance Minister did well in referring to it in the lower House. Much against the opposition of my friends and colleagues on this side of the House I have advocated that the rural sector is the least taxed compared to urban taxation. I am afraid a large body of people will oppose me, but if facts have got to be relied upon and the investigations made in very important quarters are seen, they say we have not tapped sufficient resources from the rural sector. We get only about Rs. 10 crores whereas we are entitled to get about Rs. 60 crores from the rural sector in Mysore. This is a proposition which is not likely to have characteristic appeal to the rural folk. The sales tax which used to give us about Rs. 8 to 9 crores has now gone up to Rs. 32 crores. I prophecy that by 1969-70 it would go up to Rs. 40 crores. But so far as rural sector is concerned, we have not sufficiently taxed it. As far back as 1957 the Government provided to levy the betterment levy, but they did not collect it. If they had collected it, they would have got Rs. 10 crores during the last 10 years. They did not even collect the maintenance charges of Rs. 4 per acre in the channel area and they did not collect the water rate. If all these had been collected the financial position of the State would certainly not have been what it is now. It is not true to say that the rural sector has not reached the pinnacle of glory. So far as the standard of living is concerned, the standard of living of the average ryot has certainly improved and it is not what it was 10 years ago. There is substantial proof in the investigations made by the Central and State Governments to show that the standard of living of the people in the rural sector has difinitely improved. So, even if the rural taxation is increased by another 10 per cent they can easily afford to pay and the Government will stand to get a lot of money.

4-45 P.M.

I would now refer to the guarantees and the loans sanctioned by the Government of Mysore. They have given Rs. 14 crores to the local bodies as loans. It is one good thing that the Finance Minister has not taken this as capital investment. I do not know if advisedly he has done it. I hope that the local bodies will take advantage of this position. I would like to know the annual instalment due from them and how it is being recovered. I wish that in subsequent budgets the Legislature is given the D. C. B. of instalments due from the local bodies. I have been advocating that all defaulting local bodies should not be given a pie of further assistance the moment they become defaulters. I am all out to see that the condition of the local bodies is improved by giving them loans, but the moment they become defaulters all further assistance to them should be stopped.

So far as guarantees are concerned, I see that Government have given guarantees to a large number of people for thousands and lakhs of rupees. As I stated earlier in the case of the Gadag Co-operative Oil Mills, the Mandya National Paper Mills and the Gauribidnur Sugar Mills the State Bank of India and the State Bank of Mysore and the Reserve Bank have now begun to adjust and send debit notes to the State Government in respect of their instalments. For the fault of standing guarantee we have to pay lakhs of rupees as instalments due by them. Suppose a number of institutions to which we have stood guarantee fail to make the payments, what will be the position of the Government of Mysore then? Therefore I say that you must now set up a Committee to review these guarantees and the investments made by Government so that they may advise Government which is a safe investment and which is a safe guarantee. Unless the whole position is reviewed by this Committee the Government should not stand any more guarantee. The Committee should assess individual cases and advise Government in each case whether it is a safe guarantee. This is very important and I hope the Government will agree to it.

Sri VENKANGOUDA SIDDANGOUDA (Local Authorities Constituency).—Are the local bodies not paying interest for the guarantee given by Government?

Sri J. B. MALLARADHYA.—It is not a question of payment of interest. Suppose Government has stood guarantee for Rs. 10 lakhs loan given to a firm and the instalment every year is Rs. 1 lakh, if the firm does not pay the annual instalment, the Government will have to pay the same. So it is not merely a question of recovery of interest. If the Government had not stood guarantee, the firm would not have got this loan. So far as this amount of guarantee is concerned, they must be very careful. I will come to the M.S.K. Mills later.

This non-plan expenditure, this non-development expenditure, has gone on increasing. In this revenue budget of Rs. 282 crores, more than Rs. 182 crores is non-plan expenditure and if this is the case, I should

(SRI J. B. MALLARADHYA)

like to know how the Government can go on. I am now reminded of cases in which the Government is very thoughtless in investing people's money. It seems there is a building called "Rama Priya" on the Bellary Road belonging to a big member of the princely order. The Government has thought of purchasing that building for Rs. 18 lakhs during the year. Is this the time for Government to indulge in this kind of charity or for purchasing any building in open market for official purposes? I will give facts and figures. Sir, in the Public Works Budget, there is provision on page 310, Appendix E, for Rs. 18 lakhs to purchase this " Rama Priya " building. So, provision has been made in the Budget. Is this the time for experimenting in this kind of thing ? What is the use of paying for a building now ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—For using it for locating some Government Offices which are at present housed in rented buildings. There is necessity for it.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I personally consider that it was the last place for running Offices. Supposing the officials are living in Housing Board colonies, they have to go nearly twelve miles. There are officials who are residing at one end of the City. Is that building in the heart of Bangalore City ? Is it the building to be purchased for Office purposes ? And Government, in their wisdom, have thought it fit to purchase this building! This is a non-plan expenditure that should be avoided. This is the inference that one should draw. But I cannot interfere with their discretion. There were buildings in the heart of the City which were well-suited for locating Offices. Why did you not buy them ? Government must be above Caesar's wife. The purchase of this building will be a red rag to the bull and what will people think of the Government ? Why do you expose yourself to criticism ? I only gave one of the many instances. You go on increasing non-plan expenditure. You do not have money enough. You go for overdrafts, balances being minus. Is this the way you spend money, is what all I ask.

In regard to the plan for 1968-69, I do not know why you have not shown the details of the Ways and Means, though you have, of course, shown Rs. 30 crores. What is the savings in administrative expenditure ? That must have been clearly shown. For the implementation of the Plan, what are the receipts from the public sector undertakings that you are going to divert for the Plan ? What is it you are likely to get from the investments ? What is the *ad hoc* loans you will get ? What are the grants that you are going to get ? These are some of the figures that should have found a place so far as the Budget is concerned. What is now given is not sufficient.

I would now like to deal with these Corporations. If you will kindly see page 280 of the Budget Memorandum, you have a number of

Corporations. Because they were not in a position to finance most of the industrial projects, they converted them into Joint Stock Companies or Corporations. After all, you are not getting from the Electricity Board anything by way of interest. There are many concerns in the Mysore State in which the Government have invested. Mysore State was known for industrial development. You have invested Rs. 2 to 3 crores on this Mysore Industrial Investment Development Corporation. I want to know what is the amount that this Corporation has raised. If Government have to give Rs. one crore and set up an organisation called Corporation, what is it that they do ? Is the Director of Industries meant to give many non-scheduled loans ? If you want to finance them, why set up Corporation ? What is the beautiful idea behind this Corporation when you give your own money ? They do not raise a copper pie. Why this Corporation mania ? Take, for instance, the Mysore Chrome Tanning Company, the Radio Projects Corporation and the Electricity Board. Roughly the capital invested in these is of the order of Rs. 10.57 crores. What is the return to Government ? During the time of Mr. Shamanna, when he was the Managing Director, we were getting from the Iron and Steel Works Rs. 97 lakhs or Rs. one crore as return. For the last two years, there are good reasons to expect better returns because there are expansion schemes and developments there. There is no return. I do not know what is the return you are getting. Further, our shares are due some Rs. 2½ lakhs by way of interest. They wanted it to be converted into equity capital. You are only choking all sources of revenue. You do not get anything in return. I was recently going through the Prospectus of the Mysore Porcelains and attached to it is a statement from the Chartered Accountants Brahmiah and Company. If anybody sees the Explanatory Note attached to this Prospectus, I am afraid you do not have many subscribers to the shares of the companies. They have dead stock. If they have to repay the amount of interest on the loan taken from Government, they will have to work for three or four years. There is no market for their products. There is severe competition. You have allowed it to be floated as Joint Stock concern, merely because you want to get loan from the market. I think the Government will have to revise their plan. I shall talk about industrial policy later on. From all sources, you will see that the incomings are very little and the outgoings are very many in very big proportions. How is the finance to improve under these conditions, is all that I am asking.

Coming to a few points which are raised by the hon'ble Finance Minister in his speech, the first thing I would like to refer to is employment and unemployment problem. Sir, it is very surprising that there is no reference in the Finance Minister's speech to this demon of unemployment. During the first three plans they made all claims that they would meet the unemployment problem and now there is not a word said about how they are going to meet the difficulty. Unemployment among the educated class has become a very big

(SRI J. B. MALLARADHYA)

problem. A very explosive situation is likely to be created by this on a very large scale. It is not merely the Engineering Graduates and the Diploma Holders of the Polytechnics that are unemployed. Government has not furnished to the House the correct position in regard to unemployment in this State. If I remember correctly, I sent a resolution to the Legislative Council and that has got the last place in the ballot; that does not matter. But, I should like on this occasion to tell the Government that they must now set up a Committee to assess the extent of unemployment and to suggest ways and means of meeting this very difficult situation. Sir, I do not want to paint a very alarming picture. When I refer to the question of industrial expansion, I said, our industries should become labour oriented. You must find employment in the rural areas. They should not migrate to the urban areas. You must see that big projects are given to the rural areas. 7·1 crores of rupees out of Rs. 186 is alloted to industries. Unless you make heavy investment, you cannot expect adequate return. No steps are taken to see that this difficult situation in regard to unemployment is solved. I should be happy if the Finance Minister would clarify this position. Sir, no statistics are available. We have gone through planning for fifteen years and there is no statistics. Apart from the Employment Exchange figures, they do not give the figures of unemployment in the country. Few people go to the Employment Exchange to register their names for the prospective vacancies. In 1951, when I did the census, one of the figures that was compiled was employment. Unfortunately, in 1961 census they did not compile this. If they cannot make enquiry throughout the State, they should at least be able to make a sample survey in Mysore, in industrial areas, in rural areas, in areas where there are irrigation projects and in areas where there is a large number of educated people who are unemployed and in certain centres like South Kanara, North Kanara or Mangalore or Belgaum. If you cannot make a State-wide survey, you must be able to make a sample survey and determine and sooner Government address themselves of solving this serious unemployment problem, it is better. If remedies are not found out, Government would find themselves in a very difficult position. After all, what is this student unrest? In many of the Universities, when Convocations were being held, students shouted against even the Chief Guest: "We want jobs; we do not want speeches". That shows the mind of the students. It is the element of frustration that has caused all this. There is a deep seated malady. The three Five year Plans of the State and the Centre said that they would prevent unemployment. They said, so many people have scope for employment. In the subsequent reports, as to how many peolpe were employed, whether the targets were reached, there is no mention at all. The Finance Minister took price in saying that he has strengthened the statistical machinery; it is all very good; I am very happy about it.

But why Government is so slow ? I am told—I do not know whether it is true or not—one of the Ministers at the Centre undertook a sample survey and before it was released, they did not give the green signal. When thousands of people are waiting for jobs, the unemployment issue need not be treated as a secret matter. We must only try to find out ways and means to remedy it. If they have any concrete schemes, they must tell us; if not they must immediately appoint a committee with people connected with administration and a few legislators. I want them to be very serious about this matter.

Sri VENKANGOWDA SIDDANGOWDA.—Goverment is providing facilites for education in academic and technical courses. Does the hon'ble member mean to say that the Government is responsible for providing all of them with employment also ? There are factories and several other concerns for them to find out employment.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I entirely agree that it is not the responsibility of the Government to provide jobs for all the graduates. No Government in any part of the world do it. But, they cannot ignore the fact. In fact, the question of students' unrest is in some way bound with their frustration that there is no prospect of employment. Sir, I am told that there is not a single begger in the streets of Japan and in most of the other countries. Here, we are all a set of beggers begging for something or the other. In some of the hotels, as I know, there are graduates who are servers and I am not at all objecting for their doing it. For want of better job, they are doing it. The only thing is, they do not clean the vessels because they have some conscentious objection. What I say is, we are reaching a very explosive situation. If it is not the responsibility of the Government to find jobs for all who pass out of the colleges and schools, they must see that opportunities for employment are enlarged, specially for the educated. Even from the point of view of safety of the society and peace and good-will and understanding between the educated people and the Government, you must see that new job opportunities are created. In starting industries, you must see that, by and large, all labour are engaged whether skilled or unskilld, whether they are graduates of not.

Sir, another important matter which is very necessary is, after 15 years of planning, we do not have a man-power budget prepared. Sir, in complex modern society of the nature in which we are living, these are essential. We must know the size of the problem, the magnitude of the problem; then, the question of solving the question will come. Sir, our approach to some of these problems must be clear.

Sir, the next question which I should like to refer to briefly is the Government promise to bring out a Language Resolution before this House and we got a draft resolution, though I did not like very much; it did not look like a resolution drafted at the Government level. Sir, Government say, they are committed to three language formula.

(SRI J. B. MALLARADHYA)

I was in the Education Department for three years. Subsequent to accepting the three language formula, as a compromise, in the interest of peace and understanding the formula was accepted; this question came before the Central Board of Education in Delhi. This question came up before the Central Advisory Board of Education and it was agreed to by all the participating Directors and Secretaries of several States, as a compromise formula. Excepting that new amendment of the Act and the impossible resolution passed by the Lok Sabha, the chief complicating factor is the Government of India. I do not know how to criticise them for this unwise act. Is there any parallel in any part of the country where such a thing has happened? Is there any parallel anywhere where a substantial Act is swallowed by a resolution or which completely changed the character of the Act? I think it is unparalleled. The powers that be at the Centre should take responsibility for all the looting, arson, agitation and uncertainty that is pervading the entire atmosphere of this country. There seems to be no sense of urgency on the part of those who are responsible for this. They say, we will meet the Chief Ministers. With due deference to the Chief Ministers, I want to ask, is this the concern of only the Chief Ministers? If that were so, why was there so much agitation inspite of the fact there were earnest appeals made by the Chief Minister? I personally feel that the Government of Mysore should unhesitatingly tell the Government of India what exactly is the position. On the one side the students are bidding in favour of two language formula and a kind of assurance is given that the load on the non-Hindi states would be lessened. Does it mean that the burden on the Hindi States would be increased? Can you expect that Hindi fanatics and zealots would agree and their attitude will change? If past experience is to be a guide, they are not going to submit to any reason. Why are you simply evading the issue? It shows the bankruptcy of the administration.

Sri GANJI VEERAPPA (Teacher's Constituency).—It is not that the burden on the Hindi areas will increase.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Possibly the consequence of unequal burden will be that. Lessening of additional burden is impossible. That must be admitted. When this three language formula was accepted as a compromise one, was this enforced as a gentlemen's agreement by the States in the upcountry? What part did the Central Government play in this language drama? Why did they wait for 10 years? How many States in the North took to the three langauge formula in all earnestness and seriousness? When it was binding on us as a gentlemen's agreement, it was not so on the people in the northern States. This kind of yielding to political pressure and assuming an attitude of panic, does not redound to the credit of any administrator. I want to know, what is the shape of resolution and what is it you are going to do. I do not

know. The Minister has not brought any resolution so far. Is it going to be kept back ? What is the attitude ? I want to know. The whole thing is uncertain. There are some sections of students who are out to trouble. I am sure, immediately after the examinations are over, some trouble will be still smouldering. Unless you take firm decision, it will be serious. You cannot afford to take time. This issue must get the highest priority. If you do not act quickly, it will only result in loss of private and public property and disturb the atmosphere throughout the country. If you ask me for my opinion, I am a votary of the three language formula. That is the only solution in the interest of the country, in the interest of our youngmen. Whether one likes it or not the knowledge of Hindi would be necessary. But at the same time I wish to say that I am against all regimentation so far as language is concerned. I think it is difficult to provide for the regional language medium of instruction at the highest level of education. I am afraid you cannot force it down on the unwilling people. If I want to do post-graduate in English, I must be enabled to do so. Even if there is regional language, there must be scope to prosecute studies in English. So I am against all sorts of regimentation. But, once again in the interest of the country, in the interest of the unity and solidarity, this three language formula is the only solution. If leadership counts, for what it is, you must make all people in all parts of the country to accept it. I am afraid Madras has given a bad lead. But I am certain the few views that Sri C. N. Annadurai has expressed in some functions hold out hopes for a compromise. He is out for a compromise. From his recent talks with Sri Kamaraj and other national leaders, it is clear that he is inclined for such a thing. In fact he has shown his displeasure at the way the Government of India has treated this issue. So far as we are concerned, we must bring this three language formula in this very session and you must ask for a dialogue and convince them and tell them that the future of this country lies safe. Then a question is raised why should three languages be learnt by the southerners. I personally feel there is no justification. Why should only Hindi be the national language ? But it is a question of compromise—a northerner must learn a southern language and the South must learn Hindi. Once again in the interest of national integration you must fall in line with those if you do not want to have the *status quo*. In any view of the matter I wish to urge that this language resolution is in a kind of suspended animation. You must take steps to implement the formula. This is my considered view so far as language is concerned and I do not wish to elaborate on that point any more.

5-15 P.M.

In regard to the law and order situation referred to by the Finance Minister, all of us are agreed that the recent events are unfortunate. In fact it is unprecedented in the history of Mysore. In fact we do not know whom to blame. Views have been expressed that outsiders

(SRI J. B. MALLARADHYA)

were in and the students got out of countrol. But what I am inclined to urge is, there is a lot of misguided and unwholesome criticism against the police force. I have been brought up in the tradition of administration and I must warn every colleague of mine and my friends outside the House that if the morale of the police force goes, there is no safety for the country. There may be stray cases where they may have exceeded their powers and in all those cases I do say that very stringent action must be taken. There should be no mercy if it is proved that a particular police force have acted indiscriminately and in excess of what exactly was required. They should be punished. But I make a fervant appeal, please do not chastise or offer any criticism against the police force because the whole machinery will go out of gear. When once the morale of the police force goes, there is nothing left and it will be in fact the life of a jungle. It may be true in one or two cases. I hold no brief for them. They should be punished but the whole lot should not be criticised. I want to ask one question. The other day allegations were made that the police entered the premises of the university and violated all sanctity of the university and beat people inside, and all that. The police were hedged in between the Government Arts and Science College on the left and the Central College on the right. If the theory that the university campus sanctity should be guarded, even if a murder was committed in the compound of either college, is it the suggestion of any member that they should wait for orders from the Vice-Chancellor ? I am inclined to consider that it is a fantastic situation. They are there to protect law and order and wherever they consider it necessary, they have to make an entry. On that day stones have been hurled from both sides and in such a situation, what do you expect the policemen to do ? Having hurled the stones, the people run into the compound. In such a situation, how are they to get the permission of the Vice-Chancellor ? The Hon'ble Minister for Education stated that the distinguished Vice-Chancellor never said that police raj prevailed. It was published prominently in all papers : I do not know why the Vice-Chancellor said that. If he had said that, it is rather an unhappy statement to make. I personally felt distressed that a responsible officer made such a statement. The police had to rush in to the compound and to accuse them of having defiled the autonomy of the University is something which I cannot understand. You must maintain the morale of the police force and if times without number if you go on saying that they have acted in excess, it will demoralise them. Each case has to be judged on its merit. Since an enquiry is going on, I do not want to say anything more to perjudice it. Let the maximum punishment be given to those policemen who have acted in excess of their jurisdiction but I plead with Government that none of the Ministers should interfere. You must see that law and order is maintained and the morale of the police force must be maintained at the highest level. If you take away the police from their normal duties, then it becomes a society of the jungle.

In 1932 when I was the Sub-Divisional Officer of Channapatna, on the day previous to the Ganesa Festival just opposite to the compound where I was staying I saw a model of Ganesha made out of mud with an old broomstick, old chappals placed on the head of that idol. I could not imagine it; I felt as though I was dreaming. Within two minutes I composed myself and I wanted my men to throw them away. Some of the Nidugatta people had seen it and immediately afterwards not less than thousands of them came armed with lathis. Daira Muslims in Channapatna also came there. It was a difficult situation and we really were in a great fix. Luckily we brought about a compromise. We threatened both the parties and sent them away. Some of the policemen did act in excess in that situation. There was an Assistent Superintendent of Police. That man was in a great temper and he was not listening to anybody. He wanted to open fire. So, that officer had to be punished and we did not hesitate to punish him. So, the situation could be brought under control. At the moment we encourage the police. If we had not done that, hundreds of lives would have been lost. You must not interfere with the police in a situation like that; you must allow them to have their own way. The man on the spot is not the Magistrate. Under the existing law, even a senior police officer can issue orders when a situation has gone out of control. At Nidugatta one of the Constables had a refle and he simply shot and his defence was that out of self-defence he shot. When five hundred people surround five Reserve Constables and indulge in violence and damage to property, what should those five people do? They gave them a warning and asked them to disperse! they would not go. They threatened lathi charge and they would not yield, and one of the policeman was hit on the head. No Magistrate was there on the spot and this man shot and one man was dead. What would you have done if you were a policeman in such a situation? Each case has to be judged on its merit. I am looking at law and order situation from a larger point of view. Throughout the country this state of uncertainty prevails. You want to industrialise; you want to improve the economy. Here everyday there are murders and arson. In such a context how can you go and invite the industrialists to come to your State? From what part of the world they will come? Therefore, from a larger point of view law and order situation should be given the highest priority.

Now, I want to refer to the Report on the economy of the State. There are one or two contradictions so far as this economic survey is concerned. I refer to a report received from my friend Sri Shamanna, the Director of Industries and Commerce. This is what that report says:

> "The contribution from the industrial sector as a whole in the State in the last decade appears to be satisfactory. The available data relating to the State in the Annual Survey of Industries by the Central Statistical Organisation reveals that the number of factories in the Census Sector (*i.e.* factories run

(SRI J. B. MALLARADHYA)

by power and employing 50 or more workers and those not run by power but employing 100 or more workers which have been enumerated completely in the survey) moved up from 484 in 1959 to 677 in 1965 or by 40 per cent, the productive capital in them from Rs. 59·49 crores to Rs. 240·24 crores or by 304 per cent, the gross output from Rs. 80·01 crores to Rs. 228·89 crores or by 186 per cent, the value added by manufacture or income from Rs. 24·49 crores to Rs. 75·39 crores or by 208 per cent, and the number of the employees from 1,03,510 to 1,63,456 or by 58 per cent."

[MR. VICE-CHAIRMAN (SRI GANJI VEERAPPA) in the Chair]

If this include income from private sector establishments, what should have been done is to seggregate the two, to separate the two. What exactly is the income derived from the public sector and what is the income derived from private sector undertakings should be shown separately. Otherwise, this will show conflicting figures. At page 8, there is a reference to the State's income. There are critics who say that the State has made no advance during the year. Here are certain figures, which are revealing and about which I have reason to be proud. It says :

"According to available estimates of State Income and National Income for the period from 1957-58 to 1964-65, the annual growth rate of generation of income at current prices was 12 per cent on the average in the State and 9·6 per cent on the average in the country as a whole, the estimated annual increase in population being 2·157 per cent and 2·164 per cent respectively."

What do the critics of the Government administration have to say in regard to this ? Some friends call it a bogus figure. This is not a survey conducted by the State ; it is the Central Statistical Organisation of the Government of India that conducted the survey. In this, if they had a particular fancy to favour the State, they would not have incorporated the figures. If the State Government's income has increased so much, how is it that the feeling in the country is that the ryots' lot has not improved at all ? It is a question to be asked by the Government and it is a fitting question to be answered by ryots. Nobody can dispute the fact that the lot of the average ryot has improved, but not to the same extent as one would have expected. But, the allegation against the Government remains that they have somehow not solved the problems of the average ryot. The Report further says :

"The income per capita in the State moved up during the period by 8·56 per cent per annum on the average from

Rs. 232·4 in 1956-57 to Rs. 391·7 in 1964-65 and the income per capita in the country as a whole by 6·1 per cent per annum on the average from Rs. 283·3 to Rs. 421·5."

That means we are two per cent above the all-India average so far as the improvement during these three years is concerned. If you disbelieve this, I have no point to make, and you must ask the people who have prepared the statistics. But, one aspect that should be remembered is, we are still very much behind the All-India average so far as per capita income is concerned. We must catch up with the figures. We have got a long way to go before we reach it. Though the figures are attractive I was one of those critics who said that nothing has been improved. In the face of these figures, I have been humiliated.

So far as agricultural income is concerned, which contributes 61 per cent of the State Income, we see we have made a perceptible advance though there is a feeling that it has not improved much. Investment on agriculture is there and development is there. All this is true. But the fact remains that we have done well even in the matter of agricultural development, but not in a way that should satisfy us. As I stated earlier, these figures bring about comments that this is all statistical achievement. But, what is it actually on the field ? I feel that the ryots should be educated by publishing the details in Kannada in the form of a pamphlet. You must provoke criticism. Is a copy of this given to us in Kannada ? This must reach the smallest and the poorest man in the village. This must be broadcast in schools in the villages, co-operative socities and other important places. You are not prepared to broadcast your advance, but your failures are brought out to light in every street corner. As a citizen; whether in the Opposition or in the Ruling Party, one should be proud about the achievements. In fact, all of us are expected to contribute to the economic advancement of the State. There must be somebody to criticise; otherwise matters will not improve.

As I statad earlier, so far as the tax revenue of the State is concerned, there has been a progressive increase. We have taxed people sufficiently, and I am inclined to consider that we have reached the saturation point so far as urban taxation is concerned. What is the money that you are collecting from the merchantile community ? It is hardly Rs. 10 crores. Even at this rate, the volume of goods that comes to the regulated market by the merchantile has not been increased. How much of it is sold elsewhere without coming to the regulated market ? It is true that not every ryot in the village is prosperous. I am fully aware of it. I know people of my own hobli; I know villages and individuals.

Sri K. T. SHAMIAH GOWDA (Local Authorities Constituency).— Sales-tax and purchase tax are borne by the purchaser and the grower.

Sri J. B. MALLARADHYA.—What is the percentage of people who even buy cloths and consumer goods in villages? When they do not have sufficient money for even a square meal, do you mean to say that they go and pay sales tax?

Mr. VICE-CHAIRMAN.—The hon'ble member Sri Shamiah Gowda is indirectly helping the Government to get more money!

Sri J. B. MALLARADHYA.—Whatever it is, the possibility of taxing the rural sector in a larger measure may be investigated. If you find that they are also taxed to the maximum, please don't tax them. I am not pleading that you must do it. Investigation may be started, at least. The hon'ble Minister has talked of removal of octroi. What concrete steps you have taken in this behalf? It is a most outmoded tax. Sri Mahavir Tyagi, who is the Chairman of the Finance Commission and who headed the Taxation Enquiry Committee, said that it is an outmoded tax. So far as this matter is concerned, please see if there is scope, otherwise, how are you going to raise the money? You cannot increase land revenue—I will come to that question later. How can you carry on the administration?

Sri K. SURYANARAYANA ADIGA (Local Authorities Constituency).—The sales tax paid by the businessmen in urban centre is really what he collects from the purchasers and 70 per cent of the purchasers come from rural parts.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I concede everything. But I am asking what is the source for further taxation? That is all I am asking. Some people say that there should be no taxation on rural sector. It is a matter to be considered. As a result of investigation, if it is capable of being futher taxed you must mobilise it. What are the other ways of avenues for the savings? There is still scope for savings in the rural areas.

Then I refer to non-development expenditure. It is in abnormal proportion. It was Rs. 17 crores in the beginning of the year 1957-58 and it has gone up to Rs. 68 crores *i.e.*, 189 per cent. Most of the money goes to non-plan expenditure which exceeds 15 to 20 crores *i.e.*, Rs. 180 per cent. It has become inevitable because, The State has to maintain educational institutions, Hospitals and other such things. Therefore it is impossible to reduce the non-plan expenditure. Further reduction beyond 20 per cent is impossible. In regard to agriculture, I invite the attention of the House to a publication made in this connection. If this survey report is an indication of the progress of this State there is an allround development both in Industries and Agriculture. So far as the social service is concerned, there is an appreciable, progress. So far as the educational facilities are concerned, there is a remarkable progress. Even with regard to Animal Husbandry there is some progress. There is considerable improvement in agricultural resources and industrial development. I have got a report received from the Director of Industries and Commerce. In this report there are some facts and figures

Some misconceptions and statements have been made on the floor of the House that the Government industrial concerns are working under loss. I am quoting from the report of the Director of industries. Several figures are shown in respect of several concerns. People are creating some confusion about these industries. Here are some figures for some years in respect of Government concerns. So far as the Government Electric Factory is concerned there is a net profit of Rs. 8.29 lakhs. So far as Government Porcelain Factory is concerned, the net profit has declined from 12.91 lakhs to Rs. 8 lakhs. Of course there is some reduction in profit. The Government Soap Factory is concerned, the net profit in each year after providing for depreciation and for interest on the entire Government capital payable to the Government, is considerably good. This is about Rs. 7.51 lakhs. Then so far as the Central Industrial Workshop is concerned there is a net profit of Rs. 23,000. So far as Government Implements Factory is concerned there is a net profit of Rs. 3.90 lakhs. The Sandal Wood Oil Factory also is earning profit. He says all these Factories are making profit.

5-45 P.M.

Then with regard to the loans and assistance given by the Government, I would like to draw the attention of the House to pages 66 to 74 of the Book titled Review of the working of the Government Departments. On page 72 you will see this Silk Filature at Kollegal is losing from the years 1959 at the rate of Rs. 4 lakhs a year, average, and in the year 1965-66 it sustained a loss of Rs. 12.78 lakhs. In regard to Silk Filature at Mysore the loss went up to Rs. 16.63 lakhs in the year 1965. When it commenced there was a loss of about 26,000 only. Sir, the Government Filatures at Kanakapura, has incurred a loss of Rs. 4.37 lakhs, On the aggregate the loss over these Filatures is about 1½ crores. Sir, I spoke in this House that these Filatures might be closed. The Revenue Minister was pleased to say that since the 10 to 15 lakhs families are going to be affected, the Government cannot ignore the interests of these people. Sir, I quite appreciate the Government's concern about the welfare of these people. But I would like to draw the attention of the Government that hardly 14 to 15 per cent of the total production of this State is done by these Filatures. The balance of 85 per cent of the total production is done independently by private filatures. Is it worth losing Rs. 15 lakhs every year for this purpose alone? There is prospect of improving these Filatures and there is no promise in future also. There is no use of sticking to ideological grounds. I would rather suggest Rs. 20 lakhs may be given as subsidy to these families and let them start this industry for themselves. Whatever help they need, you give them. I think, it is a good proposition to save them and also to save loss to Government. I would earnestly request the Minister for Industries and the entire Cabinet to consider this. They should not be guided by ideological remedies. I worked both as Secretary to Government and Director of these Companies and I

(SRI J. B. MALLARADHYA)

know this industry very well. There is no prospect of Government making any money in competition with the private Filatures. No private Filature is losing money. They adopt all kinds of methods to do their business. I think it is much better if you entrust the whole thing to them. They will go on buying cocoons at a high rate in competition with the Government. It is not possible for Government to stabilise the prices of cocoons by entering into Market. On the other hand sub-standard cocoons come to the filatures and these officers defraud the Government, they could never buy the best cocoons in the open market. The first cocoon control order was issued by me as far back as 1947-48 and it is not being given effect to so far. If you only go into this matter, you must constitute a Silk Board and give the entire management of silk industry from the time you agree to the time you do. There is the scope for constituting a board. It should be a non-official board with one or two officers to give them technical guidance. You will see in the next two to three years the entire silk industry in Mysore will radically change. The purpose of the Board is to harmonise the grower, the cultivator of the mulbery, the man who weaves and the man who sells it, is one integrated process from the agricultural portion of it to the marketing portion of it. Such a thing was contemplated during the time of Dr. Ramaswamy Mudliar who was the then Dewan and even formulated a scheme, I do not know what happened. In fact Spun Silk factory was intended to be drawn into it. I drew the entire plan of the industrial directorate for 10 years. Unfortunately, I left and Mr. Ramaswamy Mudaliar also left.

Sri VENKANAGOUDA SIDDANGOUDA.—I come from an area where this Silk Industry and Cocoon growing is not there. But from the talk and from the reports I carry the impression that Government officers who are incharge of these silk filatures are not bestowing their kind attention and it may be wrong to call them as experts in that industry. If they do not run economically at least on a no-profit and no-loss basis, in the face of private sectors making huge profit, is it the contention of the Hon'ble Member, who is a seasoned Administrator, that the Government Officers incharge of these, are not bestowing sincere attention or they are indifferent ?

Sri J. B. MALLARADHYA.—With due deference to my friend I entirely agree with him. If the Silk Industry, so far as cocoon markets have failed and so far as silk filatures have failed, it is entirely due to the lapses on the part of officers. If private individual can suceed in running these filatures, what is wrong with the Government filatures? Absolutely we have proved when we were in the administration, that it might be run profitably. The man who was the architect of the Silk Industry was a civilian, the late Mr. Navarathna Ramarao and nurtured it and brought it up to the highest condition. He attended the high scientific conferences and made a mark. He did not know anything

about the cocoon. Still he placed it on a satisfactory basis. I was incharge of the Silk Weaving Factory. I use to get two to three lakhs. I do not know what happened to filatures. You give preference to people who ruin this industry by putting some more industry you put premium on the inefficiency. It is the ryot who suffers. You hand it over to private management. Some people tried, but you did not give it to them. Why didn't you give it? Carrying on administration on idealogical ground is meaningless, where money is concerned, where private realisation is concerned. It cuts at the very route of the industrial policy resolution of 1948 and 1956. Has not the Mysore Government nurtured a certain industry, brought it up to a certain stage and when it was flourishing, handed it over? When it was making profit you sell away the industry, why? Do not misguide people like this. So much about this survey business which I had referred to. I want the Hon'ble Finance Minister to harmonise what he states and what the Director of Industries had given and what he stated even in this report on the working of the Government Departments from pages 63 to 85. Here are certain figures which are furnished in reports given by the Finance Minister. Even here, they say the expansion and diversification of Soap Factory which was making a net profit of 16 lakhs, the Mysore Implements factory is making profit of 3 lakhs, Government Electric factory is making a profit of 8 lakhs. There is no concern which is showing a loss. How is he going to harmonise the figures with the criticism that I am making? On 68 crores of rupees there should be normally a return of 10 to 11 per cent after providing for interest and depreciation. The test for the success of any industry is—how it has faired in private hands? Supposing it was in the hands of a competent private entrepreneur who had the experience of industry, would he have managed this industry? Would he invest 68 crores and take 17 lakhs as his share? These filatures which take away 30 lakhs are getting no profit. I understand the poor returns for government industries, whatever profits they made, it was wiped off by the losses of these concerns. So, I would like the Hon'ble Finance Minister to see that in future there is no conflict between the several reports that are presented to the Legislature, because it gives a very confusing picture of the whole thing. Before we rise for the day, let me make a reference to the kannada version of the budget speech. They have made a beginning. I must express our deep appreciation on the efforts made by Government to present the report both in Kannada and English, two versions in juxta position. But I cannot resist from saying that the translation is awful and fantastic. Neither it is Northern Kannada nor it is old Mysore Kannada. I will give two to three samples of the translation. If my friend Mr. Patil was here, he would have given hundreds. ಇಂಡಿಯನ್ ಸಿವಿರ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಶಾಸನ ಸೇವೆಗಳು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಕಮೀಷನರ್ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಉದ್ಯಮ ಯುಕ್ತರು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಸ್ಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ವ್ಯಯ ತಜ್ಞರು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಅಭಾಸಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಅಡಿಗ.—ಕಾನ್ಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟಿಗೆ ಆದಾಯ ವೆಚ್ಚ ಎರಡೂ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I admit the explanation offered by the Hon'ble Member. But I am only objecting to the method of translating words. For instance, for "the rising young generation" ವರ್ಧಿಷ್ಣು ಪ್ರಜಾ ಸಮುದಾಯ ಎಂದೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಶ್ಯಾಮಯ್ಯಗೌಡ.—ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಕೀರ್ಣ ಎಂದೂ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ವಿವಿಧ ಎಂದೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

Mr. VICE-CHAIRMAN.—The House now stands adjourned to meet to-morrow at 2-15 P.M.

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at Fifteen Minutes past Two of the Clock on Wednesday, the 13th March 1968.

WD 10636—GPB—600—10-8-1968

MYSORE LEGISLATIVE COUNCIL

Thursday, 14th March 1968.

The House met in the Council Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at One of the Clock.

MR. CHAIRMAN (Sri S. C. EDKE) in the Chair.

BUDGET ESTIMATES FOR 1968-69

(General Discussion)

(Debate Continued)

Sri J. B. MALLARADHYA (Legislative Assembly Constituency):— I will take about fifteen minutes more and conclude, Sir.

Sir, there was allegation made against the State with regard to price preference given for local products to which I have referred and I think the Hon'ble Minister for Industries will take serious note of it and tell the House what exactly is the position.

Sir, I was saying yesterday that there should be a pool of young men with business responsibility. I do not wish to elaborate the point because the chief difficulty is that we do not have highly qualified and technically competent people to fill the post of Factory Manager. That is exactly what is at the root of this.

Taking the small scale industries, I am afraid your performance is not exactly in consonance with the declared objective of the Government. I find on page 77 of the Report that as against a provision of 208 lakhs for the third plan period, Government have not spent more than 83 lakhs. It happens like this in almost every item of Industry. Without proper development of small scale industry, there is no possibility of providing employment. There is a back-log of employment by thousands and lakhs. If you do not develop small scale industries, I am afraid you willnever solve this problem of unemployment. I will not say anything more on this.

Regarding Industrial Estates, I invite attention to page 79 which shows poor performance and very poor results secured by Government in this behalf. It is true that during the last few years small scale industries have produced goods worth Rs. 205.6 lakhs and 2,319 labourers

(SRI J. B. MALLARADHYA)

are employed therein. If Government consider that comparisons are essentially odious, this is the poorest performance in the Southern region. Even compared with some of the bigger States in North India like Punjab our performance is very poor. If the tempo of progress of small scale industries goes on at this stage, I am afraid we will lag very much behind in the race for existence. I personally feel that we in Mysore State should pay more attention for developing small scale industries. We must make very large investment in small scale industries and we must give preference to industries, based on agriculture particulary in the small scale sector not involving an expenditure of not more than Rs. 5 lakhs to 10 lakhs for each industry. Government must participate directly in the starting and developing of these small scale industries. Instead of giving money to big industries like the M.S.K. Mills and the Mandya National Paper Mills, if they had only invested at the rate of Rs. 8 lakhs in about 20 small scale industries, that would certainly have given quicker and better results.

One very important recommendation that I want to make to Government is that they should consider setting up large scale farming joint stock concerns in Mysore. Of the private sector is not willing to come forward, Government must themselves start joint stock companies in the public sector for undertaking large scale farming. Large scale farming is the only industry that should be taken up. This is a new feature which should dominate the industrial field in Mysore State. If they do it, they will not merely stimulate agricultural production but also they will lead the rest of India in the matter of large scale farming in India. They should have modern scientific technics in a big way.

There are certain difficulties that the small scale industries are encountering. Government must come to their rescue. There is some mixing up of the objectives of large scale and small scale industries in the policy adopted by Government now. In future Government should separate small scale industries from village industries because small scale industries have a direct connection with large scale industries. Actually small scale industries should develop as ancilliary to bigger industries so that they may develop under the protection of the larger industries. If you tag on village industries also to them, I am afraid the people who are in charge of big industries will not look upon the small scale industries with favour. So it should be the policy of Government hereafter to segregate the small scale industries from the village industries.

In regard to distribution of scarce raw materials and imported components, the major complaint from the small scale industries is that Mysore State is being discriminated against in the matter of distribution of scarce raw materials and imported materials for highly ophisticated small scale industries. Whereas other States get it in a g way, the percentage that Mysore State gets in the context of other

States in India is very poor. Then the allocation of scarce raw materials to industrial estates in Mysore State is also another matter, in which this should be taken up with the Central Government. Mysore should assert itself in this matter.

It is very unfortunate that there is a lot of unutilized capacity even in small scale industries as a result of which Mysore does not progress even in major industries. A number of shops have shut down because there is a lot of accumulation of production with them.

So far as District Offices of small scale industries are concerned, I am afraid unless Government post competent men with training, the industries cannot thrive. In every district there should be one district officer in charge of small scale industries like the village level worker. He should have a background of industrial education and industrial technique. Preferably every district officer should be a Mechanical Engineer to start with. The type of assistance that people now get from these officers in the district is very poor. The other day we were told that even for minor repairs they have to come to Bangalore with the result that work is held up. You do not have repair workshop in each district now. It is very necessary there should be workshops in each district.

So far as forest industries are concerned, I am afraid Government is not giving the attention that it deserves. Our forest revenue is Rs. 11 crores. Forest industries have a lot of potential to contribute to the resources of the State. They should not content themselves by selling timber. Recently an expert from the Government of India made a survey and has made certain recommendations for starting forest industries. We can develop a lot of forest industries from our soft wood. I want Government to give attention to this. I am happy that the Minister for Forests has thought of giving impetus to rubber cultivation by bringing 3,000 acres under rubber plantation. This is something which redounds to his credit.

Before I close I would like to add one more thing and that is: the development of mineral resources of the State. At present the development of mineral resources of the State is in the hands of very incompetent people. They abolished the State Mineral Development Board and now they have set up the Mysore Minerals Ltd. We have a very competent Head in the Mining and Geology Department, but that is not enough. The Mysore Minerals Ltd., must be reconstituted with people with some imagination and conversant with the latest technics of mining. It is not merely sufficient to make a few rupees as profit from the export of ores. We want money for our development. If the Kuduremukh Ore project is properly developed for export, it will definitely pay for our development. The National Mineral Development Board has taken it up. A sum of Rs. 50 crores has been invested in this project. The Mysore Government will also get a share of the profit. My fear is that this should be like another State Trading Corporation. I would like to be assured that we would get a fair share

(SRI J. B. MALLABADHYA)

of the profits of Kudremukh ore. It is not merely a question of our getting royalty, but we should also get a fair share of the profits.

Before I close I wish to convey my gratitude to the Chair for the indulgence shown to me and to the House for giving a patient hearing to me.

† ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ (ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ).— ನನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೇ ತರಹ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ರೀತಿ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ದಶಕ ಮುಂದುವರಿದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆ ಕಾಣುವ ಬಗ್ಗೆ ಭರವಸೆ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮೂಲತಃ ನಾವು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಂದ ಈ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ಆಯ ವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರ್ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಈ ಆಯ ವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಾಧನೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳನೆಯಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದವರು ನೋಡುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಮನ್ನಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೊ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ತರಹ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮೂಲತಃ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ಬಂದ ಪದ್ಧತಿ. ಅದೇ ಶೈಲಿ ಸರಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಂದಾಚಾರದ ಪದ್ಧತಿ ಮುಗ್ಗಲಕ. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರ್ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಅಂಕಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಜನನಂಬ್ಯೆ ಬೆಳೆದ ಹಾಗೆ ನಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಹಾಸ್ತಿ ಆದ ಹಾಗೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಸಮೃದ್ಧಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವಾಗ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಯಿಂದ ಮಳೆ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಗೋಳಿನ ಆಯವ್ಯಯಪಟ್ಟಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮೂಲತಃ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಫೇರೆ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ, ನಾವು ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಅಂತಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಸರಕಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಖ್ಯ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ ನಮ್ಮ ನಡತೆ ಬದಲಾವಣೆಮಾಡದೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಯವ್ಯಯ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಮಟ್ಟ ಹೇಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡ ಬೇಕು, ಹಣ ಸಂಗ್ರಹ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವು ದಕ್ಕೆ ಅಂಕಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಸಂತೋಷಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಒಳ ನೋಟದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ತೆರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಿದ್ದಿದೆ.

ಈ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಡೆಫಿಸಿಟ್ ಬಜೆಟ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ, ಈಗಿನ ನೀತಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗ ಬೇಕು. Moral standards ಬರಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ social standard ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಯವ್ಯಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಕಂದಾಚಾರ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಆಗುವು ದಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಾಜವಾದ ಪದ್ಧತಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನೀತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ನಣ್ಣ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡತಕ್ಕಥಾದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಚಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ. ಕೇನು ಹಾಕಿ ದ್ದೇವೆ: ಎಂದು. ದೊಡ್ಡವರು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಇದು ಕಳ್ಳತನ ಎಂದು ಹೇಳು ವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜವಾದ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಶೋಷಣೆ ರಹಿತ ಸಮಾಜ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ. ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಇದು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ confused

†Indicates that remarks and speeches have not been revised by the member concerned.

state of affairs ಆಗಿದೆ. ಸುಖ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕು. ಅನ್ನ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ, ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ ಕಾಯಿಲೆಯಾದರೆ ಔಷಧಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡುವರೆ ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಆಯವ್ಯಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಬಹುಶಃ ಜನರ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇಷ್ಟೇ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ನೂಚಿನ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜವಾದದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಂಕ್ಕಂಥ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಟ್ಟ ಹಿಂದಿನ ಕಂದಾಚಾರ ಪದ್ಧತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಂಥ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ, ಸರಕಾರ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆಯಾಗದೆ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ಇಲ್ಲದೆ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ರಕ್ತಪಾತಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಕಾರ ಗಹನವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. Marking time ಅಂದರೆ, ಕಾಲ ದೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಉಳಿಯಬೇಕು ಅನುಕೂಲತೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ಸರಕಾರ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದ ಪರಿಣಾಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವಾಗಲೀ ರಾಜ್ಯಸರಕಾರವಾಗಲಿ ನೇರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಇವರ ಜೀವನಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಲು ಇದು ಸಹಾಯಕವಾಗಬೇಕು. ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಜನತೆಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜನತೆಯನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಾಗಿದೆ. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತ್ಕಂಥ basic necessities, ಅಂದರೆ, ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

1-30 P. M.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಲ್ಲ. ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕುದು ಕುಡಿಯಲು ನೀರು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ 21 ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತೆಯ ನಂತರ, ಈ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ, ಈ ಸಾರಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನನಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಎಷ್ಟು ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆ ಯಾವ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಾದನೀಯವಾದ ಸಮಾಚಾರ ಬಂದಿದೆ. ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಒಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ಇರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಓದಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಯಿತು. ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ನಿರಾಶಾಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ, ಜನ ಹುಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಜನರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ದಾರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸಾಧನ ಸರ್ಕಾರ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವವರು ತಾವು ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ದೇಶವನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ; ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ನೈತಿಕ ಅಧಃಪತನಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಒಳ್ಳೆಯವರು ಇರಬಹುದು. ತಪ್ಪು ಇರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಒಂದು ತರಹ ಹೇಳಿ, ಇನ್ನೊಂದು ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡುವುದು ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನರಸಿಂಹನ್ ಅವರು 'ನಾವು ರಕ್ತಪಾತ ಮಾಡುವುದೇ ನಿಜ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಬಟ್ಟೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿ ಅದರಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಒಪ್ಪಲಿ, ಒಪ್ಪದೆ ಇರಲಿ, ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿ ಅದರಂತೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆ. ನಾವು ಸಮತಾವಾದಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಸಮತಾವಾದ ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಜನ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬಹಳ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇವೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಮೂಲಕ ಸಲಹೆ ಕೊಡತಕ್ಕುದು ಏನೆಂದರೆ, ತಾವು ನೈತಿಕ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ)

ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಸಮಾಜದ ಪದ್ಧತಿ ಏನಿದೆ,ಸಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಏನು ಜೀವನನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಮಾಜ ವಾದ ಎಂದರೆ ಬರೀ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯತಕ್ಕುದಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನುಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ, ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನಾವು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅದಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಗಳೇ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುಲು ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನೆಂದರೆ ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನು ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಡಿ, ಈಗ ಇರುವುದೇ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು. ಇದು ಸಮಾಜವಾದಿ ಸರ್ಕಾರ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ವಿಧಾನವಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇನ್ನೂ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಒಂದು ಕಾನು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕದಹಾಗೆ, ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ನರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹಣ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇರತಕ್ಕ ಬಾಕಿಯನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಬಹಳ ಅನಾಹುತವಾಗತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶವಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನೆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ದೇಶಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕ ವಿಧಾನ ಇವೆರಡೂ ಕೂಡ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳು. ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾತಗಳಿವೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಬದರಾವಣಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದು ಇದಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟುದು. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕ, ಅದರಿಂದ ರಾಭ ಬರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಉದ್ಯಮಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪೆಟ್ರೋರ್ ಬಂಕ್'ಗಳು ಮತ್ತು ನೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಬಂಕ್'ಗಳು. ಪೆಟ್ರೋರ್ ಮತ್ತು ನೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಇವೆರಡೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿವೆ. ಸಾಮಾನು ಮತ್ತು ಸರಂಜಾಮುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸತಕ್ಕ ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ವಾಹನಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂದು ಜನ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳೇನಿವೆ ಅವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಬಂಕ್ ನಿಂದರೇ ಮುಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಬಹುಶಃ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಅದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಏನೂ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಾಗವನ್ನು ಪಡೆದು ಖಾಸಗಿಯವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ರಾಭ ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಜನಗಳನ್ನು ನುಲಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಟಿನ್ ನೀಮೆ ಎಣ್ಣೆಗೆ 20-25 ರೂಪಾಯಿವರೆಗೂ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೃತಕ ಅಭಾವವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಅನಾನು ಕೂಲಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂಕ್'ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅವಕಾಶ ವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಜನಗಳು ಕೊಡತಕ್ಕ ರಾಭದ ಹಣವೇನಿದೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕದೆ ಇರತಕ್ಕ. ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಅದಾಯ ಬರತಕ್ಕ ಈ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ದೇತಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥವು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಸಿನಿಮಾ ಥಿಯೇಟರುಗಳಿವೆ. ಜನ ಹೋಗಲಕ್ಕೇ ಬೇಕು, ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಥಿಯೇಟರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಥಿಯೇಟರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಗೆರ್ಸೈಸ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಹೇಗೆ ತಡೆಯುತ್ತಾರೆಯೋ

ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಥಿಯೇಟರುಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅವರೇ ಕರೆದು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬಹುಮತವಿದೆ ನಾವು ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ತಪ್ಪು. ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುವುದಾದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಜನ ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಬಾಹುಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ.

ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗವೆಲ್ಲ ಲುಕ್ಸಾನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿದು ಹೋಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಾವು ಸಮಾಜವಾದಿ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಏನೋ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳಗಾರರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರ ಹಾಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಡೆದು ಮಾಡಿ ನಾವು ನಡೆಸುತ್ತ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಂಥ ಅವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೊಸ ಉದ್ಯಮದಾರರನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಇತರ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇವನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಹೊಸ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಡೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಆಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವಾಗ ಬಹು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಧಾರವಾಡಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ರೈಸ್ ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಕೆಲವರು ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರು. ಅದರೆ ಮೊದಲು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅವಾದಮೇಲೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ 6-7 ಮಂದಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ನೀತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿದರೆ ಈ ಉದ್ಯಮಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ನಡೆಸುವವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದನ್ನು ಬಿಡಾಪಣ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಅನಾನುಕೂಲಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ನೀತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಬಾರದು.

ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಆಕ್ಟ್ರಾಯಿನಿಂದ ತೊಂದರೆ ಬಂದಿದೆ, ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಳವಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಲೇಕೇಜ್ ಬಹಳವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯೂ ಬಹಳ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ ಅರೇಂಜ್‌ಮೆಂಟಿಲ್ಲದೆ ಆಕ್ಟ್ರಾಯಿ ತೆಗೆದುಹಾಗುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಆಕ್ಟ್ರಾಯಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲುಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಅಥವ ಆಕ್ಟ್ರಾಯಿ ಡ್ಯೂಟಿ ಎಂದು ಒಂದು ಹೊಸ ಟ್ಯಾರಿಫ್ ಹಾಕಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು. ಈಗ ಆಕ್ಟ್ರಾಯಿ ವಸೂಲುಮಾಡಲು ಬಹಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ; ಒಂದೊಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇರುವ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಬಹಳ ಬಲಹೀನವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಆಕ್ಟ್ರಾಯಿ ಜವಾನ ಗೇಟಿನಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ; ಅವನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ಲಾರಿ ಬಂದರೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಹಕ್ಕಿದೆ, ಇಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವನು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲಾರಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಕಷ್ಟ. ಈ ದೋಷವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ)

ಜೊತೆಗೆ ಆಕ್ಸಾಯಿ ಸೆನ್ ಎಂದು ಹಾಕಿದರೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ವಸೂಲುಮಾಡಬಹುದು, ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಕೊಡುವರು. ಆಕ್ಸಾಯಿನಿಂದ ಬಹಳ ಕಿರುಕುಳವಿವೆ ಎಂದು ಅನೇಕರು ತಿಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ತಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ತಕರೂ ಕೂಡ ಈ ಆಕ್ಸಾಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡಲು ತಕ್ಷಣ ನೂಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಧಾನ್ಯಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬಹುಶಃ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತು. ಅದು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗದಂತೆ ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಮೊದಲು ಮುಚ್ಚಿ 10 ಸಾವಿರ ಜನರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾದಮೇಲೆ ಗಲಾಟೆಯಾಗಿ ಗುಂಡುಹಾರಿಸಿದಮೇಲೆ ಆಗ ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ನೋಡುವುದು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗಲೇ ಗಮನಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕರಾಗಿದೆ; ಅಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಕಳಂಕ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು.

11ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನ ಅಭಾವದಿಂದ ಸಕ್ಕರೆಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಬ್ಬಿನ ಅಭಾವ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ, ಬೆಳೆದರೂ ಕೂಡ ಸಕ್ಕರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಬ್ಬಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ 6.23 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನಿನಿಂದ 6.42 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನಿಗೆ ಏರಿವೆ. ಆದರೆ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ನೀವು ಕೊಡುವ ಬೆಲೆಯೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಸಕ್ಕರೆ ತಯಾರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮಾರುವ ಬೆಲೆಯನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕು. ಫ್ರೀ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ 40 ರಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಲೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಾಧದಾಯಕವಾಗಿ ಸಕ್ಕರೆ ತಯಾರಿಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಸರಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟರಿನವರು ನಡೆಸುವ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಬ್ಬು ದೊರೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹಾಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ರೈತರು ಕಬ್ಬನ್ನು ಸಕ್ಕರೆ ಮಾಡಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಬೇಕು, ದೊರೆತರೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಕೂಡ ನಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಕಬ್ಬು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟು ಈಗ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬೆಳೆದವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಕೊಡದೆ ಈಗ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ವರ್ತಕರು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಒಂದು ಟನ್ನಿಗೆ 5-6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ವಿವೇಚನೆಯುಂಟು. ಕಬ್ಬು ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊರೆಯದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಲೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದಲ್ಲ, ಸರಕಾರದ ನೀತಿ. ಸಕ್ಕರೆಗೆ ಓಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾರಿಗೂ ಬೆಲ್ಲ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಬಲತ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮಧುಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸರಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಸರಕಾರ ಫ್ರೀ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಗೆ ದೊರೆಯುವ ಬೆಲೆಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟರೆ ಖಂಡಿತ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಧುಗಿರಿ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಕ್ಕರೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅರೆಸ್ಟ್ ಆಗಿದೆ, ಕಿರುಕುಳ ಆಗಿದೆ ಆ ಎರಡು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ 9 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅದು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು, ಆ ರೀತಿ ಆಗದೇ ಇರುವುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಡಿಸುವುದು ಇಷ್ಟೊಂದು ತಡವಾದರೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ; ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ. ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳು, ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಹಿಸತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಈ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಣವನ್ನು ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಏನು ಬೆಳೆಯು

ತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನೀವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಕ್ಕೆ ಹಣ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ, ಮತ್ತು ಯಾವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯ್ತಿ ಇರಲಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಇರಲಿ ಯಾರು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತಹ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರಾಗಲಿ, ಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲಿ ಸರ್ವೆ ಆಂಡ್ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಯಾವ ಯಾವ ಜಮೀನಿನ ಸಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಬಂದು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದೂ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಮಾರು 5-6 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪಾಪಕೃತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಜಲಾಶಯ ಕಟ್ಟಿ, ನೀರಿನ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಆ ನೀರಿನಿಂದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಈ ವರ್ಷ ಹಣ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರವಿಂದಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಅಡ್ವಾನ್ಸಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಜಲಾಶಯಗಳ ಕೆಳಗೆ ಬೇಕಾದ ಒದ್ರಿತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಬಾದಿಗೆ ತಂದು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ಇರಾಬೆಯವರು ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಪೈಸಾಕ್ಕೆ ಕವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ— ಹಿಂದೆ ಈ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಂದ ಲುಕ್ಸಾನಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಇದು ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳವರು ಈ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಆ ಮೂಲಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೆ— ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಷ್ಟಾಗದೇ ಕೋವರೆ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೊ ಅಷ್ಟಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಡಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಕಾಲ್ಪಡೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಣ್ಣ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಏನು ಬಂದಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಪೈಸಾರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೆಡಿಸಿರಿ ಅಶ್ರಯ ಇರತಕ್ಕ, ಜಲಾಶಯ ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆ ಇವತ್ತು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕು ಇದೆ, ಅದರ ಮೂಲಕ ತಕಾವಿ ರೋನು ಮುಂತಾದ ರೋನ ಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ; ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಅನಾನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಣ ದೊರೆಯುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷಿ ತಜ್ಞರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಗಳೂ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರು 1969ರ ಕೊತ್ತಿಗೆ ಆಹಾರದ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಚಿರಋಣಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ)

2-00 P. M.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ರೆವಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರೆಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ರೈತರಿಂದ ಮೇಲೆ ರೆವಿ ಹಾಕುವ್ಯಾರೆ. ರೆವಿ ಹಾಕತಕ್ಕ ತತ್ವವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರು ಬೆಳೆದುವ್ವನ್ನು ತಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ದಿವಸ ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ, ಅಂದರೆ, ಅವನ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರ ಮೇಲೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ರೆವಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗತಕ್ಕ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ ಆಗ ನಾನು ಈ ರೆವಿ ನೀತಿನ್ಯಾಯವಾದುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ದಿವಸ ಆಹಾರ ದಾನಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ರೈತಾಪಿರು ರೈತರ ಜೀವನದ ಮಟ್ಟ ಏನಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಜೀವನದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಕೆ ಹಾಕಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೆ ಆಯಾಯ ದಿವಸದ ಗಂಜಿಗೂ ಸಹ ಬಂಡಾಟವಿದೆ. ಅಂಥವನ ಮೇಲೆ ರೆವಿ ಹಾಕಿ ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಜನರ ಮೇಲೆ ಇಂಥಾ ಯಾವ ಒಂದು ರೆವಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೂ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೆವಿ ನೀತಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಆಗಾಗಲೂ ಸಕಾಲಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದ ಜನರ ಮೇಲೆ ರೆವಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರಿರುವುದಕ್ಕೆ, ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇತರಕ್ಕ ದೇಶ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರೂ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸದ್ಯವನ್ನೇ ಕ್ರಾಂತಿಮಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಾರಣರು.

Sri VENKANA GOUDA SIDDANGOUDA (Local Authorities' Constituency).—It is not correct to say that the ryots are put to humiliation to the extent of their daily bread. 25 kgs. per quintal is the rate of levy, that too for the grower. Government is having the same principle on manufacture of goods, *e. g.*, in textiles up to 20 per cent they are bound to give to the Government at controlled rates to be sold in Janata Bazaar.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಎಲ್ಲಿಗಾಗಲೇ ಎಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ರೆವಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ, ಯಾರಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಲೇ ಬೇಕು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಈ ದಿವಸ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಸಮತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ರೈತನ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನೀಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರೈತನಾದವನು ಒಂದೂವರೆ ಎಕರೆಗೆ ಮೂರಿ 2 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಟ್ಯೂಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರೆವಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವನು ಗಂಜಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಸಹಾ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಅವನು ರೆವಿ ಕೊಟ್ಟೇ ತೀರಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಭಾಗವನ್ನು ರೆವಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಇಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ಬಂಧನ್ನು ಹಾಕಿರುವೆಯೇ? ಯಾವಾಗ ರೆವಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇವೆಯೋ ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಹಿಂಸೆ ಪಡಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

"from each according to his capacity, and to each according to his needs—that is socialism".

ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದೆವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಫಾರ್ಮುಲಾ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಎಕರೆ ಇದ್ದರೆ ಏನಾಯಿತು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಬೇತ್ತಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಎಕರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ರೆವಿ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೂರಕ್ಕೆ

80-90 ಜನ ರೈತರಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲ! ಇದನ್ನು ತಿಳಿದ ರೈತರು ತಮಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಅನ್ನುವಂಥ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿರಲು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರೂ, ಒಂದು ಗೊಂದಲಮಯದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಈ ರೈತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಹಬಂದಿಗೆ ತಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಆ ಹಳ್ಳಿ ಜನರಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಊಟ ಗಳಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ರೈತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ, ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಜನರು ಊರುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗಾವುಗಳಿಗೆ ರೈತನ್ನು ಇನೆಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸರ ದರ್ಶನ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜನರು ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಊರ ಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ರೈತಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಧೀರ್ಘದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಹುಟ್ಟುವೆ. ರೈತಿ ಹಾಕುವುದಾದರೆ ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೂ ರೈತಿ ಹಾಕಿ. ಇಲ್ಲವೇ ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನಿನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಸೂಚನೆಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕಾರಾವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. CHAIRMAN.—I now call upon Smt. M. R. Lakshamma to speak for 15 minutes.

Smt. M. R. LAKSHAMMA (Graduates' Constituency).—Mr. Chairman, Sir, I would like to plead with you as the Chair is in charge of regulation of discussions; since I have pleaded for one hour's time in the beginning itself. I would like you kindly to relax the rules and give to me the time that I originally asked for. I am sure the Chair will be indulgent enough in respect of lady members.

I welcome the Budget, and in fact, I was of the view that the Finance Minister in formulating the Budget for this year has shown both sincerety and courage and that there was a very serious attempt made to put the finances on an even keel and to see that as much moneys were spent on the developmental activities as was possible. In support of my opinion, I feel that the preliminary sentences which are contained in the brief report on the Economy of the Mysore State that economic growth of the State is on the whole satisfactory, though it means only an increase of 12 per cent on the average and it has worked out at about 8.6 per cent a year increase, which shows that the improvement has been slow, but steady, and there is hope in future in the minds of the people because now the sources of wealth have increased. As has been rightly pointed out in para three of the Finance Minister's Address and also in the brief Report, there is improvement particularly in the field of electricity, the increase in the installed capacity of electricity which has advanced from 1,83,703 KW in 1957 to 4,44,035 KW now. This shows how with the expansion of industries and the utilisation of this electrical energy and by the sale of extra electrical energy, the State is sure to get increased revenue. If we look to the sheet that has been provided to us, comparing the Budgets of the various States—all the 10 States that have been detailed in this sheet—we see that Mysore is one of the few States that has presented a surplus budget. Truly, based on the recommendations or the suggestions by the Union Government, particularly the Finance Ministry, they have worked out the surplus Budget of Rs. 11,98,00,000. Considering the revenue position of our state and considering also the initial disadvantages, both by way of

slow growth in production of electrical energy and also by way of number of years of scarcity of rains, it is really heartening to see how Mysore has developed its revenue receipts to Rs. 194 lakhs. And, expenditure also is on the increase as we will see it being worked out or detailed in the Annexure appended to the speech of the Finance Minister. Certainly it has given us pleasure that the share of Central taxes has increased almost to double the extent of what it was in 1962 63.

While there has been a slight increase in share of Central taxes under the tax on Railway fees, it is not as though there has not been a large increase in the share of Central taxes. There has been a great increase in item No. 1 of share of Central taxes. The Union excise duty has increased and it is nearly treble of what the accounts was in 1962. Therefore the revenues are yielding in greater and greater quantum in regard to Central duties. But the increase of non Tax revenue from important heads, for instance, the revenue from industrial concerns and revenue from forest and receipts from irrigation are not satisfactory. With regard to the industrial concerns, we are all aware there is the fact of recession. Those who have gone through the 'Hindu Industrial, Supplement' which was published sometime back, must have understood what kind of difficulties the entire industrial concerns in the country are facing. They have to face enormous difficulties by way of getting imports and by way of getting necessary markets. It has been a very difficult position. The Finance Minister is rightly aware of the fact that the return from these industrial concerns has not been very satisfactory. He has however promised to see that by the end of at least next year, the returns will be made very satisfactory, perhaps even up to the extent of 10 per cent. What I am concerned with is another fact that the State Government is keen on carrying on the developmental activities. The annexure 'B' shows how the developmental activities are continued on and what is the increased expenditure in respect of irrigation, agriculture, Animal husbandry, industries, rural development, co-operation, P. W. D., Medical, Public Health and all these are illustrated in Annexure B. These figures go to show how considerate the Government is in respect of developmental activities. But there is physical recession in respect of some heads. There are variations in the figures that are given and targets fulfilled. There is difference between estimated revenue and estimated expenditure and also the results that are actually arrived at. There should be some realistic estimation. I can understand if there is a narrow difference, but wide gaps are to be condemned. Therefore, while I commend for having a Planning Board by the Government. Along with the setting up of the Planning Board, they should have an agency which will make physical scrutiny of various items that are conceived and adumbrated by the Planning Board and implemented by Government. If this is not done, I am afraid the planning will be unrealistic and we will not be benefited by the experience of the

previous years. I will give one example. As members of the Legislature, some of us are invited to the District Development Committee meetings of Bangalore. What is it that we come across with? They provided us with some facts and figures to show what is actually achieved. In respect of applied nutrition programme in Anekal Taluk, the progress made so far was not found to be satisfactory. It was brought to our notice, that the poultry section of the chilling centre is sick for want of electrification. When we are having plenty of power, I do not understand why this useful project should be held up for want of electrification. There is another fact *i.e.*, about bore well machines. The bore well work is stopped because of the difficulty to secure trained driver for handling the machine for digging the bore well. It is not because of lack of machinery, but because of the trained driver, the work is held up. There is one more example to illustrate this point. In 84 cases, construction work of godowns has not been taken up for want of sites. The Tahasildars did not comply with the instructions given by the authorities. Therefore, there were no sites available. These are petty instances to show what is happening on a large scale in our State. What is made available by the various Departments of the Government is not enjoyed by the people as such. It does not reach the ordinary man of the State and the cultivator of the State. A very valuable report, review report, got up by Mr. G. V. K. Rao, under Second Plan, said there are various defects at every stage in the implementation of the various projects. And yet we are not provided with a detailed report as to why these things are not achieved te the fullest extent! Unless we have a body to study the physical achievements of every plan project I am afraid this Planning Board will come to nought.

In regard to education I really appreciate the sentiments of Union Minister for Education and also our State Education Minister in respect of unemployment prevailing among the Graduates and Diploma holders in Engineeeing. The level of unemployment was to the extent of 20 per cent in 1965 and it increased to 30 per cent next year. Last year, I am told the level of unemployment among the Graduates was somewhere around 50 per cent. What about the production of Engineering Graudates at Degree level during the year 50-51? There were 49 Institutions having an intake of about 1,119 whereas in 1960-61, the institutions grew to 102 having an intake of 13,824. In the year 1965-66, there were 133 Institutions and the Degree holders were about 24,760. In addition to these, there are Diploma holders. What should be the future of these people? This poses a serious situation for the country, in view of the present imbalance in the technical education. Therefore Sir, we have got to think as to what has to be done in this respect. Some members have suggested the cutting down of admissions. I remember reading that such a situation was envisaged in respect of certain category of graduates in England. But they did not like to apply this drastic method of treatment. I also feel that instead of cutting down numbers we should think of ways and means

(SMT. M. R. LAKSHAMMA)

of entertaining more graduates in our industries. Sir, I feel that some other remedial measures can be thought of. It is very strange that in a country like ours, when there are so many developmental activities that are being thought of, there should be so much of unemployment. Our State can help to start many more industries and industries by themselves can increase the potentialities of employment. Besides therefore there should be a greater dialogue between the industries on the one hand and the educational institutions on the other. There should also be a participation in this by the State Government, in other words, there should be tripartite connection between the State Government industries, both Central and State, as well as the educational institutions.

Sir, I would also urge at this moment, a reform of the content of engineering education. Sir, it is wisely said that there should be greater stress laid on the practical aspect of engineering education. In addition, there should be diversification of engineering education, like the introduction of metallurgical engineering, production engineering, Electronics and instrumental technology, industrial engineering and automobile engineering and so on. These are the various forms of engineering which could be well thought of, by the University and by the Government. Sir, it is very necessary to see the necessity for practical bias.

Our friend Mr. Mallaradhya cited the example of his son. After all, his son is just like anyone of our young men who are unable to put their hands to good use. Sir, it is very necessary to see that the practical aspect of education is taken note of. Secondly, there should be introduction of the study of modern language. Sir, it is said and wisely said too, that in Europe and African countries a graduate knowing certain modern languages will certainly find employment. If we cannot provide our graduates employment, why not they be allowed to go to abroad and get employment? A knowledge of modern language like German, like French, will enable our graduates to get very good jobs outside this country. I suggest this as a practical measure.

Sri VENKANGOUDA SIDDANGOUDA.—If the Hon'ble lady member is suggesting our graduates to go out of this country, in search of jobs, does she know, whether there is any scope for absorption of our Indian graduates in foreign countries? I am sure, the lady member will clarify this.

Smt. M. R. LAKSHAMMA.—I am told Sir, that there is enough scope abroad if our graduates know these modern languages. This suggestion was given by an eminent authority on engineering education, a man who has studied the possibilities of these and therefore, the suggestion is a very sound one and our graduates will no doubt easily get employment. I had an opportunity to visit the Canadian Embassy

sometime in New Delhi. The man who was in charge there said, they would certainly entertain Indians up to a stipulated number. They would all w that number to be employed in their country, for a period of 5 to 10 years. There are employment chances in the Middle-Eastern countries and in Europe and even in African countries. So, Sir, it would be advisable if our engineers are made to learn these modern languages, at their option, I am not saying that it should be compulsory. Thirdly, our graduates should be made to give jobs rather than to seek jobs. Sir, it is rendered possible if the Government tries to give them certain facilities by way of loans, so that they might become entrepreneurs. a group of engineers would join in an union to take up contracts and g t on well. They might be providing others with job rather than seek the doors of various departments in search of jobs.

Sir, there is another matter which needs the urgent attention of the Government and that is in respect of research. Sir, it said in both Britain and U. S. S. R., they spend 3 per cent of their national income on research. But here, in India only .26 per cent is spent on research. It is very essential to see that research is encouraged. It is only by research that we will be able to establish a link between the industries and educ ti n l institutions. Therefore, I request the Government to see that sufficient funds are given for this very essential matter, namely, research.

Sir, in one other respect I would like to draw the attention of the Educ tion Minister and that is in respect of Girls Education. The othe day I informed the House how there is need for encouragement both at the primary level and at the higher secondary level, the encouragem nt is failling short of expectation figures and are also falling s ort as compared with the figures for the boys. In respect of this there was a Seminar conducted in Mysore and I happened to lead one of the groups. Sir, it was observed that "unless you encourage appointment of women teachers, the question of improving the enrolment would not be feasible to a satisfactory level. For this it is very necessary to see that more an l more condensed courses are conducted, not only that more and more women from the rura areas should be made to undergo these c ndensed courses which are intended for rural women only. We must then see th t they are given the necessary post-matric training to qualify themselves to beco ne teachers, next it is also necessary to build qu rters for teachers. Hon'ble Mr. Shankara Gowda will observe that in respect of quarters for women teachers, there was no provision made for 1967 68 and 1966-67 ! There was prosion in the previous years. Unfortunately, I do not know for what reason it has been struck down d ir ng th s period. I would request him to see that this provisi n of 5 lakhs is reintroduce l ; if it is feasible to make it 10 lakhs so that more and n ore women teachers are provided with quarters. When I s y quarters, I am reminded that sometimes quarters are built in such a b d locality somewhere out of the village, with no security, whatsoever, so much so, these women feel hesitant to

(SHT. M. R. LAKSHANNA)

occupy these quarters. This has happened in many villages. Therefore it is very essential to select proper sites and see such buildings are set up in suitable localities for women teachers. It is also very necessary that girls hostels, as I said the other day, should be set up at least for each district. One Residential Hostel for Girls should be a must so that rural girls will have greater benefits of higher education. I would also request the Minister for Education to see that the State level Council for the Education of Girls and women, which has somehow been given up, is revised not with an official Chairman but non-official lady, a full time worker, with an honorarium of Rs. 400 or so per mensem with enough staff so that she will devote all her spare time for prosecution and promotion, development and encouragement of girls education. I feel unless Girls education is developed, I do not see, the country will progress to the extent we want it to progress. I want you to kindly see that the recommendation of this Council is taken note of given effect to in respect of certain developmental activities. I have made a study of the massive detailed estimates of irrigation, electricity and public works for 1968-69. The figures which I have worked out on rough estimate run like this : let it not be understood that I am arousing parochial feeling ; not at all. I am one of those who would say that all backward Parts of the State should be given immediate and prior attention. There should be priorities, but each must get encouragement and no division must be left out ; Road is a vital link for civilisation for commercialisation and for bringing new life into the areas of the State. Under development schemes,—communications, Shimoga division is given about Rs. 3 lakhs. Chikmagalur Division was given Rs. 97 000; Madhugiri Division was given Rs. 45 lakhs ; Kolar Rs. 40,000 ; Mysore nil ; Bangalore Division nil ; Ramanagaram Rs. 1,32,000, Tumkur Rs. 4 lakhs ; Sagar Rs. 20 lakhs ; Bellary division Rs. 2 lakhs ; Krishnarajanagar Rs. 7 lakhs. As against this, Bagalkot Division Rs. 10 lakhs ; Bijapur Division Rs. 19 lakhs ; Chikkodi 14 lakhs ; Haveri Rs. 15 lakhs ; Dharwar Rs. 32 lakhs ; Sirsi Rs. 3½ lakhs ; West Coast Rs. 1 lakh ; Karwar Rs. 18 lakhs ; Koppal Rs. 34 lakhs ; Raichur Rs. 21 lakhs ; Gulbarga Rs. 48 lakhs ; Yadgir Rs. 28 lakhs ; Bidar Rs. 15 lakhs ; Belgaum Rs. 31 lakhs ; South Kanara Rs 19 lakhs ; Udipi Rs 5 lakhs ; on this side it is roughly Rs. 64 lakhs and on the other side it is Rs. 309 lakhs.

2-30 P. M.

I am one of those who want merged areas of Karnatak to develop and prosper. But I want every region of this great country to feel that they are properly taken care of and I urge the Minister for Public Works to see that all areas develop equally. I am glad that they had some decades of development since integration took place. At least now it is necessary to have some developmental programme in old Mysore area.

Lastly, I should like to say something about Upper House. Sir, it is said that the Upper House is really very useful addition to any State Legislature. There are states which have not had this bicameral system just as there are countries which do not have bicameral system in Europe or elsewhere. Here in India, the Upper House has a useful career. I would not go to the length of saying that Upper House can be a strong House as in some countries; in Sweden it has concurrent powers; in some other countries, it is a very powerful body. But in our State, I envisage a useful career for the Upper House. The Upper House represents functional constituencies, Graduates Constituency, Teachers constituency, Local Self-Government constituency and persons who have been nominated for their learning and persons who have been elected from Assembly constituency. The Council consists of men of erudition, men of knowledge and men of experience like Mr. Sastry and Mr. Mallaradhya who spoke for two days non-stop giving us the benefit of his wide knowledge. Mr. Sastry is an authority on educational matters. These people have been ornaments as it were to this House. In a word Sir, it is very necessary to see that the usefulness of such a House is taken note of.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಅಂಜನಪ್ಪ (ಪದವೀಧರರ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಅವುಬ್ಬರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಏನಾ ನಿದ್ದೇವೆ ? ಅವರ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಾವು ದಡ್ಡರ ಎಂದು ಅರ್ಥವೆ ?

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಅಂಜನಪ್ಪನವರು ಒಳ್ಳೆಯವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬೇರೆಯವರು ಕೆಟ್ಟವರು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Smt. M. R. LAKSHAMMA.—I have carefully said 'men like Mr. Sastry and Mr. Mallaradhya'. It includes others also. Moreover these members are retiring. Mr. Anjanappa is not retiring. I was thinking of those persons who are retiring this year and for whom I am feeling rather melancholy.

George Washington has compared the Upper House to saucer. It is very necessary that in order not to burn one's lip to pour tea into the saucer so that heat may be reduced. What he said is aptly and abundantly borne out by history. Successive Chairmen have been trying to develop the usefulness of this House. May I point out that a number of Bills have been introduced in this House between 1962-1966 and agreed to by the Legislative Assembly ? They are :

1. The Mysore Home Guards Bill, 1962.
2. The Mysore Industrial Establishments (National and Festival Holidays) Bill, 1962.
3. The Industrial Disputes (Mysore Amendment) Bill, 1962.
4. The Bombay Merged Territories and Areas (Jagir Abolition) (Mysore Amendment) Bill, 1960.
5. The Mysore Agriculturists Loans Bill, 1961.
6. The Mysore Land Improvement Loans Bill, 1961.
7. The Mysore Bhoodan Yagna Bill, 1963.

(SMT. M. R. LAKSHAMMA)

8. The Madras Hindu Religious and Charitable Endowments (Mysore Amendment) Bill, 1963.
9. The Bhalki Taluk (Registration of Documents) Bill, 1963.
10. The Mysore Prohibition of Smoking in Show Houses and Public Halls Bill, 1963.
11. The Mysore Cattle Trespass Bill, 1960.
12. The Mysore (Registration of Documents) Validation Bill, 1961.

The point that I am driving at is that more non-financial Bills should be first introduced in this House because there is greater leisure and that could be better utilised and the Members would be able to contribute a number of suggestions for the improvement of the Bills and thus contribute to the usefulness of this House. I request you Sir, Mr. Chairman to see that this healthy precedent which has been followed and recommended to be followed in countries like U.K. is adopted in a greater measure here so that the usefulness of this House will be increased.

One word about the Legislature staff. I hope under your care the status of the secretary will be enhanced to the status of a separate Independent Secretary for this House so that the dignity of the House is increased and enhanced.

In respect of one other matter of which I am proud is, about the steel industry. A suggestion was made that Government has not bestowed any attention on the starting of Hospet Steel Mill. I fully understand that opinion and arguments. But Sir, we must know that the kind of ore that is available in the Hospet area is Hematite ore. Whereas the ore that is more valuable and that is very much in demand in the world of today is Magnatite ore which is found in the Kudaremukh area. It is very necessary that greater attention is paid to this very valuable magnatite ore which is found in huge quantities in Kudaremukha and surrounding area. I urge upon the Government that they should not allow more time to lapse in taking up this project.

Sir, a word was said in regard to the Bhadravathi Iron and Steel Works. Here are the figures to show that Bhadravathi will come out with huge production of alloy steel in due course.

		Tons
In 1970 the Hindustan Steel will produce	...	60,000
Ruerkela	...	60,000
Tata	...	42,000
Bihar alloy	...	40,000
Mysore Iron and Steel Works	...	77,000

rising to one lakh tons in 1975.

The only thing is the cost of production per ton has to be taken note of. It is pointed by many Members that the cost of production

is rather on the high side and the number of people that are employed, and the overhead costs as it were, are items which certainly need pruning. The market price can be reckoned round about Rs. 2,000 per ton whereas the cost of production is certainly high in our Steel works. Sir, there is great necessity for looking into this matter in a very careful manner so that persons who are employed will be employed only if there is absolute necessity, and the cost of production will be more reasonable.

In regard to village employment, I would like to make one or two suggestions. It is very necessary to have a simple survey of village industries. I would like to suggest as an example not the type of usual hackneyed industries, but an industry which is suitable to people like hill tribes—the shellac industry which is very valuable. *Arāgu* Shellac or Aragu is used in various industries. It is produced in fairly large quantities all over India:

		Tons per annum
Bihar produces	...	13,690
Madhya Pradesh	...	12,716
Bengal	...	5,192
Maharashtra	...	1,805
U.P.	...	987

We have all the raw material that are necessary for this industry. What is wanted is Rangini and Kusumai insects. Rangini is a better form of insect I believe which is abundantly available in our forest area and so also the Muthugada plant which is absolutely necessary for Rangini insects. I suggest that useful industries like this should be encouraged.

Sir, in regard to one other matter—obscene posters. The other day Mr Patil read obscene passages from some books. By way of comparison after all what is printed in the book will be read by a few. But what about posters which are equally or in a higher degree obscene! They are there for every body to see! It is a sad commentary on our culture, on our dharma, on our tradition. When I look at them I wonder to myself what could be the feelings that these posters will generate in the minds of the young innocent people! It is very necessary for our Government to look into this matter very carefully and see that such things are pulled down and torn without any mercy whatsoever and see that only good posters are encouraged and displayed.

There is another thing which Madras has done that is Prosperity Brigade: I would not like to quote whatever Madras has done is good. Each State has its own genius and excellence, its own tradition and methodology. This Prosperity Brigade has certainly appealed to me. It is very necessary for our young people to have some service or other. We may not call this youth service corps prosperity brigade. As Mr. Malaradhya said, there should be a youth movement integrated movement to be introduced among our young men and women, so that

(SHT. M. R. LAKSHAMMA)

they could be inspired work for the prosperity and progress of the country.

Sir, I want to speak one word about the Girl Guide movement of which I happen to be in charge just now. This Girl Guide Movement is absolutely necessary for the well-being of the student community. Efforts are being made to encourage its expansion in Rural areas and I request the Hon'ble Minister Sri Shankare Gowda who is very much impressed by the soundness of the movement to be more indulgent towards this movement and try to give us some move money than they have shown in the pages of the Budget. This is a movement which is intended to serve the interests of people of younger generation and it will certainly repay any investment hundredfold.

Sir, one word with regard to chit fund. There are good chit funds and there are doubtful chit funds. It is necessary for the Government, at this stage when the chit fund movement is spreading like anything, like mushroom growth to have a vigilant eye on them and see whether the matter is worthy of being encouraged.

One last word about the Archaeological Department. My special subject in M.A. is Archaeology and I was hopeful that in Mysore, considering the fact that we have hundreds of monuments, Bijapur and Gulbarga and other districts which are full of these ancient monuments and there are many inscriptions which have not even been read today. It is estimated that only one-third of the existing inscriptions are read today. When I consider the set-up of the Archaeological Department as given on page 95 of the Appendix, it shows that in the Department of Archaeology there is a part-time Director, a part-time Assistant Director and then the other lower staff. I ask you how can we think of having other than part-time work in a Department which is headed by a part-time Director and a part-time Assistant Director. Considering the fact that today it is necessary for us to revive interest in our glorious past, in the monument, temples and others remains and to conserve and preserve them, considering the fact that the numerous inscriptions have to be read and noted and classified and published, it is very necessary that Government should see that the Director is made full-time officer and full-time staff is given and all encouragement is given.

With these words, though I regret that there was lack of time to express myself fully, I thank you for the time that was given to me by your goodself.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬಂಡೀಗೌಡ (ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ 1968–69 ನೇ ಸಾಲಿನ ವ್ಯಯ ಪತ್ರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರೇನೋ ರಾಜಸ್ವದಲ್ಲಿ 11.98 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗುಳಿತಾಯದ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಒಂದು ಪುಟ್ಟಿಯ ಮೂಲಕ ಚಿತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಟೇಟ

ಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆ ಎವರಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ಮಾಡಿರುವ ಭಾಷಣದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ :

> "ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೂ ಇತರರಿಗೂ ವೇತನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಕಾರಣ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪಂಗಡಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮೀಸಲಿಟ್ಟ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆಯವ್ಯಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ವಹಿಸಿದ ವೇಳೆ ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ."

ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುವ ಸುಮಾರು 14ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಉಳಿತಾಯದ್ದಲ್ಲ, ಕೊರತೆಯದು ಎನ್ನುವ ಅಂಶ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಅವರು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ನಮೂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂಗಡಗಳ ನಿವ್ವಳ ಮೊತ್ತವಾಗಿ ಒಟ್ಟು 74 81 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಮತ್ತು ಇತರ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಬರುವುದು ಸುಮಾರು 72.76 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದೂ ಇದರಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರು :

> "ಇದು ನಿಜದ ತೆರಿಗೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ನೀರಾವರಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಧಿಸುವ ನಿರ್ವಹಣ ಉಪತೆರಿಗೆಯು ಸುಮಾರು 2.5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ 89 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಒಟ್ಟು ಉಳಿತಾಯವು ದೊರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ"

ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 2.5 ಕೋಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ 89 ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ 35 ಲಕ್ಷ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾನಕಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

> "ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದವರು ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದ ಸಂಪತ್ತಿ ಮೂಲಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ 60.25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಬೇಕಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು."

ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕಡಿಮೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಇದನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು 99 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ 68–69 ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಹುಶಃ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಇತರ ಸಂಪತ್ತಾಧನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಸಹಾಯ ಧನ ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಸುಮಾರು 51 ಕೋಟಿಯಷ್ಟನ್ನು ಯೋಜನೆಯ ವೆಚ್ಚದ ಬಾಬಿನಂತೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ 60.25ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಿರಿಂಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವ ಇದೆ. ಈ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ನಾವು ನಿರಿಂಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಚಿವರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ : ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯು ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಎಚ್ಚರವನ್ನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲೇನೋ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ ಎಂದರೂ ಕೆರಿಸಿತಿ ಹಾಗೆ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :

> "ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಇರಾಖೆ ಎಂದರೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಇರಾಖೆ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ಇಂಥ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಈ ಇರಾಖೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲಾಯಿತು."

ಇದರಿಂದ ನವ್ಯ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಂದು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇರಬಹುದು.

(ಶ್ರೀ ಎ. ಬಂದೀಗೌಡ)

ಒಂದು ವೇಳೆ ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಬೇಕೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮಾತೂ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. 57-58ರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನ ಸರಾಸರಿ ಆದಾಯ 3 12 ರಷ್ಟು ಇತ್ತು ಎಂದು, 64-65 ನೇಕಡಾ 4.38 ರಷ್ಟು ಇತ್ತು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ತಲಾ ಆದಾಯ ನೇಕಡಾ 1.2 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಹಣ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಅನುಭವಿತಿಯಿಂದ ವಾಸ್ತವ, ಅನುಕೂಲದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ :

> "ಮುಂದೆ ಕೆಲ ಕಾಲದವರೆಗಾದರೂ ನಾವು ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸದೆ ಅನ್ಯ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ"

ಎಂದು. ನಮ್ಮ ಸಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವರು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ :

> "ಭಾರತ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕ ಹಣ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಲಗಳ ಸಹಿತವಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಸಾಲಗಳು 1968-69ರ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ 342 80 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟಾಗುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯ ಚಿತ ಋಣದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಬಾಕಿಹಣ ಮತ್ತು 26.64 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಠೇವಣಿ ಇವೆರಡು ಪೊತ್ತಗಳೂ ಸೇರಿವೆ....."

ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳು ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಬರುವ ವರಮಾನಗಳೂ ಕಡಿಮೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅರಣ್ಯಗಳು ಇವೆ. ಅದನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳಸದೇ ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಈಗ ಯಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

3.00 P.M.

ಇನ್ನು ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸರಕಾರಿ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು ನಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :

> "ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸರಕಾರಿ ಕಂಪನಿಗಳ ಸಹಿತವಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ನೇಕಡಾ 9ರಿಂದ 10ರಷ್ಟು ಲಾಭ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗುವುದೆಂದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ"

ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ :

> "ಉತ್ಪತ್ತಿ ವ್ಯಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಟೀಕೆ ನನ್ನ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಂದಾಜು ಸಮಿತಿಯವರ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕಾಲಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು ಒಬ್ಬರು ಉದ್ಯಮಾಯುಕ್ತರನ್ನೂ (ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕಮಿಷನರ್) ಉತ್ಪತ್ತಿ ವ್ಯಯದ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಒಬ್ಬರು ಉತ್ಪತ್ತಿ ವ್ಯಯ ತಜ್ಞರನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಲಿದ್ದಾರೆ"

ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಉದ್ದಿಮೆಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಉದ್ದಿಮೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಉದ್ಯಮ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ

ಬಹುದು. ಆದರೆ ಐದು ವರ್ಷ ಆದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಬಹುದು. ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಆದಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಚ್ಚಬಹುದು. ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದೆ ಮುಚ್ಚಶಕ್ಯಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಏಳಿಗೆಯಾಯಿತು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಮುಂದೆ ಆ ರೀತಿ ಸಂಭವಿಸದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ರೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ ಹಾಗು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪನಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೆಲವು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಕೆಲವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ 10 ಪರ್ಸೆಂಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭಾಂಶ ಕೊಟ್ಟಿವೆ.

ಮೈಸೂರು ಅರಗು ಮತ್ತು ಬಣ್ಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಪರಿಮಿತಿ—ಶೇಕಡ 10. ಉಳಿದವು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿಗಳು

ಮೈಸೂರು ಹೊಗೆಕೊಪ್ಪಿನ ಕಂಪೆನಿ
ಮೈಸೂರು ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್
ಮೈಸೂರು ಸೋಪ್ ಅಂಡ್ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ
ಮೈಸೂರು ಎಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಅಂಡ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್
ಅಸೋಸಿಯೇಟೆಡ್ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಂಪೆನಿ ಪರಿಮಿತಿ
ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ
ಟಾಟಾ ರೋಲಿಂಗ್ ಮೆಟಿರಿಯಲ್ ಕಂಪೆನಿ
ಟಾಟಾ ಉಕ್ಕು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣ ಕಂಪೆನಿ
ಉಗಾರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಪರಿಮಿತಿ
ನ್ಯೂ ಇಂಡಿಯಾ ಅಶ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ
ಟಾಟಾ ಪವರ್ ಕಂಪೆನಿ ಪರಿಮಿತಿ
ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಂಪೆನಿ ಪರಿಮಿತಿ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಟಾಟಾ ಕಂಪೆನಿಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ಹತ್ತು ಪರ್ಸೆಂಟಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಲಾಭಾಂಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಟಾಟಾ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಲೋಕೋಮೋಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಶೇಕಡ 17ರಷ್ಟು ಲಾಭಾಂಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ವರ್ಷದಿಂದ ಲಾಭಾಂಶ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿಗಳು ಶೇಕಡ 5 ರಷ್ಟು ಲಾಭಾಂಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಅತ್ಯಧಿಕರ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಬಹುದು. ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ :

"ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಮುದಾಯದ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಂದ್ಯ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪೇಪರ್ ಎಂ.ಆರ್.ಎಸ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಯಂ. ಎಸ್. ಕೆ. ಮಿಲ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವಸ್ತೀಕರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವುದು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ನಿಧಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಬಹುದು."

ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಉದ್ಯಮ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರೂ ಸಂದೇಹಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಾಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಆಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವರದಿ ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಒಂದು ಅಂಶ ಇದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

" The index number of area under crops in respect of all commodities rose to 104.9 in 1962-63 (Base : 1956-67—100) and

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ದಂಡಿಗ್‌ರವರು)

declined thereafter to 104.4 in 1963-64, to 97.3 in 1964-65 and 90.4 in 1965-66.

* * *

As for production of cereals in the State, its area index had risen to 112.4 in 1962-63 (Base : 1956-57=100) and declined thereafter to 110.5 in 1963-64, to 103.5 in 1964-65 and to 95.7 in 1965-66."

ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನವಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 90 ರಷ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 95ರಷ್ಟು ಏತಕ್ಕೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇಳಿಯಿತು ಇದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ದೂರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ದೂರಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆ ಎಂದು ನನಗೂ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಅವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ವಿಷಯ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವವಿದೆ, ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದರೂ ಬಾವಿ ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಒಂದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಮ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗಾಗಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರ ಈ ವರ್ಷದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅವರು ಹೀಗೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

"3,500 ಬಾವಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಅಪೂರ್ಣ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಉಳಿವೆ. 2,700 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪುನಕ್ಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 67 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದೆ."

ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ 70 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚವಾದದ್ದು ಕೇವಲ 36 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಈ ಸಲ 23 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದಾರೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ 43 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ 27 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಮೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಅರ್ಧ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಈ ವರ್ಷ ಕೇವಲ 43 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರಾವರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವೆಚ್ಚ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವೇ ಹೊರತು ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಪುರಸ್ಕೃತವಾದ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ, ತೀರ ಜರೂರು ಇದ್ದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 6,64,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಉಳಿದದ್ದು ಹೋಯಿತು. ಈ ವರ್ಷ ಏನೂ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಒದಗಿಸಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ಈ ಸಲ ಸುಮಾರು 37 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಮೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತೀರ ಅಸಮರ್ಪಕವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಸಚಿವರು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ, ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಇರಬಾರದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೋಕ್ಷೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದರು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ

ಪಂಪ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮುಂಗಡ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೇಕೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳಾಯಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಕಲಕ್ಕತ್ತೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಉದ್ಯಮಿದಾರರನ್ನು ಕರೆತಂದು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೇನು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೋ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಡಲು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಿ, ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿ, ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡದೆ ಈ ರೀತಿ ಏಕೆ ಪರದಾಟಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸ್ವಯಂಕೃತಾಪರಾಧದ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕಿಗ್ಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದ ಪಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ, ಕಾಳಿ ದಿಯಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಕೋಟ್ಯಂತರ ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಯ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ರೈತರು ಸಲಭವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುವಾದರೆ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಪಾತಕಕ್ಕೆ ಬೀತಿ 'ಮಾಗೆ ಪಾಪ, ಪರರಿಗೆ ಉಪಕಾರ'. ಎನ್ನುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಭಾಯಕವಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರವು ಮುಂದೆ ಇವೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಉದ್ಯಮಗಳು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾಯಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಫಲ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವು ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಾದರೂ ಈ ಮೊಬಗನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅವರು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಐವತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚವಾಗಲಾರದು. ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ನೆರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಕೂಡಲೆ ನಮ್ಮ ರೈತರನ್ನು ಸನ್ನದ್ಧರಾಹ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ವಿಷಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಪಾನನಿರೋಧದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ ಮಹನೀಯರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬ. ಸರ್ಕಾರವವರೇನೋ ಅದನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇರುವಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಆದಾಯವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡ ತಕ್ಕುದೇನೂ ಸಲಭವಲ್ಲ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೂ ಕೂಡ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿರುವ ಒಂದು ಮಾತು ನನಗೆ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆದಾಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮದ್ಯಪಾನದ ಬಗ್ಗೆ, ಅದರ ಹಾನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅಬಕಾರಿಯವರಾಗಿ ನಮ್ಮವರು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ವಪಶ್ಚಿಮದಷ್ಟು ಅಂತರ ಇರುವಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನರುಚಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ! ಅದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮದ್ಯಪಾನ ತಪ್ಪಿದರೆ ಸಂತೋಷಪಡುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬ. ದುಡ್ಡು ಬರುವುದರಿಂದ ಸಂತೋಷಪಡುವವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ! ಇವೆರಡೂ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಹಿಂದೆ ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ವಿಳಂಬವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಡಳಿತ ಶಬ್ದ ಕೋಶವನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿ ನಮಗೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಒಂದು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಯುವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ ಎರಡನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತಪ್ಪುಗಳಿವೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು ಈ ರೀತಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿ ಓದಗಿಸುವುದಾರೆ ನಾರಾಯಣ ವರ್ಷ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ತಪ್ಪು ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಬಳಸುತ್ತಾ ಸರಿಯಾದ ಭಾಷೆಯೇ ನಮಗೆ ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, 'ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಡೆ 'ಪರೀಕ್ಷಕ' ಎಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 'ನಿರ್ದರ್ಶಕ' ಎಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಡ್, ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್, ಹೆಡ್ ಎಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಇವುಗಳ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. 'ರೀಸೀಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಪೇಮೆಂಟ್ಸ್' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಜಮೆ ಮತ್ತು ಸಂದಾಯಗಳು ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಂದಾಯಗಳು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪದಗಳಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಅರ್ಥ ಕೊಡುವಂಥ ಪದಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಲ 'ಸಂದಾಯ' ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬಂಡೀಗೌಡ)

ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ: ಕೊಡುವದಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಜಮೆ ಮತ್ತು ವಾವತಿ; ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಜಮೆ, ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ವಾವತಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸತಕ್ಕ ಪದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಕೊನೆಗೆ ಯಾವ ಪದಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಯಾವ ಅರ್ಥವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಿದೆ.

'ಡಿಮಾಂಡ್ಸ್' ಎನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಡೆ 'ಬೇಡಿಕೆ' ಎಂದೂ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 'ಅಭಿಯಾಚನೆ' ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು 'ಅಗಾದೆ' ಎಂದು. ಬೇಡಿಕೆ ಅಭಿಯಾಚನೆ ಎನ್ನುವುದು ಕ್ರಿಂತ 'ಅಗಾದೆ' ಎನ್ನುವುದು ಉತ್ತಮವೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಏನನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕಾದ ಪದಗಳು ಕೇವಲ 500-600 ಇರಬಹುದು. ಅಡಳಿತ ಶಬ್ದಕೋಶದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಸಾವಿರಾರು ಪದಗಳು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ತಜ್ಞರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ನಾವು ಶಾಸನ ಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿಂದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ, ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸತಕ್ಕ ಸುಮಾರು 500-600 ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಮಾಡಿ ಕೊಡುವಾಗ ಯಾವರೀತಿ ಅಪಾರ್ಥಗೊಂದಲಕತೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಹೀಗಿದೆ:

> "A special provision of Rs. 10 lakhs has been included for increasing supplies of medicines to dispensaries and health units at and below Taluk levels."

ಕನ್ನಡದ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಈ ವಾಕ್ಯ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಾರದಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ:

> "....whatever decisons have to be taken should be taken without prolonged and circuitous procedure and discussions."

ಎಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ "ಹೀಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಿತಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಉಪಾಯಸ್ಥಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಬೆ ಕೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ದೀರ್ಘ ಸೂತ್ರವಿಲ್ಲದೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡ ಲಿಕು" ಎಂದಿದೆ. ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಬಾರದು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri JIVARAJ HIRACHAND SHAH (Legislative Assembly Constituency).—[*In Hindi*]

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (ಪದವೀಧರರ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರುವಂತೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಅದನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಮಾತೃಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಮಾಡಿ ಇತರ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೇಳಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಆಮೇಲೆ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

Mr. CHAIRMAN.—The hon'ble member can speak in any language.

Smt. S. H. MARKER (Legislative Assembly Constituency).—In the Parliament there are M. Ps who have started speaking in Kannada.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಕ್ಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

English version of the Hindi speech of Sri Jivaraj Hirjchand Shah.

SRI JIVARAJ HIRACHAND SHAH.—I welcome the Budget. Looking to the sorrounding circumstances, so succesive droughts, China Pakistan War and curtailment in Central assistance even after that, what Budget has been prepared is really praiseworthy one. No new taxes are there in the coming year. Therefore, I heartily congratulate the Finance Minister.

3-30 P. M.

There is considerable increase in the revenue. In 1962-63, there was 4430.46 lakhs revenue and now in 1968-69 the estimated revenue is 9734.55 lakhs; Only set back is in the non-tax revenue. It would have been very helpful if there had been increase in this 'Non-tax' Revenue Sector also. The Finance Minister has to consider this very seriously. He has realised the importance of this weakness. From his speech on page 3 and page 9 respectively you will have an idea as to how he has come to the conclusion in this case which is as follows:—

"The Public Sector Undertaking should hereafter be guided on economical and business lines rather on merely sentimental or idealogical basis".

"All of us agree that the common man does expect substantial contribution from Public Sector Undertaking and in fact, this non-tax revenue, if geared up should be able to reduce the Tax-Incidence. I have already stated that some of the Public Sector Undertakings, including Government Companies in Mysore are not up to mark. I assure the House that all steps would be taken to see that they yield at least 9 and 10 per cent return. The observations of the Public Accounts Committee regarding proper Cost Accounting have also received my attention. The recommendation of the Estimates Committee have also been taken into account. The Government intend appointing an Industrial Commissioner to give proper timely guidance and Cost Experts to rationalise the Costing system on scientific basis in the concern under Government Management."

From this quotation of his Budget speech, my contention in this case is that only Industrial Commissioner would not suffice to cure this illness, there should be a permanent committee consisting of honest and technical experts of different industries with representatives of both the Houses to find fault and weaknesses in manage nents to correct these diseases with a provision to punish the guilty also.

(SRI JIVRAJ HIRACHAND SHAH)

Once again I wish to congratulate him for his practical viewpoint on Public and Private Sectors. From his speech on page 2 which is as follows :

> "A time has reached when both Public and Private Sectors have to exist and work side by side and contribute to the development of economy of the country in which both have vital role to play ".

It seems that he has realised the importance of Private Sector with the Public Sector also. If the Government utilise the energy of the Private Sector, it will be helpful to have a prosperous stage in the light of the economic development of the country. Private Sectors' financial resorces will be available for our developmental work.

The Finance Minister has tapped all sources of the Revenues for our future developments. There is nothing which is to be criticised. From the Techno-Economic Survey of Mysore, if you go through the page 231, in the light of tentative estimate of resources you will have an idea how the programme of development envisaged in this Report involves a total outlay of 3,255 crores of Rupees over the 15 year period, 1961 to 1977. Out of the total outlay of Rs. 3,255 crores, it is estimated that Rs. 1617 crores would fall within the State Sector; the state has to find resources to that extent in the period 1961-1962 to 1975-1976.

State Government could make available Rs. 544 crores on Revenue Account (or 33 per cent of the total outlay), out of the total outlay of Rs. 1,647 crores over the period 1961-62 to 1975-76 suggested in this Report.

According to the above estimate for our State development, we have to make provision. Our Finance Minister has tried his level best for having resources from all corners of the State. In this Budget figure, there is nothing of the kind as embezzlement or jugglery.

For the Industry, our Government is taking keen interest. Crores of rupees have been invested for the development of the industry. From page 280 to 284 of the Budget Memorandum it seems that through Statutory Corporation and Government Companies, Government has invested Rs. 22,74,73,924 and from these concerns returns visualised is only Rs. 17,85,193 ; simply, we have to take care for having a minimum of 10 per cent return on the investment of the capital. I heartily congratulate the Government for reviving the M. S. K. Mill of Gulbarga. We have to take care to have good result from this concern in short period and old games of mismanagement should not be allowed. In this concern, there is a scope of good return if properly managed and strict watch is kept on its day-to-day affairs.

There is considerable increase in revenue. In the next year, there is expectation of revenue to reach Rs. 194.74 crores and the expenditure of Revenue Account is Rs 182.76 crores leaving a surplus of Rs. 11.88 crores, but the major portion of this surplus will be exhausted in meeting the demands of Dearness Allowance. Any how, in all, there is praiseworthy progress. Though there is burden of outstanding debt on the State to the tune of Rs. 369 45 crores or in terms *per capita* by 200 per cent from Rs. 45.94 to Rs. 138.01, but against this, there are capital assets of the State estimated to have moved up by 270 per cent from Rs. 115.91 crores in 1957-58 to Rs. 431.96 crores in 1968. There is steady progress in the State income as well in National income.

Coming to agriculture, there also you will find considerable progress from the review of the working of Government Departments. In 1956-57 net area sown was 2,48,97,000 acres but in 1963-64, there was 2,58,97,000 acres. Food production has tended to increase owing to expansion of irrigated lands and other facilities of providing improved seeds and fertilisers in abundance with the provision of land protection. From page 3 of Review of the working of Government Departments you will find that as a result of these several programmes, Food production has increased by about 40 per cent during the last 10 years. The requirement of food for the estimated population during 1965-66 was 47 lakhs tons while the production level was 46 lakhs tons.

Though there is considerable progress in major and medium type projects, we have to concentrate on minor irrigation also. Each village has generally one 'nala' or stream round about it. In this nala or stream, you will find so many permanent pockets of reservoirs. If the Government will try to utilise these sources of potentialities by having constructed bunds across them and installing pump sets for Lift irrigation there, it will help to have lakhs of acres under irrigation facilities for Food Production.

Looking to the Public Works Department in the case of Electricity from Techno Economic Survey of Mysore, on page 179, it seems that their target of installing pump sets was from 1960-71 only 45,000 pump sets, but till now, our Government has achieved the target of installing pump sets more than 75,000 which is a praise worthy one though there is shortage of funds. Taking into consideration, the road problem also, this department has achieved much. In 1956, the road mileage in charge of P.W.D. was 13,783 but now it has increased to 26,147.

In the case of Education, our expenditure has reached Rs. 36.08 crores which represents 47 per cent increase over 1965 66. Education now covers 20 per cent of nett revenue of the State. From the Budget speech, it seems that there are more than 31,112 primary schools with intake of 36·10 lakhs students and 90,181 teachers respectively as well as 1491 Secondary High Schools and so many Arts, Science,

(SHRI JIVARAJ HIRACHAND SHAH)

Medical and Engineering Colleges with 4 Universities. Pre-school feeding programme for children has been introduced also. Though there is vast expansion in the education field and which is noteworthy also, Our education standard is deteriorating. To maintain the higher standard with its character building of students, it requir s to have one independent Secondary Education Board. I request the Education Minister to look into this matter seriously. A student coming out from this Secondary Education field must be equipped with such a vast knowledge which would be substantial and competent to face any contingency in his life time in future.

Really speaking, there is vast development in transport facilities, but looking to the point of capital investment there is no return as it must be up to its mark. Nearly 10 per cent return must be there on its capital investment after making provision for reserve and depreciation fund and other contingencies. From the Accounts and auditors' reports, with replies for 1964 65, it seems that there is an investment near about Rs. 25 crores and the return is only in several lakhs. This is not a healthy system of the business for democratic set up. One thing, I wish to suggest, Sir, that at every Taluka level, there should be one bus station with the facilities of retiring rooms; it will be helpful to the villagers coming from interior sides to halt at nights when they are unable to go to their villages at nights.

About the Health Department, I wish to suggest that at every Taluka level, all dispensaries must be provided with hospital facilities. This system, if followed will be very beneficial to those villagers to meet their medical needs in time who are not able economically to go to district places in time.

In the case of language problem, I wish to say that 3-language formula is suitable for our all round developmental activities. For the cultural development with the strict provision of regional language, there should be in the form of link language one national language *viz.*, Hindi and for scientific world knowledge, English language should be retained. It is in the upper India, for the first time, in Uttar Pradesh, this language trouble started and initiated by miscreants and then in response to it, in South, this trouble all over helped to spread. Really speaking, this is a very unhealthy situation for the democratic set up; it must be checked at once and 3-language formulae should be implemented for the all-round cultural development of the country.

Before concluding my speech, I wish to draw the attention of the Law Minister towards the construction of Taluka level Munsiff court buildings. At every Taluka, there must be one Munsiff Court with suitable buildidgs. At Aland, our Munsiff Court building is not a suitable one, and it is an old one. With all kinds of facilities, new building must be constructed. Now the litigants have to wait in open air during the working hours of Court.

Once again, before concluding my speech, I wish to congratulate the Government for converting barren hills into green forests in my Taluka place. It is really a very good thing for the rain deficit area. This scheme will help to have more rain for the cultivators and again from this it will be helpful to the economic development of the Taluka in particular and the State in general.

I request the Government to make provision for recording Hindi speeches for the sake of members of Hyderabed Karnatak side, who are unable to speak in Kannada well they should have chance to speak in Hindi language also. It has been accepted by constitution also that Hindi is the National language, therefore please arrange to be recorded in future.

Before the concluding the speech, I offer my hearty thanks to the Chair for having given half-an-hour to express my views on the Budget and conclude Sir.

MR. CHAIRMAN.—The House will now rise for half-an-hour.

The House rose at Fifty Minutes past Three of the Clock to reassemble at Twenty Minutes past Four of the Clock.

The House re-assembled at Twenty Minutes past Four of the Clock.

[MR. DEPUTY CHAIRMAN in the Chair]

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿನಂತಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್ ಹಿರಾ ಂಪ್ಷಾ ಅವರು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲೆ. ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಗಳು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲರು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಆ್ಯಂಗ್ಲೋಜಿಸ್ ಅಕ್ಟಿನ 8 ನೇ ಪೆಡ್ಯೂಲಿನಲ್ಲಿ 14 ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಅಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಎಂಬುದಾಗಿ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆ ಇಲ್ಲಿ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೊ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಕೇಳುವರಿಗೆ ಅವರ ಭಾಷಣವೇ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಅವರ ಭಾಷಣದ ಅರ್ಥ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ರೂಲ್ಸ್ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವೀರಪ್ಪ (ಪದವೀಧರರ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಷಾ ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಅವರು ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಷಾ ಅವರು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾದ್ದರಿಂದ, ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದೊಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನನ್ನ ಬೇಡಿಕೆ.

Mr. DEPUTY CHAIRMAN.—I cannot restrict any member to speak in a particular language. Members can speak in any language they like. There is no arrangement here to record Hindi speech. If the member gives a translation of his speech in English, it will be included in the day's proceedings.

† Sri R. B. NAIK (Legislative Assembly constituency).—Mr. Chairman Sir, yesterday my Hon'ble friends have commented on the budget speech of the Hon'ble Minister for Finance... ...

Mr. DEPUTY CHAIRMAN.—Yesterday, only one member spoke.

Sri R. B. NAIK.—Yes. Mr. Mallaradhya took the floor for the whole day. I congratulate him because his speech was nothing short of comprehensive and analytic survey of what has been achieved and what the Government intends to achieve in future. According to me the whole speech scintilates over the facts and figures, admissions and assurances on the part of the Government. But so far as the figures and facts are concerned, I cannot comment on these things because I am neither an expert in mathematics nor efficient in reconnaisance of budgeting.

4-30 P. M.

Sir, persons who have studied these matters have already expressed their views, on the facts and figures thereof. Therefore, I do not want to comment upon these facts and figures. Now I have already referred to the omissions in the budget speech and the Hon'ble Minister has admitted frankly, for which I congratulate him, that the performance of these public sector undertakings including the private Government industries are not up to the mark and he has unhesitatingly and unequivocally admitted this. Secondly, he has assured the House that due steps will be taken to see that the Government get a due return to the extent of 10 or 9 per cent on the invested capital, from these public sector undertakings. At the same time, he hopes that the Country, specially our State, will reach the self-sustaining economy in the near future. This is his hope. So, according to him or according to me what is meant by self-growing economy? According to me the investment and savings in an economy should continuously grow to ensure the greater rate of growth of economy. Sir, I will quote the opinion of one of the experts on the Success of this plan. He says:

> "The success of the plan depends on 'how effective physical targets are pressed into service in a system that mostly operates in terms of financial incentives and dis-incentives' with a due margin for flexibilities of pattern, for re-adjustment in view of specific needs."

Viewed from this point of view, the plan for the year 1968-69, which has been brought before this Hon'ble House, I think that for the formulation of this plan, due care appears to have been taken by the Government to ensure or to enforce a stricter financial discipline

and mobilisation of resources in the country, with a view to avoid the pit-falls during the first three years of the plan. And according to me, the plan calls for a greater degree of efficiency in administration to check the prices of essential commodities in general and greater involvement of the people in the developmental activities. Against this background of fundamental principles of budgeting and budgetary proposals this plan has been presented to this Hon'ble House. Now, at the first sight, it strikes me and almost to every member here, that the Government always wants to effect economy in the expenditure and it seems strange that the Government wants to economise any expenditure and keeps on adding to it. But, I request the Government not to look upon this proliferation of these Government agencies or staff as a necessary contingent of the phased development. But I was certain that the Government economy will not be of any avail, if the Government does not supply suitable standards in deciding what is necessary and what is equitable. The only way for the Government lies in economy, that means in making reduction in the existing machinery to a minimum proportion and rationalisation of its function. So, according to me if Government wants to over-staff, this is not good in Government machinery, because the inefficient functioning of the Government machinary lies in the vastness of the Government machinery and the procedures evolved by the Government. Therefore, I urge upon the Government to consider this aspect of planning and make adjustments in the existing machinery itself. I made this reference, because the proposals to appoint an Industrial Commissioner is found in the budget speech. Besides, there is also the porposal to appoint a Cost Accountant, Joint Director and all that. Therefore with reference to these proposals I request the Government, as far as possible and as far as practicable, to see that adjustments are made in the existing machinery itself.

Now, on education and other matters, my friends who have studied very thoroughly and in detail about its policy have spoken, I do not want to express anything. On co-operation and other matters my learned friend and many others have expressed their views sufficiently on these subjects. I will single out only two or three subjects and say what I have to say in the matter.

Now, we all know that in a competitive economy, all measures taken by the Government bypass vulnerable section of the community and more so, farmers. A small farmer provides a greater link. According to me, the Government must have initiated many schemes, must have initiated multi-pronged projects in the State, on agriculture. But what is the position of a small farmer now ? We have to look to his needs speedily and successively ; that is the main business of the Government. Simply devising measures will not come to the rescue of small holders. If a small holder wants to undertake irrigation work of his own, he is not in a position to contribute his share to the total cost of minor irrigation work. He has got small plot of land, he has o

(SRI R. B. NAIK)

means to operate on it, because the Government insist upon him that he must give a particular percentage of the contribution. He has no money. What are the alternatives? If they want to step up production the only way for the Government left is to waive that contribution altogether. According to me, if you are coming forward to finance the entire amount either by way of loan or subsidy in the proportion which Government thinks feasible it is secondary in agricultural sector. There are some complaints about the levy system. They never hesitate to give the tax. But their complaint is only against the manner in which levy list is prepared, by the Village Officers. They do not go to the fields. They simply make slip-shod references to a particular farmer. They never take into account the actual area cultivated. Therefore the Government must be very cautious in preparing this list. They must be careful in looking to the needs of the farmer and the actual area grown by the farmer. Yesterday, regarding irrigation pumpsets, it was stated that the authorities insist on a deposit of Rs. 1,000. It is not possible for a poor farmer to pay that deposit. Looking to the limited resources, if the Government wants to see that agricultural production is augmented, I request the Government to come forward with a lenient view and see that deposit is not insisted upon. Now we are carrying on propaganda that the farmer should grow two crops where one crop is grown and market the surplus after providing for his needs. If that slogan is to be translated into action, there should be corresponding machinery to look to his difficulty speedily and successfully. Otherwise, it will remain a mere slogan and it cannot be translated into reality. Therefore, I request the Government to see that a sense of purpose is instilled in the executive machinery entrusted with the implementation of agricultural programmes. The Government have selected various schemes, such as intensive agricultural programme, high-yielding variety programme. The programmes are good provided they are pursued with earnestness and speed.

Regarding Industry, the Finance Minister himself has admitted that the performance of the public undertakings is not satisfactory. But at the same time, we must see side by side that small scale industries and cottage industries should not be ignored, because the object of small scale industries is to provide employment by and large in the rural sector and to bring about a balanced economy in the rural sector. You will see from the review of the working of Government Departments with reference to developments, that in the second plan they have made a provision of Rs. 216 lakhs but the expenditure was Rs. 138 lakhs, and in the third Plan, the provision was Rs. 208 lakhs, but the expenditure was Rs. 83 lakhs. Obviously, it can be seen that there is woeful gap between the physical targets and the financial targets. It is not planning at all. There must be something wrong somewhere. Therefore, I earnestly request the Government to see that even the small-scale industries and cottage industries are developed in a proper way with a

view to bring integrated and balanced rural economy in the rural sector because we cannot distribute investment in a haphazard way and no development is possible if the investment is spread over a handful people. Therefore, in order to bring about reconciliation between the physical targets and financial targets, they must select only those industries where the return is reasonably high.

I will touch two or three problems peculliar to our District. Regarding fishery, I congratulate the Government for the various multi-pronged schemes launched both in South Kanara and North Kanara. I do not want to give detialis of the scheme. I do not grudge any scheme being taken up in South Kanara. But topographical situation and the geographical lay-out being the same in North Kanara and South Kanara, one is tempted to ask why North Kanara is lagging behind South Kanara in regard to the implementation of these schemes. It might be due to two reasons, either the fishermen community in South Kanara might be more resourceful than their counterpart in North Kanara or the officers who are entrusted with the implementation of these projects might not find it more convenient in North Kanara. I do not ascribe any motive to any officer.

Sri K. KANTHAPPA SHETTY (Legislative Assembly Constituency).—My information is that although money is provided for different schemes and projects, the people are not coming forward to make use of it. So, officers find it difficult to make use of that money and spend that money. In general, in South Kanara, people are educated. They take advantage of the schemes. They get aid from different departments and they make better use of it. I am not blaming anybody. Public life in North Kanara is not awakened as it is in South Kanara and so, it is not possible to compare both the districts. It is not a good comparision. They stand on different footing.

I have heard from some of the officers of South Kanara who serve in North Kanara that people in North Kanara are more interested to go to Bombay and take to other avocations instead of carrying on agriculture. People are conservative and backward.

Sri R. B. NAIK.—I have no quarrel with them. I do not want to impute any motive to anybody. Nothing of that sort. I concede that people of South Kanara are more resourceful and more organised either in the form of capital or incentives. I have no prjudice if more help is given there. My idea in bring this to the notice of the House is that as far as possible, the officers also must create favourable atmosphere of mobilising all the resources with the co-operation of the public. I do not compare South Kanara with North Kanara. It is higher in every respect and more potential than our district. I give them credit. Therefore, the only salient feature of this discrepency is disparity between the developmental activities taken under this fisheris project, it might be due to the resourcefulness of those people or the slackness or backwardness of our people. Therefore, my only request is

(SRI R. B. NAIK)

that proper atmosphere should be created in North Kanara and Government should even undertake the necessary propaganda in this respect. I do not grudge any activity that is taken up in South Kanara.

Regarding forests, I want to say one word. We all know that North Kanara District has 70-80 per cent under forest. According to the national plan, it is laid down that 33 per cent of the area of a district should be under forest. Because North Kanara is not giving sufficient land revenue, Government allotted only 2 lakhs to this district. This time, they have given 5 lakhs. Therefore, I congratulate the Government on this.

Secondly, after considerable agitation, 10,000 acres of forest land were ordered to be released for cultivation from Bhatkal to Karwar. Out of this, 50 per cent of the area is filled with rock and it is not fit for cultivation. Even out of the balance hardly 5 to 10 per cent is released to agriculturists for technical difficulty. There is a consistent demand now on the part of the people to release at least one lakh of acres for cultivation to the landless people. If the Government has already taken a decision to this effect, then I request that it must be immediately implemented and expeditious relief be given to the poor raiyats. Thank you.

ಶ್ರೀ ತೇಜ್ ಸಿಂಗ್ ರಾಥೋಡ್ (ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಹೊಂದಿದವರು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಹಲವಾರು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಲು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣಾ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ನಾಮಿನರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನಾಮಿನರ್ ಏಕೆಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ಲಾನುಗಳು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಏನೇನು ಪ್ಲಾನುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅನೇಕ ಪಂಗಡಗಳಿವೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಸ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎ.ಕೆ.ಗಳು, ಇದ್ದಾರೆ—ಅವರ ನಡವಳಿಕೆ, ವೃತ್ತಿ, ಸುಧಾರಣೆ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಹರಿಜನರೊಳಗೆ ಮಾದಿಗ, ಚಮ್ಮಾರ ಎಂದು ನಾನಾ ತರಹ ಇದೆ. ಅವರ ವೃತ್ತಿಯೇ ಬೇರೆ. ಈ ಪ್ಲಾನ್ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಲ್ಲದೆ, ನೊಮ್ಯಾಡಿಕ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಮಾಜಗಳು ಇವೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ನಾಲ್ಕು-ಐದನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಲಿತಿರುವ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಹೇಳಿದ್ದು ಇವರು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಏನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ್ ಹೋದರೆ, ಅದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಲು ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನಾಲ್ಕು-ಐದನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಲಿತವರು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಹೇಗೆ ಆದರು ?

ಶ್ರೀ ತೇಜ್ ಸಿಂಗ್ ರಾಥೋಡ್.—ಏಕೆ ಆದರು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಇವರು ಏನೊಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೂ, ಅದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನೊಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮೆಂಬರುಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವನು ಬರೆದುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರಿನ ಅನುಭವ. ಇದೇ ರೀತಿ

ಒಂದು ರೀತಿ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಒಬ್ಬ ಸೋಷಿಯರ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕರೆಕ್ಟರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಬಾ ಎಂದರೆ ಬರಬೇಕು, ಹೋಗು ಎಂದರೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ನಾವು ಏನು ಹಣವನ್ನು ಓದಗಿಸುತ್ತೇವೆ, ಅದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಡಿನೋಟಿಫೈಡ್, ಲಂಬಾಣಿಗಳು, ಒಡ್ಡರು, ಬೋಯಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ವೃತ್ತಿ ಕಸುಬು ಬೇರೆ. ಕೆಲವರು ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಸೋಷಿಯರ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯೂ ಇದೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷದಿಂದ ಎರಡು ಲಕ್ಷದವರಿಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಷೆಡ್ಯೂಲು ಕ್ಯಾಸ್ಟ್, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್, ನೊಮೇಡಿಕ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್, ಡೀ ನೋಟಿಫೈಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಜನ ಒಡ್ಡರು, ಲಂಬಾಣಿಗರು ಇತ್ಯಾದಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 5,000 ದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸೋಷಿಯರ್ ವೆಲ್‌ಫೇರು ಇಲಾಖೆ ಮೂಲಕ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲವರಿಗೆ 500 ಹಾಗೂ ಸಾವಿರ ಹೀಗೆ ನರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ಹಣ ಸಮ್ಮನೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಡೆವಲ್ಪಮೆಂಟು ಸಮಿತಿಗಳು ಬೇರೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸಲುವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸೋಷಿಯರ್ ವೆಲ್‌ಫೇರು ಇಲಾಖೆಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರಿಗಾಗಿ ಸ್ಕಾಲರುಷಿಪ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ, ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಮನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಗಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವರ್ಗದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಸುಮಾರು ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ. ಸುಮಾರು 2,700 ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಪಾಡಿ ಹಾಗೂ ತಾಂಡ ಇತ್ಯಾದಿ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿ ಅವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಸಹಾಯ ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಣ ಸಾಲದು, ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರು ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮದು ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಉಪೇಕ್ಷಿತ ವರ್ಗ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

5-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕಾಂತಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ .—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವಾಸ್ತವವಾದ ಅಂಶವೇ ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರು ಬಹಳ ಬಡವರು, ಇವರಿಗಾಗಿ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೂ ನರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಜನಜನಿತವಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳವರು ನಿಗಾ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರು ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಕಾರದವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹರಿಜನರ ಹಾಗೂ ಗಿರಿಜನರ ಮತ್ತು ಟ್ರೈಬರ್ ಏರಿಯಾದ ಜನರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಕೋಮಿನ ಮುಖ್ಯ ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳಿವೆ, ಅವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆ, ಅವರಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಇಂತಹ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸಹಾಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇವರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಸರಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಇವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಈಗಿರುವಂತೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರೋ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ತಿಂದುಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣವೇನೋ ಸರಕಾರದಿಂದ ಮಂಜೂರಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಜನತೆಗೆ ಅದರಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕಾಂತಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಒಂದು ಶಾಸನಬದ್ಧವಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದೇನಾದರೂ ಅನುಕೂಲಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ತೇಜ್ ಸಿಂಗ್ ರಾಥೋಡ್.—ಮಾನ್ಯ ಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಅದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸರಕಾರದವರು ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟ ದುಡ್ಡು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ಲಾನು ಇದ್ದರೆ ಅದರಂತೆ ಮಾಡುವಾಗ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಡಿ.ಇ.ಓ. ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ರೀಗ್ರೂಪಿಂಗ್ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಎಂದು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲ ಟೀಚರುಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಟೀಚರುಗಳು ಇರಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇರುವ ತಾಂಡ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲಾ ಟೀಚರು ಎಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಹುಡುಗರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಟೀಚರು ಯಾವಾಗಲೂ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸುಮಾರು ಒಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಟೀಚರು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಪಾಠ ಕಲಸುವವರು ಯಾರು? ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡದ ಹತ್ತಿರವೇ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಆಲ್ಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದೇ ಅವರು ಬೇರೆ ಊರುಗಳಿಂದ ಬಂದು ಪಾಠ ಹೇಳಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಂದರೆ ಅಂತಹ ಟೀಚರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳು ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಲ್ಲಗೆ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಅವರಿಗೆ ವಸತಿಗಾಗಿ ಜಾಗ ಕಲ್ಪಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಹಣ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದೇನೂ ಅನುಕೂಲಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಹಾಗೂ ಗಿರಿಜನರು, ಷೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್, ನೊಮೇಡಿಕ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್, ಡೀ ನೋಟಿಫೈಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ ಅನೇಕ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಜನರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಬಡತನದಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಗತಿ ಇಲ್ಲ. ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾರು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜದವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸೋಷಿಯರ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಜುಕೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಳಿದ ಬಲಹೀನ ಸಮಾಜವನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿತ ಜಾತಿ ಎಂದು ಎಜುಕೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಹಿಂದುಳಿದ ವರನ್ನು ಇತರ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲರುವ ಜನರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಆಗಲಲ್ಲ. ಈಗ ಸರಕಾರ ಎಷ್ಟೋ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾದರೂ. ಅವರಿಗೆ ಆದರ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 13 ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 25 ಹುಡುಗರೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಸುಮಾರು ಐದು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಅದರಂತೆ ಐದನೇ ವರ್ಷ ಹುಡುಗರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿದು ಅವರನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಇಂತಹ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಿಗಾಗಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡಲು ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ

ದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು ಅವರ ವಿಶೇಷ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದೇನೋ ಸರಕಾರ ಕೆಲ ಕೆಲವು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಾವಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ತಾಂಡ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣವಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನೀರೇ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಶಾಲೆ ಇದ್ದರೆ ಕಟ್ಟಡವಿಲ್ಲ, ಕಟ್ಟಡ ಇರುವ ಶಾಲೆ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಟೀಚರುಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಈ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಆರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಹಾಗೂ ಅವರ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇಲ್ಲವೇ ಇರುವುದೇ ಇಂದಿನ ದುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರು ಎಂದು ಇರುವವರು ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ರೆವನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಗಳೂ ಅನುಕೂಲಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವೆರಡು ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಅವರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯಾಯಿತು ಅವರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲಿ, ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ತಮಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಂದರೆ, ಅವರನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಹಾಕಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಹಾಕಿ. ಅವರಿಗೆ ನಿಮತ್ಸಾಹ ಉಂಟು ಮಾಡಬಾರದು. ಪ್ರಮೋಷನಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಇರಬೇಕು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತನ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಪ್ಲಾನ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕನೇ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹರಿಜನರು ಗಿರಿಜನರು ಇವರಿಗೆ ಸ್ಪೇಟ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಲಹೀನ ಸಮಾಜ ಬಡ ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಈ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡವನನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಏನು ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಡವನಿಗೆ ದಿಕ್ಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಅಫಜಲ್‌ಪುರ ನಡುವೆ ಭೀಮಾ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಬ್ರಿಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಉಳಿದಿದೆ. ಈ ಸೇತುವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶವು ಎರೆಕ್ಕಸಿಟಿ ನಪ್ಲೋ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳೇ ಮೈಸೂರು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ 50 ವರ್ಷ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ದೇವಣಗಾಂವ ಸೊನ್ನ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಈ ಸೇತುವೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ವಿಜಾಪುರ ರಸ್ತೆ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ದಯಮಾಡಿ ಈ ಭೀಮಾ ನದಿಯ ಸೇತುವೆ ಕೆಲಸ ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಆಭಾರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ತೇಜ್ ಸಿಂಗ್ ರಾಥೋಡ್)

ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜದ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜ ಉಪೇಕ್ಷಿತ ಸಮಾಜವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರಿ ಟಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಪೀರ್ ಸಾಬ್ (ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹೋದಯ, ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು 1968-69ನೇ ಸಾಲಿನ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಆಯವ್ಯಯ ಜಮಾ ಖರ್ಚು ತಃಖ್ತೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸುಮಾರು 194 ಕೋಟಿ ಆದಾಯ, 182 ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧ ದೇಶ ಮಾಡುವ ಮಹೋದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ಆದಾಯ 3 ಕೋಟಿ 4 ಕೋಟಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಈಗ 182 ಕೋಟಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಆಗಿದೆ. ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲಿ ಎಂಬ ಮಹೋದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ತಃಖ್ತೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಕೋಟಿ ಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷಣೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಸಹಸ್ರಾರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿರುವುದಂದ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಆಗಬೇಕಾದುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದರೆ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯರ್ಥವಿಯಂದ ಕೇಳತಕ್ಕಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಂದು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಇದೆ. 100 ಕ್ಕೆ 75 ರಷ್ಟು ಜನ ರೈತರು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಉಂಟಾಗಿ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಹರಿಕೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಅವ್ಯವಹಾರಿಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಜನರನ್ನು ಏನು ಅಂತಾ ಕರೆಯಬೇಕು ! ಇದು ದೇವ ಲೋಕವೇ ! ಇದು ನರಕವೇ ! ಇದು ದೇವ ಲೋಕ ಆಗಬೇಕು. ಸರಕಾರದ ಕೆಲಸ ದೇವರ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಶ್ರಿಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಬರೆಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇವರ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಸರಕಾರದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಇದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯ. ಅದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಅಧರ್ಮ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಣೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಆದರೆ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ 10 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ, ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬೇಕು, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಇರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪೇಕ್ಷೇ ಪಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಏಕೆ ಎಂದು ನಾನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ನನಗೆ ಹೀಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹಿಂದೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಈಗ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿದ್ದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ವಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಜನತೆಗೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತಮ ಖೇತಿ, ಮಧ್ಯಮ ವ್ಯೇಪಾರಿ, ಕನಿಷ್ಟ ಚಾಕರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರೈತರು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕುದು ಮತ್ತು ಸಮರಸವಾಗಿ ಈ ಮೂರು ಸಮಾಜದವರೂ ದುಡಿದು ತಿನ್ನತಕ್ಕುದು. ಈ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ

ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಆದರೂ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯವಾಗಿ, 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಎಷ್ಟೇ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತೇವೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕುದು ಈಗ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ, ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ನಾವು ಏಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕುದು. 282 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಎಪಿಷ್ಟ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ 240 ಕೋಟಿ ಜನರ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಇದು ಪ್ರತಿ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಘಂಟೆಗೆ 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಹೋದರೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾದರೂ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದರೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಹಣ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ನಿಗಾ ಇರಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ರೈತ ವರ್ಗ, ವ್ಯಾಪಾರಿ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ವರ್ಗ, ಈ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನುರಿತ, ನಮ್ಮ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಇದ್ದು ನುರಿತ ಪ್ರಾಜ್ಞರು, ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳು, ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮುಖಂಡರು, ಇವರೆಲ್ಲ ಈ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ನಲ್ಲಸಿದ ನಂತರ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿ ಆ ನಂತರ ದೇಶ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ದೇಶ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ಇದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಮಹಾನುಭಾವರು, ಪ್ರಾಜ್ಞರು ಏನಿರುತ್ತಾರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ನುರಿತವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ. ರೈತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ, ಹಗಲಿರಳೂ ದುಡಿಯುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಧುನಿಕ ರೀತಿಯಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವಂಥ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಕಾಲದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ—ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ಹತ್ತು ಹನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ—ಮನುಷ್ಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಶಕ್ತಿ, ದುರ್ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶಕ್ತಿಯೇ ಸಂಪತ್ತು, ಶ್ರಮವೇ ಸಂಪತ್ತು. ಎಂದಿನವರೆಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ನರಿಯಾಗಿ ಬೋಧಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದಿನವರೆಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ತರಬೇಕು. ಇದು ತಿಳಿದವರೆಲ್ಲರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ವ್ಯಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಲೆಕ್ಕವೇ ಇಲ್ಲ. ಉಂಡದ್ದು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ, ನಿಂತದ್ದು ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವಂತೆ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೂ ನಾವು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂಗೈ ಹುಣ್ಣಿಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ, ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಹೋದರೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವವರ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂಲ ಭೂತವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಏಕೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಾಗ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ನಾನು ಮೂರು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವರ್ತಕ ಮುಖಂಡರ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಬಹುದು. ಆದಳಿತದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ನಿವೃತ್ತರಾದವರ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಲಂಚ, ಅಕ್ರಮ, ಅನ್ಯಾಯ ಇಂಥವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮಹಾ ಪಾಪ, ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಗೌರವ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವ ಕೆಲವನ್ನು ಮತ್ತು ನರ್ಯಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಬಹುದು. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವುದು, ದಂಡನೆ ಮಾಡುವುದು ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ರೈತ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಮುಲಗದ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಪೀರ್‌ಸಾಬ್)

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಆ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಪ್ರಚಾರದಿಂದ ಜನಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದನ್ನು ಏನಿಯೋಗಿನತಕ್ಕ ಸನ್ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲಯದೆ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಪೂರು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರು, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದು ರಿಟೈರ್ ಆಗಿರುವವರು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ತಕ್ಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಸಲಹೆಮಾಡುವಂತೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

5-30 P.M.

ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯವೇನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪತ್ರಿಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಬೇಕು. ಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತರು ಕೆಲವರು ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಒಂದು ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಅವಲಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ಹೆಚ್ಚು ವಾಪಿತ್ರತೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ವೃತಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ದೇಶ ಪ್ರೇಮ ಭಾವನೆ, ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿ, ಅಡಳಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲವರು ಬರುವಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳವರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಪಕ್ಷದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಗಾಣಿಗನ ಮನೆಗೆ ಎಣ್ಣೆ ತರಲು ಒಬ್ಬ ಹೋದ. ಅಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿನ ಕತ್ತಿಗೆ ಗಂಟೆ ಕಟ್ಟಿತ್ತು. ಅದನ್ನೇಕೆ ಕಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಅವನು ಕೇಳಿದ. ಎತ್ತು ಗಾಣದ ಸುತ್ತಲೂ ತಿರುಗುವಾಗ ಗೊತ್ತಾಗಲಿ ಎಂದು ಕಟ್ಟಿದೆ, ನದ್ದಾದರೆ ಗಂಟೆ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎತ್ತು ತಿರುಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗಾಣಿಗ ಹೇಳಿದ. ನಂತರ ನುಮ್ಮನೆ ಎತ್ತು ತರೆ ಅರ್ಥಾಡಿಸಿದರೂ ಗಂಟೆ ಸದ್ದು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಗಾಣಿಗನನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಗಾಣಿಗ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನುಮ್ಮನಾದನಂತೆ. ಕಾಲಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ನಾಕು ಎಂದು ಎಣ್ಣೆಗಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದವನು ಕೇಳಿದನಂತೆ. ಇದನ್ನೇಕೆ ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ, ಟೀಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ನುಮ್ಮನೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿಯವರು ರೆವಿ ಮಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಇಷ್ಟೆತ್ತು ಭಾಗ ರೈತರ ಪೇಪೆ ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಕ್ಷ ಬೆಳೆಯುವವರು ಇತರರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ರೈತನೇ ದೇವರು. ಅತನು ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಬೆಳೆದರೇ ನಕ್ಕರೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಕೆಲಸ ಇರುತ್ತದೆ. ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೆಳೆಯೂ ರೈತನ ಮೂಲಕವೇ ದೇಶಕ್ಕೊದಗಬೇಕು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಅವನು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಇತರರಿಗೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಅವರು ಬೆಳೆದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುವಾಗ ಅವರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವವರೂ ಇರಬೇಕು, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರು ಏನು ಬೆಳೆದರೂ ಅದನ್ನು ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಇತರರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಅವರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ರೈತನ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಡಳಿತ. ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಅಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಜಂಟಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇದೆ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ತನಿಖೆಮಾಡಬಹುದು. ಅವರು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರ ಹಾಗಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಭಯವಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಇರುವ ಕಡೆಯೇ ಪೋನುಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ, ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ತೊಂದರೆ ವಿಚಾರಮಾಡಬಹುದು, ನಂತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳವರಿಗೂ ಭಯವಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾತ್ರ ಹುಷಾರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರ್ಲ್ಲಾ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದರಿಂದ ಎರ್ಲಾ ಇರಾಜಿಗಳಲ್ಲೂ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಸರಕಾರವಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ನೌಕರರು ನಿಷ್ಠುರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಭಯಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಡಳಿತಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುವುದು. ಹಿಂದೆ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಓಡಾಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಪ್ರವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಆಗ ಆಡಳಿತವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗಲಾದರೂ ಮನೆಯುಲ್ಲೇ ಕುಳಿತು ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಅಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿರುವಾಗ ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು ? ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಇರಾಜಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗೂ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲ ಹೀಗೆ ಕೇಳಿ ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾರೂ ರೇಜಿಗಾಗಿ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಅಮಲ್ದಾರರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅಮಲ್ದಾರರು ಸೇಕದಾರರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದೆಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೆದರಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಯಾರೂ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಟೀಕೆಮಾಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋಪವೂ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥಸ್ವಾಮಿ (ಸ್ಥಾನೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆರೋಪ ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರೋ ಅಥವಾ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಕೆ. ವೀರ್‌ಸಾಬ್.—ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ನ್ಯೂನತೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಇತರ ದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಗೆಲ್ಲಲಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಮನನವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ; ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದ, ಐಕ್ಯತೆಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗರ್ಭಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿರಲಿ ಏನೇ ಇರಲಿ ಐಕಮತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅದ್ಯಾವುದೂ ಭೂಷಣವಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೂಲಭೂತವಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ತಿರುಳು. ತಿರು, ಪಶು, ಸಸ್ಯ ಈ ಮೂರು ಜಗತ್ತಿನ ಮೂಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹುಪಚನವಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಷ್ಟ್ರುಗಳು ಕಲಿಸಿ ಬಿಡಲಿ ಸಾಕು ಎಷ್ಟೋ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಮಕ್ಕಳು ಏಕ ವಚನದಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಆ ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅಸಹ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಮ ಅಂತ ಕರೆಯುವುದನ್ನು ರಾಮಯ್ಯ ಅಂತ ಕರೆದರೆ ನಮಗೆ ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಸುಖವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಹಣ್ಣುಹಂಪಲು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯ ಬೇಕು, ಹಾಲು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಪಶು ಸಂಪತ್ತು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗ ಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸಾಲದ ವಿಷಯ. ಸಾಲವಿಂದ ನಾವು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರ ಆಯಸ್ಸು 28–29 ವರ್ಷ ಇತ್ತು, ಅದು ಇವತ್ತು 50 ವರ್ಷ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು 18ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನಿಜ, ಈ ಆಯಸ್ಸು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ದೆಯಲ್ಲಾ ಇದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದರೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮೂರೂವರೆ ಪೈಸಾ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಮಗನನ್ನು ಸಾಕಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ನಿನ್ನನ್ನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಮತ್ತು ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವಂತಹ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ವಿವರವಾಗಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಆಶೆ ಇತ್ತು, ಕಾಲವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎರ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದೀರಿ ಅಂತ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿ ಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri VENKANAGOUDA SIDDANGOUDA.—Mr. Chairman, Sir, within the very short time at my disposal, I shall try to be brief.

I commend the budget proposals placed before the House for the year 1968-69 and I congratulate the Hon'ble Finance Minister for keeping up the entire budget size to the tune of Rs. 60 crores and odd and also for keeping up the development pace of this State.

One main feature of the budget is that there is some surplus whatever little may be shown in it. Besides, no new taxation proposals are placed before us and consequently we are saved from much public criticism in this behalf.

I cannot but pass an apprehensive remark about the overdraft position. Raising of new loans should be done away with as early as possible and it is not a sound financial proposition. No financial position can be sound unless and until solid assets are created. On the one hand we say that extravagant spending for development has led to inflation while on the other hand we are justifying overdrafts. There must be some consistency in all these vital economic matters. We must desist from deficit financing, overdrafts and *ad hoc* loans in the interest of sound financial position.

Sir, with these main features I commend the Budget Estimates placed by the Hon'ble Finance Minister before this House, and I think it is quite admirable on his part to have taken a very realistic view in the interest of the State and the people.

I would like to make some observations regarding the very vital aspects of our administration. We are almost on the point of preparing the Fourth Five Year Plan. During the course of my talk on the Governor's Address, I have said time and again that the planning that we are doing today is not at all a scientific one ; it is piecemeal planning. What are the factors of planning ? The first factor is the natural resources of the State, of the country and the second thing is the man power. One of our senior members, Sri J. B. Mallaradhya referred to man power planning. That is a very realistic approach. We plan for betterment, and this betterment is better use of the natural resources, persons who are expected to implement the plan and the technical know-how that is what is required. That is what is meant by planning. Planning, as I understand, is of two types. As far as capital resources are owned by private people, personal planning is inevitable. The planners have got to keep in mind the personal planning and public planning to coincide. If our democratic set-up is to be successful, public planning is very necessary. Otherwise, lot of conflicts and controversies are bound to arise. Today, we are in the midst of controversies, because our planning is not based on scientific considerations.

Regarding the formulation of the Fourth Five Year Plan, I want the Government, particularly the Hon'ble Minister for Development, to bestow his earnest attention to this aspect. If our machinery is defective and planning is defective, we are not sure to meet the targets or the

objects to be achieved under the Plan. We are in the sphere of criticism because our planning is not scientific. I have no doubt in my mind and without any fear of contradiction, I say, this is no planning at all. Suppose an expert comes with a proposal and if it is found to be of some help, we accept it; suppose a capitalist or collaborator from foreign countries come, we readily accept it. I don't think it is planning. It is just like Jack of all trades and master of none. I very much appreciate the comprehension of our Hon'ble Finance Minister, who has got more or less a very analytical mind and clarity of mind to have considered the idea of a Planning Board. I do not know whether it will be an investigating body of the so-called experts of our parasites in the country. I do not know whether earnest and sincere people will be there or not. We are in a democratic set up.

Sri VISWANATHASWAMY.—Is it the opinion of the hon'ble member that all experts are parasites ?

Sri VENKANAGOUDA SIDDANGOUDA.—These I.C.S., I.A.S. and white-collared people have been misguiding. How far we have to bear with these people ?

Sri B. G. DESHPANDE (Teachers' Constituency).—I rise to a Point of Order, Sir. It may not be proper on our part to express our opinion about officers who are not hear to defend themselves.

Sri J. B. MALLARADHYA.—No individual names were referred to. It is only a general remark. They have made a mess of planning in the country.

Sri VENKANAGOUDA SIDDANGOUDA.—Sir, let the members bear with me. I have been in touch with many experts, who are responsible for the Plans, both at the State and Central level. In the meeting they say that the plan is very scientific, and when we meet them privately they say : it is the will and wish of responsible Leaders and Ministers what can we do ?' This kind of statement is not really worthy of any consideration and excuse, because we are doing a very sacred job of public services. Development is to take place every minute, every day.

Sri K. SURYANARAYANA ADIGA.—Is it the considered opinion of the hon'ble member that we should have a plan guided not by experts but by the people ?

Sri VENKANAGOUDA SIDDANGOUDA.—Sir, my hon'ble friend, Sri Adiga is coming very very nearer to my point. This is a democratic set up. This is the responsible Government represented by the people. The Government should discharge all the responsibilties of developing the country and work for the welfare of the people. What the people want, people's representatives ought to know, and what the people's representatives and representatives of Government want has to be put on technical and scientific considerations and details have to be worked out by the technical experts.

Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Education and Agriculture).—There may be as many number of wants as representatives. Whom to hear?

Sri VENKANAGOUDA SIDDANGOUDA.—It is quite simple. In a democracy, majority opinion is carried.

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Supposing there are 52 thoughts; how to reconcile?

Sri C. S. BALAKRISHNA GOWDA (Legislative Assembly Constituency).—My friend, Sri J. B. Mallaradhya suggested that at every District there should be a unit for planning. This regional imbalance should go and all the necessities of all the areas should be taken into consideration. A few officers sit in a particular place without knowing the needs of the people and they go on planning. I really admire that the Congress friend of mine is coming out with facts that some sort of back-door arrangements are made, and the opposition members are not getting their share.

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—The hon'ble member is misinterpreting the ideas.

Sri VENKANAGOUDA SIDDANGOUDA.—There is nothing to misinterpret. Regarding planning, I want the peoples representatives to be in a dominent position so that they will try to represent the real aspirations of the people and put them under the Plan.

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—At that rate, the entire Upper House and Lower House members will have to be on the Board.

Sri K. SURYANARAYANA ADIGA.—Are we not discussing the draft plan every year, Sir?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Yes, we are discussing.

Sri VENKANAGOUDA SIDDANGOUDA.—I will give a simple example; take the example of agriculture. In the formulation of schemes for agriculture, what are the factors involved? It is land, men, technical know-how and input. Since the land is owned by individuals as it is today, personal planning should have the first consideration about the aspirations and developments.

6-00 P.M.

This individual planning for development of farming should be stimulated and it has to be handled by the Central Planning. I have no disrespect to our so called experts in our country. Wherever there is knowledge we must respect it and that knowledge must be completely used and utilised for the benefit of the people. I want to draw the attention of the House to this particular point. Now I want the State Government to please consider that the Planing Board should consist

of responsible leaders of every section of the society, every section of professions like agriculture, trade and industry. The Finance Minister made a reference that they are intending to have a Planning Board to be constituted shortly. I only said how it should be constituted.

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri B. G. DESHPANDE.—Sir, tomorrow is our non-official day. We can put off that non-official business tomorrow and finish this budget discussion.

Mr. DEPUTY CHAIRMAN.—Soon after the reply is over, the non-official business will be taken up.

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—About one hour may be given for discussion and afterwards the Government will reply.

Sri C. S. BALAKRISHNA GOWDA.—Once in a way we discuss this non-official business. You may take up this tomorrow and reserve another day for budget discussion. It may be taken up on Saturday or Monday.

Mr. DEPUTY CHAIRMAN.—We have already taken 10 days. We have to conclude tomorrow. If the members have no objection, this non-official business can be taken up on some other day.

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Appropriation Bill may be taken up tomorrow if non-official business is dropped.

Mr. DEPUTY CHAIRMAN.—The House now stands adjourned and meet tomorrow at 2-15 P.M.

The House adjourned at Five Minutes past Six of the Clock and to meet again at Fifteen Minutes past Two of the Clock on Friday, the 15th March 1968.

WD 10661—GPB—600—10-8-68

MYSORE LEGISLATIVE COUNCIL

Friday, 15th March 1968.

The House met in the Council Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at Fifteen Minutes past Two of the Clock.

MR. CHAIRMAN (SRI S. C. EDKE) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

College of Physical Education

79. Sri J. B. MALLARADHYA (Legislative Assembly Constituency).—

Will the Minister for Agriculture and Education be pleased to state :—

(*a*) when the College of Physical Education in Bangalore was started ;

(*b*) the total amount spent by Government up-to-date on buildings, staff and equipment ;

(*c*) the number of diploma holders that have passed out of this college ;

(*d*) the number employed out of the candidates trained in this institution ; and in what jobs ;

(*e*) the qualifications of the members of the teaching staff ;

(*f*) the present strength of the college and the conditions for admission ;

(*g*) whether the original objective of Government in starting this college is fulfilled and the expenditure incurred commensurate with the results achieved ;

(*h*) whether Government consider the desirability of handing over this college to the Bangalore University for being upgraded for training graduates in physical education ;

(SRI J. B. MALLARADHYA)

(*i*) whether this college received recognition on an All India basis and if so, by whom ;

(*j*) whether Government would consider the need for constituting a Board of Management as in the case of the college at Gwalior, with a view to ensure the maximum benefit being secured in the interest of Physical Education in the State ?

A.—SRI K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Agriculture and Education).—

(*a*) 23rd September 1959.

(*b*) The total amount spent by Government up-to-date is as follows :

(1) Buildings	...	Rs. 7·32 lakhs
(2) Staff	...	Rs. 4,04,219-23
(3) Equipment	...	Rs. 1,12,067-58

(*c*) 263 Diploma Holders passed out of this college up to 1966–67.

(*d*) The deputees from Government and non-Government Institutions are working in their respective High Schools. None of the private candidates passed out of this College has sought help of this Institution for appointments. But there are number of enquiries from schools and colleges to spare the services of D.P. Ed. trained teachers for appointment. So, it is assumed that all the Diploma Holders, passed out of this college are employed.

(*e*) (1) Principal—Sri N. C. Parappa, B.COM., D.P.Ed., M.S. (U.S.A.) in Physical Edn., NIS trained, Civil Defence trained.

(2) Vice-Principal—Smt. B. V. Rukminamma, B.A., B.T., D.P.Ed., D.B.E., M.Ed.

(3) Gazetted Lecturer—Sri M. V. Seshachar, M.A., D.P.Ed.

(4) Assistant Lecturer—Sri P. N. Rudrappa, B.A., D.P.Ed., M.Ed. (Physical Education), N.I.S.

(5) Assistant Lecturer—Sri S. C. B. Rangan, B.Sc., B.T.. D.P.Ed. (Now undergoing M.Ed. Course at Laxmibai College of Physical Education, Gwalior at his own cost).

(6) Lady Assistant Lecturer—Kumari M. A. Shakuntala, B.Sc., B.Ec., D.P.Ed.

(7) Part-time Medical Officer—Dr. M. H. Hafeez, Surgeon, Victoria Hospital.

(*f*) The present strength of the college is 78 in all (30 D.P.Ed.+ 48 C.P.Ed.)

Conditions for admission: D.P.Ed. must be a graduate of recognised University. The candidates will be selected only after undergoing Physical Efficiency and skill tests.

Age Limtt: Not above 30 years—relaxable in exceptional cases. C.P.Ed. a pass in S.S.L.C. or equivalent examination. Other conditions are the same as D.P.Ed.

(*g*) Yes.

(*h*) No.

(*i*) The question of granting Central recognition to Physical Education Training Colleges has been reviewed by the Ministry of Education in consultation with the Central Advisory Board on Physical Education and recreation. It has now becn decided that the responsibility of granting recognition to the Diploma or Certificate courses of Physical Education of various Training Institutions should finally rest with the Universities, Secondary Education Boards and State Education Department in respect of examinations conducted by them. The Ministry of Education, Government of India has suggested use of the N.F.C syllabus throughout India and the same has been accepted by the Government of Mysore. The State Government has recognised the D.P.Ed. and C.P.Ed. Courses.

(*j*) No.

Sri J. B. MALLARADHYA.—What is the sanctioned strength of admissions to this college ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—78

Sri J. B. MALLARADHYA.—What is the maximum number of candidates that this college can take both under the diploma course and the under-graduate course ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—It can take about 100.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Was that the original strength stipulated for this College ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Yes.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I should like to know something about this recognition referred to in (i). What is the kind of recognition that this College had ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—The All-India Board for Physical Education was consulted by the Government of India in this respect. They are of the view that the question of recognition should be left to the respective Universities, the Secondary Board of Education and the Department of Public Instruction. Therefore, these courses have been recognised by the Government of Mysore.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Do the products of this College find ready employment in other parts of India ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Yes. This College is the first of its kind in the whole of India and nobody who is trained in this College is left without a job.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Is this the only College of this kind in India ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—I said, first of its kind.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Is Government aware that there is a very distinguished College in Gwalior called the College of Physical Education, which is perhaps unequalled in the whole country in regard to equipment, staff, etc.?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—There is also a College in Gwalior. But it does not come to this level.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಪಿ. ರಾಜಣ್ಣ.—ಸರ್ಕಾರದವರು 22 ಜನರನ್ನು ಡೆಪ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿ ಟ್ರೈನಿಂಗಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದು ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆದುದು 78. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇದನ್ನು 100 ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಇದೆ.

Sri D. RAJGOPAL.—Has it come to the notice of the Government that for the more efficient and better working of this College, if the field of the Stadium is left under the control of the College, it would be better, rather than it being left with the Sports Council ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—We have not considered that question.

Sri D. RAJAGOPAL.—Has it also come to the notice of the Government that the Sports Council is not cooperating with the College authorities and not making available the fields whenever they need them, with the result the efficiency of the College is suffering ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—No such dispute has come to our notice.

Sri D. RAJAGOPAL.—This dispute was brought to the notice of the then hon. Minister last year itself. Because you have come afresh, you may not know it. May I request the Government to consider these two aspects ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Yes.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Have the Government known of the existence of a Physical College of Education in Madras, which was a pioneer in the whole of this country ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—May be.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಪಿ. ರಾಜಣ್ಣ.—ಉತ್ತರ (ಡಿ)ನಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯೂಟ್ ಆಗಿ ಬಂದವರು ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲಿನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಅಂಥ ವರು ಜನರಲ್ಲಾಗಿ ಟೀಚರ್ ಎಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಫಿಜಿಕರ್ ಟೀಚರ್ ಎಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಹೇಳುವಂಥಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಣ್ಣ.—ಇಂಥ ಒಂದು ಕಾಲೇಜು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿದೆ, ಗ್ವಾಲಿಯರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅವು ಬಹಳ ದೂರ ಇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಆ ತರಹ ಯೋಚನೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ಆರ್. ಲಕ್ಷಮ್ಮ.—ಈ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರೇನ್ ಆದವರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಆ ವಿವರ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—It is stated in the reply that the State Government has recognised the Courses. Which State has given recognition ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Mysore State.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—I want to know, whether any Government other than the Mysore Government has recognised these courses ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Yes, other States have also recognised them.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Has this College met the requirements in so far as provision of teachers for a period of five years, is concerned ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Probably it has met the requirements.

Sri J. B. MALLARADHYA.—The College has produced 263 diploma holders over a period of nearly ten years. Are these sufficient for the entire Department of Education ? It has not touched the fringe of the problem. 250 teachers have to be produced every year ; there is need for that number. Is the Government aware of this ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—We are aware of the importance of Physical Education. That is why, we have taken a decision to increase its strength from 80 to 100 from the next year.

Sri M. P. L. SASTRY.—Has it come to the notice of the Government that in 75 per cent of the Secondary Schools, there are no trained Physical Culture Instructors and Teachers ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—For the time being there are not sufficient number of Instructors. We are thinking of giving in-service training also to some of the members and that will, to a certain extent, relieve the difficulties.

Sri M. P. L. SASTRY.—In view of the paucity of hands who are trained for this job, will the Government consider the desirability of having an emergency Training Course at least for three months so that there may be Physical Culture Instructors in the Secondary Schools ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—That is what I have stated. By In-service Training, we hope to produce as many as possible.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Have the Government thought of taking steps to affiliate this College to the Bangalore University or this faculty being taken over by the Bangalore University so that it may gain in status and effectiveness ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—The question of affiliating this to Bangalore University may be considered ; but handing over this College to the Administrative control of the Bangalore University is not considered to be advisable.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I suggest that this College be affiliated to the University of Bangalore so that its status may be increased and it may get all-India recognition.

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—We will consider that question.

Sri D. RAJAGOPAL.—Will the Government seriously consider the question of appointing the Principal of the College as the Secretary of the State Sports Council to bring in better co-ordination ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—That is a separate question. The implication of that suggestion will be examined.

Pay of Art Teachers

80. Sri M. P. L. SASTRY (Nominated).—

Will the Minister for Agriculture and Education be pleased to state :—

(*a*) the scales of pay of Art Teachers (Drawing and Painting) working in the Secondaay Schools ;

(*b*) whether there has been a representation for the revision of their scales of pay ;

(*c*) if so, the action taken by them in this behalf ?

A.—Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Agriculture and Education).—

(*a*) (i) Rs. 110-5-150-6-180-10-220 (for Diploma holders of J. J. Schools of Art, Bombay).

(ii) Rs, 80-3-110-4-130-5-150 (For non-Diploma holders)

(*b*) Yes.

(*c*) The matter is being considered.

Sri M. P. L. SASTRY.—May I know if the Goverament is in receipt of the recommendations made by the Sub-Committee on Arts and Crafts Examinations in the State in regard to the revision of scales of pay of the Art Teachers in the State ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Yes, Sir.

Sri M. P. L. SASTRY.—Have they not recommended Rs. 150 for those who have obtained the diploma of the J. J. Schools of Arts of Maharashtra or equivalent qualification and for the Drawing Teachers and Certificate Holders Rs. 80?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Yes, they have recommended.

Sri M. P. L. SASTRY.—How is it that the Government have not implemented this in spite of those recommendations coming as early as 1962?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Of course, these are all recommendations made to Government. But the Government will have to take so many things into consideration. This question is under the active consideration of the Government. I think, in the near future we may take a decision.

Sri M. P. L. SASTRY.—Has it come to the notice of the Government that large number of people who have taken a diploma from the Maharashtra Government and possessing an equivalent qualification from the J.J. School of Arts are not getting those benefits?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—True.

Sri M. P. L. SASTRY.—Is it not on account of the difficulty that has arisen in the change in the nomenclature of the J.J. School of Arts consequent on it being taken over by the Maharashtra Government?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—All these things will have to be considered.

Sri M. P. L. SASTRY.—How long would it take for the Government to take a decision in view of the fact that these Art Teachers are getting much less pay than the teachers who are working in the Primary Schools and Secondary Schools as teachers?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Some of these things have to be worked on a rational basis, which may take some more time. It all depends upon the funds available. After taking into consideration all these discussions, the Government will take a decision soon.

Sri D. RAJAGOPAL.—Would the Government consider having rationalised scales for all the teachers instead of considering on piecemeal basis for art teachers, drawing teachers and history teachers and so on, taking the duties and responsibilities involved into consideration?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—That is a very good suggestion.

Sri M. P. L. SASTRY.—In view of the fact that these teachers possess five years training, is it not desirable and necessary, as they are doing the same type of work, to give the same scales of pay?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—It might depend on qualification. J.J. School of Arts is a better qualification. Whether these people also should get enhanced pay is a matter under the consideration of the Government and it is receiving due attention.

Sri M. P. L. SASTRY.—Is Government aware that this Diploma by J.J. School is now being conducted by the Maharashtra Government during the last few years and you are mentioning J.J. School and this has created some confusion ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—It may be true; we will try to rectify.

Sri M. P. L. SASTRY.—How is it that Government have not filled up the vacancies in spite of qualified people being available ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—In some cases, qualified people are not available and the recruitment people have not taken steps.

Sri M. P. L. SASTRY.—When the qualified persons are available, will the Government see that these posts will be filled up ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—We will certainly fill up the posts when persons are available.

Smt. M. R. LAKSHAMMA.—Since art is the indicator of the progress of the nation, will the Government consider the desirability of having more funds towards better payment ? Will the Government think of the desirability of giving better emoluments to teachers who are going to bring out art instincts in the student population ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—We cannot consider only the question of art teachers; other teachers are also there. We cannot say that the salaries given to them now is inadequate. It is a matter of comparison. People who get less will compare themselves with those that get a little more. We are already spending Rs. 37 crores on education and Government is not in a position to meet the additional expenditure for the Department of Education. All these difficultues will have to be considered and then a decision taken.

Sangeetha Natak Academy

81. Sri M. P. L. SASTRY (Nominated).—

Will the Minister for Agriculture and Education be pleased to state :—

(*a*) the amount spent by the Sangeetha Natak Academy, during the last three years ;

(*b*) the number and names of Institutions that got financial assistance during the said period together with the amount ;

(*c*) the Central grants that were received by the State and Sangeetha Natak Academy during the said period ?

A.—Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Agriculture and Education).—

	Year		Rs.
(*a*)	1964-65	...	1,42,424-39
	1965-66	...	1,32,583-87
	1966-67	...	1,65,159-26

(*b*) Twenty institutions in 1965—Copy placed on the Table of the House.*

(*c*) Nil.

Sri M. P. L. SASTRY,—Sir, figures are given for 1964-65, 1965-66 and 1966-67. The highest amount of Rs. 1,65,000 is for the year 1966-67. May I know how much of this amount is spent for establishment and the amount to encourage all the institutions coming under the Sangeeth Natak Academy ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Sir, amount spent on establishment is not much ; there are only 2 or 3 people working there, but I do not have the exact figure here.

Sri M. P. L. SASTRY.—May I know what exactly is the nature of work that this Sangeeth Natak Academy is doing ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Giving financial assistance to various institutions and financial assistance to people who were serving these arts and who are now in difficult situation due to age and encourage arts.

Sri M. P. L. SASTRY.—Sir, in answer to (*b*) 20 institutions were given some financial assistance in 1965. How is it no assistance is given in 66-67 in spite of the expenditure going up to Rs. 1,65,000 ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—In 1966 amount was not sufficient ; about 14 institutions have been given financial assistance.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಆಡುವವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ನಾಟಕ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ವಯಸ್ಸಾದವರಾಗಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದಂಥವರಾಗಿದ್ದವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

Sri M. P. L. SASTRY.—Will the Government consider the desirability of the Sangeeth Natak Academy arranging for Seminars, holding study circles and having demonstration relating to music and drama just as it is being done in Madras ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—These things are being done, Sir. We are having so many functions, music concerts and drama performances and we have seminars.

*Copy placed in the Mysore Legislature

Sri M. P. L. SASTRY.—Is the Government aware that no seminar was held and no evaluation work in the study circles have been done ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Evaluation work might not have been done ; but, there are seminars.

Sri M. P. L. SASTRY.—How is it that we are not getting grants from the Central Government for this ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—Some how we are not able to get a grant.

Sri M. P. L. SASTRY.—Is it because the Government has not demanded this grant ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—We have demanded and they say, for want of funds they are not able to give.

Land Revenue

82. Sri M. V. VENKATAPPA (Graduates' Constituency).—

Will the Minister for Revenue and Forests be pleased to state : —

(*a*) whether the Government has received any written representation from payers of land Revenue in the State not to abolish land revenue in its present form ;

(*b*) if so, total number of representations received ;

(*c*) the reasons stated in such representations not to abolish land revenue ;

(*d*) the stage at which the question of the abolition of land revenue in its present form stands today ;

(*e*) whether there is any proposal before the Government to postpone the collection of water rates and other taxes on land in Famine stricken taluks in view of the prevailing scarcity conditions in taluks by the Government recently ?

A.—Sri B. RACHAIAH (Minister for Revenue and Forests).—

(*a*) Yes.

(*b*) One in the Revenue Department.

(*c*) The collection of land Revenue system which is similar to the system prevailing during the time of Shivappa Naika, if abolished, would lead to controversy as to the ownership of lands and therefore, it should not be abolished. Abolition of Land Revenue as such would bring discredit to the dignity of the country.

(*d*) The present system will continue.

(*e*) No.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—(ಗ) ಭಾಗಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ "ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಇದ್ದರೆ ಬೆಳೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆಯಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ರೈತರ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರ ಹತ್ತಿರ ಹೇಗೆ ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಈಗಲಾದರೂ ವಸೂಲಿಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ —ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮಳೆಯಾಗದೆ ಬೆಳೆಯ ಅಭಾವಾಗಿದೆ ಅಂಥ ಕಡೆ 25 ಪರ್ಸೆಂಟಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಬೆಳೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಆ ವರ್ಷ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಂದಾಯದ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡಕಕ್ಕುದು, 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಿಂದ 37 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಫಸಲಾಗಿದ್ದರೆ ಪೂರ್ತಿಕಂದಾಯವನ್ನು ಮುಂದೂಡತಕ್ಕುದು, 37 ರಿಂದ 50 ಪರ್ಸೆಂಟವರೆಗೆ ಫಸಲಾಗಿದ್ದರೆ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮುಂದೂಡತಕ್ಕುದು ಎಂದು ಈಗತಾನೇ ರೂಲ್ಸ್ ಫ್ರೇನಲೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಇರಾಖೆಗೆ ಬಂದಿದೆಯೇ!

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇರಾಖೆಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ. ಆದರೆ ಕೆಲವಾರು ಮನವಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದಾಲ್ಲಿ, ನಾನು ಹೋದ ಕಡೆ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಾಲ್ಲ ಈ ಅಂಶವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ಒಂಬೇ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಬಂದು ಇಷ್ಟೊಂದು ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಒಂದೇ ಒಂದು ಎಂದಲ್ಲ. ಅರ್ಜಿ ಮುಖಾಂತರ ಬಂದದ್ದು ಒಂದೇ. ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಇದಾಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ನಾದೀಶ್.—ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಎಷ್ಟು ಜನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಟಿಫೈ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿ. ಕುಬ್ಸದ್.—ಮನವಿ ಲಿಖಿತ ಮೂಲಕ ಬಾರದೆ ಇದ್ದರೂ ಅನೇಕ ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ, ಶಾಸಕರೂ, ಬಂದು ಹೇಳಿವ್ವಾರಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಬಹಳ ಮಂದಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚನ್ನಬಸವನಗೌಡ.—ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಡೀಸೆಲ್ ಪಂಪ್ ಹಾಕಿ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೂ ವಾಟರ್ ರೇಟಿಗಿಂತ 20 ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು, ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 400–500 ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ಹಾಕಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿ, ಅದರಿಂದ ಕೊಡುವ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಪರವಾನಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಜೊತೆಗೆ ಅಂಥವರಿಂದ ಜುರ್ಮಾನೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚನ್ನಬಸವನಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಏನು? ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿರುವವರಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡ ಹಾಕುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆಲೋಚನೆಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ವರದಿ ತರಿಸಬೇಕು.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—When did the Government realise that the abolition of land revenue would bring discredit to the country and at what stage?

Sri B. RACHAIAH.—That reply is with reference to question (c).

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—The answer furnished here is that one representation is received in the Revenue Department. The answer does not mention any other representation. The reason given here is that one representation was given to the Government and the Government passed order thereon.

Sri B. RACHAIAH.—All the representations did not contain the same arguments which have been mentioned in this particular representation. There are several other reasons mentioned in the other representations.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Who are the parties that made the all important representation ?

Sri B. RACHAIAH.—It is from Talagondu, Udugini Hobli, Shiralkoppa.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಕಂದಾಯ ರದ್ದುಮಾಡುವ ವಿಷಯ ಅಖೈರಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ವಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಯಾವತ್ತಾದರೂ ಒಂದು ದಿವಸ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆರಿಗೆ ಹಾಕಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪುವವರೆಗೆ ಈಗಿರುವುದು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Has it come to the notice of the Government or whether they have examined whether the cost of collection of land revenue on lands below two acres, will be less than the actual return ?

Sri B. RACHAIAH.—No ; in no case it is less than the production.

Sri D. RAJAGOPAL.—On account of the representations made by both the Houses of Legislature, the Finance Minister announced in his budget speech last year that the land revenue in the present form, would be discontinued. But now the Government is pleased to state that on one representation they have received in the revenue department and on so many other " *Binnavattales* ", they have changed their proposal. Is this correct way of dealing with in a democratic set up ?

Sri B. RACHAIAH.—In this House as well as in the Lower House at the time of discussion of the previous budget there were representations that the present system should continue. In this year's Budget Speech the Finance Minister has stated it. That is why we have been rethinking about the original proposal.

Sri D. RAJAGOPAL.—My question is different. On the representations made by both the Houses, the land revenue was sought to be abolished in its present form. But, without consulting the House again, how did the Government take action in retaining it ?

Sri B. RACHAIAH.—We have consulted the party in power and according to its decision we have come to this conclusion.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—The Finance Minister has during his budget speech last year stated that the land revenue in its present form

will be abolished and that they will investigate other forms. Apart from levy of tax as Agricultural Income Tax, have they investigated any other form of taxation ?

Sri B. RACHAIAH.—From the ryots it was the only alternate source thought of.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗೋವರ್ಧನರಾವ್.—ಪೊಲಿಟಿಕರ್ ಪಾರ್ಟಿಸ್ ವಿಚಾರ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲೇಕೆ ಬರಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹುಮತವಿರುವ ಪಕ್ಷ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಪಕ್ಷದ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ತೊಂದರೆ ಯೇನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ.

2-45 P. M.

Sri D. RAJAGOPAL.—This House is not concerned with the party. It is nowhere laid down that this House is led by party decision. Is this the way you.....

Mr. CHAIRMAN.—What the hon'ble Minister wanted to say was that the majority of the people wanted it.

Sri D. RAJAGOPAL.—This is not the way this House is to be treated.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಪೋಸರ್ ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಪಕ್ಷದವರೇ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಕ್ಷದ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುವುದಾದರೆ ನಾವೇಕೆ ಇಲ್ಲಿರಬೇಕು ?

Sri M. C. NARASIMHAN.—I may point out that according to the previous announcement made by the Finance Minister the land revenue will be abolished in the present form and it was approved by this House and the other House also. So, any such amendment ought to have come before this House. It is from that point of view we are saying. Now the Minister states that it was decided elsewhere.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I want to know if it was a specific resolution brought before both the Houses. Merely the Finance Minister mentioning that Government is considering the question of abolishing the land revenue in its present form, is not enough. Was there a specific vote of the House ?

Sri M. C. NARASIMHAN.—A definite decision of the Government is indicated in the Budget speech ; it is not a proposal. The Finance Minister's speech clearly says that the Government have decided to abolish land revenue in its present form. This decision was conveyed to the House and it is not a proposal.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈಗ ಇರುವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಸರಕಾರ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Did the Finance Minister make a statement without consulting the party or the Government last year ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Agriculture and Education).—Is it eliciting information on this question ?

Mr. CHAIRMAN.—All these interpellations arose because the Hon'ble Minister was pleased to say that they have taken a decision in the party.

Sri B. RACHAIAH.—Sir, I wanted to give the correct information. I have no right to bring a proposal when my own party men are not voting for it.

ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವೀರಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಈಗಿರುವಂತೆಯೇ ಕಂದಾಯ ಇರಬೇಕು, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅವರಿಂದ ಮನವಿ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ ರಾಚಯ್ಯ.—ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ರ್ಯಾಂಡರಿಪಿನ್ಯೂ ಅನ್ನು ಈಗಿರುವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತ್ತೇ ಇಲ್ಲವೇ ! ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

Mr. CHAIRMAN.—That is what I have stated. What hon. Member wants is that the party has taken once one decision and that they are not debarred from taking another decision at some other time.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಅಂಜನಪ್ಪ.— ಪಕ್ಷದ ತೀರ್ಮಾನ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು. ಪಕ್ಷದ ತೀರ್ಮಾನ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ವರಮಾನದ ತೆಂಗೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನದಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಸಕಾಲವಲ್ಲ. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಈ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಬಹುಶ : ಆಹಾರದ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಇದು ಸಕಾಲವಲ್ಲ, ಮುಂದೂಡುವುದು ಸರಿ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ ಎ. ಅಂಜನಪ್ಪ.—ಈ ಪಕ್ಷದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಹೌದು, ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿ. ಕುಬನದ್.—ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಆಗಿದ್ದವರು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಿಡಲು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ನಂತರ ಜನರಿಂದ ಅನೇಕ ಮನವಿಗಳು ಬಂದು ಈ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎರ್. ಎಸ್. ವೆಂಕಾಜಿರಾವ್.—ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನೂ ಗುಮಾಸ್ತನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇದೂ ಒಂದು ಕಾರಣ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

Sri D. RAJAGOPAL.—My question still remains unanswered. When this House has been definitely informed that land revenue will be abolished in its present form, how did the Government go back upon it without consulting or taking the House into its confidence? Secondly, the Minister said that based on the decision of the party they have taken a decision; but that is not binding on this House and the Minister is not expected to say that and he has to withdraw it. Otherwise, it raises a privilege issue.

Sri B. RACHAIAH.—I am sorry; it is open for the hon. Members even now to vote down the present proposal.

Sri D. RAJAGOPAL.—It is not for the Minister to tell us 'vote it down'. We want answers for the question.

Sri B. RACHAIAH.—I have to take the sense of the party in power and unless the majority agrees, you know, Sir, the fate of such a proposal.

Sri B. G. DESHPANDE.—Even if a decision is taken, is there anything to prevent the Government from reconsidering a decision which they have taken earlier?

Sri B. RACHAIAH.—No; as I have already said, it is open to the Government to take any decision.

Sri G. V. ANJANAPPA.—May I know whether the Hon'ble Minister is representing all parties or is he representing his own party as a Minister?

Mr. CHAIRMAN.—How does it arise?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಅವರು ಪಾರ್ಟಿ ತೀರ್ಮಾನ ಬಂಧನಕಾರಕ ಅದರಂತೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಪಕ್ಷದ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಅಥವಾ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇವರು ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ತಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ 'ಎಸ್' ಅಂತ ಹೇಳಿ ಏಕೆ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ—ಮೂರನೆ ಒಂದು ಭಾಗ ಗ್ರಾನ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಅಂತ ಇತ್ತು—ಉತ್ತವ, ಮಧ್ಯಮ, ಕನಿಷ್ಠ, ಅಧಮ, ಅಧಮಾಧಮ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಭೂಮಿಯವನ್ನು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಈಗಲೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಇದೆಯೇ? ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿರುವುದು ಇದೇ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—The Finance Minister made a statement that we are going to abolish it in the present form. The Government also formed a sub-committee of the Cabinet which also recommended it. Did not the Finance Minister or the Cabinet Sub-Committee take into consideration all these objections, the opinion of the party and the opinions of the public while coming to the conclusion that land revenue should be abolished in its present form? Is it not a proof that it is purely a political move on the part of the Government just before the election?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣವೂ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಹಳೇ ಕಾಲದಿಂದ ಬಂದ ಪದ್ಧತಿ ಇದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಹೊಸರೂಪವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆ ಕಡೆ ಸದಸ್ಯರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಾವೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಗತಕ್ಕ ನಷ್ಟವಿದೆ ಇದನ್ನು ಅವರು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಷ್ಟ ಬಂದಿದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಅವರಿಗೆ ಹಾಕಿ, ಯಾರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಬೇಡ ಅನ್ನುವ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಪಕ್ಷ ಅಥವಾ majority of the legislators ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರಪೋಸರ್ ಸಕ್ಸೀಡ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

Smt. M. R. LAKSHAMMA.—May I know from the Hon'ble Revenue Minister whether there were any representations received for the abolition of land revenue ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಯಾವುದೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಅಂಜನಪ್ಪ—(ಬ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಒಂದು ಎಂದು ಹೇಳರಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಯಾವ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡರಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅವು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

Smt. M. R. LAKSHAMMA.—If there were no representations from any one to abolish land revenue, does it not mean that it should be retained in the present form ?

Sri B. RACHAIAH.—It has been decided to retain it in the present form with a little modification.

Sale of Electricity

83. Sri M. C. NARASIMHAN (Elected by Legislative Assembly).—

Will the Minister for Public Works be pleased to state :—

(*a*) whether an agreement was concluded recently with the Madras State or the Madras State Electricity Board for the sale of Electricity ;

(*b*) if so, the terms of the said agreement and the rate agreed to ;

(*c*) the rates at which electricity was sold to the neighbouring States prior to the abovesaid recent agreement ?

A.—Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) The terms of the agreement are broadly :

(i) The supply will be not less than 300 million Units during the Calendar year 1968.

(ii) The supply will be at 5 paise per unit for the first 100 million Units and at 4.5 paise per unit for the subsequent 200 Million Units.

(c) *Name of the State*	*Rate per Unit*
1. Andhra Pradesh	10.5 paise to 10.8 paise.
2. Goa	7.8 paise to 10.2 paise.
3. Kerala	9 paise.
4. Madras	9 paise.

Sri M. C. NARARSIMHAN.—What was the date of this Agreemeet with Madras ?

†Sri VEERENDRA PATIL.—Whe have entered into an Agreement very recently, Sir.

Sri M. C. NARASIMHAN.—What is the extent of power supplied ?

Sri VEERENDRA PATIL.—I have stated in the printed answer that it will be not less than 300 million Units during the Calendar year 1968. The agreement period is from 1st January 68 to 31st December 1968

Sri M. C. NARASIMHAN.—Previously, to Madras, you had proposed a rate of 9 paise per unit, and now it is reduced to 5 paise for the first 100 million units and to 4.5 paise per unit for the subsequent 200 million units. May I know the reason why there was such a steep fall in the rate ?

Sri VEERENDRA PATIL.—Previously, when we had entered into an agreement, only two Units were working in Sharavathi. Very shortly, another two Units are going to be commissioned and to some extent we have put some load on the other two Units. When we have two more units, the cost of production will be naturally less.

Sri M. C. NARASIMHAN.—What is the rate of power supply in the State ? Is it higher or lower ?

Sri VEERENDRA PATIL.—In the State, I think, there are different categories of consumers, and there are different rates for industries, rural electrification, I. P. sets, etc. If the hon'ble member wants to know the details, I am prepared to place on the Table of the House a Booklet containing the tariff rates.

Sri C. S. BALAKRISHNA GOWDA.—It was stated that there is plenty of power on account of commissioning of several units at Sharavathi and therefore they have sold power to Madras at 5 paise and 4.5 paise per unit. Will the Government consider reduction of rates for power used for irrigation pupposes in the State ?

Sri VEERENDRA PATIL.—It cannot be considered ; because in the case of power supply for irrigation and rural electrification, we are already incurring heavy loss.

†Indicats that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Are there any proposals from Andhra Pradesh, Goa and Kerala for reduction of the present rate now charged?

Sri VEERENDRA PATIL.—Yes, Sir. To Goa power is being sold at 7.8 paise to 10.2 paise per unit. We have already agreed to reduce it further, and according to the recent Agreement between Goa and Mysore Government—we have yet to sign the Agreement—we have agreed that the rate should be 6.2 paise per unit.

Sri D. RAJAGOPAL.—In view of the surplus power position and also in view of the fact that they are supplying power to Madras and Goa at a very cheap rate, will the Government consider reducing the rate to State consumers?

Sri VEERENDRA PATIL.—As I have already explained, we are supplying our surplus power to Madras. Madras was not in need of any power from Mysore, because they are generating thermal power that is required in Madras State itself. Since we are producing hydro-electric power, they take our power instead of producing thermal power, and by this arrangement they will be consuming our surplus power and at the same time conserving the national wealth.

Sri D. RAJAGOPAL.—Because of higher rates prevailing in the State, the consumers are consuming less power. If you want that they should consume more, the rates will have to be reduced. Will the Government consider that aspect?

Sri VEERENDRA PATIL.—Already the industrial consumers are charged economic rates, and if we compare our rates with those of other States, perhaps our rates are the lowest today in the country. It is not because they cannot bear this load that we are thinking of supplying to other States, but because that we want to make money out of surplus power.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಅಂಜನಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮದ್ರಾಸಿನವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕೂಪರೆ ಪೈಸೆಯ ಪ್ರಕಾರ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಆಹಾರಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಹಾಕರತಕ್ಕ ದರ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ಇದೆಯೋ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆಯೋ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಅಂಜನಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಲು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿಯ ರೈತರಿಗೂ ಆ ದರವನ್ನು ಏಕೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡ ಬಾರದು?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ನಾವು ಮದ್ರಾಸಿನವರಿಗೆ ಬಲ್ಕ್ ಸಪ್ಲೈ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪೇಸ್ಟ್‌ರೇಜ್ ಕಡಮೆ ಬರುತ್ತೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗೂ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಹಂಚಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ ಬೆಚ್ಚ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಬರತಕ್ಕ ಕಡೆ ದರವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಈಗಾಗಲೇ ಹಾಕಿರುವ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗಾದರೂ ಏಕೆ ಕಡಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಾರದು?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಪುಗಸಟ್ಟೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟೇ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri M. C. NARASIMHAN.—May I know whether by the rate at which we are selling power to these neighbouring States we are incurring a loss or whether there is any profit?

Sri VEERENDRA PATIL.—Sir, this much is certain that we are not incurring any loss.

Smt. M. R. LAKSHAMMA.—Who was it that was responsible for the Agreement; who fixed the rates; is it the Central Government or the State Government or was there any other party who helped in this?

Sri VEERENDRA PATIL.—It was by mutual discussion and also with the help of the Member of the Planning Commission.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Since the rate is fixed at 4.5 paise per unit, have they considered the far-reaching consequences of this Agreement? In view of the fact that we will be producing vast amount of electricity in the State itself, which may not be utilised here alone, have they considered the effect of this Agreement on future Agreements with other States?

Sri VEERENDRA PATIL.—This agreement period is only for one year and it will certainly have some effect on the other States. Whether this will have any effect or not, the most important factor that is going to weigh in deciding all these facts is the demand and supply.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ಪುಗಸಟ್ಟೆ ಕೊಡುವು ದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಹಾಗೆ ಪುಗಸಟ್ಟೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಧಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ದರವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೇಟನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಆಧಾರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ಪವರ್ ಇದೆಯೆಂದು ಆ ದರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದರವನ್ನು ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಸಂಸ್ಥಾನದ ದರವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೇ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದರವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಯಾವ ಕಡೆ ಜಾಸ್ತಿ ದರ ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಟಾರಿಫ್ ರೇಟ್ಸ್ ಬಹಳವಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿದೆ.

XI Standard Course at Channapatna Boys' High School

84. Sri V. VENKATAPPA (Elected by Legislative Assembly).—

Will the Minister for Agriculture and Education be pleased to state :—

(*a*) whether XI Standard Course was started in Channapatna Boys High School; if so, when;

(*b*) the strength of the High School;

(*c*) whether accommodation is sufficient;

(*d*) whether there are no teachers appointed for the XI Standard?

4.—Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Agriculture and Education).—

(*a*) Yes, in 1964-65.

(*b*) VIII ... 426
IX ... 313
X ... 725
XI ... 91 Boys, 10 Girls.

(*c*) No.

(*d*) There are 10 Post-Graduate Teachers to teach XI Standard.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಆ ಫೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಳಾವಕಾಶ ಕಡಿಮೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಅವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಇನ್ನೂ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಅವರು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಅದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೆ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ತೊಂದರೆಯೇನೋ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಈಗ 10 ಜನ ಪ್ರೋಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಟೀಚರ್‌ನ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದು ಇಡೀ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ 11ನೇ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಪುರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿಗೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಸಾಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸಾಲದೇ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಣ್ಣ.—ಈಗ ಹಾಲ ಅಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಯಾವ ಹುದ್ದೆಯೂ ಖಾಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಣ್ಣ.—ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಅಲ್ಲ ಎರಡು ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆಯೆಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಅದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

Mullamari Project

85. Sri S. G. KHELGI (Local Authorities' Constituency).—

Will the Minister for Public Works be pleased to state :—

(*a*) whether the Upper Mullamari Project in Basavakalyan Taluka is surveyed ;

(*b*) if so, the estimated cost of the same;

(*c*) whether the Government take up the work of construction, if so, when ?

A.—Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).—

(*a*) The project is under investigation.

(*b*) and (*c*) Does not arise in view of reply to (*a*).

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಜಿ. ಬೆಲ್ಲಿ.—ಈ ಯೋಜನೆ ಇನ್ನೂ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಇದು ಎಂದು ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ?

†ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಯೋಜನೆ ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ, ಇಷ್ಟೇ ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೈ ಪ್ರೈಯಾರಿಟಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇಂತಹವು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಇವೆ. ಇದನ್ನು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸೋಣವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ. ಅಂತಹ ಅರ್ಜೆನ್ಸಿ ಇದಕ್ಕೇನೂ ಇಲ್ಲ ಆದರೂ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

3-15 P.M.

Study of Physical Education and Character Building Programmes

86. Sri J. B. MALLARADHYA (Legislative Assembly Constituency).—

Will the Minister for Agriculture and Education be pleased to state :—

whether there is any proposal before Government to make a comprehensive study of the several physical education and Character building programmes now in operation in the State with a view to evolving an effective broad based and integrated scheme for the development of sports and games for the benefit of the youth of the State ?

A.—Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Agriculture and Education).—

No. After such a study at all India Level the National Fitness Corps scheme was introduced in 1965. It is too early to make another study.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I would like to know the extent of operation of this National Fitness Corps subsequently after its introduction in 1965 ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—It is in operation throughout the State.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Is the Government satisfied with the results accrued by the implementation of this scheme ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—This scheme was brought into force during 1965. Hardly two years are over. It is too early to assess the results achieved.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ಕ್ಯಾರಕ್ಟರ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕೋರ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಕ್ಯಾರಕ್ಟರನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಿಲ್ಡಪ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—Character building is an abstract term. ಅದನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು ಅಲ್ಲ. ಕ್ಯಾರಕ್ಟರ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್‌ನಿಂದ ಆಗಬಹುದು, ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಂದ ಆಗಬಹುದು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರಿಂದ ಆಗಬಹುದು. ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳಿಂದ ಆಗಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಿಲ್ಡಪ್ ಮಾಡಬಹುದು.

Sri J. B. MALLARADHYA.—In view of the fact that this scheme is not working properly, will the Government consider the proposal that I have suggested ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—This scheme came into force only 2 years back. We are just studying the effect of the scheme. After knowing the result and if there are any shortcomings, we will think of alternative scheme. But it is too early to assess. Now we cannot propose to set up any Committee.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Has it come to the notice of the Government that the benefits of this National Fitness Corps scheme have reached only to 15 to 20 per cent of the total population ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—I have already said that it is introduced only 2 years ago. It takes some more time to reach the larger sections of the Public.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Is it not a fact that this scheme of National Fitness corps should be broad based, so that it may apply to the entire population ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—I think the Sports Council had to do that.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER

Appointment of the Advocate General

7. Sri G. V. ANJANAPPA (Graduates' Constituency).—

Will the Minister for Law and Parliamentary Affairs be pleased to state :—

(*a*) whether Sri V. S. Malimath has been appointed as Advocate General of the State ;

(*b*) if so, the terms and conditions on which he is appointed ; the period for which he is appointed and the emoluments ;

(*c*) the number of years of practice he has put in the Bar ?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Law and Parliamentary Affairs).—

(*a*) Yes.

(*b*) The terms and conditions are set out in Notification No. LAW 40 LAG 63, dated 18th December 1963 and Government Order No. LAW 40 LAG 63, dated 18th December 1963 (copy placed on the Table of the House.

He is appointed until further orders.

The salary of the Advocate-General is Rs. 1,500 per month. In addition, he is paid a minimum of Rs. 1,000 per civil case as fee whenever he is specially authorised to appear in such cases before the High Court of Mysore. In criminal cases, the Advocate-General is not paid any fees. Whenever the Advocate-General is specially deputed to appear in respect of mofussil litigation, Government will fix the fees in each case.

(*c*) 16 Years.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಮಲೀಮಠ್ ಅವರನ್ನು ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮತ್ತು ಸಿವಿಲ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಅಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಮಾಹಿತಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಆ ಮಾಹಿತಿ ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

He is one of the best men in the line. He was pursuaded to accept this.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—May I know what are all his academic qualifications ?

Sri S. R. KANTHI.—Diploma in International Law.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—What is Diploma in International Law ? What is the level of the Course ?

Sri S. R. KANTHI.—I do not know the level of the Course. This Course is in London.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Is it not a Course covering only six months ?

Sri S. R. KANTHI.—It is a Course of more than six months.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಬೇಸಿಕ್ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಶನ್ಸ್ ಏನು ?

Sri S. R. KANTHI.—He is first in first in LL.B , and he is a scholar in the Law Course.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Is it not a fact that the previous incumbent in office was not at all informed of this appointment made beforehand ?

Sri S. R. KANTHI.—It is not correct to say like that. He expressed that he wanted to retire and he was pressing the Government for that.

Sri M. C. NARASIMHAN.—My question is whether the Government has informed the previous incumbent in office atlest a day prior to the appointment of the new Advocate General ?

Sri S. R. KANTHI.—He was informed by the Chief Minister.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರಿಗಿಂತ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಅನುಭವಸ್ಥರು, ವಯೋವೃದ್ಧರು, ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ರಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದವರೂ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಅವರನ್ನೇ ಏತಕ್ಕೆ ಅಡ್ವಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಅನುಭವಸ್ಥರು ಇದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಮಳೀಮಠ್ ಅವರು ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧರೆಲ್ಲವಿದ್ದರೂ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧರಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Sir, it is said that he is appointed until further orders. May I know, what is the usual period of appointment of Advocate-General, Sir ?

Sri S. R. KANTHI.—Normally it is for a period of three years.

Sri V. SRINIVASA SHETTY. Then, am I to presume, that it is a temporary appointment ?

Sri S. R. KANTHI.—It is not temporary appointment. The appointment orders are usually made like that.

Sri GANJI VEERAPPA.—Is it not a fact that though Mr. Malimath had extensive practice at the Bar, he has been persuaded to accept this job ?

Sri S. R. KANTHI.—I have already replied to the first part of it. Regarding the second part of it, I may inform the Hon'ble Member, that we had to induce him to take up this job, because he had extensive work at the Bar.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ನಂದೀಶ್.—ಇವರು ಇನ್ನೂ ಹುಡುಗರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗಿಂತಲೂ ವಯೋವೃದ್ಧರೂ, ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧರೂ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೆ ?

Sri S. R. KANTHI.—Sir, I have already replied to that question.

Sri D. RAJAGOPAL.—Sir may I know in which year this gentleman passed the law course ?

Sri S. R. KANTHI.—He came from London in 1952 after passing his law course. He had practice in Bombay High Court. Since 1952 he has been practising there. After re-organisation, he has come over here.

Sri D. RAJAGOPAL.—Sir, if he has passed his law course in 1952, and started his practice from that time, then he has only about 15 years of practice. But in the reply they have said that he has 16 years of practies. Then am I to presume that from the very day of passing his course, he started his roaring practice ?

Sri S. R. KANTHI.—I do not say that he had a roaring practice from the very beginning. In the beginning nobody has got good practice. It is only afterwards that his practice increases. The Hon'ble member is not a lawyer, but I had been a lawyer for a number of years and I know what roaring practice is and all persons practising know it well.

Sri J. B. MALLARADHYA.—May I know, in the matter of appointment of Advocate-General, do you normally consult the High Court ?

Sri S. R. KANTHI.—We are not bound to consult High Court. The Advocate-General is a person who has to carry on litigation and other affairs of the Government.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಇವರನ್ನು ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರನ್ನು ಕನ್ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೈ ಕೋರ್ಟ್‌ನವರನ್ನು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನರ್ಕಾರದವರು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದಿರಿ, ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಅನುಭವ ಇದೆಯೆಂದು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್, ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿಗಳ ರಾ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಅವರು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಆ ವಿವರಗಳು ಬೇಕಾದರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri K. SURYANARAYANA ADIGA.—Is it not the practice of the Government to appoint, whomsoever they consider to be fit and capable of handling the work and whenever the party in power goes out, the Advocate-General so appointed, is to resign ?

Sri S. R. KANTHI.—Sir, in this case, there is no question of any previous Advocate-General resigning. The appointment is renewed from time to time. The Advocate-General is appointed for carrying on the Government work in High Court and other courts and we know who is good and competent and who is not a good and we appoint him accordingly.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಬಾಲಕೃಷ್ಣಗೌಡ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಳೀಮಠ್ ಅವರು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಪಿಟಿಷನ್ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ವಕಾಲತ್ತು ವಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಅವರನ್ನು ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಯಿತೇ ?

Sri S. R. KANTHI.—The Government had to induce or persuade him to take up this job.

Sri D. RAJAGOPAL.—Is it not a fact that the father of the present Advocate General, Mr. Malimath, is being Continued in employment, ever since he retired ?

Mr. CHAIRMAN.—How does this question come here in this case?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇವರನ್ನು ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದು ಇವರನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೈ ಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಲ್ಲವೇ ?

Mr. CHAIRMAN.—That is hypothetical. How can the member ask that ?

Visit of Minister to Chitradurga

5. Sri G. V. ANJANAPPA (Graduates' Constituency).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the number of Ministers that visited Chitradurga on 16-2-1968 ;

(*b*) the purpose of their visit whether official or private ;

(*c*) the amount of T.A. and D.A. drawn by each Minister ?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(*a*) 5.

(*b*) Private, except the visit of the Minister for Development and Co-operation which was on official work.

(*c*) No T.A. and D.A. have been drawn by the Ministers who visited Chitradurga on private purpose.

The Minister for Development and Co-operation has drawn Rs. 50.40 as T.A. and Rs. 20 as D.A.

Sir, in the printed reply there is slight correction. In reply to (c) it has been stated that "the Minister for Development and Co-operation has drawn Rs. 50.40 as T.A.", it should have been "Rs. 80.40" and not Rs. 50.40.

Then in reply to (a) the number of Ministers that visited Chitradurga on 16-2-68 '5' has been printed. It should be corrected as '6'.

In reply to (b) "except the visit of the Minister for Development and Co operation which was on official work", after the words Development and Co-operation, the following words should be added: "and Minister for Labour and Animal Husbandry".

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು, ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರು, ಹಾಗೂ ಅವರ್ ಹಜ್ಬೆಂಡರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಲಸ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿರುವ ರೀತ್ಯಾ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, 11-2-68 ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ಬಿಟ್ಟು ಬೆಳಗಾಂಗೆ ಹೋದರು. 12 ರವರೆಗೆ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದರು. 13 ರಂದು ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದರು. 14 ರಂದು ಪುನಃ ಬಿಜಾಪುರ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿ, 15 ರಂದು ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದರು. 16 ನೇ ತಾರೀಖು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸದ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಲಗ್ನಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—16-2-68 ರಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದರು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ 16 ನೇ ತಾರೀಖು. He is to be the chief guest at a function in connection with the presentation of purse by the Land Development Bank, Chitaldrug and there was inspection of offices also.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಅದೇ ರೀತಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಪಶುಸಂಗೋಪನ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದೇ ರೀತಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಪಶುಸಂಗೋಪನ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದುದು ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ, 13-2-68 ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ಎತ್ತ ದಾಂಡೇಲಿಗೆ ಹೋಗಿ 15 ನೇ ತಾರೀಖಿನ ವರೆಗೆ ಉಡುಪಿ, ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ, 16ನೇ ತಾರೀಖು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ವಾಪಸ್ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂಲಕ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದರು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದಕಡೆ ಸರ್ಕಾರವು ಕೆಲಸವಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಟಿ.ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ.ಎ. ಯನ್ನು ಪಡೆದು ಉಳಿದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಡೆಯದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು 6 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ಟಿ.ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ.ಎ. ಕ್ಲೈಮ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ 4 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಖಾಸಗೀ ಪ್ರವಾಸದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿದ್ದರು.

Mr. CHAIRMAN.—Question Hour is over.

Members' Representation

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಪದವೀಧರರ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಧಾರವಾಡ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 8 ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಲ್ಲಿಗಳು ಬಂದ್ ಆಗಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕೈತೊಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ 12 ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಸರಬರಾಜನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಕಡೆ ಕೈ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಕೂಸು ಬಡವಾಯಿತು ಎಂಬಂತೆ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ನೀರು ಇಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ 4-6 ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಾವಿಗಳಿದ್ದವು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅವರು ನಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಬಾವಿಯ ನೀರನ್ನು ಯಾರೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದೆ, ಆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹುಳಗಳು ಬಿದ್ದು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜನಗಳಿಗೇ ಅಲ್ಲದೆ ದನಗಳಿಗೂ ಸಹ ನೀರು ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಕಾಲ್-ಅಟೆನ್‌ಷನ್-ನೋಟೀಸ್ ಕಳಿಸಿದ್ದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಯಾರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಉತ್ತರ ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಈಗ ತಾನೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

SUPPLEMENTARY AND ADDITIONAL DEMANDS FOR GRANTS FOR 1967-68

(*Presentation*)

Sri H. R. ABDUL GAFFAR (Deputy Minister for Finance).—On behalf of the Minister for Finance, Planning, Commerce and Industries I present the statement showing the Schedule for Supplementary and Additional Demands for Grants for the year 1967-68 (Third Instalment) as required under article 205 of the Constitution of India.

BUDGET ESTIMATES FOR 1968-69

General Discussion

(*Debate Continued*)

†Sri VENKANAGOUDA SIDDANAGOUDA (Local Authorities' Constituency).—Sir, in the course of my speech yesterday, I was referring to the statement made by the Hon'ble Finance Minister regarding

(SRI VENKANAGOUDA SIDDANGOUDA)

setting up of a Planning Board for the State. Sir, in this connection, I had a little bit of thinking over the composition of this Planning Board. I want to suggest certain sectors from the public to be represented on the Planning Board. It is a very good gesture that our dynamic Finance Minister has made by suggesting the forming of a Planning Board for the State. In this respect I want to suggest to the Government that the Planning Board to be constituted for the State should consist of the various interests such as representatives of Agriculture, Industries, Labour, etc. Dr. Paranjapai has stated in his book on Public Administration, that the need for comprehensive planning on a careful appraisal of the resources and objective analysis of all the relative economic factors has become imperative. Sir, we have completed three successive plans, and we are on the verge of forming the Fourth Plan. It is the proud privilege of Mysoreans that Sir M. Visveswaraya was the pioneer who had prepared a plan with the object of doubling the national income in the year 1934. In this context, I want the Mysoreans and Mysore Government again to become the pioneer in constituting the Board which will be the model to be followed by other States.

SRI J. B. MALLARADHYA (Legislative Assembly Constituency)—I am sorry Mysore has lost that privilege. There are other States which have formed Planning Boards. In 1961 I suggested it and if they had formed this Board then they would have led the field.

SRI VENKANGOUDA SIDDANAGOUDA.—I want the Government to consider the various sectors which are interested in national development while constituting this Board. I do not want to elaborate much. There are well-informed people to think over it. I want that this Board should not be dominated by so-called experts or official experts of the Government either at the Centre or in the State. It must consist of people's representatives who understand the aspirations of the people and who are aware of the local situations and local demands. They may not necessarily be legislators; they must be knowledgable persons in the public. Though I have got the greatest regard and respect for the wisdom of our officers, I feel that they are far away in thinking about the interest of the country. I therefore caution the Government that the Planning Board should necessarily consist of representatives of the people and knowledgeble people. Sir, with these words, I just pass on to the next subject and I want to take some relevant facts under agriculture.

Sir, I feel that the development of agriculture in our State does not seem to be planned development. It is the same case in the entire country and we find at certain stages surplus and deficiencies in the same sector. To quote one example, we started taking up the high yielding variety of seed production by the so called progressive farmers. We started this programme in 1962 and in the year 1966-67, there is

surplus production of hybrid jowar seed. If it is properly planned, why should there be any surplus? It is not only with the Government it is with the farmers also, who have produced it at a cost of Rs. 1000 per acre. That seed cannot be used for commercial purpose. Sir, in this context, I should like to suggest that it is very vital that a subject like agriculture which is the backbone of industry of our State as well as of this country, should be taken into consideration while making the Fourth Plan. I would suggest only three things: First of all, there must be a survey team to conduct soil survey, survey of the climatic conditions, survey of the cropping patterns that are existing in the State now and in view of the irrigation resources, tank irrigation, well irrigation.....

Sri V. SRINIVASA SHETTY (Graduates' Constituency).—We produced in the year 1965-67 surplus hybrid jowar seeds.

Sri VENKANGOUDA SIDDANAGOUDA—This year also, it is surplus. Sir, I was saying that for agricultural planning, there are three or four factors which shoud be taken into consideration. I want these factors to be kept in view and study teams should be set up at the district level and State level, and the results of their study should be taken into consideration while preparing the Fourth Plan. You must also consider what type of land is there, what type of crops are grown, what is the suitability of climate, and whether any changes can be brought about in view of the application of modern science and scientific knowledge. It is on the basis of these facts obtaining on the farmer's field that the plan should be drawn, not on the basis of *adhoc* resources materials and men. That is not planning. Let me suggest to the Hon'ble Minister for Education and agriculture, that the distribution of resources, and capital by way of men and material is not planning. Planning should start from the field.

3-45 P.M.

Sir, in regard to the food problem, there is this levy system and the so-called price support policy which is a mockery of any economic theory. I am very sorry that we are tackling these problems on a piece meal basis. Whenever there is a shortage in the market, we take up levy measures. Whenever there is a fall in the agricultural prices, we say we will give price support. This piece-meal policy is not sound. Instead of that, I suggest stabilisation of prices in a scientific and practical way by keeping the interest of the producer as well as the consumer at the proper remunerative level. In this context, I suggest that the Government should consider the setting up of a board or corporation which will help in the stabilisation of prices and keeping price levels in the market regarding agricultural produce which are used not only by the consuming public but also by way of raw-materials in various industries. This is not only going to help agriculturists but also industrialists manufacturing things like vanaspathi, and even textile products. I want the State Government to take initiative to become pioneers in

(SRI VENKANGOUDA SIDDANAGOUDA)

experimenting a policy of stabilisation in the State. Sir, our Hon'ble Minister for Public Works is here. I want to make one very earnest suggestion to him.

Just now he was replying during question hour that there is surplus power produced in the State. I am at a loss to understand why more and more funds are to be spent on projects designed to produce more hydel-power—for instance Makedatu scheme, Kalinadi scheme. What is the fun in investing thousands and lakhs in undertaking power projects when we are already having surplus power with us. I therefore very earnestly appeal to the P.W. Minister rather to invest the available money on the Upper-Krishna Valley Project. We are all proud to visit the Nagarjuna Sagar and we are crying hoarse about that project. What is the effort we have made in utilising the allotted waters of Krishna? Let us make a beginning. Let us complete the Upper Krishna Valley Project and if there is dearth for water, then we shall raise our voice on Krishna Water. After all, the Andhra people also are our brethren. We need not unnecessarily raise our voice against them. In this context, I appeal to the Minister for Agriculture and Minister for Public Works that hereafter they should not invest any more money on producing power, but they should divert the available funds on irrigation projects. If you improve irrigation, we can increase our food crops. That is my humble suggestion.

Regarding prohibition Sir, I have got a word to say. Now our Government under the guidance of our Finance Minister who is in charge of Excise have boldly come forward to relax prohibition. This will to some extent check illicit distillation and consumption of injurious liquors. What next? He has suggested the appointment of Temperance Committees. I want the Government to guard the honour of the public. These liquor shops should not be allowed in areas where respectable people reside. We have no objection to anybody drinking to quench his thirst to the full, but the police must be cautioned to see that a drunken man does not misbehave and cause annoyance to the public. This could be done if the Home Minister takes interest and issues instructions to the police accordingly.

As regards land revenue, the Government have taken a good decision in postponing the abolition of land revenue. They were contemplating to impose agricultural income tax to the inconvenience and exploitation of illiterate farmers. We have no objection to taxing the agriculturists, but let the illiterate agriculturists not be put to unnecessary harassment and exploitation by the officers of Government.

As regards the public sector industries in Mysore State, the Government are very complacent towards them and they are very kind to the officers in charge of the public sector industries. When we are thinking of taxing the agriculturists, this is nothing but exploitation of the agriculturists just to feed these officers in charge of public sector

industries. I come from an area where there was a very good British administration. There if an officer was found to be incompetent, undesirable or inefficient, he was not transferred to another place but he was immediately reverted. But under the present administration there is no punishment or demotion and that is why the officers behave in their own fashion and seek transfers or the Government only force them to go on transfer to another place instead of punishing them for their misbehaviour and inefficiency. The public sector should be a model of efficiency for the private sector to follow. But what happens is that in the public sector, there is inefficiency in administration and consequently it is running at a loss. In the face of this we have to bend our head before the private sector which is prospering and making good profits. In this context I appeal to the Government to see that hereafter they manage the public sector industries in such a way that they are run on no loss no profit basis so that at least we will be saving them from loss which has to be borne by the State Exchequer.

One word more about the Malaprabha project which is expected to come into being in about 2 or 3 years. I want the Agriculture Minister to see that the lands are prepared by the farmers to take the water and go into production. If necessary, loans may be advanced by the Land Development Bank or by co-operative societies to enable the farmers to prepare the lands ready to receive the water immediately water becomes available in the channel. Now we take 5 years to complete our irrigation project. Then another 5 years are taken to prepare the land to receive the water and then it will take another 2 or 3 year to receive the benefit of the water. This is not the way to work. In view of the Malaprabha irrigation project coming up shortly, I would request the Agriculture Minister to see that lands are got prepared to receive water.

Then, Sir, I understand that the Bharath Earth Movers Limited are throwing a lot of material like iron and steel as scrap because they cannot manufacture small machinery. I understand that they have applied for a licence to the Central Government for manufacture of small farm tractors on the Japanese and Czechoslovakian models. I request the State Government to follow up this matter with the Central Government and see that licence for the manufacture of small farm tractors and power tillers is issued to the Bharath Earth Movers so that our Mysore State will get these tractors at a very cheap rate, if possible at a concession rate.

Lastly, Sir, our public administration is getting more and more demoralised and our officers are going astray. There is no control exercised over these officers who are trying to drive a wedge between parties and parties and between people and people in the same party. This is not good. The officers are expected to discharge their duties in accordance with the rules. If they dabble in politics and try to divide and rule, then they should be brought to book and whenever reports are received against them from responsible persons, whether they be legislators or non-legislators, the concerned Minister should take serious note

(SRI VENKANAGOUDA SIDDANGOUDA)

of it and check these undesirable activities of these officers. Otherwise our democracy will suffer very badly.

With these words I feel that I did not have enough time for my speech. However, I have tried to cover as many points as possible within the time allotted to me. I once again thank the Chair for the time allotted to me.

†ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ನಂದೀಶ್ (ಸ್ಥಾನೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, 1968-69ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸುಮಾರು 27 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಗಿಯಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಈಗ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾಮಾನುಗಳು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡುವಾಗ ರಾಜ್ಯ ವಿಜಿಂಟುಗಳು ಇಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೇಗೋ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ರಾಜ್ಯ ಡೆಲವರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 200-250 ಲಂಚ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪಿಸಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಇವೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಸೋಮವಾರ ಹಾಗೂ ಗುರುವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಚೆಕ್ ಮಾಡಲು ಕೆಲವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ವರಮಾನ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಂಬಳ ಅವರಿಗೇನೂ ಬೇಕಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ವರಮಾನ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ.

Mr. CHAIRMAN.—The member will continue afterwards the House will now rise and will meet again after half-an-hour.

The House rose at Four of the Clook to re-assemble at Thirty Minutes past Four of the Clock.

The House reassembled at Thirty-Five Minutes past Four of the Clook

[MR. DEPUTY CHAIRMAN in the Chair]

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ನಂದೀಶ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳವರೇ, ಈ ಪೊಡಲು ನಾನು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆನು. ನನಗೆ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಲೆಕ್ಕ ಒಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾಪಿ ಒಂದು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಒಂದು ಕಾಪಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೇ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾಮೂಲು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಲಂಚದ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕು, ಅಂದರೆ ಜನರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಮಟ್ಟ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಪ್ರೈಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕ್ರಮ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟವಿಲ್ಲ. ಬಿ. ಎ.

ಪಾನು ಆದವರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಐದನೇ ಫಾರ್ಮ್‌ವರೆಗೆ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಬಿ. ಎ. ಆದವರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಬಿ. ಎ. ಪಾನು ಆದವರು ಬರೆದ ಪತ್ರ ನಾನು ಹರಿದು ಹಾಕಿ ಬೇರೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾನದ ಕ್ರಮ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿಗೆ ಡಿ.ಸಿ. ಅವರು ಚೇರ್‌ಮನ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ನೂರೆಂಟು ಕೆಲಸ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಟೇಡಿಯಂ ಇಲ್ಲ. ಕಂಠೀರವ ಸ್ಟೇಡಿಯಂನಲ್ಲಿ ಫುಟ್ ಬಾಲ್ ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಟೇಡಿಯಂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಟೇಡಿಯಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್‌ಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಟದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸ ಬೇಕು. ತುಮಕೂರು ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥಳ. ಇಲ್ಲಿ 15,000 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ನಗರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಟಪಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆಟದ ಮೈದಾನವಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಹೋದ ಸಲ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಟೇಡಿಯಂಗಾಗಿ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸಮಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಪ್ಪತ್ತಿನವರೆಗೂ ಸಹಾಯ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಈಗ ಆಟಪಾಟಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಫಂಡ್ ಹೆಚ್ಚು ಶೇಖರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮೈದಾನಗಳಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮೈದಾನವೇ ದೊಡ್ಡದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಟೇಡಿಯಂ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಕಂಠಿ ಅವರು ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇಪ್ಪತ್ತಿನವರಗೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗರಿಗೆ ಆಟಪಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆಟಪಾಟಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗಳೇನಿವೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಖಾನಗಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರ ಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರು ಮಾಡಿರುವ ಸಲಹೆ ಉತ್ತಮವಾದುದು. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಖಾಸಗೀಯವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೌನ್ಸಿಲಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗಳು ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈಚೆ ಕಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಗುಡಿಸಲು ಹಾಕಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ತುಮಕೂರು ಎಂಪ್ರೆಸ್ ಗರ್ಲ್ಸ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ 8–10 ಕೊಠಡಿಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ 900–1000 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ 80–90 ಜನರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಪಾಠ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಪಾಠ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಖಾಯಂ ಆದ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಷೆಡ್‌ಗಳನ್ನಾದರೂ ಹಾಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಷೆಡ್‌ಗಳನ್ನಾದರೂ ಹಾಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುತ್ತೀರ್ಣರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಭಾವವಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ಒಂದೇ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದೂ ಒಂದು ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1964–65ರಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. 1967ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಮಾತ್ರ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗಿದೆ. ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಮಳೆ ಹೋಗಿ ನಾರ್ಮಾಣ್, ಎರಡಾಣೆ ಬೆಳೆ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿ ಕಂದಾಯ ಮಾಫಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೋದ ವರ್ಷ ಬಹಳ ಜನ ವಲಸೆ ಹೋದರು, ತಾಳಿ ಕೂಡ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜನ ಬಂದು

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ನಂದೀಶ್)

ಫುಟ್ ಪಾತ್ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಕಾಮುಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಪೋರ್ಟ್ ನಡೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ವಾಹನಕ್ಕೆ 16ರಿಂದ 20 ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಖಾಸಗಿಯವರು 50-60 ಪೈಸೆಲ ಬಸ್ ಓಡಿಸಿದರೆ 300 ರೂಪಾಯಿ ಕಲೆಕ್ಷನ್ up and down ತರುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗ ಬಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಂಡಕ್ಟರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಆತ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ನಾನು ಏನು ಮಾಡಲು ಸ್ವಾಮಿ, ಷೆಡ್‌ಗೆ ತಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್‌ಗೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವನ್ನೇ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅದು ನಿಜ ಎಂದು ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಬಸ್ ಮೆಜೆಸ್ಟಿಕ್ ಸರ್ಕಲ್ ಹತ್ತಿರ ಬರುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಇದು ನಿಜವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲದೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕಾದಾಗ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವವನಿಗೆ 8 ಆಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಟಿಕೆಟ್ ಹರಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಬಸ್‌ಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಈ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಾಸರಿ 15-20 ರೂಪಾಯಿ; ಒಂದೊಂದು ಸಲ ನೂರು ರೂಪಾಯಿವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಚೆಕಿಂಗ್ ಇರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸಿಗೆ 16-20 ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರಿದ್ದರೆ, ಖಾಸಗೀ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸಗಾರರಿರುತ್ತಾರೆ. ವರ್ಕ್‌ಷಾಪಿನಲ್ಲಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವಾಗ ಹೊನಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇಂಡೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅವುಗಳನ್ನು ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಾಕದೆ, ಹಳೆಯ ಸಾಮಾನು ಗಳನ್ನೇ ಹಾಕಿ ಹೊಸವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ತರಹ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಒಂದು ಫಾಸ್ಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ತುಮಕೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಫಾಸ್ಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಅಲ್ಲ, ಲೈಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್, ಇದ್ದ ಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಲೈಟುಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ಆಗುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷುರಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಟನ್ ಹಾಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ತುಮಕೂರಿಗೆ ಇತರ ಬಸ್ಸು ಗಳಲ್ಲಿ 2 ರೂಪಾಯಿ 60 ಪೈಸೆ ಇದ್ದರೆ ಲಕ್ಷುರಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ 60 ಪೈಸೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಖಾಸಗಿಯವರು ಇಟ್ಟಿರುವ ಲಕ್ಷುರಿ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

4-45 P.M.

ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ತುಮಕೂರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸ್ಪೆಷಲಿಸ್ಟ್ ಎಂದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಹಾರ್ಟ್ ಸ್ಪೆಷಲಿಸ್ಟ್, ಇ.ಎನ್.ಟಿ. ಸ್ಪೆಷಲಿಸ್ಟ್ ಅಲ್ಲದಾ್ದರೆ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದರು 'ಕೊಡೋದು ಮೂರು ಕಾಸು, ಕೊಣೆತುಂಬ ಹಾಸು'. ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ನನಗೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಏನುಮಾಡಲು ಎಂದರು. ಸ್ಪೆಷಲಿಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು? ಸಲ ಕರಣೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಿ. ನಮ್ಮಂಥವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೌಕರ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷವೂ ಒಂದೊಂದು ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ತುಮಕೂರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಬ್ಯುಲೆನ್ಸ್ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಏನಾದರೂ ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯ ಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ.

ಬೌರಿಂಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪರೊಬ್ಬರು, ತಿಪಟೂರಿನವರು ಒಂದು ಖಾಯಿಲೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕಾಯಿತು. ಎಕ್ಸ್‌ರೇ ಫೋಟೋ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಫಿಲಂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಸ್ಪೆಷಲಿಸ್ಟ್ ಫಿಲಂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಫೋಟೋ ಇಲ್ಲದೆ ಖಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈತನಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬೆಂಬಲವಿತ್ತು, ಆತನ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ರಾಮಯ್ಯರಾಯರಿಗೆ ಆತ ಬೇಕಾದವನಾಗಿದ್ದ. ಆತ ಅಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಹಿಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಯೇ ಎರಡು ತಿಂಗಳಾಗಿ, ಎಲ್ಲ ಕುಲಗೆಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಆತ ವೆಲ್ಲೂರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲ ನತ್ತು ಹೋದ. ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ಇದೆ. ದುಡ್ಡಿರುವವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಅಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬಡವರ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎರೆಕ್ಕೃಸಿಟಿ ಜಾಸ್ತಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ. ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಪಂಪ್ ಹಾಕಿಸಲು ಕೇಳಿದರೆ ಎರಡು ಮೂರು ಕಂಬಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ, ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಜನ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಬಹಳ ಜನ ಉಪವಾಸ ಸಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿಯಾದರೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಬಾವಿ ತೆಗೆಯಲು ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾವಿ ತೆಗೆದ ಮೇಲೆ ಎಲೆಕ್ಕೃಸಿಟಿ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಒಂದು ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಕೇಳಿದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಣವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಕರೆಂಟನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹಣವೆಲ್ಲಿಂದ ತರುವುದು, ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳವನ್ನು ಈಗ ನರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆ, 20 ರಿಂದ 30 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರಬೇಕಾದ್ದು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾಯಿಚಂಗ್ ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಹಾಕಬಹುದು, ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಬತ್ತನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹಾಕಿದವರಿಗೆ 5 ಮೂಟೆ ಬತ್ತ ಕೂಡ ಬರಲಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಈ ಬೀಜ ತಂದು ಕಾಲು ಎಕರೆಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಒಂದು ಮೂಟೆ ಕೂಡ ಬರಲಿಲ್ಲ. 40—50 ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ 30 ಕ್ವಿಂಟಾಲಾದರೂ ಬರಬೇಡವೇ! ಹೋದ ಸಲ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಾಯಿತು, ಕ್ಷಮಿಸಿ ಎಂದು ಇರಾಖೆಯವರು ಓಪನ್ ಮಾಟಂಗಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಇರಾ ಯವರು ಸರಿಯಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಬಡವರ ಗತಿಯೇನು! ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಷ್ಕರಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುವು. ತುಮಕೂರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲವೂ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ವಿಚಾರ. ಈಗ ಅಕ್ಷನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಚೀಫ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಗಂಡಹೆಂಡಿರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಕೂಸು ಬಡವಾಯಿತು ಎನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಚೀಫ್ ಆಫೀಸರು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ನರಬರಾಯಿ ನರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಹೊಲಸು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇದೆ, ಅಕ್ಷನ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕು, ಚೀಫ್ ಆಫೀಸರ ಮೇಲೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸು ಇರಾಖೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 4-1-1968 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಪಘಾತವಾಯ್ತು, ನನ್ನ ತಂಗಿ ಗಂಡ ಶಿವರಾತ್ರೀಶ್ವರ ಕಾರೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ನಂದೀಶ್)

ಇರುವಾತ ಅಪಘಾತಕ್ಕೀಡಾಗಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರು. ಆ ದಿನ ನಾನು ಊರಿನಲ್ಲರಲಿಲ್ಲ ಹೈದರಾಬಾದಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. 11 ನೆಯ ತಾರೀಖು ಬಂದೆ. ರಾತ್ರಿ 9 ಗಂಟೆಯುಮೇಲೆ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟಾಯಿತು, ನನ್ನ ಭಾವಮೈದ ಸ್ಕೂಟರಿನಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದು ಯಾರೋ ಪೇಟೆಯವರು ಮೋಟಾರು ಬೈಕ್‌ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದವರು ಸ್ಕೂಟರಿನಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಸ್ಕೂಟರಿಗೆ ಡ್ಯಾಷ್ ಹೊಡೆದರು. ಸ್ಕೂಟರಿನ ಮೇಲೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಭಾವಮೈದ ತಕ್ಷಣ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ. ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ಲಾರಿ ಅಲ್ಲಿ ಜೋರಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ನನ್ನ ಭಾವಮೈದನ ಮೇಲೆ ಹರಿಯುತು. ಅತನ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಲಾರಿ ಹರಿದುದರಿಂದ ಅತ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ. 11ನೆಯ ತಾರೀಖು ನಾನು ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವಣ್ಣನವರು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿ ಪೋಲೀಸು ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಲಾರಿ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಸ್.ಪಿ. ಯವರನ್ನು ಸಹ ಕೇಳಿದೆ, ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು, ಈವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೇಸು ಹಾಕಿಲ್ಲ. 800 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಬರುವ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರ ಗತಿಯೇ ಹೀಗಾದರೆ ಬಡಪರ ಗತಿಯೇನು ? ಗೃಹ ಸಚಿವರಿಗೂ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿದೆ; ಅವರದು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. 12ನೇಯ ತಾರೀಖು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಇದುವರೆಗೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಲಾರಿ ಇನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದರೇನು ಹೇಳುವುದು ? ಈ ರೀತಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಾರಿಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ 5 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ದಾಬನಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ನೋಡಿದಂತೆ ಹಣ ಲಾರಿಯವರಿಂದ ಪಡೆಯುವುದುಂಟು. ನಾನು ನೋಡಿ ಕೇಳಿದರೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರೊಂದಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಲಾರಿಗಳವರಿಗೆ ಕಿರುಕಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಲಾರಿಯನ್ನು ನಿರಾಯಾಗಿ ಚೆಕ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಲಾರಿ ಎಲ್ಲೂ ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ.

ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಈ ಸಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನದಿಗಳಿಲ್ಲ, ಅದು ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶವಾದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆರೆ, ಪಿಕಪ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Sir, in view of the fact that Hon'ble Ministers would require one and a half hours for the reply and since there are some other members who are to participate in the debate, we may as well have the reply tomorrow.

Mr. DEPUTY CHAIRMAN.—In that case, no day will be alloted for non-official business.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance and Industries).—Tomorrow, besides the conclusion of the General Discussion of the Budget, there are two other items on the agenda viz. discussion on the Supplementary Demands and consideration of the Appropriation Bill. All those items will have to be finished.

Mr. DEPUTY CHAIRMAN.—Tomorrow after the reply to the General Discussion Supplementary Demands will be taken and on Monday the Vote on Account and the Appropriation Bill will be taken up.

Sri C. S. BALAKRISHNA GOWDA (Legislative Assembly Constituency).—Our right to have the Non-Official Day should not be curtailed; it should be given in this session itself.

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—It was agreed that the non-official resolutions will be dropped.

Mr. DEPUTY CHAIRMAN.—If the hon.Members insist upon non-official day, then I will call upon the Government to reply today itself. Anyway, I call upon Sri Vankaji Rao to speak.

† ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಎಸ್. ವೆಂಕಾಜಿರಾವ್ (ನಾಮು ನಿರ್ದೇಶ ಪೊಂದಿದವರು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಬಹಳ ಜನ ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡುವವರು ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಕೈಲಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಹದಿನೈದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲೇ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಸ್ಪೀಂಲೈನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 9—10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಟರ್ನ್ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1970–71ರ ಒಳಗೆ 9–10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ನಿಂದಲೂ ರಿಟರ್ನ್ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ, ಈಗ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಯಾನ್‌ಷನ್‌ಗಿಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಅಂದರೆ ಎನ್. ಜಿ. ಇ. ಎಫ್.' ಪೋರ್ಸಿಲೀನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಸ್ಯಾಂಡರ್ ಆಯಿಲ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ 69-70 ರಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 70-71ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ 9 ರಿಂದ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಟರ್ನ್ಸ್ ನೀರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು-ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೆಂಕೋ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆಕ್ಷೇಪಣಾರ್ಹವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಆಡಿದರು, ರೆಂಕೋ ಕಾರ್ಖಾನೆ 4–5 ವರ್ಷದಿಂದ 40 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗ್ಯಾನ್ ಪ್ರಾಫಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇತ್ತು, ಈಗ ಲಾಸ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರ ಲೈಸೆನ್ಸಿಂಗ್ ಪಾಲಿಸಿ. 11 ಜನ ರೆಂಕೊದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಮೋಟರ್ಸ್‌ನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು 80 ಸಾವಿರದಿಂದ 1 ಲಕ್ಷದವರೆಗೂ ಮೋಟರ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಪರ್ಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಸಾಧಾರಣ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹೋಗಿ 5 ಲಕ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆ. ಓವರ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ರೆಸಿಷನ್ ಬಿಟ್ಟ್ ಅಪ್ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರೊಸೈಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಲಂಪ್ ಆಗಿದೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಯಾವುದಾದರೂ ಲಾಭ ಬರುತಕ್ಕ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಲುಕ್ರಾನಾಗತಕ್ಕ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಗೆ ಟ್ಯಾಗ್' ಆನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಿಲ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು, ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಲಾಭ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು, ಬೇರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು, ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ರಿಬೇಟ್ ಪಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮಾನ್ಯೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. 67 ರಿಂದ ಅವು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಯಾನ್‌ಷನ್ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ, ಯಾವಾಗ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೋ ಆಗ ಆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಮೇಲೆ ಯೀಲ್ಡ್ ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ಯಾನ್ ಷಿಯರ್ ರಿಟರ್ನ್ 9–10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬರುತ್ತದೆ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಆ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ. ಮಿಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಖಾಸಗೀ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು 2–3 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಈಗ ಕೇನರೀವಾರ್ ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ಎನ್ನತಕ್ಕವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮೊದಲು 1956 ರಲ್ಲಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆ ಹಿಂದೆ ಅವರು ಫೈನಾನ್‌ಷಿಯಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ 20–25 ಲಕ್ಷ ಸಾಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ಸಾಲವನ್ನೆಲ್ಲ ತೀರಿಸಿ ಆ ವಿಕ್ರಮ ಮಿಲ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಡಿವಿಡೆಂಡನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆನಂತರ ಡೆಲ್ಲೀಲ ಆಯೋಧ್ಯ ಮಿಲ್ಸ್ ಎಂದು ಒಂದು ಮಿಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ 18 (ಎ) ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ತನ್ನ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಇವರು 1960—61 ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಸಿದರು. ಈಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿದ್ದ ಸಾಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೀರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಸೇಕಡ 6 ರಿಂದ 18 ವರೆಗೂ ಡಿವಿಡೆಂಡನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೇ ಆ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಮಿಲ್ಸ್‌ನ್ನು 1961–62 ರಲ್ಲಿ ಅದು ಇವರ ಕೈಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿಯಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎನ್. ವೆಂಕಾಜಿರಾವ್)

ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉತ್ಪನ್ನ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಲಾಭ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ಖಾನಗೀ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಅವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಅಪವಾದನೆಯನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಕಷ್ಟ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಡಾ॥ ಬಂದೀಗೌಡರು ಟಾಟಾ ಫಿನ್ಲೆ ಕಂಪೆನಿಯನ್ನು ಜಾಯಿಂಟ್‌ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಡಿವಿಡೆಂಡ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಡಿವಿಡೆಂಡನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದರು. ಆಗ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಜನರರ್ ರಿಸೆಷನ್ ಇತ್ತು. ಅದೇ ಟಾಟಾ ಫಿನ್ಲೆ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಹಿಂದೆ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು, ಈಗ ಆ ಜನರರ್ ರಿಸೆಷನ್ ಮುಗಿದು ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆ 1933-34 ರಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾಗ ರೈತರೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಆಗ ಜನರ ಕೈಲಿ ದುಡ್ಡೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಓವರ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಇತ್ತು. ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಆಗ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಇತ್ತು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಸಿಗೆ ಬಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಯಾನ್‌ಷನ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಲುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸೇತ್‌ಷಾಹ ಎಂಬ ಒಂದು ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಲಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಕೇಂದ್ರದವರು ಅಲ್ಲಿ ಓರ್ವಾಗೆ ಅವರ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಅದರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕಡಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಆದು 15-20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಡಿವಿಡೆಂಡನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸೌತ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಧಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅವೇ ರೀತಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಪೇಪರ್ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರದವರಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ವಾದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆತಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಂದುವೇಳೆ ಪೇಪರ್ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇಲ್ಲಿ ನತ್ತಂತೆಯೇ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ದೂಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಪೋರ್ಸಿಲೀನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ಒಂದು ಜಾಯಿಂಟ್‌ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರು ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಹಳ ಅಂಡರ್‌ರೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮರ್ಯಾರಾಧ್ಯ.—ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಅಂಡರ್‌ರೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎನ್. ವೆಂಕಾಜೀರಾವ್.—ನಮ್ಮ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್‌ಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಗತಿ ಆಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಅವು ನಡೆಯತಕ್ಕ ರೀತಿ ನೀತಿ ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ನರ್ ಪಜರ್ ಅವರು ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಲೋನನ್ನು ಫ್ಲೋಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ಆಗ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಹಣ ಬಂದು ತುಂಬುತ್ತಿತ್ತು. 1937-38 ರಿಂದ 1943-44 ರವರೆಗೂ ಹಾಗೇ ಇತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮರ್ಯಾರಾಧ್ಯರು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಅಂಡ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ subscribe ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ ಆಗಿನ ವಾತಾವರಣ ಏನಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ಮಾರ್‌ಸ್ಕೇಲ್ ಸೇವಿಂಗ್ಸಿನ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಇದನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹರಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಜಾಸ್ತಿ ದುಡ್ಡಿದೆ. ಮಂಡ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಆ ಅಸಿಟೇಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಹಿಂದೆಯೂ ಇತ್ತು, ಈಗಲೂ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇರುವುದು ಇದೊಂದೇ. ನಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮಾಡದೆ ಅದನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹರಡಬೇಕು. ಆಗಲೇ ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದು. ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮಾಡಬಾರದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 50 ರಷ್ಟು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಈ ದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿವೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮರೆತು ನಡೆದರೆ ಮುಂದೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ 1970-71ರ ವೇಳೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತವೆ. ಕನ್ನಂಬಾಡಿಯ ಕೆಳಗೆ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಮಂಡ್ಯಾ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ನಷ್ಟವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭರ್ತಿಮಾಡಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆಯಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ರಿಸೆಷನ್ನನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಆದರ ಪೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಗೆದುಕೊಂಡು ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಪ್ರೊಸಸ್ ಸ್ಟೇಬಿಲೈಜಾಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಆ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಂಡರ್‌ರೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹೊಸಬರು ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ರಿಸೆಷನ್ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಲೋನ್ ಎಂದು ಒಂದು ಸಾಲವನ್ನು ಪ್ಲೋಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಷೇರುಗಳ ಬೆಲೆ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಳೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಜೋಬ್ಯಾಕೋ ಕಂಪೆನಿಯ ಷೇರುಗಳ ಬೆಲೆ ಬಹಳ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿತ್ತು, ಈ ವರ್ಷ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಅದು ಶೇಕಡ 4 ರಿಂದ 10 ರವರೆಗೂ ಡಿವಿಡೆಂಡನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಲಾಭ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿಗಳ ಷೇರ್ ಬೆಲೆ ಇಳಿಯುವಂತೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ಮತ್ತು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥಸ್ವಾಮಿ (ಸ್ಥಾನೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದಿನ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಭಾಷಣಮಾಡಲು ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ತಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ಈ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅದು ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಅಭಿನಂದನೆಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದನೆಯದಾಗಿ ಉಳಿತಾಯ ಹಾಗೂ ಮಿತವ್ಯಯ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಂಡನೆಯದು, ಪ್ರಥಮತಃ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹರು. ಇದರೊಳಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳು ಇರಬಹುದು. ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಂದೀಗೌಡರು ಎಷ್ಟೋ ದೋಷಗಳಿವೆ, ಸರಿಯಾದ ಭಾಷಾಂತರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಸ್ವತಃ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಕೊನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 'ಈ ಸಲ ಮುಖ್ಯವಾದ ಆಯವ್ಯಯ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಮಂಡಿಸಿದೆ. ಮುಖ್ಯ ಲೇಖಗಳನ್ನು ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವ ಈ ಪ್ರಯತ್ನವು ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದವು ಪೂರ್ಣ ತೃಪ್ತಿ ನೀಡದಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆಯೂ ಕಾಣದಿರಬಹುದು. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ

(ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥಸ್ವಾಮಿ)

ನುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಏಕರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವುದು. ಅದುವರೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.' ಹೀಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜವಾಗಿ ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಈ ಸಾಲದ ಹೊರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆಯೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದು ಉಂಟು. ಸಾಲದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ, ಆದರೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನಾವು ಸಾಲ ಪಡೆಯುವಂಥಾದ್ದು ಬೇಕು. ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಲಾರೆವು. ಹಣ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸಾಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯ, ಮಿತಿಮೀರಿ ಸಾಲಮಾಡುವುದು ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಣ ಸಾಲ ಪಡೆದರೆ, ಅದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು; ಅದು ಅನ್‌ಪ್ರೊಡಕ್ಟಿವ್ ಕೆಲಸಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚಾದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಯೋಜನೆಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡುವಂಥಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಇವತ್ತು 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾಧುವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಸಾಲವು ರೂಪವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಣ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚು ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಲೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಣ ಎಲ್ಲಾ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಎಂಬುದಾಗಿ ನನ್ನ ವಾದ ಇದೆ. 'ಯಥಾ ರಾಜಾ ತಥಾ ಪ್ರಜಾ:' ಎಂಬ ಹಾಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಜೆಯೂ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಜರ್ಮನ್ಸ್ ಜಪಾನ್, ಅಮೇರಿಕಾ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇತರ ಯಾವುದೇ ದೇಶಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಸಿಗುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದಾದರೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅರ್ಜಿ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಸಾಲವ ಹೊರೆ 12 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಮಿತಿಮೀರಿ ಸಾಲ ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ಸಾಲಮಾಡುವುದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಗಾಗಲೀ, ಅಮ ಖಾಸಗಿಯಾಗಿಯೇ ಇರಲಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಗೆ ಮುಖ ನೋಡಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ರೈತರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸಾಲ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಸಾಲ, ಬಾವಿ ತೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಲ, ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಲ—ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಜನರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕು, ಅದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಉಪಯೋಗವಾಯಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನತೆಗೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಕನಕನಾಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು. ಒರಿಜನಲ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿತ್ತು. ಅದು 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದು. ಇವತ್ತು ಅದು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಆ ಯೋಜನೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶ 4 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಖರ್ಚು ಕೇವಲ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಮುಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಪಡೆವಂಥ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ, ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಮಾಡಿದ ಈ ಯೋಜನೆ ಹೊನ್ನೆಹೊನ್ನೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟಿದ್ದು, ಮನೆ ಮಾಳಿಗೆ ಕುಸಿಯುವಷ್ಟಿದ್ದು, ತಾವೇ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬಿಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಪುನಃ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದುರುಪಯೋಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಸಾಲದ ನೀತಿ ನಿಜವಾಗಿ ಜಾಣತನದ ನೀತಿಯೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯೆಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ಲಗ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು, 10 ಸಾವಿರ, 20 ಸಾವಿರ, 30 ಸಾವಿರ, ಹೀಗೆ ಅವನಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬಹುದು. ಅದು ಅವನ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ಲಾನುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ರಿಸೋರ್ಸ್‌ನ್ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ನಮಗೆ ಅದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಇಕನಾಮಿಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಗ್ನಮಾಡುವುದನ್ನು ಡಾಂಭಿಕವಾಗಿ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಯೂ ಮಾಡಬಹುದು. ವಿವಾಹ ಕೇವಲ ಪ್ರೆಸ್ಟಿಜ್ ಎಂದು ಡಾಂಭಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಖರ್ಚು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದು. ಅದೇರೀತಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆ, ನೀರಾವರಿ ಶಾಖೆ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಖೆ ಮುಂತಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿ, ಹಣದ ವಿನಿಯೋಗ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಇಂದು ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ನಾವು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳು ಆಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಇನ್ನೂ ಆದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳು ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾವು ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ, ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ನಾವು ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಹಣದ ಉಪಯೋಗ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಇದರಿಂದಲೇ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಸಾಲ ಪಡೆದರೂ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಪ್ರೊಡಕ್ಟಿವ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಅದನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈಬಾಜಿನಲ್ಲಿ 23 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದ ಒಂದು ಕ್ರಮ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ 23 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ವಿನಿದೆ ಇದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಸಿಂಗರ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಏರುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪರ್ಚೇಸ್ಸ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಿಂದ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಏರುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕದೆ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಫರ್ಸ್ಟ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಥವಾ ಲಾಸ್ಟ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ಸ್ಯೂಮರ್ಸ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅನ್ನು ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಲೆವಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಏರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ಬರುವುದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ಸಂಬಂಧ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು, ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆಯೆಂದು. ಅನೇಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆದಾಯದ ಮೂಲ ಈ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಟೌನು, ಪಟ್ಟಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ, ಟೌನು, ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು

(ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥಸ್ವಾಮಿ)

ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ತೆರಿಗೆ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ನ್ಯೂಸೆನ್ಸ್ ಆಗಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ತೆರಬೇಕಾದರೆ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದೂರಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದೂರಿಗೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೆರಬೇಕಾದರೆ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಐಟಂಗಳ ಮೇಲೂ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ಈ ಎರಡರ ನೀತಿಗಳೂ ಒಂದೇ ಇವುಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳೂ ಏರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಾಮಾನನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಟೌನ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಇರಲಿ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಇರಲಿ, ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಇರಲಿ ಅವುಗಳ ಜ್ಯೂರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ತಂದರೆ 2 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಂದ 3 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್ಸ್‌ಮೇಲೆ 2 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಏರುಪೇರಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ, ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಸರ್ಕಾರವು ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬೆಲೆಗಳು ಏರುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಬೆಲೆಗಳು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆಗುವುದು ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆದಾಯವನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಲಿ. ಈ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಒಂದು ನ್ಯೂಸೆನ್ಸ್ ಆಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಬಜೆಟ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ, ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸ್ಟ್ಯಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಬರೀ ''ಜಗ್ಲರಿ'' ಎಂದು ನಾನಾ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪರ್ಣನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೈಜವಾದ ಬಜೆಟ್ ಎಂದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನೈಜವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಮಂಡಿಸಿದಂತಹ ಬಜೆಟ್ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರೇ ತಮ್ಮ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಸ್ವತಃ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ತಾವು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇವೆ, ದೋಷಗಳಿವೆ. ಆದರೂ ಇದು ರಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಬಜೆಟ್ ಎಂದು ನನ್ನಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇರಿಗೇಷನ್, ಪವರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅವುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಅಪ್ಪರ್‌ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇವಲ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆ 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮೊದಲನೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಕೇವಲ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುವು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇರಬೇಕು. ನಾನು ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯದ ರೂಪದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಾಗಲೀ ಹಣಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆಂಧ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು

ಕೂಡ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರೇ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಲ್ಲಿ ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಒಟಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಥವಾ ಸ್ಪೆಷರ್ ಲೋನ್ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 13-14 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಲೋನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿ ಆದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಂದರೆ ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪೊಟೆನ್ಶಿಯಾಲಟಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಲ್ಟರ್‌ನೇಟೀವ್ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು, ಕೆರೆಗಳು ಪಿಕಪ್‌ಗಳು ಅಣಿಕಟ್‌ಗಳು ಇಂಥ ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದರಿಂದ ಒಂದು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗಬಹುದು. ಮತ್ತು ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ 15 ಸಾವಿರ, 20 ಸಾವಿರ, 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಪಿಕಪ್‌ಗಳು ಅಣಿಕಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಾದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ 3 ಸಾವಿರ, 4 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪೊಟೆನ್ಶಿಯಾಲಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇರಾಖೆಗೆ ಕೇವಲ 26ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣದಲ್ಲಿ 9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗಾಗಿ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಏತಕ್ಕೆ ಸಾಲುತ್ತದೆ? 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಒದಗಿಸಿದರೂ ಸಹ ಮುಗಿಸಲು 10 ವರ್ಷ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೇವಲ 9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಜಾಗ್ರತೆ ಕೆಲಸ ವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಿಕ್-ಅಪ್‌ಗಳನ್ನು, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪೊಟೆನ್ಶಿಯಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೇವಲ 8 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ಅದೇ ಆಂಧ್ರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 33 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಇದೆ, ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 36 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಇದೆ.

Sri VENKANA GOUDA SIDDANA GOUDA.—The Hon'ble Member was making a suggestion that Upper Krishna Valley project may be taken up even by raising special loan to meet the expenditure to some extent. May I take it that in addition to the farmers who are interested in the development of irrigation contributing to the project, it will be possible to take loans from scheduled banks who are interested in helping the development of agriculture?

Sri VISWANATHA SWAMY.—Definitely. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ವಿಧಾನದಿಂದರಾದರೂ ಸರಿಯೆ, ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಿದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಫೆಡ್ಯೂರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಸಹ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅಂತೂ ಸ್ಪೆಷರ್ ಲೋನ್ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲೀ, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಇನ್ಯಾವುದೇ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲೀ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಿನಂತಿ ಇದೆ. ಹಣ ಪಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನೂ ವಿಚಾರ

(ಶ್ರೀ ಎಶ್ವನಾಥನ್‌ಯಾಮಿ)

ಮಾಡಿ ನೋಡಲು. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರೇ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದೂ ಸಹ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಹೊಸಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟೀರ್‌ಪ್ಲಾಂಟನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಾವೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರ ನೆರವಿಗಾಗಿ ಕಾಯದೆ ನಾವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನ್ನಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ರೈತರು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ 200ರಿಂದ 300 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚು ಆದರೂ ಸರಿಯೆ, ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಡಿಬೆಂಚರ್ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದು ಅಗಲೀ, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮುಖಾಂತರದಿಂದಲಾದರೂ ಸರಿಯೇ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಮುಂದಿನಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಿನಂತಿ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಕೋಆಪರೇಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 218 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಇದೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಕರವಾದಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಒಂದು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಆಡಳಿತ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಕಾರಣವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಕೋಆಪರೇಷನ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಎಲೆಕ್ಷನ್ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಡೆಯೂ ಇಲ್ಲದಂಥ ಒಂದು ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಚುನಾವಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ನಡೆಯುವುದು ನಾಮ ಪತ್ರಗಳ ಸ್ಕ್ರೂಟಿನಿಯಾದ ಮೇರೆ, ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಬೇಕಾದರೆ ಮುಂಚೆಯೇ ತಿಳಿಸಿದ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ನಾಮಪತ್ರವನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ಕ್ರೂಟಿನಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಬೇಕಾದವರು ತಮ್ಮ ನಾಮಪತ್ರವನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ, ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಕೆಲವರ ನಾಮಪತ್ರಗಳು ಸ್ಕ್ರೂಟಿನಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲದೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಸ್ಪರ್ಧಿಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇರುವವರೇ ಆರಿಸಿ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಇವರೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇವರುಗಳು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಡೈರಕ್ಟರನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳ ಕೆಲಸ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಚುನಾವಣಾ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಜನರಲ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ಕ್ರೂಟಿನಿ ನಂತರ ವಿತ್‌ಡ್ರಾಯಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷರ್ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿಯಿದೆ.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮಪಕ್ಷದವಾದಂಥ ಕೆಲಸಗಳು ಈ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಅನಕ್ಕಿ, ಬಹಿನಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಕ್ರಾಂತಿ ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ನಂತಹ ಕೆಲವು ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಬೀಜಗಳು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ

ಸಂಘಗಳವರು ಹುಳ ಬಿದ್ದ ತಂಂಹ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು, ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿಬಂತು. ಈ ರೀತಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಂದನಂತರ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಎರ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಮೇಜ್, ಜೋಳ, ಸಜ್ಜೆ ಮತ್ತು ತಂಗನಿಯಾಕ ಬೆರೇಟಿಯ ಶೇಂಗಾವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರೈತರು ವ್ಯವಸಾಯ ಇರಾಖೆಯವರು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಅಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ 3 ವರ್ಷ ಹಿಂದೆಯೇ ಐ.ಆರ್.8. ಭತ್ತವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ತಂದು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅಧುನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ರೈತರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಸಹ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೊದಲು ರಾಗಿಯನ್ನು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ರೈತರು ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ರಾಗಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ರಾಗಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರಿಯಾದ ಯೀಲ್ಡ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದವನೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 25 ಕ್ವಿಂಟರ್ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾನೆ. ಇವತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸಹಾಯ ದೊರಕದಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪೆಸ್ಟಿಸೈಡ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಕಾಟನ್, ಶುಗರ್, ಮತ್ತು ಭತ್ತ ಇವು ಮೂರು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿವೆ. ಕಾಟನ್ ಉದ್ಯಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಿಲ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸ್ಪಿನ್ನಿಂಗ್ ಮಿಲ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾವತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 16 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇರಿಗೇಟೆಡ್ ಶುಗರ್‌ಕೇನ್ ಏರಿಯಾ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬೇಸಿನ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡದೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಅವರೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಶೋ ಕಾಸ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಗಾರಿಬಿದನೂರಿಗೆ ವರ್ಗ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗಂಗಾವತಿ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಆಗುವುದು ಬಹಳ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದಾಗಲ, ಖಾಸಗೀ ವತಿಯಿಂದಾಗಲ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆರ್ಲಾ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಎಂ.ಎಸ್.ಕೆ. ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥ ದುಡ್ಡನ್ನು ಇಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬೇಸಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಆದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಮುಂದೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಲೋನು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಲೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಈ ಅಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ 22ವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲ ಸಾಧಾರಣ 30–40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ರೈತನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಅಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಎನಾಯಿತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ನೋಟಿಫಿಕೇಶನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು

(ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥಸ್ವಾಮಿ)

ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರೆಕ್ಟೈಸಿಟಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಲವಾರು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೂ ಇದಕ್ಕೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಒಂದು ಎಚ್.ಪಿ. ಎರೆಕ್ಟೈಸಿಟಿ ಒದಗಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಪಾಲಂಟರಿ ಸಾಲ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎರೆಕ್ಟೈಸಿಟಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು, ಹೇಳುವುದರಿಂದ, ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೆಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೈತನಿಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಡಿಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಪರತು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ, ಈಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೋ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಉದ್ಯಮದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲುಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ, ಆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಒಂದು ಸರ್ವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ಭಾಗ ಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಇಲ್ಲದೆ ಉದ್ಯಮ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ಯಾವುದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದು ನೋಡಿ, ಈ ಒಂದು ಉದ್ಯಮದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಉದ್ಯಮ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗಂಗಾವತಿ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಲ ಭತ್ತವನು ಮಿರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಅದರಿಂದ ಹಸ್ಕ್ ಏನು ಇದೆ, ಅದು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಬೇರೆ ಸಾಧನವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಕೇಳಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿ ದೊರಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಹಸ್ಕ್ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಿದ್ದಿರುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಸ್ಕನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಈ ರೈಸ್ ಮಿಲ್ ಕೂಡ ಒಂದು ನ್ಯೂಸೆನ್ಸ್ ಆಗಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲ 10-12 ರೈಸ್ ಮಿಲ್ಲುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಿಲ್ಲಿನಲ್ಲೂ ಹೊರಗಟ್ಟರೆ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೂ ಅದು ಗಾಳಿಗೆ ಊರೆಲ್ಲಾ ಹರಡಿ ಅದರಿಂದ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹಾನಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂಕ್ತವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY CHAIRMAN.— The House will now adjourn and meet at 9-00 A.M. on 16th March 1968.

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at Nine of the Clock on Saturday, the 16th March 1968.

WD 10665—GPB -600—19-8-1968

MYSORE LEGISLATIVE COUNCIL

Saturday, 16th March 1968.

The House met in the Council Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at Nine of the Clock.

MR. CHAIRMAN (SRI S. C. EDKE) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Mr. CHAIRMAN.—The hon'ble Member is absent to put Question No. 87. The question lapses. Next Question.

Tour of Ministers and Deputy Ministers

88.- Sri G. V. ANJANAPPA (Graduates' Constituency).—

Will the Chief Minister be pleased to state:—

(*a*) the number of trips made outside the State by the Ministers and the Deputy Ministers during 1967;

(*b*) the object of their trips;

(*c*) the amount spent by Government on such trips (Minister-wise details should be furnished)?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(*a*), (*b*) and (*c*) *Vide* Statement appended.

(SRI S. NIJALINGAPPA)

STATEMENT

Sl. No.	Minister/Deputy Minister	No. of trips	Amount spent	Object
1	2	3	4	5
			Rs.	
1	Chief Minister ...	22	18,860-70	Official
2	Minister for Transport and Tourism ...	5	3,477-90	Official
3	Minister for Law ...	1	1,134-80	Official
4	Minister for Food and Civil Supplies ...	3	2,100-84	Official
5	Minister for Home ...	1	202-11	Official
6	Minister for Municipal Administration ...	4	2,360-52	Official
7	Minister for Public Works ...	10	9,630-66	Official
8	Minister for Revenue and Forests ...	3	1,352-55	Official
9	Minister for Finance and Planning ...	13	12,537-12	Official
10	Minister for Health and Housing ...	3	3,003-30	Official
11	Minister for Animal Husbandry and Fisheries ...	8	25,942-15	Official
12	Minister for Social Welfare ...	2	1,652-00	Official
13	Minister for Education ...	1	864-00	Official
14	Minister for Development and Co-operation ...	1	1,018-00	Official
15	Deputy Minister for Finance ...	7	3,955-60	Official
16	Deputy Minister for Minor Irrigation ...	Nil	Nil	Nil
17	Deputy Minister for Sericulture	2	2,073-88	Official
18	Deputy Minister for Revenue ...	2	990-50	Official
19	Deputy Minister for Transport and Tourism ...	Nil	Nil	Nil
20	Deputy Minister for Industries ...	6	4,170-55	Official
21	Deputy Minister for Animal Husbandry and Fisheries ...	1	1,135-20	Official
22	Deputy Minister for Agriculture	1	813-00	Official

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಅಂಜನಪ್ಪ.—67ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದ ಹೊರಗಡೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿದ್ದು ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಅಂಜನಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ, ಯಾವ ಯಾವ ನರಕಾರದ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವಶ್ಯವಿದ್ದರೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಇದು ಬಹಳ ಉದ್ದವಾಗಿರುವ ಪಟ್ಟಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಅಂಜನಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋದ ಉದ್ದೇಶವೇನು ? ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಹೋಗಿ ಬಂದುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಗಿರುವ ರಾಭಗಳೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋದ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದು ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಅನಿಮರ್ ಹಸ್‌ಬೆಂಡ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳದ್ದು. ಅವರನ್ನು ಪರದೇಶಗಳವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಕರೆದಿದ್ದರು. ಆ ಆಹ್ವಾನದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿ ಬಂದರು. ಇಲ್ಲಿರುವ ಅನಿಮರ್ ಹಸ್‌ಬೆಂಡ್ರಿ ಇಲಾಖೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಇವರನ್ನು ಕರೆದದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಅವರು ಕರೆದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಮತ್ತು ಬರತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಪರದೇಶಗಳವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಕೂಡದು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ತತ್ವ, ಅದರಂತೆ ಅವರ ಖರ್ಚನ್ನು ನಾವೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಅಂಜನಪ್ಪ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವಾಗ ಇಷ್ಟೇ ಟಿ.ಎ. ಹಾಗೂ ಡಿ.ಎ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಿಗದಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವೀರಪ್ಪ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳು ಹೇಗೆ ಆಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ.

Lift Irrigation in Challakere Taluk

89. Sri G. V. ANJANAPPA (Graduates' Constituency).—

Will the Minister for Public Works be pleased to state :—

(*a*) the number of Lift Irrigation projects sanctioned in Challakere taluk ;

(*b*) when they were sanctioned ;

(*c*) the estimated amount of each scheme ;

(*d*) the area that is going to be brought under cultivation ;

(*e*) if they are delayed, the reasons thereof ?

A.—Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works) [On behalf of SRI ALUR HANUMANTHAPPA (Deputy Minister for Minor Irrigation)].—

(*a*) Nil.

(*b*), (*c*), (*d*) and (*e*) Does not arise in view of reply to clause (*a*).

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಲಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದವು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಆರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಕೀಂಗಳು ಮಾಡುವಾಗ ಬೇರ್ಯಾಳ್ ಹಾಗೂ ನಾರಾಯಣಪುರ ಕಟ್ಟೆಬಳಿ ವಾಟರ್ ಸ್ಪೆಡ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರಬರ್ ಬರುತ್ತೆ ಎಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ಬನವಾಪುರ, ಮೈಲನಹಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೆರಡು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಲಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಲಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂಗಳಾಗಿ ಆರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಕಷ್ಟಗಳು ಬರಬಹುದು, ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ರೆಸ್ಟೊರೇಷನ್ ಆಫ್ ನನ್ನಿಹಾಳ್ ಟ್ಯಾಂಕ್, ರೆಸ್ಟೊರೇಷನ್ ಆಫ್ ಬೇರನಹಳ್ಳಿ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಮುಂದನವಾಗಪ್ಪನ ಕಟ್ಟೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುವಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳು ಲಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಬದಲಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ವಾಟರ್ ಸ್ಪೆಡ್ ಏರಿಯಾ ಹತ್ತಿರ ಇಂಟರು ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರಬರ್ಸ್ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಡರಾಯಿತು.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Is there any possibility of taking up any work by way of lift irrigation in this district ?

Sri VEERENDRA PATIL.—Wherever possible and wherever there is potential for lift irrigation, we shall certainly take up.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Have your Department investigated the possibility of taking up any lift irrigation in this district ?

Sri VEERENDRA PATIL.—We have got an Investigation Division with separate staff for that purpose. They are investigating. I do not have the list which has been, investigated by them. I will get that list and if I find that any lift irrigation is possible in that area, I will certainly try to have them included.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ಬನವಾಪಟ್ಟಣದ ಬಳಿ ಇರುವ ವೇದಾವತಿ ನದಿಗೆ ಮೇಲನ ಹಳ್ಳಿ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಲಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗಾಗಿ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಆಗಲೇ ಮಂಜೂರು ಆಗಿದ್ದವು. ಈಗ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಲಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅಸಾಧ್ಯವೇ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಹಿಂದೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿತ್ತು. ಬನವಾಪಟ್ಟಣ ಹಾಗೂ ಬಾದಿಹಳ್ಳಿದ ಬಳಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು. ಇದನ್ನು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಬೈರಾಪುರದ ಬಳಿ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಏರಿಯಾ ಬರುತ್ತೆ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಡರಾಯಿತು.

†Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವೀರಪ್ಪ.—ನದಿಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಈಚೆಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಹೆಚ್ಚು ಡಿಪಾಸಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಕಷ್ಟಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇರಿಗೇಷನ್ ನಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಅಶ್ವಶಕ್ತಿವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದರೆ ಆಗಂಡೆ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ಆರ್. ಲಕ್ಷಮ್ಮ.—ಈ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ನಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂಥ ಮೆಷಿನರಿ ಆಕ್ಸೆಸರೀಸ್, ಸ್ಪೇರ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಏನೇನು ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಡಿಸೈನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿದರೆ ಕಲ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಕಂಪನಿ ನರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

Mr. CHAIRMAN.—Question Nos. 90, 91 and 92 are held over. We shall go to the next question.

Implementation of Second Interim Report

93. Sri M. V. VENKATAPPA (Graduates' Constituency).—

Will the Minister for Finance, Planning and Commerce and Industries be pleased to state :—

(*a*) whether the Government has considered the suggestion submitted by the Pay Commission with regard to resources for the implementation of the second interim report ;

(*b*) the action taken by the Government to implement the Second Interim Report ?

A.— Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning and Commerce and Industries).—

(*a*) No suggestion has been made by the Pay Commission with regard to resources in the second interim report.

(*b*) Reference is invited to pages 40 to 43 of the Budget Speech delivered by the Finance Minister.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯವನ್ನು ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡದೆ ನಗದು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಗದು ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ನಾನು ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎರಡು ತರಹದ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಹಣ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಹಾಗು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಲಾಭ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಧಾರಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—90 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ವೇತನ ಶ್ರೇಣಿಯವರಿಗೆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ಹೆಚ್ಚಳ 12 ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು 90–109 ವರೆಗಿನ ಸಂಬಳದವರಿಗೆ 10 ರೂಪಾಯಿ ನಗದು ರೂಪದ ಹೆಚ್ಚಳ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಇದನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಪೇ ಕಮಿಷನ್ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—1-11-1967 ರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪೇ ಕಮಿಷನ್ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲವೇ ? 1-3-1968 ರಿಂದ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯ ಕೊಡುವ ಲಿಮಿಟ್ಟನ್ನು 500 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದ ವರೆಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ 450 ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ ಲಿಮಿಟ್ಟು ಇದೆ. 500 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದವರೆಗೆ ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಪೇ ಕಮೀಷನ್ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ನಾವು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—City Compensatory allowance ಕೊಡುವುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸ್ ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಸಿಡರ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಕೂಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣ ಎಂದು ಅನೌನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಬಿ-2 ಪಟ್ಟಣ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಟಿ ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಟರಿ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಇದು ಪೇ ಕಮಿಷನ್ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಈ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಟಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡರೇ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾರ್ಚ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಆ ರೀತಿ ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

Supply of Power to Irrigation Pumpsets

94. **Sri C. BANDI GOWDA** (Teachers' Constituency).—

Will the Minister for Public Works be pleased to state :—

(*a*) the Number of Irrigation Pumpsets for which power has been supplied so far during the current financial year;

(*b*) what was the target ?

A.—**Sri VEERENDRA PATIL** (Minister for Public Works).—

(*a*) 9,897 (to end of December 1967).

(*b*) 12,(00.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬಂದೀಗೌಡ.—ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 811.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬಂದೀಗೌಡ.—ಎಷ್ಟು ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಪವರ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಇದೆ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಬಹುಶಃ ಅಷ್ಟೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ದಿನೆಂಬರ್ 1967 ರ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ 9,897 ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ 12,000ಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದು.

Government Spun Silk Mills, Channapatna

95. Sri V. VENKATAPPA (Legislative Assembly Constituency).—

Will the Minister for Labour, Animal Husbandry, Fisheries and Sericulture be pleased to state :—

(*a*) whether the Government Spun Silk Mills, Channapatna is supplying yarn to the public for weaving on contract basis ;

(*b*) whether tenders were called for this purpose if so, when ;

(*c*) the number of tenders received in this behalf ;

(*d*) the lowest and highest rate quoted by the tenderers ?

A.—Sri D. DEVARAJ URS (Minister for Labour, Animal Husbandry, Fisheries and Sericulture).—

(*a*) Yes.

(*b*) No.

(*c*) Does not arise in view of the reply to clause (*b*).

(*d*) This does not arise in view of reply to clause (*b*) of the question.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಟೆಂಡರ್ಸ್ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಟೆಂಡರ್ಸ್ ಕರೆಯತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇರುವ ಮೂರು ಯುನಿಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕಂಡಿಷನ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಇದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಂತರ ವೇನಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಟೆಂಡರ್ಸ್ ಕರೆಯುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

Mr. CHAIRMAN.—The held over Questions will be taken up on Monday.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

D. A. to Government Servants

37. Sri S. MUKUNDA RAO (Teachers' Constituency).—

Will the Minister for Finance, Planning and Commerce and Industries be pleased to state :—

(*a*) whether the States of Madras, Kerala and Andhra have raised the D. A. of their servants to the level of the Central Government servants ;

(*b*) when our State will sanction the rise ?

A.—Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning, Commerce and Industries).—

(*a*) The States of Madras, Kerala and Andhra have raised the D. A. of their servants to the level of the Central Government Servants as it existed prior to 1-11-1967. The Central rates of D. A. from 1-11-1967 are higher.

(*b*) The rise in D. A. as announced on the floor of this House on 1-3-1968 is on par with Central rates and somewhat more liberal for the pay group of Rs. 90 and above but below Rs. 110.

CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

Sri Y. S. PATIL (Graduates' Constituency).—I call the attention of the Minister for Health and Housing to the strike by the students of the Ayurvedic College in support of their demand for Degree Course.

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Health and Housing).—The Course for 'Ayurveda Vidwat' was introduced in the Ayurvedic College at Mysore during 1908. It was changed to L. A. M. S./L. U. M. S. during 1928. During 1958, G. C. I. M. (Integrated) Course was started and continued up to the end of 1963. The G. C. I. M. was a degree. It was during 1964 that the Diploma Course in Shuddha Ayurveda (D A.M.) based on the recommendations of the Vyas Committee was introduced in all the Ayurveda Vidyalayas in the State and the G. C. I. M. Course was abolished.

As the students were against the introduction of Shuddha Ayurveda as against G. C. I. M. (Integrated) Course, they started agitating for a degree course. With a view to allaying their fears, Government issued a Press Note on 30th November 1965 stating that their representations would be considered sympathetically and requesting them to attend classes. As they continued to abstain from the Classes, Government issued a Second Press Note on 5th January 1968 indicating that Government had taken a decision to introduce a Degree Course in addition to the Diploma Course and that details were being worked out. Further on 20th January 1968, a third Press Note was issued to the effect, that the proposed Degree Course would be a continuation of the Diploma Course and that the old batch of students would have the option to take either the Diploma after completing the Diploma Course or to have the Degree Course by continuing their studies in the Degree Course. However, this position was reconsidered by Government and it was ordered on 19th October 1966 that there would be no Diploma Course from 1966-67 and that the students selected for the Diploma

Course during the previous two years should be permitted to continue for the Degree Course. Orders sanctioning the scheme for the starting of B. S. A. M. Course (Degree Course) were issued on 31st March 1967. Before this graduate course could be started, it was necessary to get the approval of the concerned University for the affiliation of the College and a Faculty of Indian Medicine has to be created by the University. The Bangalore and Mysore Universities were addressed in this behalf. The Mysore University has given affiliation for the I Year B. S. A. M. Course at the Government College of Indian Medicine at Mysore and the reply of the Bangalore University which visited the Jayachamarajendra Institute of Indian Medicine at Bangalore on 7th February 1968 is awaited. In the meantime, the Courses have been started with admission of 38 students at Bangalore and 18 at Mysore from 5th October 1967. The minimum qualification for admission to this Degree Course is a pass in P. U. C. Examination with science subjects (*i. e.*, P. C. B. and C. B Z. as optional). Government are now examining whether a condensed course for the Degree of B. S. A. M. should be arranged for the D. A. M. students who joined the course in the years 1954, 1965, 1966 and 1967. The first batch of these students will complete the D. A. M. Course during May 1968. About 40 to 45 studeuts are expected to pass the final D. A. M. Course.

It is, therefore, necessary to arrange for the condensed Course for the Degree of B. S. A. M. for these candidates, This matter has been discussed with the Registrar, University of Mysore and it is proposed to prepare a curriculum and syllabus consisting of final year subjects of the regular B. S. A. M. Course with additional programme of study in Science subjects (*i. e.* Physics, Chemistry and Biology) to the P. U. C. Standard for a period of 1½ years *including* six months for internship. About 45 students can be admitted if this course is started at the Government College of Indian Medicine, Mysore. The University of Mysore is agreeable to consider an application for affiliation in this behalf.

As regards the Jayachamarajendra Institute of Indian Medicine, Bangalore, the requisite departments require to be developed to the standard of final year course of B. S. A. M. This will take some time. The Condensed Course for the Degree of B. S. A. M. can be started at Bangalore some time later with the approval of the University.

ಶ್ರೀ ಪೈ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಮಾಡಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪದವಿ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು 1966ನೆ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 18ನೇ ತಾರೀಖು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಿರಿ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಅದನ್ನು ಈಗ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನಾವೇನೂ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರೇ ಇದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಡಿ.ಎ.ಎಂ. ಕೋರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದವರೆಲ್ಲರೂ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಡಿಗ್ರಿ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಬರಬಹುದು, ಬಾರದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಕೆಲವರು ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಸಾಕು ಎಂದು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ವಗೈರೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇನ್ನು ಹಲವರು ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡಬಹುದು. ಅಂಥವರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಡಿಗ್ರಿ ಕೋರ್ಸ್‌ಸ್ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಬೆಲೆ ಪೈನೂರು ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗಡೆಯ ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದವರು ಡಿಗ್ರಿ ಕೋರ್ಸ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಕೋರ್ಸ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಕೋರ್ಸಿಗೆ ಅವರು ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಷರತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಂಥ ಅಂಡರ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಕೋರ್ಸ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಪೋಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಕೋರ್ಸಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದವರಿಗೆ ನಾವು ಆರ್ಡಿ ಹಾಕಿ ಅಫಿಲಿಯೇಷನ್ ಪಡೆದು, ಅವರು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತಾರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮಾತು ನಾವು ಮೀರಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

Members' Representations

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ (ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ಸಭೆಗೆ ಅಗೌರವ ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಉತ್ತರಗಳನ್ನೂ ಕಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಮುಂದೂಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ 15 ದಿವಸ ಮುಂಚೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಇನ್ನೂ ಉತ್ತರಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರಗಳು ಬಂದರೂ ಸಾಕು. ನಾವು ಯಾವ ಒತ್ತಾಯವನ್ನೂ ತರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಅಗೌರವವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಮುಂದೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡೋಣ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಲಿ ಅಥವ ಬಿಡಲಿ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ತಾವು ನಮಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಸಭೆಗೆ ಅಗೌರವವಾಗುವಂಥದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ನೋಡಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಒಂಬತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ತರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಭೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ದಿವಸ ಕೂಡುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರುವಾಗ ಉಳಿದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಯಾವುವೂ ಲಾಪ್ಸ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಂತಹ ಆತಂಕವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.—ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಯಾವತ್ತಿಗಾದರೂ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಳಿಸಲಿ. ಸಚಿವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನಿಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

BUDGET ESTIMATES FOR 1968-69

(General Discussion)

(Debate Continued)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಶಾಮಯ್ಯಗೌಡ (ಸ್ಥಾನೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಆಯವ್ಯಯಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ಕೇವಲ ಸ್ವಲ್ಪ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಸಾಲದ ಹೊರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಮತ್ತು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನ್‌ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದರಿಂದ 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿತು, ಈ ಸಲ 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲರಿಂದಾಗಿ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳು ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುವ ಬಾಬುಗಳಿವೆ ಅವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಅನವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಖೋತಾ ಮಾಡಿ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಈಗ ಕೈ ಹಾಕಬಾರದೆಂದೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ವರ್ಕ್ ರೂಲ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನೌಕರರ ವರ್ಕ್ ರೂಲ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗಮನವಿಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಹೊಸ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಒಂದು ಅಶ್ವಸಕ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು, ರೈತರಿಂದ ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರಬಹುದು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರೆವೆನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ನಮಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮರೆ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇದ್ದಂಥ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಮೊದಲು ಏನು ಅರಣ್ಯವಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನಿನ್ನೆ ತಾನೇ ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬಂದದ್ದು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಡು ಬೆಳೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಾಡಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಮರಗಳು, ನಂದಿ, ಮತ್ತಿ, ಹೊನ್ನೆ ಅಲ್ಲದೆ ಟಿಂಬರ್‌ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಮರಗಳನ್ನೂ ನುಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮರೆನಾಡಿಗೆ ಇದರ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮರೆನಾಡಿನ ಕಾಡು ಈಗಾಗಲೇ ಮಳೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಪಾಟರ್ ಪರ್ಕೊಲೇಷನ್ ಇದ್ದುದು ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ನೀರಿಲ್ಲದಂತೆ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲೆ ಕಾಡು ಇಲ್ಲ ಅಂಥ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮರೆ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ಕಾಡನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಾಟ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸ್ಪೀಸೀಸ್ ಇರುವುದು ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಇರುವ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿದು ನವೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಶಾಮಯ್ಯ ಗೌಡ)

ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೆಳಗಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನಿರಾಧಾರವಾದ, ನತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಒಂದಂಶವನ್ನು ಇಬ್ಬರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ತಂದು ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಂಥ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿದರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕೆಳಗಿನ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದು, ಕೆಳಗಿನ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇರುವ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಯಾವತ್ತೇ ಆಗಲೀ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ತಮ್ಮನ್ನು ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲ ಸಲ್ಲದ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದುದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಸುಮಾರು 40 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ, ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ, ಯಾರ ಮೇಲೆ ಏನು ಆರೋಪವನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದುದಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಏನು ಪ್ರಭಾವವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ನಾನು ಸುಮಾರು 40 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾನಾಗಲೀ, ನನ್ನ ಸಂಬಂಧೀಕರಾಗಲೀ.....

9-30 A.M.

Sri A. H. SHIVANANDASWAMY.—Sir, I rise to a point of order. The hon'ble member is making allegations about the opposition members and I do not know what statement was made in the lower House. I request the member just to enlighten the House as to why he is making such allegations.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಶಾಮಯ್ಯಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು 40 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರದಿಂದಲಾಗಲೀ ಇತರರಿಂದಾಗಲೀ ಯಾವ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ನನಗಾಗಲೀ ನನ್ನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕಾಗಲೀ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವರು ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ನನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದಿಂದ ನಾನು ಜಮೀನು ಪಡೆದಿರುವುದಾಗಿ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಆಂಜನಪ್ಪ (ಪದವೀಧರರ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಆರೋಪ ಮಾಡಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಶಾಮಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವಿರಬೇಕು, ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ವಿಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಂತೆ 40 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ನನ್ನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ 28 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದೂರವಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಕೆರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಶಾಮೇಗೌಡರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಬಹುದೇ ? ಅವರ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮಾತನಾಡಲು ಅಧಿಕಾರವೆಲ್ಲದೆ ? ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ.

Mr. CHAIRMAN.—The question so far as I can understand is, the hon'ble member is not trying to defend. He is stating facts—what exactly the things are.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಅಂಜನಪ್ಪ.—ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು, ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದೆ, ಶ್ರೀ ಶಾಮೇಗೌಡರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಶಾಮಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶಾಮೇಗೌಡರ ಪತ್ನಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದಾಗಿ ಅಚ್ಚಾಗಿದೆ; ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಜಮೀನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದಾಗಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿ ಸಹ ಆಗಿದ್ದವರು ಇವ್ವಾರೆ. ನನ್ನ 40 ವರ್ಷಗಳ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಾಗ, ನಾಲ್ಕೂವರೆ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಅವರ ಮುಖ ನಾನು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. 1954ರಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿದಾರರ ಒಂದು ಟ್ರ್ಯಾಂಕ್ ಬೆಡ್ಡನ್ನು ಸರಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಸರಕಾರದ ಅನುಮತಿಯಿಂದ 88 ಮತ್ತು 89ನೆಯ ಸರ್ವೆ ನಂಬರು ಜಮೀನನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜೇಡಿಕಟ್ಟೆ ರಂಗಯ್ಯಯೆಂಬುವರಿಗೆ ಕೆರೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ತಾರೀಖು ಎಂಟನೇ ಜನವರಿ 1955ರಲ್ಲಿ ಆರ್ಡರು ಕೊಡಲಾಗಿನೆ. ನಂತರ ಪುನಃ ಆ ಕೆರೆ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿದ್ದವರು ಸರಕಾರದ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಕೆರೆಯನ್ನು ಬ್ರೀಚ್ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ತುಂಗಾ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎರಡು ಧಾನಲ್ ಬಂದು ವಾಟರ್ ರಾಕ್ ಆಗಿ 400-500 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಆಗ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಅಕ್ವಿಡಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಅದು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆರೆ ಬ್ರೀಚ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರು. ಪುನಃ ಅದೇ ರೈತರು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರರು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ 1955ರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಆರ್ಡರಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದು, ಆಗ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆ ಜಮೀನನ್ನು 24 ಜನರು ಕೊಂಡಮೇಲೆ ಉಳಿದ ಜಮೀನನ್ನು 1956ರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಇನಾಂದಾರರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಹನ್ನೆರಡೂವರೆ ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಯಾಗಿದೆ. ನಂತರ ಈ ವಿಚಾರ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಹೋಯಿತು, ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರೆಗೆ ಹೋಯಿತು, ಎಲ್ಲ ವೃತ್ತಿದಾರರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ, ಮಾರಬಹುದು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. 24 ಜನ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಸರಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಗೋವಿನ ಪಾವಪಟ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಕೂಡ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರೋಪ ಮಾಡುವಂತೆ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಚುನಾವಣಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದಾಗ ನಾನು 60 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಕೊಟ್ಟೆ, ಕಮಿನರ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಸಹ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದೆ. ಆರೋಪಣೆ ದೂರುವರೆಗೆ ಡಿಫಮೇಷನ್‌ಗೆ ಹಾಕಿ ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಅದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಆಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರಕಾರದಿಂದ ಏನೋ ಮಾಡಿ 195ರಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಪಡೆದರೆಂದು ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವೇ, ಇದೆಂಥ ನೀತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. 14 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗ ಎತ್ತಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನನ್ನ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಕಾರ್ಡನ್ನು ತಂದೆ. ಕೆಲವರು ಅನ್‌ಆಥರೈಜ್ಡ್ ಆಗಿ ಕೆರೆಯ ಅಂಗಳದ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಅವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವಾಗ ಸರಕಾರದವರು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಈ ವಿಚಾರ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ 14 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವಾಗ ಈಗ ವಿಚಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸರಿಯಾದ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳವರಿಗೂ ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದವರು ತಾವು ಮಾಡಿದುದೂ ತಪ್ಪಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ನಾನು ಇದರಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ಏನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು, ಏನಾಕಾರಣ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಮಾಡುವುದು ಅನ್ಯಾಯ. ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿರುವವರು ತಾವು ಹಾಗೆಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ತರುವುದು, ಅವರೂ ಕೂಡ ಶಾಸಕರು, ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಹಾಕಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಶಂಕರಗೌಡ (ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಆಯವ್ಯಯದ ಮೇಲೆ ಕಳೆದ 10–12 ದಿವಸಗಳಿಂದ ವಿಪುಲವಾದಂಥ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ, ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮುಂಡಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುತ್ಸದ್ದಿತನವನ್ನು, ವಿವೇಕವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಇದು ಕೇವಲ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳ ದೊಂಬರಾಟ. ತೋರಿಕೆಗೆ ಇದು ಉಳಿತಾಯದ ಆಯವ್ಯಯವಾದರೂ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಖೋತಾ ಆಯವ್ಯಯ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅರ್ಥತಜ್ಞನಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಕ್ತನಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮುಂಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು, ವಿವೇಕವನ್ನು, ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಹೆಮ್ಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಬಡವರು ಬಡವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಧನಿಕರು ಧನಿಕರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಣ್ಣಿದ್ದೂ ಕುರುಡರಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತೇವೆ ಅನ್ನತಕ್ಕವರಿಗೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಣ್ಣದ ಗಾಜಿನ ಮುಖಾಂತರ ನೋಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ನಾವು ವಿಷಾದಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣವಾದಂತಹ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು, ಚೇತನವನ್ನು, ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮುಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 10 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೇವಲ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಇದ್ದಂಥ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು ಇಂದು 32 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಕೇವಲ 500 ಇದ್ದಂಥ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳು ಇಂದು 1,500 ಆಗಿವೆ. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೇವಲ 38 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಇಂದು 48 ಲಕ್ಷ ಟನ್, ಎಂದರೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯರ ಆಯುಸ್ಸಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ 25 ವರ್ಷದಿಂದ 48ರ ವರೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜನರು ಸುಖ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜೀವನವಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಸುಖೀರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯತ್ತ ನಾವು ಸುಖವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಉದ್ಧಟತನಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೈಹಾಕದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸುಲಭ. ಆದರ ಅದು ತಿರುಗು ಬಾಣವಾದೀತು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಇರುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ, ನಾವು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳುವಂತಹ ಉದ್ಧಟತನ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಾಲ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬಹುದು, ಈಗ ಯಾರು ನಮಗೆ ಎದುರಾಳಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೋ ಅವರೇ ಅಧಿಕಾರ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿಯತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬರಬಹುದು. ಈಗ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣಗಳು ತಿರುಗುಬಾಣವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಬರೀ ಓಟುಗಳಿಸತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಾಷಣ ಮಾಡದೇ ವಾಸ್ತವಾಂಶವಾದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿರತಕ್ಕವರು ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪುನರ್‌ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದೇವೆ. ಒಬ್ಬರೊಡನೆ ಒಬ್ಬರು ಸಹಕರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ರಚನಾತ್ಮಕ ಟೀಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಉಂಟು, ಆದರೆ ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯವಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯು ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಂತಹ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಗ್ರಂಥ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಏನು ಒಂದು ನುಕ್ತೀರ್ಪೆ ಹೋಗಿತ್ತು, ಅದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕುರಿತು ಆದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೈ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಗಾಬರಿ ಉಂಟಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರ

ತಕ್ಕ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕೂಡಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾತಸ್ಮರ್ಣೀಯತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ಪ್ರಾಕಾರ ಅದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದಂತಹ ಕೆಲಸ. ದೇಶದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾರೊಬ್ಬರೇ ಆದರೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶ್ರಮಪಡಲೇಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕೃತಕೃತ್ಯರಾದವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾ.ರಾ.ಕೃ.ರವರು. ಅವರು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇವತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ಲಾಘನೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಗಲಿರುಳೆನ್ನದೆ, ದೂರವಾಗಲಿ ಹತ್ತಿರವಾಗಲಿ ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಈ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ನೀಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರು ತೋರಿಸಿರತಕ್ಕ ಆಸಕ್ತಿ. ಅವರು ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಶ್ರಮ ಅಸಾಧಾರಣವಾದದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಶ್ಲೀಲವಾಗಿದೆ, ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ನಗ್ನ ಚಿತ್ರ ಇದೆ, ಅಂತಹ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಲೆಯಲ್ಲಿ, ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಶ್ಲೀಲ ಯಾವುದು, ಶೀಲ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಈ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ತಜ್ಞರಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಅವರಲ್ಲೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಭೇದ ಇದೆ. ಯಾವುದು ಅಶ್ಲೀಲ ಅಥವಾ ಶೀಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು, ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ, ಅದು ಯಕ್ಷ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಗತ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದಂತಹ ಶಿಲ್ಪ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇಂದಿಗೂ ಅನೇಕ ನಗ್ನ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು, ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವು ಅಶ್ಲೀಲವಾದವುಗಳು ಅಂತ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ನಿರ್ಧರ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೆರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ನಗ್ನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆ ಚಿತ್ರಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆ ಚಿತ್ರಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ಹೊರತು ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಪ್ಪೇ ಸರಿಯೇ ಅಂತ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಸುಗ್ರೋಲೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸುತ್ತೋಲೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ 4-5 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೋರಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮಂಡ್ಯ, ಮೈಸೂರು, ಹಾಸನ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳು ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಸುತ್ತೋಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗೆ ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯವರು ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ, ಇದು ಇರತಕ್ಕ ಸತ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿ. ಮತ್ತು ಈ ಪುಸ್ತಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಬಳದಿಂದ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸುತ್ತೋಲೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ನಿಜವಲ್ಲ, ಯಾರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಹಣವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಸಂಬಳದಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸಂಬಳದಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಕಾ. ರಾ. ಕೃ.ರವರು ವಿಶೇಷ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಈ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನತೆಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಪರಂಪರಾನುಗತವಾಗಿ ಬಂದಂಥ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಅದನ್ನು ನಾವು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ದಿವಸ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದು ಮುಂದೆ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಅವರು ಈ ದಿವಸ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದೆಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಆಘಾತವಾಗತಕ್ಕಂಥ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಆ ಸುತ್ತೋಲೆಯೇನಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಈಗ ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವರು ತೃಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಶಂಕರಗೌಡ)

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ಶ್ಲಾಘನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಲದು ಅದರ ಗುಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜಾಂಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಅನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಂದಲೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಒತ್ತಾಯಗಳೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಈ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಟ್ಟಡ, ಲೈಬ್ರೆರಿ ಮತ್ತು ಫರ್ನೀಚರ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಲ್ಲ ಈಗಿನಂತೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದರೋ ಅಂಥವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಲ್ಲ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಂಟರ್, ಬಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಬಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಲ್ಲ ಶೇಕಡ 14 ರಿಂದ 17 ರವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಿನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಿನಂತೆ ಆಗ ಸಾಮೂಹಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪದ್ಧತಿ ಇರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಜನರು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತು ಪಾಸಾಗುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಈ ದಿವಸ ಬಹಳ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಕೊಠಾರಿ ಆಯೋಗ ಎಂಬ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಲ್ಲ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಆ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರ್ಸುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಲ್ಲ ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಸ್ಲೇಟು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲಾ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಯೂನಿಫಾರಂಗಳನ್ನೂ ಸಹಾ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬಡಹುಡುಗರಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಲ್ಲ ಮಿಡ್ಡೇಮೀಲನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಆ ಸಂಖ್ಯೆ 11 ಲಕ್ಷಕ್ಕೇರಿದೆ. ಅಷ್ಟೂ ಜನರಿಗೂ ಮಿಡ್ಡೇಮೀಲನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನು ಆ ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಾಲ್ಕುಸಾವಿರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಈ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಗಳ ಗುಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆ.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಚಾರ: ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲು ನಾನು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಹತ್ತುವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಾವು ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಗತಿ ಅಂದರೆ, ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಶೆಯಲ್ಲಲ್ಲ ನಾವು 38 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಅದನ್ನು 48 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಲ್ಲ ಶ್ರಮಿಸದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಇಷ್ಟನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಲ್ಲ ಈ ದಿವಸ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಇವರೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರೂ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಖಾತೆಯವರೂ ಒಂದು ಹೊಂದಾವಣಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಾಬಿನಲ್ಲಲ್ಲ ಇದೊಂದು ಮೈಲಿಗಲ್ಲು. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ವ್ಯವಸಾಯದ ಖಾತೆಗೂ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯೇಟಿನವರಿಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಭಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಲ್ಲ ವಿಧಿನಿಯಮಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಲ್ಲ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಆ ಒಂದು ಹೊಂದಾವಣಿಕೆಯಲ್ಲಲ್ಲ ಕೆಲಸ

ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಆ ಭನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸರಿಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇಂತ ಆತಂಕಗಳೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಬಂಡವಾಳ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಅವರ ಬೆಳೆಗೆ ತಗಲುತಕ್ಕ ಕ್ರಿಮಿನಾಶ ಮಾಡತಕ್ಕ ಔಷಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಅಂದರೆ ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳು ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ 27 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮಾವಧಿಯ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತನ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಾಬಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕ ಜನ ಸಂಖೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 30—40 ಭಾಗದಷ್ಟು ಜನರು ಈ ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಶೇಕಡ60—70 ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಈ ಸೌಲಭ್ಯದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿತರುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವ ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಯಲ್ಲಿ ಆ ಶೇಕಡ 60-70 ರಷ್ಟು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನೂ ಈ ಸೌಲಭ್ಯದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೆ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೇ ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾಲವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಆ ರೈತನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗದ ಏನಾ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಾವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆರಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳುಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಾದದ್ದು. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಒಂದು ಸುಧಾರಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ರೈತನ ಶ್ರಮ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತೆ.

ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ತಳಿ ಬೀಜವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಫಲರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜವಾರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೀಜಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನೂ ಸಹಾ ನಾವು ದಾಟಿ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಬರಿ ಆ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿರುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ದಾಟಿ ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಲ ನಾವು ಸುಮಾರು ½ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜವಾರನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

10-00 A.M.

ಹೀಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈಗ ಇನ್ನೂ ಆಹಾರಭಾವ ಏಕೆ ಇದೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ದ್ವಿಗುಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಕಡೆ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಜನನನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಇರುವ ಬಾಯಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಎಷ್ಟು ಆಹಾರ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸಲಕ್ಕಾಗಲಲ್ಲ. ಜನನನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಇರಾಖೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕರು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಶಂಕರಗೌಡ)

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆ ನಲಹೆಗಳಿಗಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪೈ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು ನಿಜವೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯವರು ಹೋದವರ್ಷ ಆದನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಕಾಪಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಓದುತ್ತೇನೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಅವರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ನುತ್ತೋಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪೈ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಯಾರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೋ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಡಿ. ಪಿ. ಐ. ಯವರು ಡಿ. ಇ. ಓ. ಗೆ ಪರ್ಸನಲ್ ಆಗಿ ಭೇಟಿಮಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ದಿವಸ ಡಿ. ಪಿ. ಐ. ಯವರು ಹೊರಡಿಸಿದ ಆರ್ಡರ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ 16-3-1968 ನೇ ತಾರೀಖು ಬಂದಿತ್ತು. ಡಿ. ಪಿ. ಐ. ಅವರ ಆರ್ಡರ್ 14-3-1968 ರಲ್ಲಿಯೇ ಹೊರಬಿತ್ತು. ಅಂದರೆ ಕೆಲವು ಜನರರ್ ಬುಕ್ಸ್ ರೆಫರೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ರೆಫರನ್ಸ್ ಬುಕ್ಸ್ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ ? ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಕ್ಷನರಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ, ಎನ್‌ಸೈಕ್ಲೋಪೀಡಿಯಾ ಇಲ್ಲ, ಗ್ಲೋಬ್ಸ್, ಭೂಪಟಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲೆಗೂ ಡಿಕ್ಷನರಿಯನ್ನು ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಬುಕ್ ಎಂದು ಕೊಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜನಪದದಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತ್ಯವಿದೆ. ಇಂತಹ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು. ರಿಸರ್ಚ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚಿನ ರೊಕ್ಕ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಗಾನನುಧೆಯನ್ನು ನಂಗ್ರಹಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಂತಹ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಇರಬಹುದು. ಪ್ರೈಮರಿ ಮತ್ತು ಮಿಡರ್‌ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಅಂತಹವು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಇದುವರೆಗೂ ಅಂತಹ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿಲಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪೈ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್. —ಮೆಡಿಕರ್ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಮೆಡಿಕರ್ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪೈ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೂ ಅವರ ಕವನಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರ ವಾಗಿದೆ. ''ಜೇನು ಹುಳ'' ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಈಗ ಒಂದು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್. 10 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ 38 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಧಾನ್ಯವಿದ್ದುದು ಈಗ 48 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. 10 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಕೊರತೆ ಯಾವರೀತಿ ಇತ್ತು, 10 ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಶಂಕರಗೌಡ.—10 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಷ್ಟು ಆಹಾರ ಕೊರತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅದರ 2 ರಷ್ಟು ಇರಬೇಕು. ಕಾರಣ ಜನನಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ತಮಗೆ 7—8 ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಇರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಪೈ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಕೆಲವು ರೆಫೆರೆನ್ಸ್ ಬುಕ್ಸನ್ನು ಮೆಡಿಕರ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಅನೇಕ objections ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು.

Smt. M. R. LAKSHAMMA (Graduates' Constituency).—Can he interrupt and make speeches again and again ?

Sri Y. S. PATIL.—I am not making any speech, but I am explaining.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.—ಫೋರ್ಡ್ ಫೌಂಡೇಷನ್ನಿನವರು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಆಯಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಯಾಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಡೆವೆಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಆ ಪರಿಯಾವನ್ನು ಡೆವೆಲಪ್ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತುಂಗಭದ್ರಾ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಫೋರ್ಡ್ ಫೌಂಡೇಷನ್ನಿನವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನನಗೊಂದು ನೋಟ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈಗತಾನೆ ಬಂದಿದೆ. ಏನೇನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಅವರದು ಇದೆಯೋ ಅವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನವಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ (ಪದವೀಧರರ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು ಇನ್ನು 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸುಖರಾಜ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಸುಖವಾದ ಬಾಳನ್ನು ಬಾಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು ದೇಶದ ಆದಾಯವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕುಟುಂಬವರ್ಗಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಅವರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ಈ ಸಮಿತಿ ನೇಮಕವಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಯಾವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಮಿಟಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಇವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆನ್ನೆಯಲ್ಲಯೇ ಕನ್ನಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ನೋಡುವ ಕಣ್ಣು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ನಾನು ನನ್ನ ಅಪ್ಪನ ಕಾಲದಲ್ಲಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಇದ್ದವನು. ಈಗಲೂ ನಾನು ಅಷ್ಟೇ ಬೆಳೆಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೇನೂ ಕುಗ್ಗಿಲ್ಲ, ತಗ್ಗಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯವು ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಾಗಲು ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಜನಪದ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೂ, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಖಾತೆಗೂ—ಈ ಎರಡಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೇ ? ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಅವರೇ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್, ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿಯೂ ಅವರೇ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಶನ್ನಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಅಂತಹ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ (ಹಣಕಾಸಿನ, ಯೋಜನಾ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬರುವ ವರ್ಷದ ಅಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬಹು ದೀರ್ಘವಾದ ಚರ್ಚೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಚರ್ಚೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಬಜೆಟ್ಟಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಟೀಕೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡಕ್ಕೂ ನಾನು ಉಪಕೃತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಅನಿವಾರ್ಯಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಕೇಳಲಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇದ್ದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳ ಸಾರಾಂಶ

(ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ)

ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಯಾವ ಯಾವ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಲದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಜಂಜಾಟವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಹನ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಭವಿಷ್ಯ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ರೂಪಿತವಾಗಿ ಕಾಣಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದು ಕಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನವಿಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಭವಿಷ್ಯ ತಾನಾಗಿಯೇ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಲದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆಯು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯ ವಾಸ್ತವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅತಿರಂಜಿತ ಚಿತ್ರವಾಗಲೀ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆ ಇದು ಕೇವಲ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆ ಮಾತ್ರ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಕೂಡದು. ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆಗೂ ಬಾರೆನ್ಸ್‌ಷೀಟಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಬ್ಯಾರೆನ್ಸ್‌ಷೀಟ್ ವರ್ಷದ ಒಂದು ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು, ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆ ಬರುವ ವರ್ಷದ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಗುಹೋಗು ಮತ್ತು ಆಯವ್ಯಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಒಂದು ಅಂಶ ಕೂಡ ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಗತಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಾಸ್ತವ ಚಿತ್ರವನ್ನು, ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾಕ್ಷಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಊಹೆಗೋಲು ಇರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಯಾವ ವರ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತವಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿತ್ತೋ ಅಂಥಾ ವರ್ಷದ ಆಯ ವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆಗೂ ಮತ್ತು ನಿಜವಾದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಅಳತೆಕೋಲು. ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನವನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪುಟ 28 ಮತ್ತು 29 ರ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆದಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನನ್ನ ಮೂರನೆಯ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆ 1966-67 ನೇ ಸಾಲಿನ ಪತ್ರಿಕೆ. ಎರಡನೆಯದನ್ನು 1967-68 ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. 1966-67 ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಏನು ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಕ್ಚುಯಲ್ ಏನು ಲಭ್ಯವಿದೆ ಎಂದರೆ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಆ ವರ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ 5 ಕೋಟಿ 26 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಆಕ್ಚುಯಲ್ಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ 4 ಕೋಟಿ 96 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಆ ವರ್ಷ ಆಗಿದೆ. ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು 170 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅಂದಾಜು ಮತ್ತು ಆಕ್ಚುಯಲ್ಸ್‌ಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕೇವಲ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದು ಒಂದು ಮಾತು ಸಾಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವಾಸ್ತವಿಕತೆಯಾಗಲೀ, ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಮರೆಮಾಚುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಲೀ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. 1967-68 ರ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸುಮಾರು 8 ಕೋಟಿ 59 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ನೀರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆಕ್ಚುಯಲ್ಲಾಗಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿದು ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಾದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ 8 ಕೋಟಿ 59 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಬದಲು ಸುಮಾರು 10 ಕೋಟಿ 86 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಖರ್ಚಿನ ಬಾಬಿನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಉತ್ಪನ್ನದ ಬಾಬಿನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಫಲತಾಂಶ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನಾವು ನೀರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ಮಾಡಿದ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಸಂಭವವೇ ಹೆಚ್ಚು. ಅದರಂತೆ ನಾವು ನೀರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಖರ್ಚಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಆಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಶಾಸನಸಭಾ ಪರಿಪತ್ತಿಗೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಉಳಿತಾಯದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವರ ಇಚ್ಛೆ. ಉತ್ಪನ್ನದ ಬಾಬಿನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ

ಖರ್ಚಿನ ಬಾಬನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆತಂಕ ಪುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು ಈ ಸಲದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ನಿಜವಾಗಿ ಉಳಿತಾಯದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವಲ್ಲ ಎಂದು. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಸಲದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ಉಳಿತಾಯದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ಎಂದು ನಾನು ಎಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ? ನಾನೂ ಎಲ್ಲೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನರ್ಕಾರ ನರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ಏರಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೊನೆಯ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ 39ನೇ ಪೇಜಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಸಾರಾಂಶ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅದು ಕೊನೆಯ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ, ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ 7-8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಖರ್ಚನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇಡೀ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಚಿತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಳಿತಾಯದ ಚಿತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ. ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯದ ಖರ್ಚನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಉಳಿತಾಯದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತೋರಿಕೆಗೆ ಉಳಿತಾಯದ ಪತ್ರವೆಂದು ಏನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು ಅದು ನಿಜವಲ್ಲ. ಈ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯದ ಖರ್ಚನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ರೆವಿನ್ಯೂ ನರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಎಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟೇ ರೆವಿನ್ಯೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಇದು ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಾದಂಥ ಅಂಶ. ಅದನ್ನು ಇಂದು ಮರೆಯಬಾರದು. ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಇಡೀ ಹಣಕಾಸಿನ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ನಾನು ಏನು ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದವರು ಹಣಕಾಸಿನ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಯಾವ ಟರ್ಮ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಸಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿದೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ, ಈ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೃತ್ರಿಮತೆಯಾಗಲೀ, ಅವಾಸ್ತವಿಕತೆಯಾಗಲೀ ಇಲ್ಲ. ಹಣಕಾಸಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಮಾಡಿ ಅಡಗಿಸಿಡುವ ವಿಚಾರವಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಆಗಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾನದಂಡವಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಹನ್ ಅವರು ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಂಜನಪ್ಪನವರು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ನೋಡಿರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಗಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕಾಣದಿದ್ದವರಿಗೆ ದಿನದ 24 ಗಂಟೆಗಳೂ ಸಹ ಕತ್ತಲು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಅಂಜನಪ್ಪ.—ತಮಗೆ ದಿನದ 24 ಗಂಟೆಯೂ ಬೆಳಕೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಯಾರಿಗೆ ಬೆಳಕುಕಾಣುತ್ತದೋ ಅವರಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಇದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಯಾರಿಗೆ ಹಗಲು ಹೊತ್ತು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಅಂಧರು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಅಂಜನಪ್ಪ.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಿಗೆ ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ !

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅದೇ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿ !

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಅಂಜನಪ್ಪ.—ನಿಮಗೆ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿ ಬಹಳ ಹಾಸ್ಯ ಇದೆ !

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನೂ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ತನ್ನ ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ತನ್ನ ತನ್ನ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ಜನರ ನರಾನರಿ ಗುತ್ಪನ್ನ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾಪದಂಡವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿರುವ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.—ಕಾನ್ಸ್ ಆಫ್ ಲಿವಿಂಗ್ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಕಾನ್ಸ್ ಆಫ್ ಲಿವಿಂಗ್ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಪ್ರಾಸ್ಪರಿಟಿಯ ಒಂದು ದ್ಯೋತಕ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೆಲವರು 20 ವರ್ಷದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಆದರೆ ನಾನು ಅವಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. 1956-57 ರಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದೇಶದ ನರಾನರಿ ಉತ್ಪನ್ನ 283 ಇದ್ದರೆ 1964-65 ರಲ್ಲಿ 421.5ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಅಂದರೆ ಈ 8 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 48.8 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನರಾನರಿ 6.10ರಂತೆ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 232.4 ರಿಂದ 391.7 ರವರೆಗೆ ಅಂದರೆ 100ಕ್ಕೆ 60.5 ರಷ್ಟು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ದೇಶದ್ದು ನರಾನರಿ 6.10 ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ್ದು 8.56 ಆಗಿದೆ. ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತೆ, ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ಅವನತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೋ? ಇದೇ ರೀತಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಇಡೀ ದೇಶದ್ದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 86.1 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 96.3 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ದೇಶದ್ದು 10 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ನರಾನರಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ್ದು 12.3ರಷ್ಟು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ರಂಗದಲ್ಲೂ ಸಹ ಮೊದಲು 38.9 ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ 40.1 ಆಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ನರಾನರಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿರುವುದು 102.0.

Mr. CHAIRMAN.—The House will now rise and meet at 11-00 A.M.

The House rose at Thirty Minutes past Ten of the Clock to reassemble at Eleven of the Clock-

The House re-assembled at Four Minutes past Eleven of the Clock.

[MR. DEPUTY CHAIRMAN in the Chair]

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳು, ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎತ್ತಿದಂತಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ನನಗಿರತಕ್ಕ ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರ ಕ್ಷಮಾಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಅವಕಾಶ ನಮಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲು ಬಂದಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಚರ್ಚೆಯಾಗತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಆವಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ನನ್ನ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ, ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಚಾರ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ಘಟನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ನಾವು ಇರಾಸ್ಟಿಕ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಅಂಥ ಉತ್ಪನ್ನ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಮಾನ ಸಿಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಗಳ ನಡುವೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿತವಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಗಳ ಮೇಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗನು ಗುಣವಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಿಒತ್ತಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಸಾಲದ ಭಾರ ಇದೆ. ಅದು ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿಹಿತವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಸಾಲದ ಭಾರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜ. ನಾನು ಹಿಂದೆ

ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಸಾಲದ ಭಾರ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋದ ಹಾಗೆ ನಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಯ ಪೊತ್ತವೂ ಕೂಡಾ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಯುಗದಲ್ಲಿ ನಾವಿರುವಾಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವರ್ಷ ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯವಿರುವಾಗ ಸಾಲ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾದದ್ದು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಫಲ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾದ, ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಅವಲಂಬನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಒಂದು ಚಿಂತೆ ಏನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು, ಆ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಏನೋ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಾಲ ತಂದು ನಾವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ: ಆದರೆ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಫಲ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥವುಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂದು. ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಆಗಿದ್ದರೆ, ಆದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ನಿಮಿಷದ ನಂತರ ಉದ್ಯಮದ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರರು ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಮಾತು ಏನೆಂದರೆ, ವರ್ಷ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದನ್ನು ಪ್ಲಾನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೋ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ವೆಚ್ಚಗಳೂ ನಾನ್‌ಪ್ಲಾನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಮೂರನೇ ಯೋಜನೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅನೇಕ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರೈಮರಿ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೂರನೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆದಕ್ಕೆ ಕೆಲವೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಮತ್ತು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅದೇ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡಲು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಪ್ಲಾನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಏನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಲಸಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವು ನಾನ್‌ಪ್ಲಾನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಹತ್ವದ್ದು ಎಂದರೆ, 1, 2, 3 ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏರುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದುದು. ಆದುದರಿಂದ ಕೇವಲ ನಾನ್‌ಪ್ಲಾನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರು, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಒಂದು ತರಹದ ಕಾತರ, ಒಂದು ತರಹದ ಚಿಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟೇನೂ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರವರು ಬರುವ ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಯಾವ ರೀತಿ ನೀವು ಕೊಡಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂಗಡಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಸೆಸ್ ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನೊಳಗೆ ಮೊದಲೇ ಏಕೆ ಸೇರಿಸಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಏನು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್‌ಗೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇದು ಕೇವಲ ಕಾಲ್ಪನಿಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಸೆಸ್ ಎನ್ನುವುದು ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ರೇಟು, ವೆಟರ್‌ಮೆಂಟು ಲೆವಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೆಲವು ಅಭಿವ್ಯಾಯಗಳು ಬಂದವು. ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಸೆಸ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನ ರೈತರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಇದನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಬಿಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಸೆಸ್ಸನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರು ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಸೆಸ್ಸನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಸರಕಾರ ಬಡ್ಡಿ

(ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ)

ಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮೇಂಟಿನೆನ್ಸ್‌ನಿಂದ ಏನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ನಾನು ಬೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ, ಈ ಸಾರಿ 50 ಸಿವಿಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ರನ್ನೆ ಕೆಲಸಗಳು ಕಾಗೂ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಇತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಬಂತು ಮತ್ತು ಇದು ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಒಂದು ಜವಾಬುದಾರಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಹಣ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಯಷ್ಟನ್ನು ಕೇವಲ 50 ಸಿವಿಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾವು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಅದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮೇಂಟಿನೆನ್ಸ್ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ನಾವು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದು ಸಾಧ್ಯವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಬರುವ ವರ್ಷದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸುಮಾರು 65.20 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಪೊತ್ತವನ್ನು ನಾವು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ. ಇಡೀ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಚಾಲೂ ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆ ಪೊತ್ತವನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ರಾಜ್ಯಗಳು ಎಂದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಗುಜರಾತ್, ಮೈಸೂರು ಹಾಗೂ ಕೇರಳ ಈ ನಾಲ್ಕು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆಯೆಲ್ಲೂ ಈ ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಈ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳೂ ನನ್ನಲ್ಲಿವೆ. ಸಮಯ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಕಾರಣ ಆ ಎಲ್ಲ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು 15 ಕೋಟಿಯವರೆಗೆ ಕೊರತೆ ಬರುವ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಯೋಜನೆ ಪೆಡ್ಡ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣವೂ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ನಾಲ್ಕನೇ ಯೋಜನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಬರುವ ವರ್ಷ 1969 ರಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕನೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಮುಂದುವರಿಸಿದ ಯೋಜನೆಯ ಪೊತ್ತದ ಮೇಲೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಯೋಜನೆಯ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಅದಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನೂ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬುಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಡಗಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟವಾಗಲೀ 60.25 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲ ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಭರವಸೆಯೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ಎಂದು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಆಧ್ಯರವರು ಯೋಜನೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರುತ್ತೀರಿ. 37 ಕೋಟಿ ಯಷ್ಟು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನಿಂದ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಬಾಬುಗಳಿಂದಲೂ ಒದಗಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಬರುವ ಯೋಜನೆಯೊಳಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇದೆ:

			Rs.
Balance from current revenues	...		6.63 crores
Public enterprises	...		6.21 ,,
Additional taxation measures already implemented : relaxation of prohibition, maintenance cess, etc.		Rs. 8.41 6.00 2.50	
Total	...	16.91	16.91 ,,

Loans from public:

	Rs.		
Loans to be raised	6 crores		
Minus repayment to be made	4.24 ,,		
Net	1.76		1.76 crores
Loans to be raised by MSEB		3.00	,,
Share in small savings		4.00	,,
Unfunded debt		1.61	,,
Miscellaneous capital receipts –minus 15.31 crores			
		Net 24.81	,,
Phased Central assistance		37.06	,,
All told...		61.87	,,
Budget balance...		60.98	,,
Net surplus...	Rs.	89 lakhs.	

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಒಂದು ಬಹು ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರ ಪುನಃ ಪುನಃ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ಅದು ಯಾವುದು ಅಂದರೆ ಸರಕಾರವು ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ವಿಚಾರ. ಅನೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ, ಇಲ್ಲ ಹಾಕಿದ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಅಂತಃ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಜ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಜ್ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಭೇದ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸರಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ದೊಡ್ಡದೇ ಆಗಲಿ ಸಣ್ಣದೇ ಆಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನಾವು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸರಕಾರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಇನ್ನಿತರ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ.ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ (ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದವರು).—ಒಂದು ಕೋಟಿ 25ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಇದು ಕೇವಲ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದಿಂದ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉದ್ಯಮಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಲು ಅದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರತಕ್ಕಂಥ ಅರ್ಹತೆ ಅನುಭವ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನರನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಚನೆ ಇದೆ. ಇಂದು ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂಥ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರು ಚೇರ್‌ಮನ್ ನಾತೆಯಿಂದಾಗಲಿ ಮೇನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ನಾತೆಯಿಂದಾಗಲಿ They have neither stake in the industry nor incentive in it. ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಖಾನೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೇ ಫಲತಾಂಶ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಲಾಭವಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾದರೂ ಕೂಡ ಇವರು ಕಳಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನ್ಯಾಷನರ್ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರ್, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಅದು ಇಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಚಿತ್ರ ನೋಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ, ನಾವು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸರಕಾರದ ವಲಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದಂಥ ಒಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ

(ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ)

ಜನರನ್ನು ತಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅಥವಾ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಅಥವಾ ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎ ದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಈ ವಿಚಾರ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಅಂದರೆ ರಿಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಎಲ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ — 70 ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಹಣ ಹಾಕಿದೆ. ಸುಮಾರು 28 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೨ ಪರ್ಸೆಂಟು ಲಾಭ ಇಲ್ಲ. 30 ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲ ಅಂತೂ ಒಂದು ಕಾಸೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಇದರ ವಿಚಾರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಸರಕಾರ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೀರಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ಪಾಲಿಸಿ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ಹೇಳಿದರು, ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೂಡ ಒಟ್ಟು ಲಾಭ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಸರಕಾರದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು 12. ಈ ಹನ್ನೆರಡು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿ 6 ಕೋಟಿ 98 ಲಕ್ಷ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 47·83 ಲಕ್ಷ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 48 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ಈ 12 ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಬಿಟ್ಟು. ಅಂದರೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರತಿಫಲ ಸುಮಾರು 6.09 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. 40-42 ಲಕ್ಷ ಸರಕಾರದ ಹಣಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಆದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಅವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಲ್ಲ ಇಂದು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಾವನಾಪರವಶರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಮಯ ವಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರಲಿ, ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಉದ್ಯಮ ಬಿಜನೆಸ್ ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ನಡೆಯ ಬೇಕು. ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯಮವಾದ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರಿ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟ್ ಎಂದು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಇದರಿಂದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನನ್ನ ಖಂಡತುಂಡವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಉದಾ ಹರಣೆಗೆ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇದೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಅದು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಸರಳವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆವು. ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಮೂರು ಕೋಟಿ ಬಂಡವಾಳ ಇತ್ತು. ಇಂದು ಸುಮಾರು 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 80 ಕೋಟಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಶುರು ಮಾಡಿದಾಗ್ಗೆ ಜನರು ಇದ್ದವರು ಇಂದು ಅವರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಲಲ್ಲ. ಅನುಭವವಿದ್ದಂಥವರು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟರ್‌ನವರೇ ಆಗಲೀ, ಯಾರೇ ಆಗಲೀ, ಹೇಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಇಂಡಿಯನ್ ಏರ್ ಲೈನ್ಸ್, ಏರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಹೇಗೆ ತಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಆದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ಅವರು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ ಅಂಥವರನ್ನು ತಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಥವಾ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ನನ್ನದಿದೆ. ಇಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಬೇಕು. ಅದು ಏನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಕಲ್ಪನೆ? ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರಹ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಕೆಲವು ಜನ ಹೊರಗಿನ ಜನರನ್ನು ಏಕೆ ಕರೆಯುತ್ತೀರಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಜನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕು; ಅಷ್ಟನ್ನೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು, ನೀವು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಲ್ಲ ಎಂದು. ನೀವು ಏಕೆ ಅಮೆರಿಕಾಕ್ಕೆ ಹೋದಿರಿ, ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿಷ್ಟಿರಿ, ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಿರಿ, ಕಲ್ಕತ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಿರಿ, ಅವರ ಮನೆಗೆ ಬಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಲಕ್ಕೆ, ಹೋಗಬೇಕೇನು? ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಆಗತ್ಯವೇನಿದೆ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂದು ನಾವು ಸಾಲ ತರಕೂಡದು, ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಯ ಬಾರದು, ಹೊಸ ಕರಗಳನ್ನು ಹಾಕಕೂಡದು, ಕೈಯಲ್ಲಿಕಾಸಿಲ್ಲ, ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲೆ ಕೂಡಿ ಬೀಗ ಹಾಕಿ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ!

11-30 A. M.

ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅದರ ಉಪಯೋಗ ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 20 ಕೋಟಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರದ ಐದುನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಮಧ್ಯಮದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ದುರ್ಬೈನಿನಿಂದ ಹೊಸ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಉತ್ಸಾಹವಿರಬೇಕೋ, ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಧೈರ್ಯವಿರಬೇಕೋ ಅದು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನಿದರ್ಶನ ತಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಪೋರ್ಸಿಲೇನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಭರವಸೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ. ಜಪಾನ್ ಕೊಲಾಬೊರೇಷನ್ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ನಾವು ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪೊನ್ನೆಷೇರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟರ್ ಇಷ್ಯೂ ಮಾಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಶೇಖರವಾದದ್ದು ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ, ಎಲ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ:—ಮೈಸೂರು ಥೇಂಬರಿನವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅವರನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಇದು ಏನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ? ಇದು ಮುಳುಗುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲ. ನಾವು ಷೇರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಇಷ್ಯೂ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಹಾಕಲು ಮೈಸೂರಿನವರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

Sri J. B. MALLARADHYA (Legislative Assembly Constituency).—The Brahmiah and Company audit report in the last five years about the working of the concern is a clear picture of the whole factory. I have seen the prospectus also and a number of people discussed with me and they are not satisfied.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Sri Mallaradhaya said, the balance sheet is not satisfactory and the audit report prepared by Brahmiah and Company is not complementary to the factory. It is not absolutely true and it is not the only balance sheet that is taken into consideration while Judging the profitability of the industry. It has also the expansion scheme. So, taken together, this industry is promising industry and the response we got from the Mysore market is very very discouraging ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಏಕೆ ಈ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಕಲ್ಪನೆ ಉಳ್ಳವರಾಗಿರಬೇಕು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ಮನೋವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ಯಾರೇ ಬರಲಿ ಶತ್ರು ಇದ್ದವರು ಬರಲಿ ಅನುಭವ ವಿದ್ದರು ಬರಲಿ ಈ ಒಂದು ರಂಗದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಲಿ. ಅದು ನಮ್ಮ ನಿಲವು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಗುಲ್ಬರ್ಗದ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ. ಮಿಲ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ಶತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವಂಥದ್ದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ ಮಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಜನರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಮಿಲ್ಲನ್ನು ಯಾರು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಮಿಲ್ಲನ ಟಿಕ್ನಿಕಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜಮೆಂಟ್ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡೆವು. ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಎಷ್ಟು ಟೀಕೆ; ಹೀಗೆ ನಾವು ಅವುಗಳ ನಿಜವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಏನಾದರೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಯಾರು ನಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ವಿಪರೀತವಾದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಎಸ್ ವೆಂಕಾಜಿರಾವ್ (ನಾಮನಿರ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದವರು).—ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ನರ್ಕಾರ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಇರುವುದು, 40 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಇರುವುದು, 55 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಇರುವುದು ಇದೆ. ನರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಹೊರಗಿನವರದು 75 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದು ಮೈಸೂರು ದೇಶದವರದು ಕೇವಲ 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಕಡಮೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಶಾಮಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಷೇರುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದೆ ಕೆಲವರು ಮುಂಡ್ಯ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್, ಮೈಸೂರು ಫ್ರೂಟ್ ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್ಸ್, ಮೈಸೂರು ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದ ಷೇರು ಏನಾಯಿತು? ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕೈ ನುಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೈಸೂರ್ ಫ್ರೂಟ್ ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್ಸ್ ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರಿ ನಮಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗಿ ಷೇರುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅಡಕೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ, ಬತ್ತದ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ, ಬೆಲ್ಲದ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮೈಸೂರು ಫ್ರೂಟ್ ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್ಸ್ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಮೈಸೂರು ಫ್ರೂಟ್ ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್ಸ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ನರ್ಕಾರದ ಷೇರು ಸ್ವಲ್ಪವಿದೆ. ನರ್ಕಾರದ ಸ್ವಾಮಿತ್ವ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗ್ರೇಪ್‌ವೈನ್, ಗ್ರೇಪ್ ಬ್ರಾಂಡಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಇದೆ—ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತಿನವರೆಗೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ ನರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಬಾಟ್‌ಲಿಂಗ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೇಳಿದೆವು ಅದನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಬ್ರೂಯರಿ ಲೈಸೆನನ್ಸ್ ಕೇಳಿದೆವು, ಅದನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಾಟ್ಲಿಂಗ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಬ್ರೂಯರಿ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಯಾವುದೇ ಪರತ್ರೂ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ, ಗ್ರೇಪ್‌ವೈನ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇದೆ, ಗ್ರೇಪ್ ಬ್ರಾಂಡಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸೈಸೆನ್ಸ್ ಇದೆ, ಇವೆರಡನ್ನೂ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಬ್ರೂಯರಿ ಡಿಸ್ಟರಿ, ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದೆವು. ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಈಗ ಮೈಸೂರು ಫ್ರೂಟ್ ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್ಸಿ ಅಥವಾ ಮೈಸೂರು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದರಿಂದಲೇ ಆಗಲಿ ಕೆಲವೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮಿಲ್ಲಿನಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೇಂದ್ರ ನರಕಾರದವರು ಪೇಪರ್ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿರುವುದು. ಕಳೆದ ಆನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಯಾರಿಕರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ನರಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ನರಕಾರವನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕೊಡುವ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಬಳವನ್ನು ಆನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ಕಚ್ಚಾ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದು. ಆದರೆ ಫಿನಿಷ್ಡ್ ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್‌ಸ್ ಬೆಲೆ ಆಧಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಯಾವ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನರಕಾರದ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದವರು, ಅನುಭವವಿದ್ದವರು, ಧೈರ್ಯ, ನಾಹಸ ಇದ್ದವರು ಯಾರೇ ಬರಲಿ, ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲಿ, ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದಷ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ನಹಾಯವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನರಕಾರದ ರೂಲ್ ಹೀಗಿದೆಯೆಂದರೆ it is a rule of friend, philosopher and guide ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು, ಅವರಿಗೆ ಹಣದ ನಹಾಯ ಬೇಕಾದರೆ ಬೇಕಾದ ಹತ್ತರವರೆಗೆ ಈಕ್ವಿಟಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನರಕಾರವೇ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ತನ್ನಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಯಾವ ಕೆಲಸ

ವನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಲವು ಕೆಲವು ಸೆಲೆಕ್ಟೆಡ್ ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಹ್ಯೋಗ್ಯಾಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ವಾಹ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಎಲ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—70 ಐಟಿಂಗಳಿವೆ, ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಸೇಕಡ 10 ರವರೆಗೆ ಹಾಕಿರುವುದಿದೆ, 5-6 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಲಾಭವೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ ಒಂದರಿಂದ 5 ರವರೆಗೆ ಲಾಭ ಬಂದಿದೆ, ಉಳಿದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಸ್ವಲ್ಪ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಏಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಯಾವುದಲ್ಲಿರುವ ಷೇರು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ವಾಪಸು ಪಡೆಯಬೇಕು, ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸಬೇಕು, ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಹ್ಯೊಡಕ್ಷನ್ ಹ್ಯೋಗ್ಯಾಂ ಇರುವುದನ್ನು ಡೈವರ್ಸಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಯಾವ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ನಡೆಸಲ್ಪಡುವುದು ಅಂದರೆ, ಐರಾಖಿಯಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಫೈನಾನ್ಸಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ಸ್ ಐ. ಸಿ. ಐ. ಸಿ, ಐ. ಎಲ್. ಐ. ಸಿ, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಐ. ಎಫ್. ಸಿ. ಮೊದಲಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಧನ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಕಾರಣ. ಎರಡನೆಯ ಕಾರಣ ಸರಕಾರದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಅಷ್ಟು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇರುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮೂಲಕ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಅನುಕೂಲತೆ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಅಂಶ 51 ಅಥವಾ 49 ಇದ್ದರೆ ಆ ಉಳಿದ ಅಂಶವನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಷೇರು ಬಂಡವಾಳದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ಇನ್ನೊಂದು ಉದ್ದೇಶ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರಚಿಸಿ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗ ಕೈಗಾರಿಕೆ ನಡೆಸಲು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾರೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾದರೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಟೀಕೆಯನ್ನೆದುರಿಸಬೇಕಾದ್ದು ತಪ್ಪಿ ಉಪಕಾರವಾತ್ತದೆ. ಬಡ್ಡಿ ಅವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಆದರೆ ದಿನನಿತ್ಯದ ಆಡಳಿತದಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಓಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಬಂಡವಾಳದಮೇಲೆ ಬರಬೇಕಾದ ಲಾಭ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಎಲ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಮೇಲೆ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸದಿದ್ದರೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ? ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಹಣ ಹಾಕಿರಾಗಿದೆ, ಸರಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅಧಿಕಾರವರ್ಗವಿದೆ, ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾರ್ಯವಿಮುಖರಾದರೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇನು ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅವರು ಕಾರ್ಯವಿಮುಖರಾಗಿ ಅದರಿಂದೇನಾದರೂ ನಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೆ ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈಗಿರುವ ತೊಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ, ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಡಿಮೋಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ತರಹದ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳಿವೆ, ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದುದ್.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಎಲ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಅಂಥವರನ್ನು ಆ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ದೂರೀಕರಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅದನ್ನು ಮಾಡೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಅಂಥ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಒಳ್ಳೆಯವರಿರಬಹುದು. ನೌಕರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇರುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸರಕಾರಿ ಪತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸಪ್ರಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ತುಂಬಾ ಸಮಯ ತಗೆದುಕೊಂಡೆ, ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದಂಥ ವಾಸ್ತವಿಕ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಯಾವ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಅಡಗಿಸಿ ಇಟ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೂ ಆಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವೂ ಆಗುವಾದು, ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರ ಬಂದೇ ಬರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಟೀಕೆ, ಸೂಚನೆ, ಸಲಹೆ ಇವುಗಳು ಸಿಕ್ಕು ಅವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಂತಹ ಸಹಕಾರ ಇಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವಂತಹದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ : ಏನಾದರು ಕಷ್ಟದಾಯಕವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಂದು ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ, ಇಂದು ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಿಯ ಮುನ್ನೋಷನೆ ಅದರ ಹೊಂಬೆಳಕನ್ನು ನಾವು ಈಗ ನೋಡಬಹುದು ಬರುವ ಒಂದು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಉತ್ತಮಗೊಂಡು ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರ್ಯಾರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರ್ಯಾರು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಾನು ಪುನಃ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕನಗೌಡ ಸಿದ್ದನಗೌಡ (ಸ್ಥಾನೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಚಾರ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಬಾಡಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರ ಇರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಯೋಜನಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು, ಇದಲ್ಲದೇ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಉಳ್ಳವರು, ವ್ಯವಸಾಯದ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಯೋಗ್ಯವಾದಂತಹ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದ್ದವರು ಒಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಔದ್ಯೋಗಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದ್ದವರು, ಮೂರನೆಯವರು ಆರ್ಥಿಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞತೆ ಉಳ್ಳವರು ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಎಲ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಶಿಕ್ಷಣ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಖಾತೆಯವರು ಬೇಕಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಚಲು ಮರಗಳೇ ಇಲ್ಲ, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಸೇಂದಿ ತಂದು ಮಾರಬೇಕು, ಕಾಸ್ಟ್ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಹೀಗಿರುವಾಗ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಎಂದರೆ, ಈಗ ಹಾಲಿ ಏನು ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಇವೆ ಬೆಟ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಹಿಬಿಷನ್ ಇದರೇ ಇಲ್ಲ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಅಲ್ಲಿ ಮೂರೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನಿಂದ 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು, ಕಳೆದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಜನವರಿ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಆಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ ಅವರ ರೆಂಟಲ್ ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ನನ್ನ ಅಂದಾಜು ಈಗಿರತಕ್ಕ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಈ ರೆಂಟಲ್ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಅಂತೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪಲೇ ಬೇಕು ಇನ್ನು ಡ್ಯೂಟಿ ಮುಖಾಂತರ ಬರುವುದು ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಅದನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಶ್ಯಾಮಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಅಂಜನಪ್ಪನವರು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ತಾವು ಆಕ್ಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಮೊಮು ತ್ತೀರಾ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ವೈಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ತಾಲ್ಲೂಕು ವಾರು ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತೆದೆ ಅಂತ ಗೊತ್ತೆ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಬರುವ ವರ್ಷದ ಆಕ್ಷನ್ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕು.

Mr. DEPUTY CHAIRMAN.—The general discussion on the Budget Estimates for 1968-69 is over and we shall take up the general discussion on the Supplementary Demands for the year 1967-68.

Sri M. P. L. SASTRY.—Sir, the Supplementary Demands were placed before us yesterday and copies were supplied to us only today.

Mr. DEPUTY CHAIRMAN.—They were given yesterday itself.

Sri M. P. L. SASTRY.—We want this to be taken up on Monday.

Mr. DEPUTY CHAIRMAN.—Let us start discussion now.

SUPPLEMENTARY ESTIMATES FOR THE YEAR 1967-68

(General Discussion)

† Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Sir, we have heard two very fine speeches by the Hon'ble Education Minister and the Hon'ble the Finance Minister. Practically it was a case of white-washing and not a single criticism was met deliberately. I should like to say a few words with regard to certain departments on the Supplementary Demands, though we know that Government are deaf.

With regard to Demand No. 3, under arrack the estimated amount of further expenditure for 1967-68 is Rs. 5 lakhs and the estimated expenditure for transportation charges is Rs. 1 lakh. As my friends in this House know fully well, I have very vehemently advocated the total repealing of the Prohibition Act in as much as it has proved to be utterly futile.

Sir, anyhow, the so-called Government, who have got eyes to see and ears to hear, have at least found out that the criticism is valid and relaxed prohibition. One object of it is to see that illicit distillation stops, which is practically an industry, in the heart of hearts of the Ruling Party, which has become a Cottage industry, regular, organised and very

(SRI V. SRINIVASA SHETTY)

highly organised Cottage industry. But, what has happened is that some licence holders say that the arrack supplied to them will not lost for even 2-3 days. That is the complaint throughout and the Finance Minister has also admitted it. We cannot blame the licence holders also, because for the rest of the days they have to either close the shop or utilise the existing machinery of this Cottage industry to supply illicit liquor for the rest of the days of the month.

Sri M. P. L. SASTRY.—Is it the idea of the Hon'ble member that the Government should undertake the responsibility of supplying arrack and other drinks?

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—The arrack which is sold in these licenced shops is supplied by the Government; they do not manufacture. They supply arrack which will not be enough even for a week.

Sri K. T. SHAMIAH GOWDA.—For Chickmagalur and Mangalore, there is a private distillery which is supplying.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—I am saying that these distilleries are not supplying enouh quantity. There is already the existing machinery and it is going on merrily. Sometimes, the licence holders themselves manufacturers this illicit liquor and sometimes take from the nearby manufacturers. Formerly there was the question of illicit distillation. Now, we do not know which it illicit and which is lawful. The very idea of relaxing prohibition is to see that illicit distillation is stopped. Instead of that. it is being encouraged, because they have allowed to sell illicit liquor in licenced shops. Of course, the 'mamool' is being paid. The '*mamool*' has not stopped because the policeman know fully well that it is sold in the licensed shops. We are progressing in this field of 'mamool', because the sources of '*mamool*' have almost double Sir, I can say that in South Kanara they are selling illicit liquor openly. I wish to point out that if anybody wants to drink liquor--I am not forcing liquor on people who do not drink--he must drink good liquor. The illicit liquor is produced with ammonium sulphate, which is very harmful. When the Government have undertaken to supply good liquor to these licensed shops, they should arrange to supply the full quantity required.

Previously, in South Kanara they use to call for tenders for individual shops. Now there is no such thing. Tenders are being called for for a Taluk or District. South Kanara, apart from Bangalore, has got the highest income. I see that licences for the whole taluks and districts are given to individuals. The one thing that the Government will have to do is to see that monopoly is not given to any individual, because peop'e may not be able to contest or compete with other millionaires while contesting for taluks or districts. It is stated that they have appointed sufficient staff for the enforcement of prohibition. The police have got a hand and two legs in this prohibition mess. The sooner they are totally removed from interfering in this, the better.

Sri M. P. L. SASTRY.—Was it the contention of the Hon'ble member that in South Kanara District more distillaries should be given to private people and it should be on competition basis ?

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—There is no private distillery in South Kanara. Licences are given to sell liquor and Government is sulpplying liquor to these licence holders.

Sir, since my friend the Hon'ble Minister for Agriculture is here, I would like to say a few words with regard to agriculture. As I said, he has simply given a thick coating of white-wash to his Department. Of course, some statistical data has been passsd on to our heads. One thing which was made clear by my hon'ble friend, the Minister for Agriculture was that the Government is purchasing vast quantities of pesticides, fungicides etc., and distributing them in the villages to safeguard the crops. I will give one instance of the work of the Department. This is my personal experience. I am talking about Agriculture. They must show they are human. The Government have failed in this respect. The speeches of my friends on the other side indicate that this Government have never failed at all. The so called short term crops. i.e., hybrid crops which have been introduced gave miraculous performance. The latest addition is irate. A Gram Sevak gave me some pamphlets and advised me to use some pesticides and chemicals. The pamphlet gives the particulars of the pesticides to be used and what chemicals to be used for prevention of diseases. The pamphlets will be in the bage. The pamphlets say what are the pesticides and what are the chemicals to be used to prevent the diseases... Gram Sevak and Agricultural Extension Officers also gave some information. None of the pesticides and none of the chemicals which we used are sucessful at all. It is an utter failure. Ultimately a friend of mine who is employed in the Syndicate Bank sent word to me saying that this can only be prevented by gamaxine plus a small quantity of D. D. T. Only 5 per cent of gamaxine is to be added to this solution. It was found most successful. The Department is bent upon using these chemicals which are costly. One Officer told me, these chemicals are alternatives and ultimetely the Deputy Director of Agriculture gave, of-course, a rosy picture of the whole thing. The Department is so inefficient on the whole. They are introducing these seeds and side by side they say all the ryots must use these chemicals. These are the informations they give to the Common illiterate agriculturist. It was given to me also. I was simply wondering whether the Hon'ble Minister for Agriculture has personally seen these things at all ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—I have spread pesticides which were advised by the Agriculture Department and they were found to be successful.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಬಾಲಕೃಷ್ಣಗೌಡ.—ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಸೀಡ್ ಗ್ರೋಯರ್. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜವಾರ್ ಸೀಡ್ಸನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೀಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಹೇಳಿದರು. ಗೌರಿ ಹಬ್ಬದ ಕಾಲ. 2 ವರ್ಷಗಳಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಬಾಲಕೃಷ್ಣಗೌಡ)

ಮಳೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗತಾನೇ ಮಳೆ ಪುರುವಾಯಿತು. ಬೆಳೆಯಷ್ಟೂ ಹೋಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಔಷಧಿ ಎಲ್ಲಿದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆಗಿರುವುದು 6 ವಾರಗಳ ಕಾಲ. 6 ವಾರಗಳ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಪಡೆದ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ನನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಾವು ಸೀಡ್ ಗ್ರೋಯರ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೆಳೆದಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಚೀಲಗಳನ್ನು ದಾವಣಗೆರೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದು ಆಯಿತು. ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಾದಮೇಲೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾರಿ ಹಣ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನನ್ನನ್ನೇ 15–20 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂಬುವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬಂದಿದೆ. 6 ವಾರಗಳ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳದೇ ಇದ್ದರೆ ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗು ತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ರೈತರುಗಳ ಮೇಲೆ ದೇವರ ದಯೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ನಮಗೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಇದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ, ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಥಾ ರಾಜಂ ತಥಾ ಪ್ರಜೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಗೆ ಫೇಲ್ಯೂರ್ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾಯಿಲೆ ಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಅಂಥಾದ್ದು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾಯಿಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಕಿದಂಥ ಪ್ಲಾಂಟಿಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ಮನುಷ್ಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ವಿಧವಾದ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಗೌಡ.—ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಔಷಧಿ ಒತ್ತಡ ದಿಂದ ಅವಕ್ಕೆ ಬರುವ ರೋಗ ವಾಸಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜವಾರ್ ಸೀಡನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸೀಜನ್ನುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯು ಬಹುದೆಂಬುದಾಗಿ 6 ವಾರದ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ಸ್ ಹೇಳಿದರು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರು ನಮಗೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಡಿ, ಫೆಬ್ರವರಿ–ಮಾರ್ಚ್–ಏಪ್ರಿಲ್ ಸೀಜನ್ನುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಪೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಮಗೂ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೇಷನ್ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಬಲಿ ನೀಡಿದರು. ರೈತರು ಇಷ್ಟಾದರೂ ಸೀಡ್ಸ್‌ಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಕಂಪನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಎಲ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಂಗಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಂಗಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಶಾಮಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಅವರೇನೂ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಸೀಡ್ಸ್ ಬಗೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ರೈತರಾದರೆ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಗೌಡ.—ಸೀಡ್ಸನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಪ್ರೊಸೆಸ್ ಮಾಡಿ, ದಾವಣಗೆರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅದು ಅಲ್ಲಿ 5 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ದಾವಣಗೆರೆಗೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸೀಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರನ್ನೋ ಅಥವಾ ರ್ಯಾಜೋರೇಟರಿಯವರನ್ನೋ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.— There is no question of parties in this matter. I was really sorry that these misfortunes should have happened tot he opposition members alone. The only difference is that we voice in the Council and they voice outside this House. I did not say that the Department of Agriculture is entirely bad. But what I say

is that it is not fully equipped to advise the public properly. I have personally nothing against the Hon'ble Minister. The Hon'ble Minister is simply saying that the opposition members are making criticims, is certainly uncharitable. I also personally know that the officers of this Department are best and helpful to the society. But while ordering the order for some of the chemicals, which ultimately happen to be worst, what I suggest is that there should be some understanding between the persons supplying the chemicals and the persons who place order for these chemicals. The bad quality of chemicals ordered ultimately becomes the misfortune of the agriculturists. I know in my own District, they distributed one pump set, *i.e.*, kerosine pump set and the agricultural Department was to make available a technical expert to go over there and set right the pump set, and to correct the mistakes, if any, in that. This pump set was taken on hire purchase basis. But to their dismay, no technical man came to assist there. Ultimately the pumpset was useless. I raised this point in the District Agricultural Council. The officers concerned said that they are really sorry that we could not send technical expert. That is the kind of mischief that is being done by these officers. After the whole calamity is done, they come and say please excuse for the mistake. But this mischief is continued further. This has to be stopped by the Government. Sir, another point regarding agricultural department which I should like to know is, how many bull-dozers and other machines are available in the Agricultural Department for use in the villages or in each District? I can definitely say that most of these machines which are available in the Agriculture Department are sick. They are always being hospitalised. Most of them are chronically sick. They always say that machines are not available and they do not have stock and so on. If the Department does not purchase these implements and machines and is not in a position to provide them to the agriculturists, it shows the utter inefficiency of the Department.

Sir, I find in this Supplementary estimates, item (3) in demand No. 20, that a sum of Rs. 2 lakhs has been set apart for the destruction of rats. This is idealistic. It is better that instead of Government undertaking to destroy rats and other animals, this work is undertaken by the ryots as such and in practice we have found that this destruction of rats by Government throughout and till now has been an utter failure. This is a work that has to be done by the agriculturist and not by the Government. Sir, I was astonished when the Agriculture Minister said that the food production has gone up due to the efforts of the Department. Sir, it is not mainly due to the efforts of the agricultural Department, but it is due to the efforts of the agriculturists and rise in prices of food grains. For the last few years, prices of foodgrains have shot up and the agriculturists are very eager to produce more and more, because of this rise in prices. Of course, I do not say that the Agricultural Department is a cent per cent failure. But it is not spending the money efficiently. Compared to the vast number of officers that are existing,

(SRI V. SRINIVASA SHETTY)

the achievement made by the Department is not at all sufficient. In preparing planning, they do not have any fore-thought, they simply rush into certain plans and immediately take up other plans. For the last few years we find them to say that they are undertaking or formulating a plan, just because in China or in some other country such a plan has been made and it has made much progress and all that. Ultimately within one or two years, we forget that and take up another scheme. Without taking up new scheme, it is better to see whether under the conditions in Mysore State or in India, this scheme will be successful or not and then take up the scheme and not before that.

12-30 P.M.

Sir, one word with regard to Dairy development. Under Animal Husbandry, Rs. 22 lakhs have been set apart for the Bangalore Dairy Project. I have not made a thorough study of this project. Hence I will not make bold to criticise the dairy scheme as such. But from what I have heard and read speeches in the lower House and this House, I feel something radically wrong has been happening to this dairy scheme. The sooner the Government looks into this matter and rectify the wrongs the better.

Then there is Demand No. 25. We have had occasion to say again and again that there is total failure in the so-called community development schemes. It employs a number of officials and grama sevaks and grama sevikas. This community development has not been able to achieve much. It has achieved very little. The sooner it is wound up the better.

Next I come to Public Works Department. One peculiar thing I have found in the Public Works Department and in other Departments also is that in the highest echelons of the Department, some of the communities have no place at all. For example the post of Chief Engineer; I find even highly qualified people who cannot get into this post. I do not know what is wrong with it.

Sri M. P. L. SASTRY.—Is it the view of Mr. Srinivas Shetty that the highest post should be filled up according to communities or is he meaning that there are supersessions and selections are not made properly or it should be filled up by representation of the communities?

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—My friend wants me to elaborate, if I read my friend's mind aright, I have found that the biggest deceit in the State is communalism. How is it that the post of Chief Engineer shuld go to only one community? You find consistently people who are qualified and belonging to minority communities and who deserve better at our hands have been ignored. There is no chance for any other

community becoming Chief Engineer. Why a member of the other communities should be debarred from becoming chief engineer? There is a well qualified senior man. He waited for two or three months, but no posting was given. The Department was not willing to give him the post of Chief Engineer. Ultimately he was shunted to another Department, *i.e.*, Water Board. He has nobody to back him. He belongs to minority community. I have given you one instance. The samething may happen in other Departments. One or two communities are only entitled to highest jobs and no others.

Sri K. SURYANARAYANA ADIGA (Local Authorities' Constituency). If he happens to be the senior-most, can he be denied chance?

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—They were not willing to post him there. I will give you umpteen instances. I would like the Hon'ble Members on the other side to consider this point. Privately at least they could rectify these matters.

Sri M. P. L. SASTRY.—I do not agree privately. Every one of us has got guts and we want to see that things go on rightly.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—In this House I know your mouth is locked.

Sri M. P. L. SASTRY.—No.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—It is rabid communalism. It is disgraceful.

Sri M. P. L. SASTRY.—Is it fair for Mr. Setty to make a general charge against the Government by taking only one instance of one department?

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—I know my Hon'ble friend is tickling me to give other instances. If I am challenged I can give umpteen instances.

It is obvious that no serious attempt is made to be impartial. If that is the way the administration is being run, then people will have no faith in this administration. Why should we blame officials if minimum justice is not meted out by certain officials, who are totally biased. What right have we to expect good administration by the officials? It is not possible at all. If you ask every official to go to the High Court to go on writ, because he is not promoted, there are already 3000 writ petitions pending before the High Court even now. I am challenging the Government to dispute my statement.

One word with regard to Demand No. 6: There is what is called 'flood control, drainage works etc. I have been saying again and again that under the floor control scheme, the Centre allotted under the first second and third five year plan huge amounts—more than 40 crores of rupees for the entire country. May I ask whether the Government had

(SRI V. SRINIVASA SHETTY)

taken a single pie out of that? Have you got a single plan under the flood control scheme? The Food Minister once told me that we have yet to formulate any plan. That is why I say, we have not drawn a single pie under the flood control scheme as such.

One more point which I wish to point out, because the Agriculture Minister is here,—Sir for the sake of extension of agriculture, improvement of agriculture, the most important thing is extension of electric power. From the nature of the statements made in this House, we are given to understand that things are made more and more difficult for the poorer sections of the agriculturists. I understand that there is a circular or order compelling every raiyat who wants electricity to deposit Rs. 1,000 per one H.P.. Do the Government really belive that it is possible for the agriculturist, very small holders and tenants, to fulfil this condition, that it is possible for him to pay Rs. 1000 and then take electricity? When we have a surplus of electricity, when we are unable to consume all the electricity we produce, when nobody is coming forward to establish industries, we are making it difficult for the raiyat to use power and on the other hand we are very anxious to cut the normal rate of supply and give power to Madras. We are prepared to give electricity to Madras at a reduced rate but we are asking our own raiyat to deposit Rs. 1000 if he wants electricity. There again let me say that one H.P. will not be sufficient in many cases where the raiyat has 3 to 5 acres. If he has to take a 3 H.P. motor, then he will have to deposit Rs. 3000 and take water to cultivate 3 or for 5 acres of land. Sir, is it the way that a Government should help poor agriculturist and is this how he should be induced to take more and more power? And are you consistent in your policy? Are you following the same principle in other things also. You are undertaking huge irrigation projects, and spending 100 crores and 200 crores because people want water. You undertake major irrigation schemes on which you propose to spend 100-200 crores. Do you expect any contribution from the agriculturists who are going to be benefited by those waters and by those schemes? Do you say at any time that agriculturists did not contribute and we did not undertake this project or scheme? Is it the policy of the Government? It should not be done. It is humanly impossible. It is preposterous to ask the agriculturists to contribute to the irrigation scheme. It is unfair. When you are able to have schemes costing hundreds of crores of rupees in the interest of agriculturists, when you dig out nalas and wells and when you build tanks and water is stagnating, the raiyat is not enabled to use these waters, you are not helping the agriculturist to get these water to his land. In the Malnad districts, there is no big irrigation scheme. Is it your intention to deprive the agriculturist from the use of these waters? Is it the intention of the Government to discriminate between one area and another area? You undertake big irrigation projects in one area without asking contribution

and in another area you ask the agriculturist to deposit money for supply of electricity. Is it fair? I do say that big schemes are necessary and so also small schemes are necessary in the interest of the agriculturist. The sooner this discrimination is given up and electricity is made available to all agriculturists in all the areas, the better. This deposit of Rs. 1,000 should not be insisted upon.

The other thing is that that I wanted to bring to the notice of the Minister is the corruption and inefficiency going on in a number of departments. In the Industries Department in the Khadi and Village Industries Board under the co-operative scheme there is a scheme called Palm Gur Industry Scheme. They were given opportunities for all these years to cook up their accounts. Under the Palm Gur Industries Scheme they were allotted amounts at the rate of Rs. 10 lakhs every year. There is a palm gur organiser and a number of officials under him. There is a training centre also. They constructed a building costing Rs. 80,000 to train how to prepare palm gur in Codaganur. It is found that they spent huge amounts in South Kanara District in Kaup, Muddebihal, Hospet, Holalkere, etc. But not a single person has been trained in South Kanara and not a single centre is existing there. But certain accounts are submitted. In the district as such there are no centres at all. Nearly Rs. 30,000 was shown to have been spent in South Kanara in 1965-66, 1966-67. This is a totally bogus thing and nobody was trained. In fact, I have prepared an application to the Vigilance Commissioner. Just imagine this huge amount which is allotted has been spent on themselves, on the officers themselves and not a single person was trained, not a single centre has been established, but a number of receipts are found here. The matter was raised in a conference in Mangalore before the Chairman Sri Rudrappa who promised to hold an inquire. When the conference was going on they protested that there was no centre there and nobody was trained. The Chairman then promised to enquire. Ultimately we find from the Audit Report that a number of accounts are produced, reciepts are produced. What is all that? We as lawyers know it is not only misappropriation and breach of trust, but it is forgery. This is the sort of accounts being produced. What is it if it is not cooking up of accounts? This is only one instance I have given here. They seem to have purchased a building in Kodaganur for which no records are available. This is the sort of thing that is going on. When we say a lot of things with regard to industries, that there is inefficiency, corruption and no income at all, the Finance and Industries Minister try to whitewash the whole thing and say that something is being done. But this is what I find here. For 11 years I have, been here, every year we have been saying these things about the budget and every time assurances are given and my friends on the other side say that they also know these things and they are not keeping quite about these things. This is one serious instance I have placed before the House. In a number of Departments of the Government there are such officers who have not

(SRI V. SRINIVASA SHETTY)

only misappropriated the budget grants but have committed forgery and cooked up accounts for lakhs and lakhs of rupees. I have heard the Chief Minister saying that nothing is wrong with this Department and that he is fully satisfied with the accounts of the Khadi Board. I submit that even the Accountant General is not satisfied with the whole thing. He is not satisfied even after the full cooking is done. I request the members on the other side to see that these things are not perpetuated in the interests of their own existence.

Mr. DEPUTY CHAIRMAN.—The House will now adjourn and meet at 2-15 P. M. on Monday.

The House adjourned at One of the Clock to meet again at Fifteen Minutes past Two of the Clock on Monday the 18th March 1968.

KSA LIBRARY, B'lore
B005081
328.32402 548 LAD.1968
JJ35

WD 10681—GPB—600—30-8-1968